

DUMITRU TOMONI

PASAPOORT PENTRU ISTORIE

CREDENȚIONALELE BĂNĂȚENE DE LA ALBA IULIA

✧ Eurostampa

DUMITRU TOMONI

PAŞAPORT PENTRU ISTORIE

CREDENŢIONALELE BĂNĂŢENE DE LA ALBA IULIA

*Volum finanțat de Consiliul Local
și
Primăria orașului Făget*

DUMITRU TOMONI

PAȘAPORT PENTRU ISTORIE

CREDENȚIONALELE
BĂNĂȚENE DE LA ALBA IULIA

Editura *urostampa*

Timișoara, 2019

Coordonator:
Prof. univ. dr. Radu Păiușan

© 2019, Dumitru Tomoni

Coperta: Mihaela Gruber

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TOMONI, DUMITRU

Pașaport pentru istorie : credenționalele bănățene de la
Alba Iulia / Dumitru Tomoni. - Timișoara : Eurostampa, 2019

Conține bibliografie
ISBN 978-606-32-0819-5

94

Editura Eurostampa

Timișoara, Bd. Revoluției din 1989 nr. 26

Tel./fax: 0256-204816

edituraeurostampa@gmail.com

www.eurostampa.ro

Tipărit la Eurostampa

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Volumul cuprinde toate procesele verbale și credenționalele bănățenilor aleși să participe la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, acoperind spațiul Banatului istoric, inclusiv Banatul Sârbesc. Cele 186 de documente – 124 credenționale, 19 procese verbale, 15 protocoale, 11 mandate, 4 plenipotențe, 3 legitimații, 3 litere credenționale, 2 adevărinite, 2 adrese, 1 extras, 1 atestat și o hotărâre – aflate în patrimoniul Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia, sunt prezentate în ordinea alfabetică a localităților de unde au fost emise.

De-a lungul anilor, problematica credenționalelor bănățenilor participanți la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia a fost abordată și în alte lucrări: *Făurirea statului național unitar român. Contribuții documentare bănățene 1914-1919*, coordonator: Ioan Munteanu, București, 1983; *1918 la români. Documentele Unirii, Unirea Transilvaniei cu România. 1 Decembrie 1918*, vol. VIII-X, coordonatori: Ștefan Pascu și Ion Popescu-Puțuni, București, Edit. Științifică și Enciclopedică, 1989; Ioan Munteanu, Vasile M. Zabercea, Mariana Sârbu, *Banatul și Marea Unire 1918*, Timișoara, Edit. Mitropolia Banatului, 1992; Dumitru Tomoni, *Nord-estul Banatului și Marea Unire. Contribuții documentare*, Timișoara, Edit. Mirton, 2003; Ioan Munteanu, Dumitru Tomoni, Vasile M. Zaberca, *Banatul și Marea Unire. Bănățeni la Alba Iulia*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2018 etc.

Credenționalele de la 1918, folosite cu sensul de „încredințare”, „delegare”, „autorizare”, „imputernicire”, „îndatorare”, „certificare”, semnifică reprezentarea democratică a localităților românești din Banat și Transilvania, a instituțiilor și asociațiilor culturale, sociale, profesionale, bancare etc., având „și o încărcătură religioasă, de «credo», în care «unul Dumnezeu» nu coboară doar în ființa unui individ, ci într-o «unică» națiune”¹.

Organizatorii adunării au hotărât să tipărească credenționale tipizate, care urmau doar să fie completate, așa cum s-a întâmplat în marea majoritate a localităților din Transilvania, dar din cauza situației speciale existente în Banat, acestea au ajuns numai în unele localități, de regulă în cele mari. De aceea, în majoritatea localităților din Banat, credenționalele au fost scrise de mână, impresionând atât prin stil, cât și prin caligrafie. În unele localități, credenționalele sunt dactilografiate: Reuniunea ajutoare a doamnelor române din Lugoj, Societatea femeilor române din Caransebeș, Societatea română de cântări și muzică din Caransebeș, Societatea română de înmormântări din Caransebeș, Societatea

¹ *Cartea credenționalelor. Sătmăreni la Marea Unire*, volum coordonat de George Vulturescu, Cluj-Napoca, Edit. Școala Ardeleană, 2018, p. 19

română de lectură din Caransebeș, Reuniunea pentru ajutorarea învățăcelilor și sodalilor meseriași și comerciali români din Timișoara, Societatea tinerimii studioase române din Lugoj, Adunarea cercului electoral Vârșeț etc. În cercul electoral Banat-Comloș un credențional este scris de mână, iar patru credenționale sunt tipizate.

Credenționalele au fost concepute de către intelectualii locali, conținutul lor reflectând gândirea, frământarea, entuziasmul și credința comunităților locale că participă la realizarea unui act istoric. Ele exprimă spiritul patetic, înflăcărat, mobilizator caracteristic discursului românesc de la 1918, inspirat de „duh național”. În destule cazuri se poate vedea dorința celor care au redactat textul credenționalelor de a exprima atât credința în realizarea unui deziderat, cât și entuziasmul momentului trăit, cu o evidentă încărcătură emoțională. Cu siguranță, cuvintele li se păreau prea sărace pentru asemenea momente înălțătoare, de aici și grija de a le găsi pe cele mai potrivite. Și foarte mulți autori anonimi au dovedit inspirație, sensibilitate și talent.

Astfel, „comuna Povergina – situată în nord-estul județului Timiș – se declară solidară cu interesele pur românești și consimte cu Consiliul Național Român din Transilvania și țara ungurească, pentru unirea tuturor românilor într-un singur stat liber și independent.”²

Aceleași sentimente și același entuziasm exprimă și locuitorii din Beba Veche, localitate situată în extremitatea nord-vestică a județului Timiș: „Noi românii din cea mai nordică comună românească a comitatului Torontal, noi care aici lângă țarmul Tisei secole de-a rândul am fost straje neadormită a întregului neam românesc, noi care în învălmășagul acesta de popoare, ca fii credincioși neamului nostru, am simțit mai grozav tirănia dominațiunei străine, noi din cuibul nostru: Beba Veche, unde ne zac îngropați și moșii și părinții noștri, morți cu dorul unui vis neîmplinit, trimitem azi, când la Alba Iulia aleargă tot românul de bine, măritei noastre Adunări Naționale, salutul nostru frățesc! Iar pe delegații noștrii, dl. învățător Nicoale Vasile și soții, îi împuternicim, ca în fața întregii noastre Adunări Naționale să fie rostitori înflăcărați ai adevăratelor noastre sentimente românești, să adereze numele nostru la toate hotărârile Adunării Naționale, luate pentru asigurarea binelui și fericirii trainice a neamului românesc de pretutindenii și să roage pe conducătorii mari ai neamului nostru, ca atunci când se va pectetlui soarta neamului românesc să nu-și uite nici cea mai expusă comună românească, de comuna Beba Veche și pe locuitorii ei scăpându-i de sub jugul oricărei dominațiuni străine să-i încorporeze la neamul românesc.”³

Locuitorii comunei Săceni îl împuternicesc pe învățătorul Trifon Lugojanu să-i reprezinte la Alba Iulia și să exprime „neclintita” dorință „de a ne alătura și

² *Făurirea statului național unitar român. Contribuții documentare bănățene 1914-1919*, coordonator: Ioan Munteanu, București 1983, p. 185 (în continuare: *Făurirea...*).

³ *Ibidem*, p. 167

contopi în hotarele României”⁴. În aceiași termeni erau concepute și credenționalele înmânate reprezentanților comunelor Sărăzani, Bujor [azi Traian Vuia] și Botinești. Dacă delegatul localității Brănești putea „să se folosească de dreptul său, după libera voință”, celui din Bucovăț i se cerea să reprezinte în mod demn interesele celor care l-au ales. Locuitorii din Făget, Fărășești, Margina, Sintești, Mâtnicu Mic și Surducu Mic își mandatează delegați să reprezinte interesele românilor din aceste localități „în deplină putere”. În schimb, cei din Breazova, Coșava, Curtea și Drăgsinești solicită doar să fie reprezentați „la marea adunare istorică a națiunii române”⁵.

Participanții la adunarea populară din comuna Ohaba Forgaci, desfășurată sub președinția învățătorului Constantin Mihaiu, au exprimat „recunoștința pentru conducerea superioară” a națiunii române și voința lor unanimă ca adunarea „întreg[ului] neamului românesc” de la Alba Iulia să arate „în fața lumii dorința ce o are după veacuri de încătușare”, mărturisită fără echivoc în finalul protocolului adunării: „Dorim sus și tare: O națiunie, o religiune română și un stăpân, unindu-ne în toate formele ca să putem fi în România mare și tare”⁶.

Impresionant este și mesajul transmis de Mățișoni Trandafir, președintele adunării locuitorilor din Drăgsinești: „Iubiților mei poporeni, astăzi suntem chemați a ne da seama pentru binele obștesc, adică pentru a ne sprijini drepturile pentru întreg românismul, așadar noi, întreaga comună, împuternicim pe Axente Dragoiescu a merge ca deputat la chemarea marilor noștri români și mult iubiți și scumpii noștri tovarăși, la mândrul nostru oraș românesc, Alba Iulia”.

Delegații din Lugoj, Caransebeș, Zorlențul Mare, Bocșa Montană și Bocșa Română sunt împuterniciți să contribuie „cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan”, iar cei din Reșița sunt mandatați pentru „a decide cu votul liber și neinfluențat de nimenea”⁷.

Mesaje asemănătoare ce exprimau aceeași dorință de unire necondiționată cu frații de peste munți au primit și delegații comitatului Timiș. Astfel, învățătorul Alexandru Țieran din Voiteg era „îndatorat a pretinde ca și comitatul Timișului, care e în majoritate locuit de români, să fie alăturat la noul stat independent românesc”, iar românii greco-catolici din Budinț „însuflețiți la culme”, trimiteau un salut călduros „Adunării Naționale, declarând sus și tare” că se alipesc „cu tot sufletul la hotărârile, ce le va aduce acolo”. Documentul exprima patetic speranța românilor din Budinț și nu numai: „De-acum par șterse pe veci lacrimile poetului român, care mai ieri-alaltăieri cânta cu duioșie: «Avem un vis neîmplinit;/ Copil al suferinței,/ De dorul lui ni-au repausat/ Și moșii și părinții!». Fie laudat Dumnezeu!

⁴ Dumitru Tomoni, *Nord-estul Banatului și Marea Unire. Contribuții documentare*, Timișoara, Edit. Mirton, 2003, p. 61-81

⁵ *Ibidem*

⁶ *Făurirea...*, p. 154

⁷ *Ibidem*, p. 141-156

popoarelor, pentru că ne-a învrednicit să ajungem astăzi[i] întruparea visului acestui neam de mare nume!”⁸

Cele mai multe credenționale erau colective, fiind trecuți pe același exemplar toți delegații unui cerc electoral sau ai unei asociații. În acest caz, dacă cel puțin unul dintre cei trecuți în credențional ajungea la Alba Iulia, erau contabilizați toți cei consemnați. Mai mult, cercurile electorale Vârșeț și Moravița l-au delegat pe Virgil Voina din Vârșeț pentru a înmâna adunării de la Alba Iulia protocoalele și credenționalele acestor cercuri. Din cauza complexității evenimentelor, nu vom ști niciodată numărul exact al bănășenilor prezenți la Alba Iulia la 1 Decembrie 1918, dar acest număr este foarte important doar pentru amatorii de statistici. Pentru istorie, importante sunt determinarea, entuziasmul și dorința unanimă a românilor de a valorifica o conjunctură externă și internă favorabilă, și a fi decidenții sau spectatorii celui mai important act din istoria neamului.

În unele cazuri, credenționalele erau copiate în mai multe exemplare, fiecare dintre cei delegați primind câte un exemplar pe care l-a predat secretariatului adunării, l-a intrarea în sala unirii. Astfel, în cercul electoral Párdány, credenționalele s-au copiat în 8 exemplare, în cercurile electorale Gătaia, Sănnicolau Mare, Recaş Timiș în 5 exemplare, în Vârșeț în 4 exemplare, în Timișoara în 3 exemplare etc.

Potrivit Circularii Consiliul Național Român Central din 2/15 noiembrie 1918, alegerile delegaților urmau să se desfășoare pe circumscripții, conform legii electorale din 1910, în toate localitățile desemnate a fi centre electorale. Numărul deputaților trebuia să fie de cinci, aleși prin vot universal deschis. Starea de spirit creată după prăbușirea monarhiei dualiste, entuziamul și dorința de a fi părtași la un eveniment istoric, i-a făcut pe locuitorii multor localități să-și aleagă propriii reprezentanți: Bătești, Bichigi, Botinești, Brănești, Bucovăț, Chișoda, Coșava, Coșteiu de Sus, Deliblata, Drăgsinești, Fărășești, Homoșdia, Margina, Povergina, Sărăzani etc. Mai mult, în localitatea Doman, atât consiliul parohial, cât și corul parohiei respective, au desemnat câte un delegat.

Au fost și situații în care s-au organizat adunări ale cercurilor electorale în mai multe localități și aceleași persoane au primit mai multe credenționale. Astfel, cei cinci delegați ai cercului electoral Moravița – Avram Corcea (Coștei), Ion Andreescu (Voivodinț), Dr. Nicolae Imbroane (Vârșeț), Romulus Molin (Vârșeț), Ion Alexandrescu (Varadia) – au fost aleși în adunările organizate în 11/24 noiembrie 1918 la Voivodinți și Vărădia, dar și în adunarea organizată în 14/27 noiembrie la Vârșeț, și confirmați, prin al patrulea credențional, dat în 15/28 noiembrie de către Comitetul central al Partidului Național Român din comitatul Timiș. În cercul electoral Făget Birchiș s-au organizat două adunări electorale, la Făget și la Birchiș. Deși trebuiau aleși 5 delegați ai cercului, la Făget s-au ales 3 delegați titulari și 3 supleanți, iar la Birchiș 5 delegați titulari și 5 supleanți, astfel cercul a fost reprezentat la Alba Iulia de 8 delegați. Situații similare întâlnim și în alte cercuri electorale. Laurean Cristea din Cebza și Ștefan Vulpe din Giulvez au

⁸ *Ibidem*, p. 158

primit credențional atât din parte cercului electoral Párdány, cât și din partea Gărzilor Naționale Române din comitatul Timiș.

Credenționalele, pașapoarte pentru intrarea în istorie, au fost buletinul sau legitimația celor care au avut dorința și onoarea de a intra în sala Cazinoului Militar de la Alba Iulia, devenită Sala Unirii. La intrarea în sală, ei se legitimau cu aceste credenționale în fața membrilor secretariatului adunării. Pentru mulți, intrarea în sală și votul pentru unire, va fi cel mai important moment al vieții, prilej de mândrie pentru ei, dar și pentru copii sau nepoți. Premoniția că în sală se va petrece un eveniment istoric i-a făcut pe mulți participanți să încerce intrarea în sală, chiar dacă nu aveau credenționale, fapte consemnate și în amintirile lui Coriolan Băran, unul dintre cei însărcinați cu controlul și preluarea mandatelor de la delegații care s-au prezentat la Adunare: „Ne-am postat la intrarea în sală, pentru a ne îndeplini datoria. Dificilă și ingrată sarcină. Pe cât de mare a fost disciplina maselor, care mășăluiau spre locul unde urma să aibă loc Adunarea poporală, pe atât de mare a fost stăruința unui număr de participanți, în special intelectuali, care nu aveau mandat de delegat, dar care voiau cu orice preț să participe la Adunarea Națională din sală, în calitate de «public»”⁹.

Credenționalele băănătenilor prezenți la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia, documente istorice și lingvistice deopotrivă, sunt mărturia scrisă a celor zece zile de bucurie, speranță și încredere în izbânda deplină a idealului național.

Transcrierea s-a efectuat după facsimilele puse la dispoziție de domnii Gabriel Tiberiu Rustoiu, directorul Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia și Victor Bunoiu, consilier la Direcția Județeană pentru Cultură Timiș, cărora le mulțumesc și pe această cale. Am căutat să păstrăm, pe cât a fost posibil, forma și stilul original și, mai ales, limbajul vremii. De aceea, am intervenit prin note de subsol în explicarea unor cuvinte sau expresii locale și cu precizări ce se impuneau asupra unor momente și evenimente istorice. Numele proprii de persoane, instituții și localități s-au păstrat ca în originale, intervenind doar pentru întregirea unor prescurtări și omisiuni, prin completări introduse în paranteze sau prin note de subsol.

Lucrarea nu ar fi putut vedea lumina tiparului fără sprijinul material acordat de către Primăria și Consiliul Local Făget.

Tuturor le transmitem și pe această cale caldele noastre mulțumiri.

Dumitru Tomoni

⁹ Ioan Munteanu, Dumitru Tomoni, Vasile M. Zaberca, *Banatul și Marea Unire. Bănățeni la Alba Iulia*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2018, p. 571

STUDIU INTRODUCŢIV

La sfârşitul primei conflagraţii mondiale, într-un context internaţional favorabil, influenţat decisiv de principiile wilsoniene şi de prăbuşirea imperiilor multinaţionale, visul unităţii naţionale devenea realitate. Ultimul act decisiv şi tulburător prin mesaj şi organizare s-a consumat la Alba Iulia într-o dimineaţă geroasă şi albă de 1 Decembrie 1918.

Banatul a fost prima dintre provinciile româneşti ale Imperiului austro-ungar în care s-a simţit din primele momente procesul de dezagregare a monarhiei¹⁰. La 31 octombrie 1918 se declanşează o acţiune generală în Timişoara cu multiple consecinţe pozitive pentru desfăşurarea ulterioară a evenimentelor revoluţionare. Într-o impunătoare manifestaţie de stradă, timişorenii revendică încetarea războiului şi încheierea păcii, reducerea zilei de muncă, respectarea principiului autodeterminării naţionale. În ziua următoare, locuitorii din Lugoj, apoi cei din Reşiţa, Anina etc. cer satisfacerea unor cerinţe imediate, sociale şi politice şi pretind în primul rând libertatea naţională.

Spiritul revoluţionar domină întreaga viaţă a localităţilor bănăţene. „Strigăte de libertate sunau din sute de mii de piepturi”¹¹, notează un cronicar anonim al acelor momente de zbucium şi înflăcărare. Ţărănimea bănăţeană, a cărei încredere şi forţă a sporit prin venirea soldaţilor de pe front, trece în masă la atacarea şi dezarmarea jandarmilor maghiari, la alungarea pretorilor şi notarilor, a celorlalţi reprezentanţi ai vechiului aparat de stat austro-ungar. Jertfele date de ţăranii bănăţeni în lupta lor dreaptă pentru pământ, pentru înlăturarea oprimării naţionale şi a stăpânirii străine nu au fost zadarnice. Nimicind vechea jandarmerie şi alungând, în cele mai multe părţi, pretorii, notarii şi primarii ce slujiseră regimul împilator au creat, de fapt, condiţiile instaurării unei noi conduceri politico-administrative, în conformitate cu interesele, aspiraţiile şi voinţa majorităţii populaţiei bănăţene¹².

¹⁰ 1918 la români. Desăvârşirea unificării statului naţional român. Recunoaşterea ei internaţională 1918, vol V, Bucureşti, Edit. Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1986, p. 236 (în continuare: 1918 la români. Vol...)

¹¹ Pe larg la Ioan Munteanu, *Noi date privind mişcarea socială şi naţională a ţărănimii bănăţene în toamna anului 1918*, în „Studii de istorie a Banatului”, Timişoara, nr. 6-7, 1981, p. 115

¹² Vasile Popeangă, *Destrămarea aparatului administrativ în Banat în timpul luptei pentru Unire*, în „Studii şi articole de istorie”, vol. XIII, Bucureşti, 1968, p. 53-61

În cadrul impetuosului proces revoluționar-național românii au creat noi organe ale puterii locale sub forma Sfaturilor muncitorești, Consiliilor Naționale, Sfaturilor Militare Naționale, Gărzilor Naționale, care vor prelua conducerea comitatelor (județelor), cercurilor administrative, comunelor. În majoritatea localităților din Banat înlăturarea autorităților austro-ungare a fost imediat urmată de instituirea conducerii românești prin înființarea Consiliilor și Gărzilor Naționale, ca rezultat direct al hotărârii păturilor largi ale populației bănățene. Aceasta și explică întemeierea aproape simultană a organismelor politico-administrative românești în principalele centre: 31 octombrie la Timișoara și Oravița; 3 noiembrie la Lugoj; 4 noiembrie în Mehadia; 7 noiembrie la Caransebeș etc. Până în 7 noiembrie 1918, după aprecierea lui Valeriu Braniște, erau instaurate Consilii Naționale românești în 40 din localitățile mai importante ale Banatului și acțiunea s-a desfășurat cu intensitate și în perioada următoare¹³.

Întemeierea Consiliilor naționale județene și cercuale, prilej de adevărată sărbătoare și de exprimare plebiscitară a voinței de unitate națională a românilor, a declanșat, totodată, ampla mișcare democratică de constituire a Gărzilor Naționale în majoritatea comunelor din Banat, de impunere a unei conduceri politico-administrative românești în întreaga provincie. Consiliile naționale județene și cercuale au acordat o deosebită atenție acestei activități, încurajând și îndrumând, potrivit instrucțiunilor transmise de Consiliul Național Român Central, acțiunea de organizare a comunelor. Consiliul Militar Național Român din Timișoara adresează, prin ziarul „Drapelul”, un „Apel” ofițerilor, soldaților și fruntașilor politici români de la sate să primească cu încredere și să sprijine trimișii săi pentru înființarea noilor organe ale puterii locale¹⁴. La rândul său, dr. Lucian Georgevici, însărcinat cu organizarea și conducerea Gărzilor Naționale în județele Timiș și Torontal, difuzează un „Comunicat” prin care cerea ca „în fiecare comună locuită de români din comitatele Timiș și Torontal, în interesul ordinii publice...fruntașii comunelor să se sfătuiască imediat și să se înființeze, după numărul de suflete, Garde Naționale românești de 20-60 de gardiști, sub conducerea unui consătean”¹⁵.

Potrivit regulamentului de funcționare, scopul gărzilor era menținerea ordinii, împiedecarea jafurilor, omorurilor și volniciilor. În gardă se înrolează „elemente de cea mai mare încredere”, de preferință soldați și subofițeri merituoși¹⁶. Toți cei înrolați erau obligați să depună un jurământ de credință

¹³ *Desăvârșirea unificării statului național român*, sub redactia M. Constantinescu, Șt. Pascu, București, Editura Academiei Române, 1968, p. 238.

¹⁴ „Drapelul”, an. XVIII, nr. 116 din 12 noiembrie 1918, p. 3.

¹⁵ *Făurirea...*, p.85.

¹⁶ „Românul”, an VII, nr.1 din 26 octombrie/8 noiembrie 1918, p.3; vezi și: Ștefan Pascu, *Făurirea statului național unitar român*, vol. II, București, Edit. Academiei 1983, p. 111 (în continuare: Ștefan Pascu, *Făurirea statului...*)

după un anumit formular¹⁷. Gardiștii foloseau uniforma militară de care dispuneau sau îmbrăcăminte civilă. Ca semn distinctive purtau o panglică tricoloră la brațul stâng cu inscripția: "Garda Națională Română". Armamentul era adus de pe front sau preluat de la jandarmeriile comunale și de la gărzile maghiare dezarmate. Gărzile naționale erau formate în special din soldați întorși de pe front, dar și din muncitori, țărani și intelectuali care s-au înscris de bunăvoie. Comandantul gărzii trebuia să fie un ofițer ori, în lipsă, un subofițer. În gardă erau primite numai elemente de cea mai mare încredere. Alimentarea și salarizarea gardiștilor erau asigurate prin contribuții benevole ale populației¹⁸. Fiecare gardist simplu primea o soldă de 20 de coroane, iar ofițerii primeau 30 de coroane pe zi. Comunitatea locală avea obligația să asigure alimentația gardiștilor în timpul serviciului. Gărzile trebuiau să facă rapoarte zilnice, scrise sau telefonice, secțiilor centrale, iar acestea, împreună cu cele județene, comandai generale de la Arad. Ordinile din Arad se comunicau telefonic sau prin intermediul ziarului „Românul”.

Date fiind împrejurările concrete din toamna anului 1918 și nenumăratele dificultăți existente la sfârșitul războiului, desfășurarea acțiunii de întemeierea a Consiliilor Naționale și a Gărzilor Naționale nu s-a putut realiza peste tot prin trimișii Consiliilor județene și cerculare. În Banat a intervenit apoi, începând cu primele zile ale lunii noiembrie un factor aparte, care a stânjenit, dar nu a putut împiedica cu totul, întemeierea organelor naționale românești la nivelul comunelor. Potrivit Convenției de armistițiu de la Belgrad, semnată de guvernul Karolyi și comandantul trupelor Antantei în Balcani, Franchet d'Esperay, Banatul urma să fie ocupat de trupele regale sârbe¹⁹. La 12

¹⁷ „Eu jur atât puternicului Dumnezeu, cum că într-o toată voi fi cu credință și supunere către Consiliul Național Român din Ungaria și Transilvania, care este supremul for al națiunii române din Ungaria și Transilvania. Conștiu [conștient – n.n.] de datorințele ce ne impun vremurile istorice de azi, jur că în toate manifestările vieții mele voi fi fiu credincios națiunii unitare române și nu voi ridica mâna mea asupra fraților mei, locuiesc [ce locuiesc – n.n.] pe orice fel de teritoriu politic. Așa să-mi ajute Dumnezeu”. („Românul”, an VII, nr. 1 din 26 octombrie/8 noiembrie 1918, p. 3).

¹⁸ William Marin, Ion Munteanu, Gheorghe Radulovici, *Unirea Banatului cu România*, Timișoara, 1968, p. 147.

¹⁹ Ștefan Pascu, *Făurirea statului*, II, p. 160. Inițial trupele sârbești și franceze, au fost întâmpinate cu prietenie în Banatul de sud, ca de altfel în întreaga regiune, așa cum se cuvenea unor aliați ce veneau în numele Antantei. De pildă, în noiembrie 1918, când generalul Henri Mathias Berthelot a vizitat Coșteiul, a fost primit cu tradiționala pâine cu sare. În Casa Culturală distinsul oaspete s-a întreținut cu coștinenții, discuția axându-se pe tema războiului abia încheiat și s înființării unor state în Europa. De asemenea, în sale de spectacole, corul și fanfara au susținut un spectacol artistic, atunci intonându-se, între altele, Imnul Franței (*Unirea Banatului și încorporarea Timișoarei la România Mare. Date istorice adunate de dr. Pompiliu Ciobanu, Timișoara, Tipografia „Atheneu”, 1934, p. 4*). Dar autoritățile militare de ocupație sârbească au avut deseori o atitudine dușmănoasă față de români. După aprecierile ziarului „Român” din Arad, în perioada 28 noiembrie 1918-28

noiembrie 1918 trupele sârbești intră în Vârșet, la 13 noiembrie în Oravița, la 14 noiembrie în Lugoj și la 17 noiembrie în Timișoara²⁰. Spre sfârșitul lunii noiembrie intră în Banat, sub motivul controlării ocupației militare sârbești și trupele coloniale franceze care în 3 decembrie ajung la Timișoara. Aceste realități explică faptul că în multe localități bănățene rolul hotărâtor în constituirea Comisiilor Naționale l-a avut inițiativa hotărâtă a românilor izvorâtă din voința acestora de a apropia momentul împlinirii idealului unității național-statale.

Recunoscând amploarea mișcării de organizare și de eliberare a românilor comitele suprem al județului Caraș-Severin arată într-un raport că populația românească „preia puterea publică, înființează consilii și somează conducătorii administrației (prim-pretor, notar public) să le predea funcțiile. Conform informațiilor, acestea nu sunt elemente turbulente, ci cetățeni români, care consideră că puterea publică aici trebuie să le aparțină lor întrucât sunt majoritari”²¹.

De astfel, ziarul „Drapelul” consemna la 12 noiembrie 1918 că în multe comune s-au constituit deja consilii locale care au preluat administrația în mână lor. În ziarul „Lumina” din Caransebeș, se menționa la 14 noiembrie aceeași realitate: „Din toate centrele românești ne sosesc rapoarte însuflețite despre constituirea Sfaturilor Naționale locale și despre organizarea Gardei Românești. Acestea sunt semne vădite ale unei primeniri conștiente și așteaptă cu dor atâta amar de veacuri”²². Până la începutul lunii decembrie 1918 erau refugiați la Timișoara peste 300 de notari din județele bănățene, ceea ce indică, aproximativ, numărul localităților în care vechea administrație austro-ungară a fost înlăturată și înlocuită cu organisme de conducere locală.

ianuarie 1919, ele au întemnițat 77 români, de diverse profesii, în cazarma „Kneaz Lazara” din Belgrad. Multor intelectuali români din Vârșet, care n-au fost întemnițați, li s-a stabilit domiciliul forțat, interzicându-li-se, totodată, să călătorească undeva, indiferent de motiv. Unii fruntași români au suportat această interdicție timp de 9 luni. Relevant este și aspectul că a fost interzisă chiar activitatea asociațiilor culturale, a comitetelor bisericești, au fost desființate școlile confesionale ce aveau, totuși, aprobare de stat pentru funcționare. Evident că era vorba de o vastă acțiune antiromânească, acesta cu atât mai mult cu cât a fost interzisă arborarea tricolorului românesc, iar în satele Voivodiț, Vlaciovăț, Coștei, Sălcița, deci localități românești, au fost aduși învățători sârbi și ruși. În plus, s-au exercitat presiuni asupra funcționărilor români din serviciile publice, pentru a-i intimida, unii dintre ei fiind maltratați și întemnițați.

²⁰ V. Rămneanțu, *Ocupația militară sârbească în județul Timiș-Torontal (1918–1919)*, în „Banatica”, nr. 13/II, Reșița, 1995, p. 383–397; Carmen Albert, *Ocupația sârbă din Banat în memorialistica bănățeană*, în „Analele Banatului”, s.n., arheologie și istorie, XIX, Timișoara, 2011, p. 449-456

²¹ Mircea Mușat, Ioan Ardeleanu, *De la statul geto-dac la statul roman unitar*, București, Edit. Științifică și Enciclopedică 1983, p. 616

²² „Lumina”, an. I, nr. 43 din 14 noiembrie 1918, p. 4-5.

Întemeierea Consiliilor Naționale și a Gărzilor Naționale Române depășește ca însemnătate simpla instaurare a unor noi organe ale puterii în viața localităților, înscriindu-se ca un moment de maximă importanță în luptă pentru unirea Banatului cu România. Constituirea lor în mari adunări populare, la care participau locuitorii aparținând tuturor categoriilor sociale, alegerea membrilor prin vot deschis, într-un adevărat cadru plebiscitar, a oferit prilejuri solemne de afirmație a solidarității depline în jurul Consiliului Național Român Central.

Toate Consiliile naționale românești, începând cu cele județene, cercuale și până la cele comunale s-au pus în subordinea Consiliului Național Central de la Arad, i-au recunoscut prerogativele unui organ politic central de guvernare românească, capabil să conducă lupta pentru desăvârșirea unității naționale. Încă la 2 noiembrie 1918 ziarul „Drapelul” sublinia cu fermitate: „Noi avem astăzi un singur punct fix: Consiliul Național Central Român, singurul for competent după care trebuie să se orienteze întreaga suflare românească. Acest Consiliu are să ne dea avizul, are să facă toate pregătirile pentru organizarea voinței naționale. După avizul acestui Consiliu trebuie să se orienteze întregul neam”²³. Bănățenii au dat curs fără șovăire acestei cerințe imperative de recunoaștere și, totodată, de sprijinire a organului central de guvernare românească.

Pentru Consiliile naționale din Timișoara, Lugoj, Caransebeș, Oravița etc., Consiliul Național Român Central era „unicul for chemat să hotărască asupra națiunii romane”, și reprezenta „singura stăpânire și ocârmuire” din Banat și Transilvania.

Constituite într-un climat democratic, consiliile cuprindeau reprezentanți ai tuturor păturilor sociale, indiferent de orientarea lor politică sau profesională: reprezentanți ai burgheziei, intelectuali, meseriași, studenți, muncitori, comercianți, soldați și, mai cu seamă, țărani.

Indiscutabil, intelectualitatea a avut o contribuție majoră în cadrul noilor organe ale puterii locale aflându-se în fruntea acestora, conducându-le activitatea²⁴. Slujitorii Bisericii și Școlii românești din Banat au avut o contribuție deosebit de însemnată la constituirea și funcționarea Consiliilor și Gărzilor Naționale, la organizarea și desfășurarea întregii mișcări naționale din toamna anului 1918. Chemările înflăcărâte lansate de episcopii Miron Cristea și Valeriu Traian Frențiu, au avut un puternic ecou. Episcopii, protopopii, profesorii Institutului teologic și pedagogic din Caransebeș, întreaga preoțime și învățătorime română s-au aflat în primele rânduri, adunând în jurul lor, ca adevărați și vrednici păstori spirituali, toată suflarea românească din Banat.

²³ „Drapelul”, an. XVIII, nr.112 din 3 noiembrie 1918, p. 3.

²⁴ I. D. Suciu, *Unitatea poporului român. Contribuții istorice bănățene*, Timișoara, Editura Facla, 1980, p. 147

În numeroase localități – Lugoj, Caransebeș, Mehadia, Vărădia, Teregova, Feneș, Borlova, Obreja etc. – adunările populare de alegere a noilor organe de conducere politică românească s-au desfășurat sub președinția preoților și învățătorilor. În zeci de localități bănățene, Consiliile și Gărzile Naționale și-au desfășurat activitatea sub conducerea acestor dârji luptători patrioți, prețuiți pentru devotamentul și sacrificiul lor pe altarul libertății și unității naționale.

Se cuvine să menționăm neobosita strădanie depusă ca președinți ai Consiliilor sau comandanți ai Gărzilor, de protopopii dr. George Popovici în Lugoj și Andrei Ghidiu în Caransebeș, de preoții: Coriolan Buracu, Mehadia; Patrichie Rădoi, Obreja; Traian Paica, Feneș; Ioan Bogoievici, Teregova; Elisei Dragalina, Borlova; Ilie Pepa, Armeniș; Martin Vernichescu, Vîrnichescu, Vîrciorova; Nicolae Vălean, Cornea; Alexandru Dorobanțiu, Iablanita; Ioan Grozăvescu, Cornereva; Simion Șandru, Slatina Timiș; dr. Ion Sîrbu, Rudăria; Gheorghe Pascu, Gherman; Ștefan Opreanu, Cernad; Ioan Călniceanu, Chesint; Ioan Gropișanu, Cărbunari; Petru Șușan, Comorâște; Andrei Moise, Forotic; Nicolae Novacovici, Gârbovăț; Gheorghe Nicorescu, Iersig; Simeon Bartolomei, Vrăniuf, Vichentie Ciorogariu, Sarazani; Emil Grădinar, Birchis; Grigore Vasilescu, Bogăltin; Alexandru Popoviciu, Bucovăț; Toma Bireescu, Cireșu; Eugen Sudrieșan, Coșteiu de Sus; de învățătorii: Cornel Mircea, Jupa; C-tin Mihaiu, Ohaba Forgaci; Iosif Drăgoi, Globurău; Ion Bob, Cireașa; Alexandru Țieran, Voiteg; Titu Telescu, Ghiroc; Nicolae Iancovici, Hitiaș; Damian Sebeșan, Secusigiu; Iosif Ciorogariu, Chișoda; Iuliu Puticiu, Chizătău; Cornel Popovici, Sînmihaiul Român; Ispas Crâsta, Berzovia; Petru Humița, Feneș; Constantin Giurgioca, Petnic; Iosif Toader, Prigor etc²⁵.

Ideea convocării unei adunări naționale plebiscitare, care să hotărască soarta Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului, s-a conturat după sfârșitul războiului și eșecul tratativelor româno-maghiare de la Arad din 13-14 noiembrie 1918. De aceea, a doua zi după eșuarea tratativelor de la Arad, la 2/15 noiembrie 1918, Consiliul Național Român Central a trimis o Circulară către toate consiliile naționale județene prin care dispunea ca în termen de 12 zile să se facă în toate cercurile electorale ale județelor (comitatelor), asupra cărora Consiliul Național Român Central își exercita autoritatea, alegeri de deputați cercuali pentru Marea Adunare Națională Română, ce urma să fie convocată în scurt timp²⁶.

Alegerile urmau să se desfășoare potrivit legii electorale din 1910, pe circumscripții, în toate localitățile desemnate a fi centre electorale. Numărul deputaților trebuia să fie de cinci, aleși potrivit votului universal deschis. De

²⁵ Ioan Munteanu, Dumitru Tomoni, Vasile M. Zaberca, *op. cit.*, p. 50-51

²⁶ 1918 la români. vol. VIII, ...p. 2-4

asemenea, se preciza, ca fiecărui deputat ales să-i fie înmănat un „credențional”, care să cuprindă și numele celorlalți deputați aleși în circumscripția dată și să fie subscris de președinte, notar și de toți bărbații de încredere ai comunelor din circumscripția respectivă. Totodată, Circulara mai solicita ca documentele de alegere, procesele-verbale, semnate de președinte, notar și de toți bărbații de încredere ai adunărilor electorale să conțină locul și ziua alegerii, numele comitatului și cercului electoral, rezultatul constituirii, constatarea că votarea și alegerea deputaților se va face pe baza sufragiului universal, numele celor cinci deputați, cu menționarea ocupației și a domiciliului fiecăruia etc. Toate aceste documente urmau să fie trimise la Arad lui Ștefan Ciceo Pop.

Alegerea delegaților cercuali în toate cercurile electorale urma să se facă cel mai târziu până în 14/27 noiembrie 1918. Începând cu 15/28 noiembrie, delegații trebuiau să fie pregătiți, inclusiv cu alimente pentru câteva zile, pentru a pleca spre locul de ținere a adunării. Marea Adunare Națională trebuia „să întruhideze în mod cât se poate de demn și norocos toate straturile națiunii noastre democratice”, să fie emanația întregii națiuni și să cuprindă intelectuali, comercianți, industriași dar și țărani și muncitori frunțași.

În aceeași zi de 2/15 noiembrie 1918, Consiliul Național Român invită la Marea Adunare Națională Română pe toți episcopii români din Ardeal și Banat, pe toți protopopii și câte un trimis al fiecărui consistoriu și capîtlul, al reuniunilor învățătoarești confesionale române și al institutelor și școlilor medii. Trimișii instituțiilor mai sus amintite trebuiau să aibă și ei câte un credențional din partea instituției respective²⁷.

Cele două documente vor fi comasate și incluse în textul Convocării Marii Adunări Naționale elaborat de Consiliul Național Român Central în 7/20 noiembrie și dat publicității a doua zi în ziarul „Românul” din Arad, care s-a tipărit într-un tiraj sporit pentru a ajunge în cele mai îndepărtate locuri din Ardeal și Banat. „Istoria ne cheamă la fapte – preciza importantul document – Mersul irezistibil al civilizațiunii omenesti a scos neamul nostru românesc din întunericul robiei la lumina cunoștinței de sine. Ne-am trezit din somnul de moarte și vrem să trăim alături de celelalte națiuni ale lumii, liberi și independenți.”²⁸ Convocarea afirmă explicit că „națiunea română din Ungaria și Transilvania vrea să-și hotărască însăși soarta sa de acum înainte.” În acest scop se convoacă o Mare Adunare Națională la Alba Iulia, „cetatea istorică a neamului românesc”, în ziua de 1 Decembrie 1918 st.n.

Erau chemați la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia episcopii români din Ungaria și Transilvania; toți protopopii în funcție ai celor două confesiuni românești; câte un trimis al fiecărui consistoriu și capîtlul; câte doi

²⁷ *Ibidem*, p. 4-5.

²⁸ „Românul”, (Arad), an. VII, nr. 10 din 8/21 noiembrie 1918.

trimiși ai societăților culturale („Astra”, Fondul de teatru, Asociațiunea Arădeană etc.); câte doi trimiși din partea fiecărei reuniuni de femei; câte un reprezentant de la fiecare institut teologic, pedagogic, școală medie și școală civilă; câte doi delegați de la fiecare reuniune învățătoarească; câte un ofițer și un soldat de la fiecare secțiune județeană a gărzilor naționale; câte doi delegați de la fiecare reuniune de meseriași; câte doi trimiși din partea tinerimii universitare, de la fiecare instituție de învățământ superior; toate circumscripțiile electorale urmau să trimită la adunare câte cinci delegați aleși. O prevedere specială se referea la delegații Partidului Social- Democrat Român, al căror număr era nelimitat²⁹.

Componența Marii Adunări Naționale Române era specificată și într-o „Întâmpinare” datată 9/22 noiembrie 1918, care preciza că „nu este îngăduit să lipsească nici reprezentanții așezămintelor noastre financiare..., astfel hotărârea mareață ce se va lua să fie expresiunea și mai fidelă a dorinței și voinței factorilor competenți ai poporului nostru din Ardeal și Ungaria”³⁰.

Erau reprezentate astfel toate clasele și păturile sociale, toate instituțiile culturale, economice și bisericești. Delegaților aleși urmau să li se înmâneze mandate – credenționale, împuterniciri, plenipotențe – semnate de președintele și notarul adunării respective și de cel puțin două persoane de încredere din cadrul comunității locale.

La 21 noiembrie 1918 și bănățenii cunosc textul convocării Marii Adunări Naționale, tipărit de ziarul „Românul” și preluat apoi de toată presa românească. Cele zece zile ce despart convocarea de întrunirea Marii Adunări Naționale au fost cele mai entuziaste și mai emoționante din istoria modernă a Banatului.

Consiliile naționale județene și cercuale, reprezentanții școlilor și bisericilor românești, presa națională din Banat adresează înflăcărate apeluri de participare masivă a românilor la adunarea ce urma să le decidă viitorul. Cu toții realizau marea semnificație a momentului. Semnificative în acest sens sunt și consemnările fruntașului bănățean Valeriu Braniște: „Un fior sfânt cutremură astăzi toate inimile românești la gândul măreței adunări de la Alba Iulia, unde după veacuri de patimi și robie este chemat poporul românesc să-și proclame libertatea sa națională. Va fi o zi istorică, o zi neuitată în viața poporului, o zi de la care se va data o nouă epocă. O zi pe care o vor aminti urmașii îndepărtați cu evlavie și admirați”³¹. „După o mie și câteva sute de ani, a venit ziua învierii. La Alba Iulia, unde Mihai Viteazul s-a încoronat ca domn al tuturor românilor,

²⁹ Ștefan Pascu, *Marea Adunare Națională de la Alba Iulia*, Cluj, 1968, p. 364.

³⁰ *1918 la români*, vol. VIII, ... p. 7.

³¹ *Ne cheamă libertatea națională*, în „Drapelul”, an. XVIII, nr. 122 din 15/28 noiembrie 1918, p.1, vezi și Valeriu Braniște, *De la Blaj la Alba Iulia*, Timișoara, Edit. Facla, 1980, p. 383.

acolo să mergem cu mic cu mare, să hotărâm soarta neamului”³², era și îndemnul învățătorului din Coștei, Petru Bizerea, publicat în ziarul „Opinca” din Vârșeț.

Convocarea și organizarea adunărilor de alegere a delegaților au fost obstrucționate și chiar împiedicate de autorități și trupele sârbești de ocupație, lucru consemnat și de ziarul „Românul” în 30 noiembrie 1918: „Primim vești întristătoare din toate părțile Banatului. Autoritățile militare sârbești ne creează dificultăți, nu ne permit să ne validăm politicește chiar și în clipa hotărâtoare când națiunea română este decisă să facă la Alba Iulia pasul istoric de a anunța dezrobirea sa națională. E știut de toată lumea că trupele sârbești fac parte din armatele Antantei, că ocuparea Banatului s-a făcut numai din punct de vedere strategic și nu pot să înăbușe conștiința politică a națiunii române. De ce fac piedici ca delegații, reprezentanții națiunii române bănățene să nu poată participa la Alba Iulia? De ce aseară au fost oprite peste 100 de persoane în gara Timișorii până la orele 2 după miezul nopții, și de ce din părțile Vârșețului peste tot nu se dau legitimații de călătorie din partea autorităților sârbești ?”³³. Intr-adevăr, în multe localități ocupate de armată sârbă s-a împiedicat prin diverse mijloace atât alegerea delegaților, cât și plecarea lor spre Alba Iulia. Avocatul Ilie Gropșianu din Sasca Montană a lăsat drept mărturie descrierea dramatismului acelor zile: „Aceste zile au fost chiar mai pline de scârbă decât toată urgia ungurească de ieri: noi vedeam în sârbi pe trimișii Antantei, iar ei, instigați de ticăloșii noștri, ne strângeau de gât cu ștreangul roșu, albastru și alb, care durea parcă și mai tare decât cel roșu, alb și verde, cu care ne obișnuisem de secole. Așa am suferit 131 de zile sub frații «sârbi»”.³⁴

În ciuda piedicilor puse de autoritățile de ocupație într-o serie de localități, Consiliile naționale locale au ținut o strânsă legătură cu Consiliul Național Român Central din Arad, preocupându-se de buna desfășurare a adunărilor de alegere a delegaților, de respectarea riguroasă a indicațiilor primite și de evitarea oricărei fricțiuni cu unitățile militare străine. S-a dorit a se conferi adunărilor respective un caracter cât mai reprezentativ, prin participarea unui număr mare de cetățeni din toate categoriile sociale.

În localitățile stabilite ca centre de circumscripții electorale au luat parte, pe lângă barbații de încredere aleși în fiecare comună, și un mare număr de locuitori din statele învecinate. Astfel, în cercul Gătaia „s-au prezentat un număr însemnat de alegători și popor mult” din comunele Sculea, Birda, Șoșdea, Berecuța, Cerna, Cadar etc., „prin urmare la adunare este reprezentată

³² „Opinca”, Vârșeț, an. I, nr.2 din 25 noiembrie 1918, p 3-4.

³³ „Românul”, an. VII, nr.18 din 17/30 noiembrie 1918, p. 4.

³⁴ *Trei avocați bănățeni despre Marea Unire*, editor Lazăr Gruneanțu, București, Edit. Universul Juridic, 2018, p. 76. (în continuare: *Trei avocați bănățeni...*)

majoritatea comunelor din cerc”³⁵. La adunarea din cercul electoral Buziaș au participat mii de oameni din comunele Berini, Cadar, Silagiu, Uliuc și din Buziaș³⁶. Protocolul adunărilor din comuna Vărădia consemnează că au luat parte „nenumărate persoane”, iar acela al adunării din comuna Coștei, județul Caraș-Severin, că „locuitorii comunei și alegătorii sunt în număr foarte mare prezenți”³⁷. La adunarea din cercul electoral Caransebeș au participat delegați din 35 de localități aparținătoare cercului³⁸, iar în procesul-verbal al adunării cercului electoral Făget-Birchiș au semnat 23 bărbați de încredere din comunele cercului³⁹. La fel de impunătoare a fost prezența sătenilor și la adunările organizate în alte localități bănățene.

Spiritul de ordine și disciplină a caracterizat desfășurarea acestor mari întruniri populare. Protocoalele și procesele-verbale s-au redactat cu multă responsabilitate, iar Credenționalele și mandatele înaintate delegaților au fost întărite cu sigiliul comunei și cu semnăturile a zeci și sute de oameni.

În Banatul iugoslav alegerile s-au desfășurat între 10/23 noiembrie și 15/28 noiembrie 1918 în 7 cercuri electorale: Vârșeț, Biserica Albă, Panciova, Uzdin (Ozora), Cicidorf (Zichidorf, Zichfalva, Zichifălau), Moravița și Sasca⁴⁰. Din cercul electoral Sasca au făcut parte, în toamna anului 1918, și cinci localități din actualul Banat iugoslav, o situație asemănătoare întâlnindu-se și în cazul Moraviței. Numărul aleșilor inclusiv ai reprezentanților Gărzilor Naționale care au participat sigur la Marea Adunare Națională a fost următorul: cercul electoral Vârșeț - 6 delegați, Moravița - 3 delegați, Biserica Albă - 15 delegați, Uzdin - 9 delegați, Cicidorf - 3 delegați, Panciova - 8 delegați, și Sasca - 5 delegați⁴¹.

Delegația oficială a românilor din Banatul iugoslav la Marea Adunare Națională de la 1 Decembrie 1918 a fost constituită din 51 persoane, din care 44 ca delegați ai cercurilor electorale și 7 ca „deputați de drept”, cu diverse profesii: preoți (12, dintre care 3 protopopi), cadre didactice (6), țărani (3), medici (1), meseriași-muncitori (1), comercianți, funcționari (4), juriști (8), militari (5), iar în cazul a 13 delegați nu s-a putut identifica profesia⁴².

Unele comitete naționale din Banat au redactat memorii speciale ce cuprindeau, pe lângă hotărârea de Unirea cu România, și o seamă de revendicări

³⁵ *Făurirea ...*, p. 164

³⁶ Ioan Munteanu, Vasile M. Zaberca, Mariana Sârbu, *Banatul și Marea Unire 1918*, Timișoara, Edit. Mitropoliei Banatului, 1992, p. 63.

³⁷ *Ibidem*.

³⁸ *1918 la români*. vol. VIII..., p. 154.

³⁹ *Ibidem*, p. 156.

⁴⁰ „Opinca”, an. I, nr. 2 din 12/15 noiembrie 1918, p. 3-4; V. M. Zaberca, *1 Decembrie Români din Voivodina spun „da” Marii Uniri*, în „*Timpul*”, Reșița, nr. 235 din 30 noiembrie 1993, p. 1 și 3.

⁴¹ *Ibidem*

⁴² Vasile Mircea Zaberca, *Români...*, p. 22

general-democratice ale comunităților. Ilie Gropșianu, delegat al cercului electoral Sasca, a prezentat la Alba Iulia un memoriu cu doleanțele sătenilor care munceau pe domeniile STEG-ului („Societatea privată austro-ungară a căilor ferate”). În memoriul semnat de reprezentanții comunelor Moldova Nouă, Macoviște, Slatina, Rusca Montană, Răcășdia, Călnic, Cărbunari, Știnăpari ș.a. țărăanii arătau că societatea STEG este „stăpână pe zeci de mii de jugăre de pământ arabil, livezi și păduri, iar locuitorii satelor montane de pe acest domeniu sunt lipsiți cu totul de pământ și nu au voie nici chiar o capră să scoată la pășune”⁴³. Țăranii din comunele menționate au cerut delegaților să abordeze problema pământului, pentru a „ trăi ca cetățeni liberi, în țară liberă”: „Marele Consiliu al națiunii Române să binevoiască a afla calea și modul ca aceste comune, fie prin cumpărare fie prin expropriere să ajungă la pământ”.

Marea majoritate a delegaților bănățeni au plecat spre Alba Iulia pe trei direcții: pe ruta Timișoara-Arad-Alba Iulia; cei din zona Caransebeșului prin Țara Hațegului, iar cei din Vârșeț, Bocșa, zona Lugojului și zona Făgetului cu un tren special din Lugoj, format din șase vagoane și împodobit cu steaguri tricolore.

Avocatul Ilie Gropșianu a consemnat plecarea delegaților din Oravița și Sasca Montană: „Marți, plecăm spre Alba Iulia, dar nu direct, ci cu înconjur, ca să nu fim suspectați de armata sârbă, intenționăm să străbatem valea Hațegului, de aceea ne-am abătut din drum la Caransebeș. Sârbii ocupaseră și acest oraș. Ca să ne împrietenim cu ei, am participat și la înmormântarea fruntașului sârb din Caransebeș „ajutor de notar public” dr. Galkanovits. Trebuia să primim «obiala»⁴⁴ de la comanda sârbă din Caransebeș și cine ar fi cutezat să spună că merge la Alba Iulia? Îmbrăcați în uniformă de foști ofițeri austrieci, eu afirmam că merg la Cluj, să demobilizez, istoricul dr. Ion Sîrbu tot la Cluj la clinica de Oftalmologie (regretatul savant purta ochelari și afirma că suferă de ochi), alții dintre noi mergeau la Mediaș, alții pe la copii la Brașov, să cumpere vin. Ne-a reușit. Numai așa ne-am putut strecura printre sârbi. Aflând că P.S. Episcop al Caransebeșului [Miron Cristea] călătorește la Alba Iulia, ne-am schimbat planul de drum și am plecat și noi în această direcție”⁴⁵. În gara Timișoara se supun unui control sever „de la om la om”, iar la miezul nopții ajung în Arad, de unde, a doua zi, împreună cu delegația arădenilor pleacă spre Alba Iulia. Seara, ajung în cetatea Unirii, iar în dimineața zilei de 30 noiembrie participă la întrunirea delegaților bănățeni, care hotărăște să susțină unirea necondiționată a Banatului cu România: „Toate gările erau decorate cu mândrul nostru tricolor. Seara ajungem în gara de la Alba Iulia. Public imens. O foarte puternică gardă

⁴³ Ilie Gropșianu, *Sasca Montană (1918-1919)*, în „Analele Banatului”, IV, 1931, nr. 1, p. 119.

⁴⁴ Permis de călătorie eliberat de autoritățile militare sârbe

⁴⁵ *Trei avocați bănățeni...*, p. 78.

de onoare, dă onorul. Arhieriei dau binecuvântarea, Dl. Ștefan Ciceo Pop mulțumește emoționat. Vineri seara, la hotel „Ungaria” o mare de fruntași, cele mai marcante figuri ale conducătorilor noștri naționali. Se lățește vorba că la 1 Decembrie, adică Duminecă, Marele Consiliu Național al Sârbilor va proclama la Novisad, anexarea Voivodinei, ba chiar a Banatului întreg la Statul Jugoslav. Noi vrem să le premergem și deja pentru mâne zi, sâmbătă 30 Noiembrie, convocăm Adunarea Națională a Bănățenilor la Alba Iulia. Această adunare ținută în sala de la parter a hotelului e prezidată de Dr. Aurel Cosma din Timișoara. În această adunare specifică a Bănățenilor noi decretăm încă de sâmbătă dimineața, alipirea necondiționată a întregului Banat la România... Sâmbătă seara la orele 11. dl Iuliu Maniu e rugat să vină la consfătuirea noastră a bănățenilor, să ne lămurească... la ce bun sunt «conștiințele» în aceste clipe sfinte?”⁴⁶

Mult mai liniștit și mai entuziast, poate și datorită vârstei de nici 20 de ani, a fost drumul țaranului Ioan Muntean din satul Bătești, comuna Făget, care a consemnat acest moment ce l-a marcat pentru toată viața, așa cum va mărturisi peste ani: „E mult de atunci, aveam doar 20 de ani, iar acum am 82 ani, deci sunt 62 de ani, așadar, cu ocazia împlinirii a 62 de ani de la Unire, m-am gândit să arunc o privire memorială la 1 Decembrie 1918 și am scris aici tot ce îmi mai pot aminti din trecut....În ziua de 30 noiembrie 1918, pe la amiază, eram în gara Făget, așteptând trenul care se formase din Lugoj special pentru bănățenii care mergeau la Alba-Iulia. Șeful convoiului era Caius Brediceanu, mare luptător al românilor din Banat în parlamentul de la Budapesta. Seara, am ajuns devreme în Alba Iulia. În oraș n-am mai avut loc, atâta lume era adunată, și noi am fost încartiruiți într-o comună vecină. Acolo am stat până noaptea târziu, la cămin unde se făceau probe de cântări cu corul pentru mâine zi. Dimineața am pornit spre Alba Iulia. Începând de la gara până sus în cetate erau țărani ardeleni din Gara Națională, înșirați de o parte și de alta a drumului, tot la 4-5 pași unul de altul, cu arma la picior sau în spate și cu tricolorul încins în diagonală. Era un capitan de infanterie, parcă îl văd alergând în sus și jos, dând ordinele necesare. Acesta era capitanul Medrea, comandantul Gărzii Naționale din Alba Iulia. O lume de oameni urca mereu în cetate, sus pe Câmpia Libertății. Iată-ne ajunși sus. Acolo erau mai multe tribune de unde vorbeau conducătorii”⁴⁷.

Comunicarea hotărârii de unire a Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România a produs o firească bucurie și emoție în rândul participanților: „În sfârșit, după atâtea vorbiri și dezbateri, Vasile Goldiș a dat cetire următoarei rezoluții: Vrem unire necondiționată cu Țara-Mamă!. Atunci

⁴⁶*Ibidem*, p. 81.

⁴⁷ Ioan Muntean, *Memorii despre Alba Iulia* (manuscris)

lumea a izbucnit în urale: Trăiască România Mare! și corurile au intonat cântări naționale „Deașteaptă-te române”, „Hai să dăm mână cu mână” și altele”.

Emoționantă a fost pentru Ioan Muntean și întoarcerea acasă: „Adunarea a luat sfârșit, zecile de mii de oameni au început a se retrage spre gară, unde trenuri speciale îi așteptau pentru reîntoarcerea spre casă. Venind pe tren spre casă, din întâmplare, am fost într-un vagon cu dr. Caius Brediceanu din Lugoj, care a fost șeful convoiului din Banat. Cum am spus, eu eram pe coridorul vagonului și îmi aduc aminte cum am cântat o cântare: Români, haidem ca să ne răzbunăm,/ E timpul de unire./ Nu mai putem, nu mai putem/ Nimic să mai răbdăm/ Dușmanului, pieire!/ Carpații azi cheamă ai săi brazi,/ Banatul și Ardealul o cheamă/ Pe scumpa lor iubită mamă! Ușa unui cupeu s-a deschis și eu fusei invitat înăuntru. Atunci, Caius Brediceanu m-a întrebat că de unde am învățat cântarea asta și de unde sunt. Eu i-am spus că un coleg de la noi din sat cunoaște nota și de la el am învățat... Trenul a șuiert de oprire. A ajuns în gara mea, la Făget. O strângere de mână, și ne-am despărțit”⁴⁸.

Întors acasă, Ioan Muntean s-a simțit dator să împărtășească consătenilor bucuria și emoția de care el a avut parte: „Ajuns acasă eram întrebat de toți oamenii din sat cum a decurs adunarea [de] la Alba Iulia. Le-am spus că s-a hotărât alipirea necondiționată cu Țara Mamă. Le-am spus cu câtă însuflețire s-a ținut adunarea și cât de mișcați am fost toată suflarea românească de bucurie. Noi, tineretul din sat, ne-am adunat și am început să formăm un cor de 4 voci, așa că, la Crăciun, am cântat în biserică, am dat răspunsul la Sfânta Liturghie și am depus jurământul de credință sub un drapel românesc, un tricolor a Reuniunii noastre de cântări. Tot atunci am fost invitat de coriști să țin un mic discurs despre evenimentele Unirii și care au fost cauzele de s-au rupt lanțurile robiei...După terminarea modestei mele vorbiri, am observat că la multe persoane au început a picura lacrimi de bucurie, căci s-a împlinit visul de veacuri al poporului românesc, iar corul nostru, la îndemnul bătrânului nostru preot Romul Radulovici, a cântat de încheiere: Pre Tine Te laudăm/ Pre Tine bine Te cuvântăm,/ Ție-Ți mulțumim, Doamne/ Și ne rugăm Ție, Dumnezeuului nostru”⁴⁹.

Delegația comunei Fârdea, formată din 11 persoane, în frunte cu preotul George Garoiu, a folosit, de frica jandarmilor unguri, căi lăturalnice pentru a ajunge în gara din Făget. „Când, prin noiembrie 1918, se răspândise vorba că românii din Ardeal și Banat vor fi chemați la o mare adunare la Alba Iulia, în care adunare să se hotărască alipirea acestora la patria mamă, însuflețirea a fost mare. Deși cam departe de linia ferată, totuși 11 persoane, în frunte cu preotul George Garoiu, au mers la această adunare. Pare că nu ne venea a crede că vom

⁴⁸ *Ibidem*

⁴⁹ *Ibidem*

scăpa de sub jugul ungarilor. Când însă în gara Ilia-Mureșana, unde a trebuit să așteptăm mai mult pare, ne-am întâlnit cu alte grupe de români cari mergeau și ei ca și noi la Alba Iulia, cântând cântece patriotice, ne simțeam transpuși pe altă lume... De la Făget până la Ilia ne-a fost mai frică. La Ilia s-au adunat coruri din diferite părți care numai cântece patriotice au cântat. Săltau inimile de bucurie. Deși era vreme urâtă, nimeni nu regreta”⁵⁰.

De frica jandarmilor unguri și a trupelor sârbești, unii delegați din nord-estul Banatului au mers pe jos, prin păduri până la Ilia, de unde au luat trenurile spre Alba Iulia: „Delegația din Bujor a trebuit să meargă pe picioare până la gara Ilia (60 km) căci sârbii nu lăsau să plece nimeni”⁵¹. De la Poieni a plecat doar Filimon Bublea, deși doreau și alții, dar „nu îndrăzneau a se expune pericolului ce-i aștepta din partea maghiarilor, dacă România nu câștiga. A trecut în mod clandestin prin munți și pe văi de frica gărzilor ungurești ce păzeau să nu treacă românii la Alba Iulia”⁵².

Dincolo de frica justificată, unii români din satele mici și sărace nu și-au permis din cauza sărăciei să plece la Alba Iulia, deși ar fi dorit să participe la această sărbătoare românească. O spune fără echivoc notarul comunei Tomești, respondentul satului Goizești la chestionarul trimis în anul 1934 de către Nicolae Ilieșiu, profesor de istorie la liceul C. D. Loga Timișoara⁵³: „Nimeni n-a luat parte la adunare, din lipsă de numerar”⁵⁴.

Așa cum se cerea și în convocarea publicată în ziarul „Românul” din Arad, pe lângă delegații cu drept de vot, au participat la Marea Adunarea Națională zeci de mii de români. Numărul exact al participanților din Banat la adunarea de la Alba Iulia nu se poate stabili pentru că mulți nu au mers în mod oficial, „ci din prea mare dor de unire”⁵⁵, așa cum a făcut și Toma Bucoviceanu din Fărășești.

La 1 decembrie 1918 la Alba Iulia a fost reprezentată întreaga populație românească a Banatului istoric, toate categoriile sociale, principalele societăți și organizații sociale, profesionale, politice și culturale. Pe lângă cei 321 delegați oficiali – 182 din județul Timiș, 88 din Caraș-Severin și 51 din Banatul

⁵⁰ Muzeul Banatului Timișoara, *Fond Ilieșiu*, dosar Fârdea, nr.78 (în continuare M.B.T...)

⁵¹ *Ibidem*, dosar Bujor, nr. 31.

⁵² *Ibidem*, dosar Poieni, nr.150.

⁵³ Nicolae Ilieșiu (1890 - 1963), istoric, publicist, om politic. Profesor de istorie și geografie la liceul C.D. Loga din Timișoara. Membru al Partidului Național Țărănesc, deputat și senator în perioada 1928-1933. Între 1934-1938 a condus gazeta „Banatul”, apoi „Voința Banatului” și între 1939-1943 ziarul „Dacia”. A conceput un plan de a realiza o operă amplă istoriografică dedicată Banatului, o enciclopedie care să cuprindă monografiile tuturor comunelor din Banat. În acest sens a lansat în Banat un chestionar cu 14 întrebări.

⁵⁴ M.B.T..., dosar Goizești, nr. 90.

⁵⁵ *Ibidem*, dosar Fărășești, nr. 78

iugoslav⁵⁶ – , ce reprezentau 270 de localități, un mare număr de români bănățeni au ținut să fie prezenți la plebiscitul național organizat în cetatea primei uniri simbolice înfăptuite de Mihai Viteazul.

O telegramă trimisă agențiilor de presă menționa: „Trenurile sosesc din toate părțile... Bănățenii în special au venit foarte mulți”⁵⁷. Informațiile adunate din diverse fonduri arhivistice ne indică că din Banat au fost prezenți la Marea Adunare Națională din 1 decembrie 1918 românii din cel puțin 270 localități⁵⁸, într-un număr „demn de cauza mare și sfântă”, după cum subliniază documentele timpului.

Participarea românilor bănățeni ar fi fost și mai mare dacă trupele (sârbe) de ocupație ale Antantei nu ar fi pus restricții de circulație și împiedecat o serie de delegați să se îndrepte spre locul Marii Adunării Naționale. Pentru mulți dintre cei aleși ca delegați ai statelor, drumului la Alba Iulia nu a fost ușor, ci presărat cu multe dificultăți. În Timișoara și în gările altor localități numeroși delegați și mulți alți români au fost reținuți din ordinul unităților militare străine⁵⁹. Locuitorii din Parța, Murani, Fibiș, Denta, Firiteaz, Checea, Hodoni, Berecuța etc. nu au putut ajunge la Alba-Iulia, deoarece comunele au fost sub controlul unităților militare sârbe „și călătoria la Ardeal a fost interzisă”⁶⁰. O însemnare din acele zile este mai mult decât edificatoare: „Accentuăm că orașul Timișoara pe timpul Adunării de la Alba-Iulia fiind sub ocupație sârbească, mulți dintre cei care au voit să participe la Adunare au fost descoperiți și reținuți de trupele sârbești”⁶¹.

Trecând însă peste greutățile create de autoritățile de ocupație sute de români au reușit să ajungă la Alba-Iulia și să participe la istorica Adunare Națională. În frunte cu conducătorii lor recunoscuți și aleși ca delegați, locuitori ai satelor și orașelor bănățene (18 din Belint, 15 din Buziaș, 12 din Silagiu, 40 din Timișoara, 14 din Bata, 12 din Țela, circa 300 din zona Lugojului etc.) s-au îndreptat spre „cetatea de glorie și de suferință”, Alba-Iulia, cum afirmau învățătorii din Lugoj, spre a împlini o năzuință generală: Unirea tuturor românilor. Au fost prezenți fruntași ai satelor și orașelor, personalități ale vieții politice, economice, sociale, culturale și bisericești”, oameni din toate straturile sociale, dar mai cu seamă țărani, muncitori, intelectuali. Se aflau în primele rânduri frunțașii mișcării naționale din Banat: Caius Brediceanu, Aurel Cosma,

⁵⁶ Vasile Mircea Zaberca, *Românii din Banatul iugoslav și Marea Unire*, Timișoara, Edit. Hestia, 1995, p. 22-23

⁵⁷ „Românul”, an. VII, din 1 decembrie 1918, p. 4.

⁵⁸ M.B.T..., inv. 6881-6883; DJTAN, Colecția N. Ilieșiu.

⁵⁹ Șt. Pascu, N. Josan, *Mărturii inedite privitoare la participarea maselor la Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia din 1 Decembrie 1918*, în „Apulum”, vol. 25, 1989, p. 494-515.

⁶⁰ *Ibidem*, p. 514.

⁶¹ *Ibidem*, p. 515.

George Adam, Cornel Crăciunescu, Ion Sârbu, Avram Imbroane, Ioan Boroș, Lucian Georegevici, George Gârda, Nestor Oprean, Cornel Corneanu, Ilie Gropșianu, Mihail Gropșianu, dar și Iosif Renoiu, membru în Consiliul Național Român Central și Traian Novac, delegat „să vorbească în numele muncitorilor organizați din Timișoara”⁶²..

Biserica Națională din Banat a fost reprezentată la Adunarea din 1 Decembrie 1918 de un mare număr de preoți. Din lungul șir al delegaților oficiali, menționăm pe episcopii: Miron Cristea și Valeriu Frențiu; protopopii: Gheorghe Popovici, Andrei Ghidui, Mihai Gașpar, Iosif Petean, Lazăr Iacob, Victor Poruțiu, Ioan Oprea, Ștefan Cioroianu, George Muntean, Gherasim Șerb, Sebastian Olariu, Virgil Musta, Traian Oprea, Trifon Miclea etc.

Școala românească a fost prezentă prin zeci de profesori și învățători, aleși delegați ai satelor și orașelor, între care menționăm pe: Victor Bîrlea, Iosif Popovici, Alexandru Buțiu, Moise Ienciu, Ion Vidu, Iuliu Vuia, Elena Biju, George Neamțu, Dănilă Ilițescu, Teodor Bucurescu, Constantin Liuba, Constantin Mihaiu, Ștefan Vulpe etc.

Pentru toți aceștia, și pentru mulți alții, prezența la Marea Adunare Națională a fost o binemeritată răsplată pentru nenumăratele suferințe și umilințe îndurate în cursul anilor, pentru credința lor neclintită în biruința dreptății poporului român⁶³.

Delegații Banatului se întrunesc în seara zilei de 30 noiembrie, sub președinția doctorului Aurel Cosma, în sala restaurantului „Hungaria” din Alba Iulia⁶⁴. Dezbaterile decurg într-o ordine și disciplină exemplară, iar atmosfera era entuziastă. Protopopul Gheorghe Popovici și istoricul Ion Sîrbu vorbesc cu înflăcărare despre trecutul românesc al Banatului, despre voința de „Unire cu Țara”. Ropote de aplauze și îndelungi ovații declanșează cuvântarea lui Avram Imbroane, care amintește de jertfele românilor pentru realizarea mărețului ideal al unității naționale⁶⁵. Dr. Aurel Cosma dezvoltă chestiunea Banatului în condițiile aplicării Convenției de armistițiu de la Belgrad, subliniază năzuințele de unitate ale românilor și susține „unirea fără condiții cu România, pe baza principiilor democratice”.

Sunt ascultați și delegații muncitorilor bănățeni, între care și Traian Novac care susține unirea necondiționată „în cadrul unui stat democratic”, egalitatea în drepturi și libertate pentru toți cetățenii, exproprierea latifundiilor și împroprietărirea tuturor țăranilor, fără discriminări⁶⁶. La unison, participanții se

⁶² *Făurirea...*, p. 147.

⁶³ Ioan Munteanu, Dumitru Tomoni, Vasile M. Zaberca, *op. cit.*, p.72.

⁶⁴ V. M. Zaberca, *Delegația Caraș-Severinului la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia*, în „Banatica”, vol. IX, Reșița, 1987; *Trei avocați bănățeni...*, p. 78.

⁶⁵ Arhiva Mitropoliei Banatului, fond *Unirea din 1918*, dos. Dr. Aurel Cosma-junior.

⁶⁶ DJTAN, *Colecția de documente, Acte Traian Novac*, dos. 1, f. 13-14.

pronunță pentru *Unirea fără condiții cu România*, dovadă a înțelegerii cerințelor imperative ce stăteau în fața poporului român. Hotărârile acestei conferințe a bănățenilor – precizează ziarul „Românul” – s-au adus la cunoștința Consiliului Național Român Central, care „a ținut seama de ele la stabilirea proiectului de Rezoluție”. „Am ieșit de la consfătuirea bănățenilor – consemna unul dintre cei prezenți – cu sentimentul că delegații noștri și-au făcut datoria de patrioți, exprimându-se cu fermitate pentru drepturile românilor asupra Banatului, dar întotdeauna disciplinați și cu respectul arătat de conducătorii națiunii, mai cu seamă cu sufletul plin de dragoste pentru popor”⁶⁷.

La 1 Decembrie 1918, încolonați în imensa mulțime ce se îndrepta spre Câmpul lui Horea sau spre sala Cazinoului (azi Sala Unirii), și românii bănățeni vor face istorie contribuind la realizarea celui mai grandios proiect național. Numeroasele telegrame trimise Marelui Sfat Național Român, solidaritatea deplină cu Hotărârile adoptate la Adunarea Națională, solemnitatea manifestărilor naționale din localitățile Banatului la 1 Decembrie 1918, confirmă pe deplin această realitate,

Dând glas însuflețirii femeilor bănățene, Reuniunea femeilor române din Budinț, trimite „căldurosul său salut românilor întruniți în Alba-Iulia... și declară neclintită alipire către demnele hotărâri ce se vor lua în adunarea menită a fi epocală în istoria poporului românesc”⁶⁸. Consiliul Național Român din Orșova „salută cu nespusă însuflețire și mândrie Adunarea Națională din Alba-Iulia; aderează la toate hotărârile ei și se supune necondiționat lor”, menționează telegrama expediată din această localitate⁶⁹. Printr-o telegramă trimisă din Făget, chiar în ziua de 1 Decembrie, avocatul Aurel Hădan își exprima deplina satisfacție față de cele hotărâte la Alba Iulia. “Aderăm din inimă la sublima hotărâre a Marii Adunări Naționale din Alba Iulia. Trăiască unirea tuturor românilor!”⁷⁰.

Prezentând cu obiectivitate starea de spirit a bănățenilor în acea istorică zi de 1 Decembrie 1918, ziarul german „*Temesvarer zeitung*” publică articolul cu titlul semnificativ „Lugojul sub ornamentul drapelelor”. “Marele eveniment petrecut la Alba-Iulia și-a avut la Lugoj solemnitatea sa. Clădirile instituțiilor și nenumărate case particulare au fost împodobite cu tricolorul românesc. La toate bisericile s-au desfășurat servicii religioase festive, s-a bătut toaca și au sunat clopotele ore în șir Pe străzile orașului populația românească ieșise în haine, de

⁶⁷ Arhiva Mitropoliei Banatului, *fond Unirea din 1918*, dos. Dr. Aurel Cosma-junior.

⁶⁸ Muzeul Unirii, Alba Iulia, *Credenționale*, vol. II, p. 551.

⁶⁹ Idem, vol. IV, p. 218-219.

⁷⁰ *1918 la Români*, vol. X, p. 309. Aurel Hădan s-a născut în 1885 la Lalașinți. După terminarea studiilor secundare a urmat dreptul la Universitatea din Cluj. În 1913 s-a stabilit ca avocat în Făget. După 1918 va fi primul președinte a Judecătoriei din Făget și va fi ales de două ori deputat în Parlament („*Almanahul Banatului*”, Timișoara, 1929, p. 211)

sărbătoare, purtând cocarde în culorile naționale românești. Era o atmosferă veselă și liniștea publică n-a fost tulburată în nici un fel”⁷¹, încheia gazeta germană.

Aceeași atmosferă solemnă o regăsim și la Mehadia. Cu ochii inundați de lacrimi de fericire, sătenii cântă împreună cu corul imnul național. La cuvintele „Iar noi pătrunși la suflet de sfânta libertate”, rostite de Coriolan Buracu, toți cei prezenți ridică mâna dreaptă spre jurământ, stânga la inimă și „jură că vor da mâna să fie pururea frați”⁷². În comuna Chizătău, elevii școlii primare, purtând fiecare un steguleț tricolor, având în frunte învățătorul lor, străbat străzile satului într-o bucurie de nedescris.

Și la Topolovățu Mare, ziua de duminică, 1 Decembrie 1918, a fost una de mare sărbătoare. Tot poporul, „cu mic cu mare” a cântat cu nespusă însuflețire „Deșteaptă-te, române!” și au subscriș o moțiune încheiată cu cuvintele: *Urăm viață milenară României Mari!*⁷³ O emoționantă descriere a momentului solemn din comuna Vasiova ne-a lăsat „Tata Oance”. Peste 500 de oameni sunt prezenți când se arborează drapelul românesc. „Și ca electrizați, ca unificați, în cuget și-n simțiri, redescoperim și cântăm cu glas de tunet: „Pe-al nostru steag e scris unire”... și credem că accentele imnului divin se răspândesc și vibrează și se aud peste întreg Banatul și Ardealul și Bucovina și Basarabia și peste întreaga românească Țară. Trăim clipe mari și sfinte pe care nu avem gură să le exprimăm, să le rostim”⁷⁴.

Aproape nu a existat localitate în care sătenii să nu fi participat la adunări și ceremonii festive, să nu asculte cuvântările înflăcărate care proslăveau ziua izbăvirii, a unității naționale depline⁷⁵. Toate se încheiau cu urale, în sunetele muzicilor și cântărilor naționale, cu depuneri solene de jurăminte și credință pentru Patria întregită, cu salve de arme trase de Gărzile Naționale și arborări de drapele românești pe clădirile publice. Un singur gând străbate cugetul românilor bănățeni, o singură voință și o imensă bucurie răzbate din acțiunile maselor populare, o nesfârșită satisfacție pentru împlinirea unei dorințe nutrite de multe veacuri.

Dorința legitimă a bănățenilor de a se încadra deplin în statul unitar român nu s-a putut realiza însă în anul 1918, datorită prezenței trupelor de ocupație străină⁷⁶. Măsurile luate de autoritățile de ocupație au nemulțumit, dar n-au descurajat populația românească, majoritară în Banat, în lupta ei pentru

⁷¹ *Făurirea...*, p. 194.

⁷² Ștefan Pascu, *Făurirea statului...*, II, p. 215.

⁷³ „Românul”, an. VII, nr. 22 din 6 decembrie 1918, p. 4.

⁷⁴ „Vasiova”, an. V, nr. 20-24, 1933, p. 10.

⁷⁵ V. Dudaș, *1 Decembrie 1918 în Banat*, în „Studii de Istorie a Banatului”, vol. 9, Timișoara, 1983, p. 105-112.

⁷⁶ William Marin, Ion Munteanu, Gheorghe Radulovici, *op. cit.*, p. 177-192.

desăvârșirea unirii cu România, pentru respectarea voinței sale atât de ferm și limpede exprimată la Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia.

La Lugoj și Timișoara se desfășoară mari adunări populare, cu participarea a zeci de mii de locuitori din toate colțurile Banatului. În 10 iunie 1919 peste 70.000 de oameni se adună pe Câmpia Libertății din Lugoj. A fost prezent aici, consemnează scrierile vremii, „tot ce a avut Banatul mai bun, floarea țărânilor, floarea intelectualității” și a muncitorimii. Grandioasa adunare populară exprimă din nou voința neclintită, a populației bănățene de grabnică și desăvârșită unire cu România, de asigurare a libertății românilor și egală îndreptățire a naționalităților conlocuitoare. Moțiunea adoptată sublinia că „această provincie, după situațiunea ei geografică, cât și după majoritatea românească a populației sale, nu poate fi privită decât ca o parte integrantă a pământului românesc și a neamului românesc”⁷⁷.

Acțiunile românilor bănățeni sunt sprijinite și de către reprezentanții altor etnii ce trăiesc în Banat. La 15 aprilie 1919 se întrunesc la Timișoara toți conducătorii comunităților germane, ai organizațiilor economice, sociale, culturale etc. și se pronunță pentru unirea Banatului cu România⁷⁸. Aceeași atitudine o adoptă șvabii bănățeni la marea lor adunare populară de la Timișoara din 10 august 1919, când „și-au exprimat dorința Unirii cu România, considerând că hotărârea de la Alba-Iulia este o cheazășie pentru dezvoltarea lor etnică și culturală”. Slovicii din Banat se pronunță, de asemenea, pentru recunoașterea actului istoric din 1 Decembrie 1918 și Unirea cu România.

De abia în cursul verii anului 1919 Marile Puteri vor dispune retragerea trupelor străine din Banat și reinstaurarea definitivă a conducerii politico-administrative românești, dând astfel curs activității diplomatice energice a guvernului României și acțiunii hotărâte a maselor populare bănățene⁷⁹. În cursul lunii iunie 1919 autoritățile române preiau întreaga administrație în județul Caraș-Severin⁸⁰, în frunte cu primul prefect român, dr. George Dobrin. La 28 iulie 1919 noul prefect al județului Timiș-Torontal⁸¹, dr. Aurel Cosma, preia conducerea și în această parte, instaurând administrația românească.

La 3 august 1919 Armata Română își face intrarea triumfală în Timișoara⁸². Peste o sută de mii de oameni sosiți la Timișoara, din aproape toate

⁷⁷ George Popovici, *Memorii cu privire la integritatea Banatului*, Caransebeș, 1929, p. 73.

⁷⁸ Pompiliu Ciobanu, *Unirea Banatului și încorporarea Timișoarei la România Mare*, Timișoara, 1934, p. 45.

⁷⁹ *România în anii primului război mondial*, vol. II, București, Edit. Militară, 1987, p. 651.

⁸⁰ V. Zaberca, *Instituirea administrației românești în Reșița*, în „Banatica”, vol. II, Reșița, 1973, p. 263-267.

⁸¹ „Banatul”, Timișoara, an. I, nr. 25, din 30 iulie 1919, p. 1.

⁸² „Dacia”, Timișoara, an. I, nr. 13 din 4 august 1939, p. 6-7

localitățile Banatului, întâmpină cu un entuziasm copleșitor unitățile militare românești care, pe câmpurile de luptă ale războiului, și-au dat prinosul de sânge pentru libertatea și unitatea poporului român. Era răsplata dreaptă dată credinței neșămutate a românilor din Banat în biruința idealurilor lor de dreptate socială, de libertate și unitate națională, era încununarea activității neobosite desfășurată de mișcarea națională din această străveche provincie românească.

LISTA DE DOCUMENTE

1. 1918, noiembrie 12/25, Alibunar. Proces-verbal luat în cercul electoral al Uzdinului
2. 1918, noiembrie 12/25, Alibunar. Credențional dat în cercul electoral al Uzdinului
3. 1918, noiembrie 8/21, Arad. Credențional dat lui Gherasim Sârb, protopop în Belinț
4. 1918, noiembrie 8/21, Arad. Credențional dat lui Ștefan Cioroianu, protopop în Comloșu Mare
5. 1918, noiembrie 8/21, Arad. Credențional dat lui Fabriciu Manuilă, protopop în Lipova
6. 1918, noiembrie 13/26, Aradul Nou. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului Aradul Nou
7. 1918, noiembrie 13/26, Aradul Nou. Credențional al cercului electoral Aradul Nou
8. 1918, noiembrie 15/28, Arad. Credențional dat lui Iosif Popovici
9. 1918, noiembrie, Arad. Credențional dat lui Avram Imbroane
10. 1918, noiembrie 14/27, Banloc. Proces-verbal luat în a cercul electoral Zichyfalva
11. 1918, noiembrie 14/27, Banloc. Credențional dat în cercul electoral Zichyfalva
12. 1918, noiembrie 8/21, Bătești. Credențional dat de locuitorii comunei Bătești
13. 1918 noiembrie, Beba Veche. Adresă a Sfatului Național Român
14. 1918, noiembrie 11/24, Becicherecul Mic. Protocol luat în adunarea electorală a cercului Becicherecul Mic
15. 1918, noiembrie 11/24, Becicherecul Mic. Credențional al cercului electoral Becicherecul Mic
16. 1918, noiembrie 11/24, Bichigi. Mandat dat de locuitorii comunei Bichigi
17. 1918, noiembrie 15/28, Birchiș. Mandat dat de cercul electoral Făget-Birchiș
18. 1918, noiembrie 14/27, Biserica Albă. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului Biserica Albă
19. 1918, noiembrie 14/27, Biserica Albă. Credențional al cercului electoral Biserica Albă
20. 1918, noiembrie 14/27, Bocșa Montană. Credențional al Gărzii Naționale Române din Bocșa Montană
21. 1918, noiembrie 14/27, Bocșa Montană. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Bocșa Română
22. 1918, noiembrie 14/27, Bocșa Montană. Credențional dat de cercul electoral Bocșa Română

23. 1918, noiembrie 15/28, Botinești. Mandat dat de locuitorii comunei Botinești
24. 1918, noiembrie 15/28, Brănești. Credențional dat de locuitorii comunei Brănești
25. 1918, noiembrie 16/29, Breazova. Credențional dat de locuitorii comunei Breazova
26. 1918, noiembrie 12/25, Brebu. Credențional dat de comitetul parochial Brebu
27. 1918, noiembrie 15/28, Bucovăț. Mandat dat de locuitorii comunei Bucovăț
28. 1918, noiembrie 15/28, Bujoru (Traian Vuia). Mandat dat de locuitorii comunei Bujoru
29. 1918, noiembrie 13/26, Buziaș. Proces-verbal luat în cercul electoral al Rittberg (Végyvár)
30. 1918, noiembrie 13/26, Buziaș. Credențional dat în cercul electoral al Rittberg (Végyvár)
31. 1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credenționalul reprezentanților orașului Caransebeș
32. 1918, noiembrie 14/27, Caransebeș. Credențional dat de cercul electoral al Caransebeșului
33. 1918, noiembrie 14/27, Caransebeș. Proces-verbal luat în cercul electoral al Caransebeșului
34. 1918, noiembrie 16/29, Caransebeș. Credențional dat de Comunitatea de avere a fostului regiment nr. 13 lui Alexandru Balas-Lissa
35. 1918, noiembrie 16/29, Caransebeș. Credențional dat de Comunitatea de avere a fostului regiment nr. 13 lui Constantin Pepa
36. 1918, noiembrie 14/27, Caransebeș. Credențional dat de Consistoriul Eparhiei ortodoxe-române a Caransebeșului
37. 1918, noiembrie 12/25, Caransebeș. Credențional dat de Corporațiunea meseriașilor români din Caransebeș
38. 1918, noiembrie 13/26, Caransebeș. Credențional dat de Institutul pedagogic din Caransebeș
39. 1918, noiembrie 13/26, Caransebeș. Credențional dat de Institutul teologic din Caransebeș
40. 1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Litere credenționale date de Reuniunii învățătorilor din dieceza Caransebeșului lui Mihai G. Crăciun
41. 1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Litere credenționale date de Reuniunii învățătorilor din dieceza Caransebeșului lui Ioan Marila
42. 1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credențional dat de Sfatul învățătorilor români din fosta graniță militară a Severinului
43. 1918, noiembrie 16/29, Caransebeș. Credențional dat de Societatea de lectură „Ioan Popasu” din Caransebeș
44. 1918, noiembrie 12/25, Caransebeș. Credențional dat de Societatea femeilor române din din Caransebeș lui Dimitrie Sgăvîrdia
45. 1918, noiembrie 12/25, Caransebeș. Credențional dat de Societatea femeilor române din Caransebeș Elenei Biju

46. 1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credențional dat de Societatea română de cântări și muzică din Caransebeș
47. 1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credențional dat de Societatea română de înmormântări din Caransebeș
48. 1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credențional dat de Societatea română de lectură din Caransebeș
49. 1918, noiembrie 12/25, Cerneteaz. Credențional dat de locuitorii comunei Cerneteaz
50. 1918, noiembrie 12/25, Chișoda. Protocol luat în adunarea localității Chișoda
51. 1918, noiembrie 11/24, Comloșu Mare. Credențional dat de cercul electoral Banat Comloș
52. 1918, noiembrie 11/24, Constanța (Lunga). Credențional dat de locuitorii comunei Constanța
53. 1918, noiembrie 16/29, Coșava. Credențional dat de locuitorii comunei Coșava
54. 1918, noiembrie 15/28, Coșteiu de Sus. Credențional dat de locuitorii comunei Coșteiu de Sus
55. 1918, noiembrie 15/28, Coșteiu de Sus. Protocol luat în adunarea localității Coșteiu de Sus
56. 1918, noiembrie 14/27, Crivina de Sus. Credențional dat de locuitorii comunei Crivina de Sus
57. 1918, noiembrie 14/27, Curtea. Credențional dat de Reuniunea de muzică și cântări din Curtea lui Ioan S. Caba
58. 1918, noiembrie 14/27, Curtea. Credențional dat de Reuniunea de muzică și cântări din Curtea lui Filimon Glava
59. 1918, noiembrie 10/23, Cuvin. Protocol luat în adunarea localității Cuvin
60. 1918, noiembrie 10/23, Deliblata. Protocol luat în adunarea localității Deliblata
61. 1918, noiembrie 13/26, Doloave. Proces-verbal încheiat în adunarea localității Doloave
62. 1918, noiembrie 13/26, Doman. Plenipotenție dată de comitetul parohial din Doman
63. 1918, noiembrie 13/26, Doman. Plenipotenție dată de corul bisericesc din Doman
64. 1918, noiembrie 16/29, Drăgsinești. Protocol luat în adunarea localității Drăgsinești
65. 1918, noiembrie 14/27, Făget. Credențional dat de colegiul electoral al cercul electoral Făget-Birchiș
66. 1918, noiembrie 14/27, Făget. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercul electoral Făget-Birchiș
67. 1918, noiembrie 14/27, Făget. Mandat dat de cercul electoral Făget-Birchiș
68. 1918, noiembrie 14/27, Făget. Credențional dat de Reuniunea de citire și cântare a plugarilor
69. 1918, noiembrie 14/27, Făget. Credențional dat de Reuniunea învățătorilor greco- orientali români din protopopiatul Făgetului
70. 1918, noiembrie 15/28, Fărășești. Credențional dat de locuitorii comunei

71. 1918, noiembrie 15/28, Gătaia. Protocol luat în cercul electoral Rittberg (Végyvár)
72. 1918, noiembrie 15/28, Gătaia. Credențional dat de cercul electoral Rittberg (Végyvár)
73. 1918, noiembrie 11/24, Ghilad. Credențional dat de Consiliul Național Român lui Gheorghe Nicolescu
74. 1918, noiembrie 11/24, Ghilad. Credențional dat de Consiliul Național Român lui Ioan Albu
75. 1918, noiembrie 11/24, Ghilad. Credențional dat de Consiliul Național Român lui Dr. Ioan Roșiu
76. 1918, noiembrie 11/24, Ghilad. Credențional dat de Consiliul Național Român lui Nicolae Pescariu
77. 1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Protocol luat în cercul electoral Párdány
78. 1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Alecsandru Crâsta
79. 1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Alexandru Cristeți
80. 1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Gheorghe Treta
81. 1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Laurean Cristea
82. 1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Nicolae Brănuțiu
83. 1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Simeon Olariu
84. 1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Ștefan Vulpe
85. 1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Trăilă Mezin
86. 1918, noiembrie 15/28, Gladna-Română. Credențional dat de locuitorii comunei
87. 1918, noiembrie 15/28, Hodoș. Litere credenționale date de Reuniunea de cântări a plugarilor români din Hodoș
88. 1918, noiembrie 17/30, Homoșdia. Atestat dat de locuitorii comunei Homoșdia
89. 1918, noiembrie 13/26, Ilidia. Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Cornel Țicu
90. 1918, noiembrie 13/26, Ilidia. Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Gheorghe Ivan
91. 1918, noiembrie 13/26, Ilidia. Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Gheorghe Lungu
92. 1918, noiembrie 13/26, Ilidia. Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Simeon Bartolomeiu
93. 1918, noiembrie 13/26, Ilidia. Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Vasilie Vuia

94. 1918, noiembrie 15/28, Izvin. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Timiș-Recaș
95. 1918, noiembrie 15/28, Izvin. Credențional dat de locuitorii cercului electoral Timiș-Recaș
96. 1918, noiembrie 11/24, Lipova. Credențional dat de colegiul electoral al cercului electoral Lipova
97. 1918, noiembrie 11/24, Lipova. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Lipova
98. 1918, noiembrie 11/24, Lipova. Credențional dat de Societatea română de lectură din Lipova
99. 1918, noiembrie 12/25, Lovrin. Credențional dat de cercul electoral Lovrin
100. 1918, noiembrie 12/25, Lovrin. Proces-verbal luat în adunarea electorală a Cercului electoral Lovrin
101. 1918, noiembrie 11/24, Lugoj. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Lugoj
102. 1918, noiembrie 11/24, Lugoj. Credențional dat de cercul electoral Lugoj
103. 1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Institutul teologic greco-catolic român din Lugoj
104. 1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Casina română din Lugoj
105. 1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Extras din Protocolul luat de Capitlul greco-catolic român din Lugoj
106. 1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Capitlul greco-catolic român din Lugoj
107. 1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Consistoriul greco-catolic român al Diecezei de Lugoj
108. 1918, noiembrie [13]/26 Lugos. [Adresa]
109. 1918, noiembrie 16/29, Lugoj. Credențional dat de Corpul învățătoresc din Lugoj
110. 1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Reuniunea greco-catolică de cântări „Lira” din Lugoj
111. 1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Protocol luat în ședința corpului profesoral de la Facultatea teologică din Lugoj
112. 1918, noiembrie 11/24, Lugoj. Proces-verbal luat în ședința corpului profesoral de la Institutul pedagogic greco-catolic de fete din Lugoj
113. 1918, noiembrie 11/24, Lugoj. Credențional dat de Reuniunea română de muzică și cântări din Lugoj
114. 1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Reuniunea învățătorilor români greco-catolici din Lugoj
115. 1918, noiembrie 14/27, Lugoj. Credențional dat de Societatea tinerimii studioase române din Lugoj
116. 1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Librăria Diecezană Lugoj
117. 1918, noiembrie 15/28, Lugoj. Credențional dat de Reuniunea ajutoare a doamnelor române din Lugoj
118. 1918, noiembrie 12/25, Lugoj. Credențional dat de Fundațiunea Alexandru și Ana Nedelcu

119. 1918, noiembrie 16/29, Lugoj. Credențional dat de ziarul „Drapelul”
120. 1918, noiembrie 12/25, Lugoj. Legitimație dată de Secțiunea română a Partidului Social-Democrat din Lugoj
121. 1918, noiembrie 16/29, Lugoj. Credențional dat de Garda Națională Română din Lugoj
122. 1918, noiembrie 16/29, Lugoj. Credențional dat de Institutul de credit și economii „Poporul” din Lugoj
123. 1918, noiembrie 16/29, Margina. Credențional dat de locuitorii comunei Margina
124. 1918, noiembrie 14/27, Mâtnicu Mic. Mandat dat de locuitorii comunei Mâtnicu Mic
125. 1918, noiembrie 14/27, Moșnița. Protocol luat în adunarea națională română din Moșnița
126. 1918, noiembrie 15/28, Moșnița. Credențional dat de locuitorii comunei lui Ioan Ilioviciu
127. 1918, noiembrie 15/28, Moșnița. Credențional dat de locuitorii comunei lui George Caba
128. 1918, noiembrie 15/28, Moșnița. Credențional dat de locuitorii comunei lui Iulian Crîșmariu
129. 1918, noiembrie. Nicolițul Mare Credențional dat de Comanda supremă a Gărzii Naționale Române din comitatul Timișului
130. 1918, noiembrie 14/27, Ohaba-Forgaci. Protocol luat în ședința Comitetului Național Român din Ohaba-Forgaci
131. 1918, noiembrie 12/25, Oravița. Credențional dat de Garda Națională Română din cercul Oraviței
132. 1918, noiembrie 13/26, Oravița. Credențional dat de cercul electoral Oravița
133. 1918, noiembrie 15/28, Panciova. Credențional dat în cercul electoral Panciova
134. 1918, noiembrie 14/27, Panciova. Proces-verbal încheiat în adunarea poporală română din Panciova
135. 1918, noiembrie 15/28, Pietroasa. Credențional dat de locuitorii comunei Pietroasa
136. 1918, noiembrie, Pogănești. Hotărârea locuitorilor din Pogănești
137. 1918, noiembrie 16/29, Povergina. Credențional dat de locuitorii comunei Povergina
138. 1918, noiembrie 13/26, Reșița. Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Română pentru Ion Vida și Traian Doagă
139. 1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Montană lui Ion Jian Benus
140. 1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Montană lui Petru Stoicovici
141. 1918, noiembrie 13/26, Reșița. Credențional dat de Reuniunea de cântări și muzică a plugarilor români din comuna Recița-română pentru Mihail Mercea și Ion Mărilă

142. 1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de Reuniunea de cântări și muzică din Reșița-Montană lui Albin Vadász
143. 1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de Reuniunea de cântări și muzică din Reșița-Montană lui Nicolae Goanță
144. 1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de Reuniunea română de lectură din Reșița-Montană lui Grigore Pocrean
145. 1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de Reuniunea română de lectură din Reșița-Montană lui Mihail Simu
146. 1918, noiembrie 12/25, Sasca Montană. Mandat dat de cercul electoral Sasca Montană
147. 1918, noiembrie 16/29, Săceni. Mandat dat de locuitorii comunei Săceni
148. 1918, noiembrie 15/28, Sărăzani. Mandat dat de locuitorii comunei Sărăzani
149. 1918, noiembrie 15/28, Seceani. Legitimatie dată de Consiliului și Garda Națională Română din Seceani
150. 1918, noiembrie 8/21, Sânnicolau Mare. Credențional dat de cercul electoral Sânnicolau Mare
151. 1918, noiembrie, Sânnicolau Mare. Credențional dat de Garda Națională Română din Sânnicolau Mare
152. 1918, noiembrie 15/28, Silagiu. Credențional dat de locuitorii comunei Silagiu
153. 1918, noiembrie 16/29, Sintești. Credențional dat de locuitorii comunei Sintești
154. 1918, noiembrie 15/28, Surducu Mic. Mandat dat de locuitorii comunei Surducu Mic
155. 1918, noiembrie 11/24, Timișoara. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral al Timișoarei
156. 1918, noiembrie 11/24, Timișoara. Credențional dat în cercul electoral al Timișoarei
157. 1918, noiembrie, Timișoara. Credențional dat de Comanda Supremă a Gărzilor Naționale Române din comitatul Timiș lui Laurean Cristea
158. 1918, noiembrie, Timișoara. Credențional dat de Comanda Supremă a Gărzilor Naționale Române lui Ștefan Vulpe
159. 1918, noiembrie 15/28, Timișoara. Credențional dat de PNR din comitatul Timiș pentru cercul electoral Moravița
160. 1918, noiembrie 14/27, Timișoara. Legitimatie dată de Partidul Social-Democrat din Timișoara
161. 1918, noiembrie 11/24, Timișoara. Plenipotență dată de Reuniunea de lectură română din Timișoara-Fabric
162. 1918, noiembrie 11/24, Timișoara. Proces-verbal luat în ședința Reuniunii de lectură română din Timișoara-Fabric
163. 1918, noiembrie 15/28, Timișoara. Credențional dat de Reuniunea pentru ajutorarea învățăceilor și sodalilor meseriași și comerciali români din Timișoara
164. 1918, noiembrie 15/28, Timișoara. Credențional dat de Reuniunea învățătorilor de la școlile confesionale din protopopiatele: Timișoara, Belinț, Comloș, Lipova și Vinga

- 165.** 1918, noiembrie 14/27, Tîrnova. Plenipotență dată de Comitetul Național Român din Tîrnova.
- 166.** 1918, noiembrie 14/27, Țerova. Adeverință dată lui Petru Miclosina
- 167.** 1918, noiembrie 14/27, Țerova. Adeverință dată lui Ioan Uzum
- 168.** 1918, noiembrie 11/24, Varadia. Protocol luat în adunarea poporală din comuna Varadia
- 169.** 1918, noiembrie 13/26, Văliug. Credențional dat de Comitetul Național Român din comuna Văliug
- 170.** 1918, noiembrie 14/27, Vârșeț. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Moravița
- 171.** 1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Protocol luat în cercul electoral Vârșeț
- 172.** 1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Avram Corcea
- 173.** 1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Ion Andreescu
- 174.** 1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Nicolae Imbroane
- 175.** 1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Ion Alexandrescu
- 176.** 1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Ion Maleta
- 177.** 1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Lazăr Ciuta
- 178.** 1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Mihai Spăriosu
- 179.** 1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Virgil Voina
- 180.** 1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Romul Molin
- 181.** 1918, noiembrie 10/23, Vinga. Protocol luat în adunarea cercului electoral Cocota (Orcyfalva)
- 182.** 1918, noiembrie 10/23, Vinga. Credențional dat în cercul electoral Cocota (Orcyfalva)
- 183.** 1918, noiembrie 15/28, Voiteg. Credențional dat de Consiliul Național Român din Voiteg
- 184.** 1918, noiembrie 11/24. Voivodinț. Protocol luat în cercul electoral Moravița
- 185.** 1918, noiembrie 14/27, Zorlențu Mare. Proces-verbal luat cercul electoral Zorlențu Mare
- 186.** 1918, noiembrie 14/27, Zorlențu Mare. Credențional dat în cercul electoral Zorlențu Mare

1918, noiembrie 12/25, Alibunar.
Proces-verbal luat în cercul electoral al Uzdinului

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Uzdin⁸³ din comitatul Torontal, ținută în comuna Alibunar⁸⁴

la 13/26 noiembrie 1918

Prezident: dr. George Zăria.

Notari: Petru Baba

Constantin Dimian.

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română, care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari prin aclamație dnii:

Nicolae Popoviciu și dr. George Miclea.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii:

dr. George Miclea din Alibunar,
 Pavel Rudneanu din Satul nou⁸⁵,
 Liviu Popescu din Petrovasela⁸⁶,
 Ștefan Gavrilă din Sf. Mihai⁸⁷,
 Iosif Popa din Seleuș⁸⁸.

Ca urmare, prezidiul declară pe dnii:

dr. George Miclea,
 Pavel Rudneanu,
 Liviu Popescu,
 Ștefan Gavrilă,
 Iosif Popa

⁸³ Comună în provincia Voivodina, Serbia

⁸⁴ Comună în provincia Voivodina, Serbia

⁸⁵ Comună în provincia Voivodina, Serbia

⁸⁶ Astăzi în Serbia

⁸⁷ Astăzi satul Sân Mihai, comuna Alibunar, Serbia

⁸⁸ Astăzi satul Sân Mihai, comuna Alibunar, Serbia

aleși din partea românilor din acest cerc, cu vot universal, ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidiale aleșii deputați să fie provăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces-verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre.

Despre ce luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele 3 ½ p.m.

D.c.m.s

Dr. George Zăria
Prezidentul adunării electorale
Miahil Velcelean
Petruchin
Ilie Boju
Iacob Manciu
Nicolae Pătulă
Aurel Crăciun

Petru Baba
Constantin Dimian
Notarii adunării electorale:
Lazar Ortopan
Costa Baloi
Iosif Goanță
Todor Pavlov

Bărbați de încredere din comunele cercului
Dr. Gheorghe Miclea
Nicolae Popoviciu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 732-733

**1918, noiembrie 12/25, Alibunar.
Credențional dat în cercul electoral al Uzdinului**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Uzdinului (Újözora) din comitatul Torontal s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Ioanichie Neagoe⁸⁹, preot în Petre (Petrovasela)

Dr. Gheorghe Miclea, avocat în Alibunar

Dr. Pavel Obedeau⁹⁰, avocat în Becicherecul-Mare

Gheorghe David, econom în Uzdin

și Ștefan Popa⁹¹, preot în Seleuș (Keviszöllös) cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

⁸⁹ Ioanichie Neagoe (1857-1931), preot. S-a născut în 21 decembrie 1857, la Sân-Ianăș (azi Barițe), ca fiu al preotului Ioan Neagoe. Urmează cursurile școlii primare din localitatea natală, gimnaziul la Timișoara și Seghedin, apoi se înscrie la Institutul teologic din Caransebeș. După finalizarea studiilor în anul 1881, slujește la Biserica Ortodoxă din Petrovaselo. În anul 1897, înființează, la Petrovasăla, Institutul de Economii și Credit „Steaua”, patru ani mai târziu, în anul 1911, „Reuniunea de înmormântare”, iar în 1912, împreună cu dr. Alexandru Adressi, înființează „Societatea Electrică”. A participat la înființarea și conducerea altor instituții financiare asemănătoare: „Sentinela” din Satu nou, „Luceafărul” din Vârșeț, „Concordia” din Uzdin și „Panciovana” din Panciova. După o perioadă de 42 de ani de slujbă duhovnicească la Petrovasăla, Ioanichie Neagoe, părăsește acest sat și se stabilește la Timișoara.

⁹⁰ Pavel Obedeau (1876-1947), avocat și om politic. S-a născut în 16 februarie 1876, la Uzdin (azi Serbia), într-o familie de țărani. A urmat cursurile școlii primare în localitatea natală, cele gimnaziale la Gimnaziul de Stat din Timișoara, liceul la Szeghed și Facultatea de Drept la Oradea și Budapesta. După absolvirea facultății, a fost înscris ca avocat definitiv la 19 iunie 1905 în Camera Avocaților din Szeged. Și-a deschis cabinet avocațial în Becicherecu Mare (azi Zrenianin, Serbia) și Timișoara continuându-și activitatea până la 18 iunie 1937, dată la care a optat pentru funcția de notar public. A fost deputat, senator și ambasador al României la Praga.

⁹¹ Ștefan Popa (1861-1927), preot. S-a născut în anul 1861, la Straja. A slujit la Biserica din Seleuș între anii 1886-1927. A fost ales membru al Comitetului Executiv al Partidului Român din Regatul Sârbo-Croato-Sloven, iar în 1924 vicepreședinte.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Uzdin, ținut în ziua de 12/25 noiembrie 1918.

Onorie Conopan,
prezident

dr. Dușan Spariosu,
notar

Cornel Miloși
Dr. Cornel Petrovici

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 732-733

3.

**1918, noiembrie 8/21, Arad.
Credențional dat lui Gherasim Sârb, protopop în Belinț**

Credențional

Subsemnații adevărim că dl. Gherasim Sârb⁹², protopop în Belinț, este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat ai ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat din Arad la ziua de 8/21 nov. 1918.

Pentru Consistoriul român ort.[odox]

Ioan I. Papp,
episcop, președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 731

⁹² Protopopul Gherasim Sârbu (1857-1932) s-a născut în comuna Cerbel, județul Hunedoara la 18 septembrie 1857. Studiile liceale le urmează la Beiuș, Blaj și Târnăveni, apoi Institutul diecezan din Sibiu (1877-1880) și Facultatea de Drept la Universitatea din Budapesta (1880-1884). După terminarea studiilor este numit preot la Consistoriul mitropolitan din Sibiu, profesor la Institutul teologic din Caransebeș (1887-1902) și protopop la Belinț (1902-1930). După Marea Unire este ales deputat (1919-1923) și senator (1923-1927) în Parlamentul României Mari.

4.

**1918, noiembrie 8/21, Arad.
Credențional dat lui Ștefan Cioroianu, protopop în Comloșu Mare**

Credențional

Subsemnații adevărim că dl. Dr. Ștefan Cioroianu⁹³, protopop în Comloșu Mare, este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat ai ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat din Arad la ziua de 8/21 nov. 1918.

Pentru Consistoriul român ort.[odox]

Ioan I. Papp,
episcop, președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 79

5.

**1918, noiembrie 8/21, Arad.
Credențional dat lui Fabriciu Manuilă, protopop în Lipova**

Credențional

Subsemnații adevărim că dl. Fabriciu Manuilă⁹⁴, protopop în Lipova este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat ai ei în Marea Adunare Română, ce se va convoca în acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat din Arad, ținută în [...], la ziua de 8/21 nov. 1918

Pentru Consistoriul român ort.

episcop Ioan I. Papp
Președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 75

⁹³ Ștefan Cioroianu (1886-1970), preot, protopop, publicist. S-a născut la 6 octombrie 1886 la Comloșu Mare. Studiile liceale le urmează la Zenta și Kikinda Mare, apoi studiază dreptul la Budapesta, teologia la Cernăuți, după care continuă studiile la Facultatea de filosofie din Viena. Se întoarce în satul natal ca preot (1912-1969), apoi administrator și protopop (1921-1940), iar din 1940 și până în 1944 a fost consilier cultural al Episcopiei Timișoarei.

⁹⁴ Fabriciu Manuilă (1864-1935), protopop. S-a născut la Sâmbăteni, jud. Arad. În 1890 a absolvit Institutul Teologic din Arad. A fost protopop al Lipovei între anii 1911-1935.

**1918, noiembrie 13/26, Aradul Nou.
Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului Aradul Nou**

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Aradul nou⁹⁵ din comitatul Timiș, ținută în 13/26 noiembrie, la orele 10 a.m. 1918.

Prezident: Alexandru Silaghi.

Notari: Virgil Lugojan.

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română, care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari, prin președintele Alexandru Silaghi, dnii: Ioan Neamțu, învățător, și Cismaș, învățător.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii: Dr. Aurel Crișan⁹⁶, av[ocat] din Aradul nou, Sava T. Seculin, preot din Sânnicolaul mic⁹⁷, Nicolae Radu, econ[om] din Firigihaz⁹⁸, Aurel Sebeșan, preot din Fenlac⁹⁹, Damian Sebeșan, învățător din Secusigiu¹⁰⁰.

Ca urmare prezidiul declară pe dnii: dr. Aurel Crișan, av[ocat], Sava T. Seculin, preot, Nicolae Radu, econom, Aurel Sebeșan¹⁰¹, preot, Damian Sebeșan¹⁰², învățător aleși din partea românilor din acest cerc cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

⁹⁵ Astăzi Aradul Nou este cartier al municipiului Arad

⁹⁶ Aurel Crișan (1875-?), avocat. S-a născut la 16 martie 1875 în localitatea Sintea Mică, jud. Arad. Studii medii la Arad, Salonta Mare și Sibiu, iar studii juridice la Universitatea din Cluj. Avocat în Arad (1899-1903), Timișoara (1903-1926) și Arad (1926-1948). A fost prefect al județului Arad (1920-1921) și șef al Parchetului de pe lângă Tribunalul Arad.

⁹⁷ Sânnicolaul Mic, localitate inclusă astăzi în municipiul Arad

⁹⁸ Astăzi Firiteaz, sat în comuna Șagu, jud. Arad

⁹⁹ Astăzi Felnac, comună în jud. Arad

¹⁰⁰ Astăzi Secusigiu, comună în jud. Arad

¹⁰¹ Aurel Sebeșan (1891-?), preot. S-a născut în Secursigiu, jud. Arad, la 5 mai 1891. A absolvit teologia și a fost preot în comuna Felnac.

¹⁰² Damian Sebeșan (1865-1945), învățător. S-a născut în anul 1865 în localitatea Comloș, județul Timiș. A funcționat timp de 43 de ani (1887-1930) în localitatea Secusigiu, județul Arad.

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidiale aleșii deputați să fie provăzuți cu credenționale, iar o parie¹⁰³ a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre.

Despre ce, luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele 12. D.c.m.s.

Alexandru Silaghi,
prezidentul adunării electorale

Virgil Lugojan,
notarii adunării electorale

Bărbați de încredere din comunele cercului:
Aron Florescu, Dimitrie Putiu, [din] Stnicolaul mic
Dimitrie Drăgoi, Ioanu Toager, [din] Firigihaz
Todor Boate, Teodor Bancu, [din] Fiscut¹⁰⁴
Ioan Șepeșan, Isaila Dobândă, [din] Secusigiu
Dragoi Vuia, Nicolae Țiundre, [din] Fenlac

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 650-651

7.

1918, noiembrie 13/26, Aradul Nou. Credențional al cercului electoral Aradul Nou

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Aradul nou din comitatul Timiș s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Dr. Aurel Crișan, avocat în Aradul nou
Sava T. Seculin, preot în St.nicolaul mic
Nicolae Radu, econom în Firigihaz
Aurel Sebeșan, preot în Fenlac
și Damian Sebeșan, învățător în Secusigiu

cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul

¹⁰³ Un exemplar

¹⁰⁴ Sat în comuna Șagu, jud. Arad

lor la decderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Aradul nou, ținut în ziua de 13/26 noiembrie 1918.

Alexandru Silaghi,
prezident

Virgil Lugojan,
notar

Bărbați de încredere din comunele cercului:

Aron Florescu, Dimitrie Putiu, [din] St.nicolaul mic

Dimitrie Drăgoi, Ioanu Toager, [din] Firigihaz

Todor Boate, Teodor Bancu, [din] Fiscut

Ioan Șepețan, Isaila Dobândă, [din] Secusigiu

Dragoi Vuia, Nicolae Țiundre, din Fenlac

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 652

8.

1918, noiembrie 15/28, Arad. Credențional dat lui Iosif Popovici

Credențional

Consiliul național central român din Ungaria și Transilvania numește pentru învățământul superior pe dl. profesor de universitate Dr. Iosif Popovici¹⁰⁵ ca reprezentant pentru adunarea constituantă națională română, care va avea loc Duminică la 1 Decembrie a.c. și-l autorizează a lua parte cu vot decisiv.

Arad, la 28 noiembrie 1918

Pentru consiliul național român central

Dr. Cornel Iancu
secretar

Dr. Ștefan C. Pop
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 555

¹⁰⁵ Iosif Popovici (1876-1928), profesor, filolog. S-a născut la 16 februarie 1876 în Cliciova, tatăl său fiind preot și locțiitor de protopop în Făget. Clasele I-IV ale școlii primare le urmează în satul natal. La Lugoj și Brașov urmează liceul, apoi cursurile Universităților din Graz, Leipzig, Viena, Zagreb și Sorbona. În anul 1900 obține titlul de doctor în filologie slavă. Profesor universitar la Viena, Budapesta și Cluj, unde a pus bazele „laboratorului de fonetică experimentală”. Predă limbile slave și cursul „Filologia și fonetica experimentală”.

**1918, noiembrie, Arad.
Credențional dat lui Avram Imbroane**

Credențional

Subsemnații adevărim că din partea presei române s-au ales azi ca delegați:

Ion Clopoțel – Arad

Laurențiu Luca – Arad

Nicolae Bratu – Sibiu

Romulus Damian – Sibiu

și Dr. Avram Imbroane¹⁰⁶ – Lugoj

Drept ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral [...] ¹⁰⁷ținut în ziua de [...] ¹⁰⁸noiembrie 1918.

V. Goldiș
prezident

Dr. George Crișan
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 207

¹⁰⁶ Avram Imbroane (1880-1938), publicist și om politic. S-a născut la 19 decembrie 1880 la Coștei, astăzi în Serbia. Școala primară a urmat-o în satul natal, apoi gimnaziul din Biserica Albă, liceul românesc de la Brașov și Facultatea de Drept din Budapesta. După terminarea stagiului militar, și-a continuat studiile la Cernăuți, Viena, München, Leipzig și Berlin. Contribuie la organizarea delegaților bănățeni pentru Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. Membru în Marele Sfat Național Român și deputat în Parlamentul României Mari, fiind în două rânduri și vicepreședinte al Camerei deputaților. Constituie gruparea politică Uniunea Bănățeană, având la bază un program de reforme sociale, economice și culturale.

¹⁰⁷ Spațiu necompletat

¹⁰⁸ Spațiu necompletat

**1918, noiembrie 14/27, Banloc.
Proces-verbal luat în a cercul electoral Zichyfalva (Cichidorf)**

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Zichyfalva¹⁰⁹ din comitatul Torontalului, ținută în Banloc la 14/27 noiembrie 1918

Prezident: Trifon Cocora.

Notari: Nicolae Raicu

Iuliu Popoviciu.

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română, care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari prin persoanele dnii:

Moise Pascu și

Pavel Musta.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării, se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii:

Simeon Lațcu din Sînianăș¹¹⁰

Nicoale Raicu din Marghita Mare¹¹¹

Trifu Cocora¹¹² din Partoș¹¹³

Ioan Coșariu din Tolvadia¹¹⁴

Virgil Musta¹¹⁵ din Marghita Mare.

¹⁰⁹ Astăzi Plandiște, localitate în provincia Voivodina, Serbia

¹¹⁰ Astăzi satul Sîn Ianăș, comuna Plandiște, în provincia Voivodina, Serbia

¹¹¹ Astăzi satul Mărghita, comuna Plandiște, în provincia Voivodina, Serbia

¹¹² Trifu Cocora (1882-1975), preot. S-a născut în localitatea Jamul Mic (azi Serbia), la 13 ianuarie 1882. Urmează cursurile primare în comuna natală, cele gimnaziale în Biserica Albă și Institutului teologic-pedagogic din Caransebeș. A fost preot în localitatea Partoș.

¹¹³ Sat în comuna Banloc, jud. Timiș

¹¹⁴ Astăzi comuna Livezile, jud. Timiș

¹¹⁵ Virgil Musta (1884-1963) S-a născut în comuna Glimboca, județul Caraș-Severin, la 8 februarie 1884. A urmat cursurile școlii primare în comuna natală (1891-1895), gimnaziale la Școala Normală din Caransebeș (1895-1899), liceale la Brașov și Beiuș și Facultatea de Teologie din Cernăuți (1903-1908). După finalizarea studiilor, se întoarce în Caransebeș fiind numit secretar eparhial al episcopiei Caransebeșului și profesor suplinitor la Institutul Teologic și Pedagogic (1909-1911), apoi preot la Glimboca (1911-1913) și Mărghita Mare

Ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Simeon Lațcu, Nicolae Raicu, Trifu Cocora, Ioan Coșariu și Virgil Musta aleși din partea românilor din acest cerc cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiului dispune ca în urma acestei enunțări prezidiale aleșii deputați să fie provăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre.

Despre ce luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele 3 și 45 minute.

D.c.m.s.

Trifon Cocora,
prezidentul adunării electorale
Moise Pascu
Musta Pavel
Moisă Stoin
Ion Coșariu
Ion Radosav
Petru Radosav
Petru Borcan
Nicolae Forga

Nicolae Raicu
Iuliu Popoviciu
notarii adunării electorale
Petru Cuș
Petru Ilca
Ion Rotariu
Aurel Marghețu

Bărbați de încredere din comunele cercului

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 736-737

(1913-1919), profesor la Școala Normală din Caransebeș (1919-1923) și protopop al Oraviței (1923-1949). După Marea Unire a intrat în Partidul Național Liberal, ocupând funcții importante în conducerea organizației județene Caraș: vicepreședinte (1926-1928), președinte (1929-1933) și prim-vicepreședinte (1933-1938). În perioada 1945-1947 a fost președintele PNL Caraș, gruparea Tătărescu, care s-a desprins din PNL în decembrie 1944. La alegerile parțiale din 1927 a fost ales senator, iar în perioada 1933-1937 a fost senator, chestor și vicepreședinte al Senatului României.

**1918, noiembrie 14/27, Banloc.
Credențional dat în cercul electoral Zichyfalva**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral Zichyfalva din comitatul Torontal s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Simeon Lațcu, învățător în Săn Ianăș

Nicolae Raicu, învățător în Mărghita Mare

Trifu Cocora, preot gr[eco]-or[iental] rom[ân] în Partoș

Ioan Coșariu, preot gr[eco]-or[iental] rom[ân] în Tolvadia

Virgil Musta, preot gr[eco]-or[iental] rom[ân] în Mărghita Mare

cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia, ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Zichyfalva, ținut în ziua de 14/27 noiembrie 1918.

Trifon Cocora,
prezident

Nicolae Raicu,
notar
Iuliu Popoviciu,
notar

Bărbați de încredere:

Moise Pascu

Musta Pavel

Moisă Stoin

Ion Coșariu

Ion Radosav

Petru Radosav

Petru Borcan

Nicolae Forga

Petru Cuș

Petru Ilca

Ion Rotariu

Aurel Marghețu

12.

**1918, noiembrie 8/21, Bătești.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Subsemnații, conform decisiunii întregii comune din Bătești¹¹⁶, dăm acest credențional bărbatului fruntaș Petru Cernescu ca să ne reprezinte la marea adunare istorică a națiunii române ce se va ține la 18 noiembrie vechi, 1 decembrie nou în orașul Alba Iulia (Belgrad).
Bătești, la ziua Sf. Arh. Mihail și Gavril¹¹⁷ 1918

Romul Radulovici, preot prezident
Dionisie Popovici, notar

Onoratlui Petru Cernescu, econom Bătești, cercul Făget comit[atul] Caraș Severin

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 515

13.

**1918 noiembrie, Beba Veche.
Adresă a Sfatului Național Român din Beba Veche**

Mărită Adunare națională!

Noi, românii din cea mai nordică extremitate românească a comitatului Torontal, noi care aici lângă țărmul Tisei secole de-a rândul am fost straja, neadormită a întregului neam românesc, noi care în învâlmășagul acesta de popoară, ca fii credincioși neamului nostru, am simțit mai grozav tirănia dominațiunei străine, noi din cuibul nostru: Beba veche¹¹⁸, unde ne zac îngropați și moșii și părinții noștri, morți cu dorul unui vis neîmplinit, trimitem azi, când la Alba Iulia aleargă tot românul de bine, măritei noastre adunări naționale, salutul nostru frățesc!

Iar pe delegații noștri Dl. învățător Nicolae Vasilie și soții, îi împuternicim, ca în fața întregii noastre adunări naționale să fie rostitorii înflăcărați ai adevăratelor noastre sentimente românești, să adereze în numele nostru la toate

¹¹⁶ Bătești, sat ce aparține orașului Făget, jud. Timiș.

¹¹⁷ 8 noiembrie

¹¹⁸ Beba Veche, comună în jud. Timiș

hotărârile adunării naționale, luate pentru asigurarea binelui și fericirii trainice a neamului românesc de pretutindeni și să roage pe conducătorii mari ai neamului nostru, ca atunci când se va pecetlui soarta neamului românesc să nu-și uite nici de cea mai expusă comună românească, de comuna Beba veche și pe locuitorii ei scăpându-i de sub jugul oricărei dominațiuni străine, să-i încorporeze la neamul românesc.

Trăiască adunarea națională! Trăiască vrednicii conducători ai neamului românesc.

în numele sfatului național român din Beba veche:

Nicolae Căpățînă,
președintele sfat. național

Andrieu Blaga,
preot gr. ort.,
notariul sfat. naț.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. VI, f. 557

14.

**1918, noiembrie 11/24, Becicherecul Mic.
Protocol luat în adunarea electorală a cercului Becicherecul Mic**

Protocol

luat în 24 no[iembrie] n. 1918, în adunarea cercului electoral Becicherecul-mic¹¹⁹, referitor la alegerea alor 5 reprezentanți (delegați) care vor fi chemați a reprezenta cercul nostru electoral la Adunarea Naț[ională] a națiunii rom[âne] din Ungaria și Transilvania la Alba-Iulia, pe ziua de duminică în 18 no[iembrie] v./1 dec[embrie] n. 1918

De prezident se alege cu aclamație dl. preot din Medveș¹²⁰ Dimitrie Vidrighin.

La propunerea prez[identului] se aleg ca notari: înv[ățător] Mihaiu Bocșa, membru alegător din Ghiroc¹²¹, și înv[ățător] Iosif Ciorogariu, membru alegător din Chișoda¹²². De bărb[ăți] de încredere se aleg: Atanasie Baicu, membru alegător din Ghiroc, și Petru Toma, membru alegător din Chișoda.

La propunerea membrului alegător Dimitrie Micu din Medveș se aleg cu aclamație următorii 5 delegați pentru Adunarea Naț[ională] din 18 no[iembrie] v. 1918 ce se va ține în Alba-Iulia: Dr. Pompiliu Cioban¹²³, Dr.

¹¹⁹ Becicherecul Mic, comună în jud. Timiș

¹²⁰ Astăzi satul Urseni, comuna Moșnița Nouă, jud. Timiș

¹²¹ Astăzi Giroc, comună în jud. Timiș

¹²² Sat în comuna Giroc, jud. Timiș

¹²³ Pompiliu Ciobanu (1878-1962), avocat, publicist, om politic. S-a născut în 15 iunie 1878 în Roșia Montană, jud. Alba. Studii la Roșia Montană, Sibiu, Facultatea de Drept și

Aurel Cosma¹²⁴, Dr. Gheorghe Adam¹²⁵ din Timișoara, Ioan Marincu din Medveș și Petru Toma din Chișoda.

Adunarea se încheie la orele 11 ½ cu aceea că comitetul ales pentru această adunare va avea datoria a extrada credenționalele delegaților aleși.

D.c.m.s

prez[ident]: Dimitrie Vidrighin

notar: Mihaiu Bocșa

notar: Iosif Ciorogariu

Bărbați de încredere: Atanasie Baicu

Petru Toma

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol., f III. 620-621

Academia Comercială și Industrială din Budapesta. Din anul 1907 se stabilește în Timișoara, devenind membru al baroului de avocatură. A fost deputat în Parlamentul României Mari (1919-1926), atașat comercial în ambasada română de la Budapesta, președinte al Asociației proprietarilor de case din Timișoara, vicepreședinte al Uniunii proprietarilor de case din România, calitate în care participă și la Congresele internaționale de resort de la Berlin (1933), Roma (1935).

¹²⁴ Aurel Cosma (1967-1931), avocat, om politic, publicist. Primul prefect român al județului Timiș-Torontal s-a născut în comuna Beregsăul Mare, la 13/26 septembrie 1867. A urmat școala primară în comuna natală și la Timișoara, unde efectuează și studiile liceale, apoi urmează Facultatea de Drept la Debrecin și Budapesta, unde obține doctoratul în drept. A fost primul Decan român al Baroului timișorean, deputat și senator în Parlamentul României, ministru al Lucrărilor Publice în guvernul I.I.C. Brătianu (ianuarie 1922 - martie 1926), președinte al Partidului Național Liberal din jud. Timiș-Torontal.

¹²⁵ George Adam (1873-1922), avocat și om politic. S-a născut la 21 aprilie 1873 în localitatea Belinț și după încheierea studiilor liceale, urmează cursurile Facultății de Drept din Budapesta, unde își susține licența și doctoratul. Se stabilește ca avocat la Timișoara și va deveni curând unul dintre fruntașii baroului și ai mișcării naționale românești. Membru marcant al P.N.R. și unul din conducătorii mișcării naționale a românilor bănățeni, se implică în organizarea primirii Armatei Române în Timișoara și în instaurarea administrației românești în Banat.

**1918, noiembrie 11/24, Becicherecul Mic.
Credențional al cercului electoral Becicherecul Mic**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Becicherecului-mic din comitatul Timiș s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii: Dr. Pompiliu Cioban în Timișoara, Dr. George Adam în Timișoara, Aurel Cosma în Timișoara, Ioan Marincu în Medveș¹²⁶ și Petru Toma în Chișoda¹²⁷ cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral, și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Becicherecului mic, ținut în ziua de 24 noiembrie 1918 st.n.

Dimitrie Vidrighin,
prezident

Mihai Bocșa,
notar

Bărbați de încredere din comune:

Petru Tieranu din Bucovăț (Bükkfalva), Cornel Popovici din Sânmihaiul român¹²⁸ (Bégaszentmihály), Pavel Babuța din Medveș, Iosif Ciuta din Giroc, Atanasie Baicu din Giroc, Adam Bercovan din Parța, Ilie Doboșan din Berescău¹²⁹.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 622-628

¹²⁶ Astăzi satul Urseni, comuna Moșnița Nouă, jud. Timiș

¹²⁷ Sat în comuna Giroc, jud. Timiș

¹²⁸ Sânmihaiu Român, comună în jud. Timiș

¹²⁹ Astăzi Beregsău Mare, sat în comuna Săcălaz, jud. Timiș

16.

**1918, noiembrie 11/24, Bichigi.
Mandat dat de locuitorii comunei**

Mandat

Comuna națională română Bichigi¹³⁰ din comitatul Caraș-Severin, cercul electoral Făget, prin aceasta în înțelesul hotărârilor consiliului național român din Arad precum și a hotărârii conferinței din Făget, în conferința sa națională de astăzi însărcinează pe delegatul său Dl. Constantin Coronțiu¹³¹ ca în Marea Adunare Națională Română ce se va ține la Alba Iulia în 18 noiemb[rie]/1 decembrie a.c. să o reprezinte în toate drepturile sale naționale române.

Bichigi, din conferința națională română ținută la 15/28 noiem[brie] st. 1918.

Trifon Ațel
notar

Tomoni Trifu
președinte

Alecsandru Avramescu
Nicolae Ispas
bărbați de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 481

17.

**1918, noiembrie 15/28, Birchiș.
Mandat dat de cercul electoral Făget-Birchiș**

Mandat

Reprezentanții poporului român din cercul electoral Făget Birchiș ținută la 15/28 noiembrie a.c. în Birchiș au ales pentru marea adunare națională română din 18 decembrie¹³² (1 decembrie) de la Alba Iulia delegați ordinari pe Domnii:

1. Intelectual părintele Laurențiu Barzu¹³³

¹³⁰ Astăzi sat ce aparține orașului Făget, jud. Timiș

¹³¹ Constantin Coronțiu (1884–1968), țăran. S-a născut în localitatea Leucușești, în anul 1884. Căsătorindu-se în satul Bichigi, la 15/28 noiembrie 1918, locuitorii acestui sat îl aleg delegat pentru Adunarea de la Alba Iulia. După moartea soției, se va recăsători în Făget, unde va muri la vârsta de 84 de ani.

¹³² Corect noiembrie

¹³³ Laurențiu Barzu (1861-1947), preot. S-a născut în Bacăul de Jos și a absolvit teologia la Arad.

2. Dimitrie Bulzan (Birchiș)
3. Ion Tomșa (Căpâlnaș¹³⁴)
4. Eugen Spinanțiu¹³⁵ (Căprioara)
5. Iustin Mihailovici (Ostrov¹³⁶)

ca membrii ordinari,

iar delegați supleanți pe domnii:

1. Toma Becicherechean¹³⁷ (Țela¹³⁸)
2. Eftimiu Diac (Bata)
3. George Catincea (Pojoga)
4. George Murărescu (Bacamezeu)¹³⁹
5. Solomon Madoș (Virișmort)¹⁴⁰,

încredințându-i ca la marea adunare națională română cu deplină putere să reprezinte poporul român din cercul electoral Făget-Birchiș.

Birchiș, la 15/28 noiembrie 1918.

Dimitrie Budiu
notarul adunării

Laurențiu Barzu
președintele adunării

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 477

18.

1918, noiembrie 14/27, Biserica Albă.

Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului Biserica Albă

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Biserica albă¹⁴¹ din comitatul Timiș, ținută în Biserica albă la 27 noiembrie 1918 n.

Prezident: Dr. Aureliu Novacu.

Notari: Dr. Nestor Porumb

George Terziu.

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare

¹³⁴ Căpâlnaș, sat în comuna Birchiș, jud. Arad

¹³⁵ Eugen Spinanțu (1871-?), țăran. S-a născut în comuna Căprioara, jud. Arad.

¹³⁶ Sat în comuna Birchiș, jud. Arad

¹³⁷ Becicherean Toma (1883-?), țăran. S-a născut în Țela, jud. Arad, la 23 iulie 1883. A fost primar (1913-1928) și consilier local (1936-1938) al comunei Țela.

¹³⁸ Țela, sat în comuna Bata, jud. Arad

¹³⁹ Astăzi Bacău de Mijloc, sat în comuna Bata, jud. Arad

¹⁴⁰ Astăzi sat în comuna Birchiș, jud. Arad

¹⁴¹ Biserica Albă, astăzi în provincia Voivodina, Serbia

Națională Română, care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari, prin dl. președinte Dr. Aureliu Novacu, dnii: Dr. Iuliu Tămășiel și Martin Mogoș.

Prezidentul deschide votarea care decurgând în ordine pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii:

Dr. Traian Gerguția¹⁴² din Biserica albă, Dr. Nestor Porumb¹⁴³ din Biserica albă, George Penția¹⁴⁴ din Naidăș¹⁴⁵, Pavel Omescu din Biserica albă, Traian Lazăr¹⁴⁶ din Biserica albă.

Ca urmare prezidiul declară pe dnii: Dr. Traian Gerguția, Dr. Nestor Porumb, George Penția, Pavel Omescu, Traian Lazăr aleși din partea românilor din acest cerc cu vot universal ca delegați ai cercului electoral, îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiul dispune ca, în urma acestei enunțări prezidiale, aleșii deputați să fie provăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre.

Despre ce, luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele 11,30. 1.

D.c.m.s.

¹⁴² Traian Gherguța (1886-1955), miner. S-a născut în 11 iulie 1886 în comuna Doman. Deși nu făcuse decât școala primară, a fost de consătenii săi, fiind ales pentru câțiva ani, după Unire, primar al satului.

¹⁴³ Nestor Porumb (1889-?), avocat. S-a născut la 19 noiembrie 1889 în Tulca, jud. Bihor, într-o familie de preoți. A terminat cursurile primare și liceale la Beiuș, Academia de Drept din Oradea (1898-1901) și Facultatea de Drept a Universității din Cluj (1901-1902), unde a obținut doctoratul în științe juridice la 20 septembrie 1902. Avocat în Baroul Bihor, Baroul Timiș și la Biserica.

¹⁴⁴ Gheorghe Penția (1871-?), jurist. S-a născut la 13 mai 1871 în comuna Petrovasila (Vladimirovăț-Serbia). Având studii juridice, a îndeplinit până la 1918 funcția de notar cercual, fiind suspendat pentru atitudinea „dârză naționalistă-românească”. După Marea Unire a ocupat postul de primpretor în plășile Moldova Nouă și Birchiș, de unde în anul 1930 a ieșit la pensie pentru limită de vârstă și de serviciu.

¹⁴⁵ Astăzi Naidăș, comună în jud. Caraș-Severin

¹⁴⁶ Traian Lazăr (1886-1956), învățător. S-a născut la 26 mai 1866 în comuna Vraniuț, plasa Răcășdia, comitatul Caraș-Severin, în familia învățătorului Gheorghe Lazăr. Școala primară o face în localitatea natală și la Școala germană din Oravița, iar gimnaziul la Biserica Albă. În toamna anului 1881 a început cursurile la Preparandia Arad, pe care le-a finalizat în anul 1886. După absolvire a funcționat ca învățător în comuna Ciorda, plasa Răcășdia (1886-1891), iar din 1 martie 1891 la Școala comunală română din Biserica Albă, unde s-a pensionat la sfârșitul anului 1922.

Dr. Aureliu Novacu,
prezidentul adunării electorale

Notarii adunării electorale:
Dr. Nestor Porumb
George Terziu

Bărbați de încredere din comunele cercului:
Dr. Iuliu Tămășiel
Mărtin Mogoș

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 716-717

19.

**1918, noiembrie 14/27, Biserica Albă.
Credențional al cercului electoral Biserica Albă**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Bisericeii albă, din comitatul Timiș, s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dñii:

Dr. Traian Gerguția, în Biserica-albă
Dr. Nestor Porumb, în Biserica-albă
George Penția, în Naidaș
Pavel Omescu, în Biserica-albă
și Traian Lazăr, în Biserica-albă

cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral, și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Biserica-albă, ținut în ziua de 27 noiembrie 1918.

Dr. Aurel Novacu,
prezident
Bărbați de încredere din comune:
Dr. Iuliu Tămășiel
Mărtin Mogoș

George Terziu,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 718-726

20.

**1918, noiembrie 14/27, Bocșa Montană. Credențional al Gărzii
Naționale Române din Bocșa Montană**

Credențional

Subsemnatul adeveresc că din partea Gărzii Naționale Române din Bocșa Montană¹⁴⁷ și cerc e denumit ca delegat

Dl. locotenent Nicolae Săbău.

Drept ce Dl. delegat e prin aceasta autorizat a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc, și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor, și a contribui cu votul său la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat în Bocșa Montană la 27 noiembrie 1918.

Dr. Cornel Nicolajevits, căpitan

Comandantul batalionului român din Bocșa montană și jur

În numele Consiliului Național Român din Bocșa Montană

Iosif Popa, viceprezident

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 793

21.

**1918, noiembrie 14/27, Bocșa Montană.
Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral
Bocșa Română**

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Bocșa română¹⁴⁸ din comitatul Caraș-Severin ținută în 27 noiembrie st.n. 1918 la Bocșa montană¹⁴⁹.

Prezident: Dr. Aurel Oprea

Notari: George Roșcoban, Virgil Spinean

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română care ca fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea

¹⁴⁷ Azi Bocșa, jud. Caraș-Severin

¹⁴⁸ Fostă comună, astăzi încorporată în orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin

¹⁴⁹ Fostă comună, astăzi încorporată în orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin

alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari prin D. Dr. Aurel Oprea, d-nii Nicolae Popoviciu din Barbosu¹⁵⁰ și Iosif Unguru econom din Ramna.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii Dr. Nicolae Birăescu¹⁵¹ av[ocat] din Bocșa montană, Coriolan Zuiac¹⁵² preot din Văsiova¹⁵³, George Roșcoba¹⁵⁴ din Bocșa montană, Petru Avram¹⁵⁵ din Văsiova, Virgil Spinean¹⁵⁶ din Bocșa montană,

ca urmare prezidiul declară pe dnii Dr. Nicolae Birăescu, Coriolan Zuiac, George Roșcoba, Petru Avram, Virgil Spinean

aleși din partea românilor din acest cerc cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la Adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidiale aleșii deputați să fie prevăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre

¹⁵⁰ Bărbosu, sat în comuna Ramna, jud. Caraș-Severin

¹⁵¹ Nicolae Birăescu (1884-?), avocat și judecător. S-a născut la 6 ianuarie 1884 în localitatea Peștere, jud. Caraș-Severin. După finalizarea studiilor liceale a urmat Facultatea de Drept la Universitatea din Budapesta, unde a obținut licența și doctoratul în științe juridice. După obținerea diplomei de avocat în anul 1912, s-a înscris în Baroul Timiș. În 1919 a renunțat la profesia de avocat și a intrat în magistratură în calitate de judecător.

¹⁵² Coriolan Zuiac (1875-1942), preot. S-a născut la Doman în ziua de 26 ianuarie 1875. Școala primară a făcut-o în satul natal, liceul la Beiuș, apoi a urmat Institutul teologic din Caransebeș. În 1899-1900 a funcționat ca administrator parohial după care, până la pensionare, ca preot la Bocșa Vasiova. A instruit și dirijat cu mult succes, până în 1934, corul „Doina” din Bocșa Vasiova. A fost membru al Parlamentului României atât sub guvernul lui Nicolae Iorga (1931-1932), cât și sub cel condus de Octavian Goga (1938-1939).

¹⁵³ Fostă comună, astăzi încorporată în orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin

¹⁵⁴ Gheorghe Roșcoba (1894-1973), funcționar. S-a născut la 11 aprilie 1894 în Bocșa Montană, localitate unde va face școala primară și gimnaziul, pentru a continua după aceea studiile la Brașov. A fost inspector uzinal și președinte al Camerei de muncă, iar în final delegat permanent al U.D. Reșița la Timișoara.

¹⁵⁵ Petru Avram (1879-1957), țaran. S-a născut în localitatea Bocșa Vasiova la 22 aprilie 1879. Un timp a dirijat corul bărbătesc din Bocșa Vasiova, iar în intervalul 1945-1950 a condus corul bisericesc „Doina”.

¹⁵⁶ Virgil Spinean, funcționar. S-a născut la Bocșa Montană și a decedat la Timișoara. A fost funcționar la Bocșa Montană, dar după Marea Unire s-a transferat contabil la Primăria din Timișoara.

Despre ce luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele [...] ¹⁵⁷.

D.c.m.s.

Dr. Aurel Oprea
prezidentul adunării electorale

George Roșcovan
Virgil Spineanu
notarii adunării electorale

Filip Stîngu, Nicolae Miclău din Ramna, Nicolae Popovici din Barbosu, Serafim Burca din Doman, Vasile Telescu, Anton Muntean din Ocna de fer ¹⁵⁸, Dr. Cornel Nicolajevits, Carol Jianu din Bocșa montană, Ion Berlea, Petru Lupșa din Călnic Iosif Ieremia din Văsiova, Iosif Unguru barbați de încredere din comunele cercului

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 429-430

22.

**1918, noiembrie 14/27, Bocșa Montană.
Credențional dat de cercul electoral Bocșa Română**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Bocșei române din comitatul Caraș-Severin s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Dr. Nicolae Birăescu avocat în Bocșa montană

Coriolan Zuiac preot în Văsiova ¹⁵⁹

George Roșcovan în Bocșa montană

Petru Avram econom în Văsiova

Virgil Spinean în Bocșa montană,

cu unanimitate.

Drept ce sus'numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

¹⁵⁷ Spațiu necompletat

¹⁵⁸ Ocna de Fier, comună în jud. Caraș-Severin

¹⁵⁹ Vasiova, fostă comună, astăzi încorporată în orașul Bocșa, jud. Caraș-Severin

Dat din colegiul electoral al cercului electoral [al] Bocșei române ținut în ziua de 27 noiembrie 1918.

Dr. Aurel Oprea

prezident

Serafim Burca din Doman

Filip Stîngu

Nicolae Micleu din Ramna

Nicolae Popovici din Barbosu

Vasilie Telescu din Ocna de fer¹⁶⁰

Anton Muntean din Ocna de fer

Dr. Cornel Nicolajevits Carol Jianu din Bocșa montană

Ion Berlea

Petru Lupșa din Călnic

Iosif Ieremia din Văsiova

Iosif Unguru

bărbați de încredere din comune.

Virgil Spineanu

notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 431-439

23.

**1918, noiembrie 15/28, Botinești.
Mandat dat de locuitorii comunei**

Mandat

Subsemnații locuitori ai comunei Botinești¹⁶¹, comit[atul] Caraș-Severin – am ales astăzi ca delegat al nostru pe Petrică Crișciu, însărcinându-l a lua parte în mod oficios la marea adunare națională ordinară și convocată de Marele sfat național român – pe ziua de 17 noiembrie v.¹⁶² în Alba Iulia. Cu unanimitate – prin rostul delegatului nostru – ne exprimăm dorința de a ne alătura și contopi în hotarele României.

„Trăiască România Mare”!!

Botinești, în 15 noiembrie v. 1918

Iorgovan Nicolae

notar

Gavril Bombescu, George Bombescu, Zaharie Novacescu, Dumitru Mutrașcu, Petru Crișciu, Păun Petrozesku, Vasile Bombescu, Ion Mihoc, Gavril Tomescu,

Virgil Lugoșan

președinte

¹⁶⁰ Ocna de Fier, comună în jud. Caraș-Severin

¹⁶¹ Sat în comuna Bârna, jud. Timiș

¹⁶² Corect 18 noiembrie st.v.

Vasile Petruțescu, Todor Bombescu, Ioan Popovici, Simeon Lugoșan, Iorgovan Iorgovan, Petru Iorgovan, George Oprescu.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 391

24.

**1918, noiembrie 15/28, Brănești.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Comuna noastră gr[eco] ort[odoxă] română Brănești ¹⁶³ alege pe locuitorul de aici Iosif Căputescu¹⁶⁴ ca delegat la adunarea națională ce se va ține în 1 decembrie a.c. în Alba Iulia și îl împuternicim că în această calitate să se folosească de dreptul său după libera sa voință.

Brănești (Tractul Făgetului), în 28 noiembrie 1918.

Georgiu Garbacea

președinte

ca bărbați de încredere: Aksente Stănilă, Ion Dumitrescu, Ioan Capotescu

Aureliu Andreu

înv[ățător], notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 513

25.

**1918, noiembrie 16/29, Breazova.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Conform hotărârii adunării naționale ce s-au ținut în Făget, în data de 14/27 noiembrie, sub prezidiul Prea Onoratului Domn protopresbiter Sebastian Olariu¹⁶⁵, comuna din mai jos numită împuternicește pe locuitorul său că la

¹⁶³ Sat ce aparține orașului Făget, județul Timiș

¹⁶⁴ Iosif Capotescu (1888–1974), țaran și învățător. S-a născut la 1 mai 1888, în localitatea Brănești, într-o familie de țărani. După Marea Unire, a funcționat timp de 5 ani ca învățător în Brănești. Din cei 9 copii rămași în viață, unul a ajuns preot, altul a devenit ziarist, iar 5 au fost învățători. Între anii 1939-1947 a fost primar al localității, remarcându-se prin construirea unei școli și a unui local pentru primărie.

¹⁶⁵ Sebastian Olariu (1859-1948), protopop. S-a născut în localitatea Burjuc-Tătăraști, jud. Hunedoara, la 10 august 1858. Școala primară și liceul le-a urmat la Orăștie, apoi a absolvit Academia Teologică de la Sibiu și Facultatea de Drept a Universității din Budapesta. A fost

Marea adunare Națională rom. de la „Alba Iulia” să o reprezinte Ion Lăpugean¹⁶⁶, care adunare să va ține în data de 18 noiembrie v/1 decembrie n. Brazova¹⁶⁷ la 16/29 noiembrie 1918

Ioan Alexandrescu
preot gr[eco] or[todox] rom[ân]

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 497

26.

**1918, noiembrie 12/25, Brebu.
Credențional dat de comitetul parohial**

Credențional

Comitetul parohial gr[eco] ort[odox] rom[ân] din Brebul¹⁶⁸ în ședința sa ținută în Brebul la 12/25 noiembrie 1918 sub prezidiul părintelui George A. Dogariu, fiind notar Constantin Maidan, iar bărbați de încredere Ioan Marsovină și Nicolae Pecurariu, delegă din sânul său ca reprezentanți ai săi pentru adunarea națională din decembrie 1918 st.n. în Alba Iulia pe membrii George A. Dogariu și Petru Pecurariu¹⁶⁹, spre care scop numiții membri se prevăd cu prezentul credențional. Brebul în 12/25 noiembrie 1918.

George A. Dogariu
președinte

Constantin Maidan
notar

Bărbați de încredere:
Nicolae Pecurariu
Ion Mărsăvina

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 417

protopop al Făgetului din 17 septembrie 1888 până în anul 1939. În 1891 a pus bazele băncii românești „Făgeteana”, iar în 1893 a înființat Societatea română de lectură, a cărei președinte va fi până la desființarea ei de către autoritățile comuniste, iar în anul 1937 a înființat despărțământului Făget al „Astrei Bănățene”, fiind și primul lui președinte. Va avea un rol decisiv în înființarea băncii „Gloria” și a Societății pentru fondul de teatru român din Făget. A fost senator al județului Caraș-Severin în primul Parlament al României Mari.

¹⁶⁶ Ioan Lăpugean (1876–1951), țaran. S-a născut la 3 martie 1876, în satul Breazova, într-o familie de țărani gospodari. Școala primară o face în satul natal, unde va rămâne până la moarte, ocupându-se cu agricultura. În timpul primului război mondial va fi mobilizat, participând la operațiunile militare din Serbia, Bosnia, Dalmația și Herțegovina.

¹⁶⁷ Astăzi Breazova, sat în comuna Margina, jud. Timiș

¹⁶⁸ Astăzi comuna Brebu, jud. Caraș-Severin

¹⁶⁹ Petru Pecurariu (1857–1927), țaran. S-a născut la Brebu în anul 1857 și a fost toată viața econom în satul natal. La 12 martie 1927 s-a stins din viață în localitatea Brebu.

27.

**1918, noiembrie 15/28, Bucovăț.
Mandat dat de locuitorii comunei**

Mandat

Locuitorii comunei Bucovăț¹⁷⁰, în comitatul Căraș-Severin¹⁷¹ în adunarea lor ținută la 15-lea noiembrie 1918 alege ca unanimitate ca delegat al lor pentru marea adunare națională română, ce se va ține la 18 decembrie a.c. vechi¹⁷² în Alba-Iulia pe:

1. Dl Petru Lazăr¹⁷³.

În virtutea acestui mandat se împuternicește mai sus amintitul a reprezenta demn interesele noastre la marea adunare națională scrisă mai sus. Bucovăț, la 15 noiembrie 1918.

Toma Dragoescu
notar

Alexandru Popoviciu
președinte

Dumitru Vasiloni
Nicolae Niagu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 501

28.

**1918, noiembrie 15/28, Bujoru (Traian Vuia).
Mandat dat de locuitorii comunei**

Mandat

Subsemnații locuitori români ai comunei Bujoru¹⁷⁴ - comitatul Căraș-Severin - am ales azi ca delegat al său pe Teodor Bejinari¹⁷⁵, însărcinându-l a lua parte în mod oficios la marea adunare națională ordinară, respectiv

¹⁷⁰ Bucovăț, sat în comuna Dumbrava, jud. Timiș

¹⁷¹ Căraș-Severin

¹⁷² Corect 18 noiembrie st.v.

¹⁷³ Petru Lazăr (1890–1927), pădurar. S-a născut în satul Bucovăț, comuna Dumbrava, în anul 1890. După absolvirea celor șase clase primare, urmează școala de pădurari, practicând această meserie în satul natal.

¹⁷⁴ Astăzi comuna Traian Vuia, în jud. Timiș

¹⁷⁵ Teodor Bejenariu (?-1932), țăran înstărit. S-a sinucis în 1932, după ce a pierdut 1 milion de lei în urma legii conversiunii datoriilor agricole din 16 aprilie 1932.

convocată de marele Sfat național român pe ziua de 17 noiembrie¹⁷⁶ /1 decembr[ie] în Alba Iulia.

Cu unanimitate plenipotențiem pe numitul nostru delegat de a ne reprezenta și a da expresie neclătitei noastre dorințe de a ne alătura și contopi în hotarele României.

Trăiască România Mare!!!

Bujoru, în 15 noiembrie 1918.

Caraș-Severin

Ion Lugojan

notar

Trifon Lugojian

înv[ățător], președinte

Nicolae Mihăilă, Ivanove Mureșan, Victor Mureșan, Lalean Partenie, Dimitrie Barbulescu, Todor Duțu, Dumitru Fîrgian, Ioan Grecu, Ștefan Mureșan, Savu Otescu, Petru Marga, Pantilie Patean prin Lugojan, Damescu Petru, Gorge Brindeu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 521-522

29.

1918, noiembrie 13/26, Buziaș.

Proces-verbal luat în cercul electoral al Rittberg (Végyvár)

Proces-verbal

luat în conferința ținută la 13/26 no[iembrie] 1918 în comuna centrală Buziaș¹⁷⁷, cercul electoral Rittberg (Végyvár)¹⁷⁸, com[itatul] Timiș, la care au fost reprezentate prin bărbații de încredere următoarele comune: Blajova, Berini, Cerna, Duboș¹⁷⁹, Cadar¹⁸⁰, Icloda, Silagiu, Sacoșul unguresc¹⁸¹, Sacoșul Turcesc¹⁸², Stamora română, Sinersig, Uliuc și Buziaș, care conferința s-a ținut amăsurat decisului Consiliului Central Național Român din Arad de datul 2/15 noiembrie 1918.

1) După ce se dă citire decisului Consiliului Central Național Român din Arad de datul 2/15 no[iembrie] 1918 prin Preaonoratul Domn protopresbiter Ioan Pepa¹⁸³, care a convocat conferința, provoacă alegătorii prezenți, întruniți

¹⁷⁶ Corect 18 noiembrie

¹⁷⁷ Oraș, jud. Timiș

¹⁷⁸ Astăzi comuna Tormac, jud. Timiș

¹⁷⁹ Astăzi satul Duboz, în comuna Nițchidorf, jud. Timiș

¹⁸⁰ Astăzi satul Cadăr, comuna Tormac, jud. Timiș

¹⁸¹ Astăzi Sacoșu Mare, sat în comuna Darova, jud. Timiș

¹⁸² Astăzi Sacoșu Turcesc, comună în jud. Timiș

¹⁸³ Ioan Pepa (?-1929), preot, protopop. S-a născut în Domașnea. Studiază la școala primară din

în număr de 350, a se constitui și a alege biroul, adică un președinte, un notar și doi bărbați de încredere pentru autenticarea procesului verbal.

Ad 1) Decisul Consiliului Central Național Român din Arad, de datul 2/15 noiembrie 1918, alegătorii prezenți, care reprezintă cercul electoral Rittberg (Véghvár), îl iau cu plăcere la cunoștință, iar de președinte pentru conducerea conferinței se alege Preaon[oratul] Domn protopresb[iter] Ioan Pepa, de notar dl Emil Țieran, iar de bărbați de încredere pentru autenticarea procesului verbal dnii: Alexandru Buibaș și Petru Bulgia.

2) După constituirea biroului, președintele provoacă pe alegătorii prezenți a-și alege cinci delegați (deputați), care să reprezinte cercul electoral Rittberg (Véghvár) la Marea Adunare Națională Română, ce se va ține duminică, în 18 noiembrie st.v./1 decembrie st.n. 1918 la Alba Iulia.

Ad 2) Alegătorii prezenți, care reprezintă cercul electoral Rittberg (Véghvár), aleg pentru acest cerc electoral pe următorii cinci delegați (deputați) și anume:

- a) Dr. Victor Mercea¹⁸⁴, avocat, Buziaș
- b) Dr. Dimitrie Borca¹⁸⁵, medic, Buziaș
- c) Avram Ciocoiu¹⁸⁶, preot gr[eco]-or[iental], Vucova
- d) Nicolae Râmneanțu¹⁸⁷, econom, Silagiu și
- e) Ioan Răchițan¹⁸⁸ comerciant, Vucova.

comuna natală, iar gimnaziul și Institutul teologic le urmează în Caransebeș. Va fi preot în comuna Doclin, iar de la 1900 până în anul 1920 protopop la Buziaș. Din anul 1920 va fi preot în localitatea Mehadia, până la 1929, când decedează.

¹⁸⁴ Victor Mercea (1882-1981), avocat. S-a născut la 4 august 1882 în localitatea Parța, jud. Timiș, în familia preotului Victor Rusu. Urmează cursurile primare și liceale la Arad și Facultatea de Drept la Oradea (1900-1904). În anul 1906 obține doctoratul juridic la Facultatea de Drept din Cluj. În perioada 1904-1910, va practica avocatura în Oradea, apoi la Timișoara. A ocupat funcția de subprefect al județului Timiș, iar din 1925 pe cea de președinte al Consiliului Județean Timiș. În perioada 1929-1937 a fost decan al Baroului Timiș. A practicat avocatura până în 19 ianuarie 1949, când a fost îndepărtat din profesie, iar pentru a se întreține, a lucrat ca portar la un spital din Deva.

¹⁸⁵ Dimitrie Borca (1883-?), medic. S-a născut în localitatea Apadia, jud. Caraș-Severin, la 8 noiembrie 1883. După absolvirea facultății de medicină s-a stabilit ca medic balneolog în stațiunea Buziaș. Activează ca medic balneolog în această stațiune până la sfârșitul vieții, în 6 decembrie 1947. În perioada interbelică s-a remarcat și în viața social-politică, fiind primar al Buziașului între martie 1937 și octombrie 1940.

¹⁸⁶ Avram Ciocoiu (1867-1962), preot. S-a născut în localitatea Checheș, jud. Timiș, la 1 ianuarie 1867. Urmează gimnaziul la Lugoj și Blaj, apoi Institutul teologic din Caransebeș. Preot în localitatea Vucova, jud. Timiș (1890-1939).

¹⁸⁷ Nicolae Râmneanțu (1866-1951), țăran. S-a născut în localitatea Silagiu, jud. Timiș, la 26 aprilie 1866. S-a bucurat de prestigiu în rândurile sătenilor prin stăruința depusă pentru propășirea culturii românești. A fost conducătorul corului românesc din Silagiu timp de câteva decenii și primar al acestei localități, între anii 1920-1934.

¹⁸⁸ Ioan Răchițan (1877-1940), comerciant. S-a născut în localitatea Vucova, la 16 noiembrie 1877. După absolvirea școlii primare urmează cursurile Școlii comerciale din Timișoara, stabilindu-se apoi în localitatea natală, unde desfășoară o fructuoasă activitate economică. A sprijinit financiar întemeierea corului și fanfarei din Vucova și a susținut material

După ce acești cinci delegați aleși se prevăd cu credenționalul recerut și impunându-se fiecărui delegat ales a se prezenta necondiționat la Marea Adunare Națională Română ce se va ține la 18 noiembrie st.v. 1918 în Alba Iulia, având numai acești delegați aleși a reprezenta acolo cercul electoral Rittberg (Végyvár).

Cu acestea, președintele declară conferința de închisă, iar procesul verbal se subscrive de președinte, notar și de bărbații de încredere.

Buziaș, din conferința electorală a cercului Rittberg (Végyvár), ținută în 13/26 no[iembrie] 1918.

Ioan Pepa,
președinte
Emil A. Țieran,

Alexandru Buibaș
Petru Bulgia
Bărbați de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 596-597

30.

**1918, noiembrie 13/26, Buziaș.
Credențional dat în cercul electoral al Rittberg (Végyvár)**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Rittberg (Végyvár) din comitatul Timiș s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Dr. Victor Mercea, avocat în Buziaș

Dr. Dimitrie Borca, medic în Buziaș

Avram Ciocoiu, preot gr[eco]-or[iental] în Vucova

Nicolae Rămneanțu, econom în Silagiu

și Ioan Răchițaș, comerciant în Vucova cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Rittberg (Végyvár) ținut în ziua de 13/26 noiembrie 1918.

organizarea și desfășurarea multor acțiuni cultural-naționale. În toamna anului 1918 participă la organizarea Consiliilor Naționale și a Gărzilor Naționale din Vucova și satele apropiate. Întors de la Alba Iulia, în gara din Lugoj a fost bătut de soldații sârbi.

Ioan Pepa
prezident
Aron Moisa
Nicolau Lugoșan
Iosif Cindan
Ioan Vlădescu
Nicolae Sferconi
Irin Besăridă
Ioan Neagoe
Aurel Bercean
Trăilă Savu
Ioan Gherga
Vidu Subus
Ioan Șibu

Emil A. Țieran,
notar
Mihail Rusu
George Șerbescu
Trăilă Jiva
Trăilă Subu
Gruia Todorescu
Nicolae Guran
Petru Mercescu
Gheorghe Ceican
Nicolae Demenescu
Petru Doboșanu
Ioan Samoilă
Traian Crista
Ion Savu

Bărbați de încredere din comune

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 598-606

31.

1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credenționalul reprezentanților orașului

CREDENȚIONAL

6489/1918 adm.

Subsemnata autoritate adevărește că Dnii Dr. George Labonțiu¹⁸⁹ reprezentant orășenesc și Dr. Petru Florianu¹⁹⁰ senator orășenesc sunt exmiși din partea orașului Caransebeș ca delegați ai săi la Marea Adunare Națională Română ce este convocată pe 1 decembrie 1918, precum și la alte Mari Adunări Naționale Române care eventual se vor ține în decursul anului următor. Caransebeș, la 28 noiembrie 1918.

¹⁸⁹ George Lăbonțiu (1878-1960), magistrat. S-a născut la 13 iunie 1878 în Caransebeș. Școala primară și liceul le face, în limba română și germană, în orașul natal, iar Facultatea de Drept o urmează la Budapesta, unde promovează examenul de licență în anul 1902. La 1 octombrie 1904 a obținut titlul de doctor în științe juridice. A îndeplinit funcția de președinte al Tribunalului Caransebeș, al Curții de Casație, al Comisiei disciplinare C.F.R. - Regionala Timișoara și director, între anii 1933-1938, al revistei „Cercul Juridic Bănățean”.

¹⁹⁰ Petru Florian Este originar din Racovița Ardealului, dar în Banat își va petrece viața. A absolvit Facultatea de Drept din Cluj, tot acolo și-a luat și doctoratul, după care s-a stabilit la Caransebeș, fiind notar și secretar orășenesc.

Magistratul orășenesc
Indescifrabil
primar
Dr. George Labonțiu, av[ocat] Caransebeș
Dr. Petru Florianu, senator Caransebeș

Teodor Drăganu
protonotar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 405-407

32.

**1918, noiembrie 14/27, Caransebeș.
Credențional dat de cercul electoral al Caransebeșului**

Nr. 28 C.N.R.

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Caransebeșului din comitatul Caraș Severin s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii: Gore Ion¹⁹¹ în Mehadia, Nicolae Ivanescu¹⁹² în Marga, Dr. Alexandru Morariu¹⁹³ în Caransebeș, Ilie Românu¹⁹⁴ în Domașnea și Dr. Ion Sîrbu¹⁹⁵ în Rudăria, cu unanimitate.

¹⁹¹ Locotenentul Ion Gore a fost comandant al Gărzilor Naționale din regiune. În data de 5/18 noiembrie a participat - alături de reprezentanții altor 19 sate - la constituirea Consiliului Național Român al districtului Mehadia.

¹⁹² Nicolae Ivănescu (1874-1943), preot. S-a născut la 29 mai 1874 în comuna Marga. După absolvirea Institutului teologic din Caransebeș a revenit în satul natal, funcționând ca preot (1893-1943).

¹⁹³ Alexandru Morariu (1882-?), avocat, om politic. S-a născut la 6 februarie 1882, în Mândruloc, jud. Arad, în familia învățătorului Gheorghe Morariu. După terminarea studiilor liceale, a urmat Facultatea de Drept din Cluj, unde a obținut în 6 februarie 1909 și doctoratul în științe juridice, fiind înscris în Baroul Timiș la data de 24 ianuarie 1911. După unire a fost ales deputat în primul Parlament al României Mari. A practicat avocatura și în perioada interbelică, dar înainte de pensionare a optat pentru un post de notar public în Timișoara.

¹⁹⁴ Ilie Românu (1888-1962), învățător. Era originar din comuna caraș-severineană Domașnea, fiind născut în 1888. După absolvirea Școlii normale din Deva a fost numit învățător, meserie pe care a profesat-o toată viața în satul natal, instruind și educând multe generații de copii.

¹⁹⁵ Ioan Sârbu (1865-1922), profesor, preot, protopop, istoric. S-a născut la Rudăria în 19 februarie 1865. După ce termină trei clase în localitatea natală, urmează Școala confesională română din Bozovici (1876-1880), apoi Colegiul reformat din Debrețin, Liceul luteran din Pojoni (Bratislava), liceul românesc din Brașov, Universitatea luterană din Iena, Universitatea din Viena (1886-1890) și Facultatea de teologic a Universității din Cernăuți. A funcționat ca profesor la Seminarul central din București, Școala comercială din București, prim custode al Bibliotecii Fundației Carol, preot în Rudăria și protopop în Mehadia. A fost ales membru în Marele Sfat Național și deputat al Almăjului în primul Parlament al României Mari.

Drept ce sus'numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Caransebeș, ținut în ziua de 14/27 noiembrie 1918.

Andrei Ghidiu¹⁹⁶

prezident

Ioan Balaci, Iablanita

Matei Armaș, Petnic

Nicolae Niagu, Timiș-Slatina

Nicolae Barbeș, Crușoveți

George Grigorovici, Sadova Nouă

Arsenie Simu, Prisian

Coriolan Buracu, preot Mehadia

Nicolae Aaron, Cornea

Teodor Humițiu, Rusca

Ilie Românu, Domașnea

Ion Mikuleszku, Armeniș

Alimpie Fișteag, Globucraiova

Florea Bozgan, Caransebeș

Patrichie Rădoiu, preot Obreja

Nicolae Ivanescu, Marga

Nichita Lazăr, Zlagna

Pantelimon Donul, Buceșnița

Stefănuț Martin, Goleț

Dr. Ion Sîrbu, Rudăria

Semesiu Bistrea, Var

Ioan Imbroane, Rusca m[ontană]

George Frățilă, Glimboca

bărbați de încredere din comune

George Neamțu

notar

Traian Damsescu, înv[ățător] Vălișoara

Romul Bogoevici, Teregova

Ilia Bacila, Petroșnița

Petruc Pavel, Valeabolvășnița

Ioan Țerovan, Ohababistra

Ioan Popovici, Iaz

Traian Paica, Feneș

Ioan Tanco, Buchin

George Adam, Voislova

Pavel Borchescu, Borlovenii Vechi

Nicolae Serafim, Pătaș

Petru Borchescu, Borloveni Noi

Pavel Lazarel, Prigor

Petru Liuba, Bolvășnița

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 397-404

¹⁹⁶ Andrei Ghidlu (1849-1937), profesor, teolog, istoric și om politic. Și-a făcut studiile la Deda, Reghin, Blaj, Institutul Teologic-Pedagogic din Sibiu și la universitățile din Viena și Leipzig. Preot și profesor de teologie la Caransebeș (1883-1888), protopop, președinte al despărțământului „ASTREI” din Caransebeș. În 7 noiembrie 1918 a prezidat adunarea de la Caransebeș, unde s-a decis înființarea Consiliului Național Român local, subordonarea lui C.N.R.C. și constituirea de Gărzi Naționale Române în fiecare comună. A fost ales membru în Marele Sfat Național Român.

**1918, noiembrie 14/27, Caransebeș.
Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral
al Caransebeșului**

Nr. 27 C.N.R.

PROCES-VERBAL

luat în adunarea electorală a cercului electoral Caransebeș din comitatul Caraș-Severin ținută în Caransebeș la 14/27 noiembrie 1918.

Prezident: Andreiu Ghidiu

Notari: Iuliu Vuia, George Neamțu

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari prin alegere dnii Lazăr Sciopon și Ioan Șușoiu.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii: Gore Ion din Mehadia, Nicolae Ivanescu din Marga, Dr. Alexandru Morariu din Caransebeș, Ilie Românu din Domașnea, Dr. Ioan Sîrbu din Rudăria¹⁹⁷,

ca urmare prezidiul declară pe dnii: Gore Ion, Nicolae Ivanescu, Dr. Alexandru Morariu, Ilie Românu și Dr. Ioan Sîrbu

aleși din partea românilor din acest cerc cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la Adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidiali aleșii deputați să fie prevăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre

Despre ce luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele una.

D.c.m.s.

¹⁹⁷ Astăzi comuna Eftimie Murgu, județul Caraș-Severin

Andrieu Ghidiu
prezidentul adunării electorale

George Neamțu
Iuliu Vuia
notarii adunării electorale

Ioan Balaci, Iablanița
Matei Armaș, Petnic
Nicolae Niagu, Timiș-Slatina¹⁹⁹
Nicolae Barbeș, Crușoveți²⁰⁰
George Grigorovics, Sadova Nouă
Arsenie Simu,
Coriolan Buracu, din Mehadia
Nicolae Aaron, Cornea
Teodor Humițiu, Rusca
Ion Miculescu, Armeniș
Alimpie Fișteag, Globucraiova²⁰³
Traian Damșescu, înv[ățător] Vălișoara
Pavel Lăzărel, Prigor
Florea Bozgan, Caransebeș
Patrichie Rădoi, Obreja
Nichita Lazăr, Zlagna
Pantelimon Donul, Buceșnița
Stefanucz Martin, Goleț²⁰⁴
Dr. Ion Sîrbu, Rudăria
Simesiu Bistrea, Var
Ioan Imbroane, Rusca M[ontană]
George Frățilă, Glimboca
Pavel Glimbocan, Mehadica
Mihail Cristescu, Verendiu²⁰⁵
Atanasie Știopu, Cireșă²⁰⁶

Ilie Românu, Domașnia¹⁹⁸
Romul Bogoevici, Teregova
Ilia Bacila, Petroșnița
Petrucz Pavel, Valeabolvășnița²⁰¹
Ioan Țerovan, Ohababistra²⁰²
Prisian Ioan Popovici, Iaz
Traian Paica, Feneș
George Adam, Voislova
Ioan Tanco, Buchin
Pavel Borchescu, Borloveni Vechi
Petru Borchescu, Borloveni Noi
Nicolae Serafim, Pătaș
Petru Liuba, Bolvășnița
Nicolae Ivanescu, Marga

bărbați de încredere din comunele cercului.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 393-395

¹⁹⁸ Domașnea, comună în județul Caraș-Severin

¹⁹⁹ Comuna Slatina-Timiș, județul Caraș-Severin

²⁰⁰ Crușovăț, sat în comuna Cornea, județul Caraș-Severin

²⁰¹ Valea Bolvășnița, sat în comuna Mehadia, județul Caraș-Severin

²⁰² Localitate care face astăzi parte din orașul Oțelu Roșu, județul Caraș-Severin

²⁰³ Globu Craiovei, sat în comuna Iablanița, județul Caraș-Severin

²⁰⁴ Sat în comuna Buceșnița, județul Caraș-Severin

²⁰⁵ Verendin, sat în comuna Luncavița, județul Caraș-Severin

²⁰⁶ Cireșa, localitate inclusă astăzi în orașul Oțelu Roșu, județul Caraș-Severin

34.

**1918, noiembrie 16/29, Caransebeș.
Credențional dat de Comunitatea de avere a fostului regiment nr. 13**

Comunitatea de avere a fostului regiment confiniar româno-bănățan nr. 13
Nr. 2502/1918
Caransebeș, la 29 noiembrie 1918

Credențional

Subsemnatul adevăresc că Dl Alexandru Balas-Lissa, director silvanal a Comunității de Avere din Caransebeș, este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Pentru administrația domeniilor Comunității de avere a fostului regiment confiniar româno-bănățan no. 13

Alexandru Bona, director silvanal

D-Sale

D-lui Alexandru Balas Lissa

Caransebeș

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 201-202

35.

**1918, noiembrie 16/29, Caransebeș.
Credențional dat de Comunitatea de avere a fostului regiment nr. 13**

Comunitatea de avere a fostului regiment confiniar româno-bănățan nr. 13
Nr. 2502/1918
Caransebeș, la 29 noiembrie 1918

Credențional

Subsemnatul adevăresc că Dl. Constantin Pepa²⁰⁷, prim-inginer silvic al Comunității de Avere în Caransebeș, este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va

²⁰⁷ Constantin Pepa (1888-1938), inginer. S-a născut în comuna confiniară Domașnea (în anul 1888), iar după absolvirea Academiei de silvicultură Brașov s-a angajat ca inginer silvic la Comunitatea de Avere, unde va urca treptat în ierarhia profesională, fiind numit, pe rând, priminginer și consilier silvic.

convoca în acest an și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Pentru administrația domeniilor Comunității de avere a fostului regiment confinar româno-bănățan no. 13.

Alexandru Bona, director silvanal

D-Sale

D-lui Constantin Pepa

Caransebeș

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 203

36.

**1918, noiembrie 14/27, Caransebeș.
Credențional dat de Consistoriul Eparhiei ortodoxe-române
a Caransebeșului**

Credențional

Ad Nr. 6284 Pl. Ex 1918

Subsemnații adevărim că dl. Dr. Cornel Cornean²⁰⁸ în Caransebeș este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat din ședința plenară consistorială, ținută în 14/27 noiembrie 1918, în Caransebeș. Pentru Consistoriul Eparhiei ortodoxe-române a Caransebeșului:

Dr. Elie Miron Cristea,
Episcop, președinte

Aurel Moaca,
notar

Bărbați de încredere:

Alexandru Guțiu, asesor consistorial
Ilie Orzescu, asesor consist[itorial]

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 133

²⁰⁸ Cornel Corneanu (1884-1960), secretar consistorial, profesor, om politic, publicist. S-a născut la 23 aprilie 1884 la Apadia. Primele clase le-a făcut în satul natal, liceul la Lugoj și Brașov, apoi studiile universitare la Cernăuți, Lipsca și Berlin, devenind doctor în teologie la Cernăuți. A fost secretar al Consistoriului eparhial Caransebeș (1909-1921), profesor la Academia Teologică din Caransebeș, prefect, deputat și senator în cinci legislaturi și vicepreședinte al Camerei Deputaților în legislatura (1934-1937), președinte al Societății române de cântări și muzică din Caransebeș, vicepreședinte și președinte al despărțământului Caransebeș al „Astrei”, director al ziarului „Lumina” etc.

37.

**1918, noiembrie 12/25, Caransebeș.
Credențional dat de Corporațiunea meseriașilor români din Caransebeș**

Credențional

Subsemnații adevărim că dl. Nicolae Novăcescu²⁰⁹ și Dimitrie Baba în ședința Corporațiunii sunt esmiși din partea mai jos-indicatei Corporațiuni ca delegați ai ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte mari adunări naționale Române, care eventual se vor mai ține în decursul anului următor.

Dat în ședința Corporațiunii, ținută în 12/25 noiembrie 1918.

Pentru Corporațiunea meseriașilor români din Caransebeș.

Petrache Popescu
președinte

Nicolae Novăcescu
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 883

38.

**1918, noiembrie 13/26, Caransebeș.
Credențional dat de Institutul pedagogic**

Credențional

Corpul profesoral dela Institutul pedagogic din Caransebeș, în conferința sa ținută în 13/26 noiembrie 1918, a ales pe profesorul Alexandru Buțiu²¹⁰ ca delegat pentru Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania, convocată pe 18 noiembrie (1 decembrie) a.c. la Alba Iulia.

Pentru a se legitima în această calitate i se estradă acest credențional.

²⁰⁹ Nicolae Novăcescu (1875-1950), meseriaș. S-a născut la Caransebeș în anul 1875, aici urmând și primele clase. Studiile și le finalizează prin frecventarea cursurilor Școlii profesionale de meserii și a celei de maiștrii, secția sculptură. De-a lungul vieții a practicat însă, paralel cu sculptura în lemn, negustoria. A fost ales în conducerea Corporațiunii meseriașilor români din Caransebeș și a Reuniunii de cântări și muzică din aceeași localitate. În noiembrie 1918 devine membru al Consiliului Național Român Caransebeș.

²¹⁰ Alexandru Buțiu (1886-1957), profesor. A făcut studii medii la Alibunar, Institutul teologic la Caransebeș și Facultatea de Fizică-Chimie din Budapesta. Din anul 1913 s-a încadrat ca profesor la Institutul teologic din Caransebeș, secțiunea pedagogică, funcționând mai târziu și la Școala normală de învățători din același oraș.

Caransebeș, în 13/26 noiembrie 1918.

Dr. Iosif Olariu,
director
Andrei Ghidiu
George Petrescu
Dr. Moise Ienciu
Antoni Seguens

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 609

39.

**1918, noiembrie 13/26, Caransebeș.
Credențional dat de Institutul teologic**

Credențional

Corpul profesoral de la Institutul teologic din Caransebeș, în conferința sa ținută în 13/26 noiembrie 1918, a ales ca delegat pentru Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania, convocată pe 18 noiembrie (1 decembrie) a.c. la Alba Iulia, pe profesorul Dr. Moise Ienciu²¹¹.

Pentru a se legitima în această calitate i se estradă acest credențional.
Caransebeș, în 13 noiembrie/26 noiembrie 1918.

Dr. Iosif Olariu,
director
Andrei Ghidiu
George Petrescu
Alexandru Buțiu
Antoni Seguens

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 501

²¹¹ Moise Ienciu (1881-1953), profesor. S-a născut la Călnic, lângă Reșița, la 9/21 august 1881, din părinți agricultori. A urmat școala primară la Călnic, gimnaziul la Reșița și Timișoara (1893-1901), Facultatea de Drept din Cluj, unde a obținut doctoratul în științe juridice (1905) și Facultatea de Teologie din Cernăuți, unde își susține doctoratul în teologie (1910). A fost profesor la Institutul teologic din Caransebeș și inspector general în Ministerul Cultelor și Artelor.

40.

**1918, noiembrie 15/28, Caransebeș.
Litere credenționale date de Reuniunii învățătorilor din dieceza
Caransebeșului lui Mihai G. Crăciun**

Litere credenționale

Domnul Mihai G. Crăciun, învățător în Hodoș²¹², președintele Reuniunii învățătorilor conf[esionali] gr[eco]-or[todoși] români din dieceza Caransebeșului, se esmite ca delegat din sânul numitei Reuniuni la „Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania”, care se va ținea în 18 noiembrie a.c. v. în Alba-Iulia.

Drept dovadă a acestei însărcinări se dau aceste litere credenționale.

Reșița-română, la 15 noiembrie 1918.

Ion Marila,
vicepreședinte

Petru Bandu,
secretar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 693

41.

**1918, noiembrie 15/28, Caransebeș.
Litere credenționale date de Reuniunii învățătorilor din dieceza
Caransebeșului lui Ioan Marila**

Litere credenționale

Domnul Ioan Marila²¹³, învățător în Reșița-română, vicepreședintele Reuniunii învățătorilor conf[esionali] gr[eco]-or[ientali] români din dieceza Caransebeșului, se esmite ca delegat din sânul numitei Reuniuni la „Adunarea

²¹² Sat, comuna Darova, jud. Timiș

²¹³ Ion Marilă (1883-1933), învățător, publicist. S-a născut la 12 iunie 1883 în Reșița. După absolvirea școlii primare în Reșița, și-a continuat studiile la școlile speciale pentru pregătirea învățătorilor la Lugoj și Caransebeș. Din anul 1903 a funcționat ca învățător în Mircovăț, Ciclova Română și Reșița. A fost secretar și președinte al Reuniunii de cântare, lectură și muzică a plugarilor din Reșița Română. Pentru activitatea prodigioasă a fost numit, în 1919, revizor școlar al județului Caraș-Severin, iar mai apoi al județului Severin. A colaborat cu știri, informații, articole la unele periodice bănățene: „Almanahul Bănățean”, „Drapelul”, „Voința Banatului”, „Revista profesorilor din Banat” (1922), dar și la „Răvașul” (Cluj).

Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania”, care se va ținea în 18 noiembrie a.c. v. în Alba-Iulia.

Drept dovadă a acestei însărcinări se dau aceste litere credenționale.

Hodoș, la 15 noiembrie 1918.

Mihai G. Crăciun,
prezident

Petru Bandu,
secretar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 695

42.

**1918, noiembrie 15/28, Caransebeș.
Credențional dat de Sfatul învățătorilor români
din fosta graniță militară a Severinului**

Sfatul învățătorilor români din fosta graniță militară a Severinului.

Credențional

Subscrișii adeverim că dnii George Neamțu²¹⁴ și Iosif Olariu²¹⁵ sunt exmiși ca delegați ai Sfatului nostru la Marea Adunare Națională Română, convocată pe duminică, în 18-lea noiembrie 1918, în Alba-Iulia, precum și pentru alte adunări, care s-ar ținea eventual în anul viitor.

Caransebeș, din ședința Comitetului Sfatului învățătorilor români ținută la 15/27²¹⁶ noiembrie 1918.

George Neamțu,
not[ar]

Niculae Aaron,
președinte

²¹⁴ George Neamțu (1882-1962), învățător. S-a născut la Porumbacul de Jos, comitatul Făgăraș, la 2 august 1882, iar după absolvirea Institutului pedagogic a fost numit învățător la Borlova și apoi la Caransebeș (1919-1938 când a ieșit în pensie). A fost director al Școlii primare din Caransebeș și președinte al Asociației învățătorilor români din fosta graniță militară a Severinului. În timpul primului război mondial, G. Neamțu a fost constrâns să se înroleze în armata austro-ungară și trimis pe frontul din Italia. A depus o susținută activitate la organizarea Consiliilor și a Gărzilor Naționale comunale din toată granița Severinului. A publicat la Caransebeș, în anul 1927, *Activitatea Consiliului Național Român din Caransebeș, nov. 1918 - august 1919. Amintiri și documente*.

²¹⁵ Iosif Olariu (1880-1963), învățător. S-a născut în comuna Marga, la 11 septembrie 1880. Absolvent al Institutului teologic și pedagogic din Caransebeș, secțiunea pedagogică (1898). Până în anul 1928 a funcționat ca învățător în comuna de baștină. În intervalul 1928-1931 a fost subrevizor (pentru satele din Valea Bistrei) în plasa Caransebeș. În 1963 a decedat, la Reia, în jud. Hunedoara.

²¹⁶ Corect 15/28 noiembrie 1918

Remus Popa
Traian Damșescu
Petru Budescu
Nicolae Tutunariu

„Aprobat”

Caransebeș, 16 noiembrie v. 1918

Dr. E. Miron Cristea,
Episcop

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 671, 673

43.

**1918, noiembrie 16/29, Caransebeș.
Credențional dat de Societatea de lectură „Ioan Popasu”**

Credențional

Societatea de lectură „Ioan Popasu” din Caransebeș, secțiunea teologică, încredințează pe clericii George Vuc²¹⁷, din cursul al treilea, și Ioan David²¹⁸, cleric în cursul al doilea, să reprezinte pe clericii grupați în această societate la Marea Adunare Națională din Alba-Iulia. Pentru a se legitima în această calitate li se estradă acest credențional.

Caransebeș, în 16/29 noiembrie 1918.

Dr. Moise Ienciu,
președinte

George Vuc,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 231

²¹⁷ George Vuc, preot. Era de naștere din Bocșa Română și urmărea Institutul teologic din Caransebeș și Academia comercială în Italia. O perioadă a funcționat ca inspector comercial în Reșița, dar în anul 1918 era cleric la Caransebeș, iar în anul 1931 preot în Bocșa Română.

²¹⁸ Ioan David (1900-1967), profesor. Originar din Pancevo, născut la 16 ianuarie 1900, face studii liceale la Timișoara, Institutul teologic la Caransebeș, Universitatea din București, Facultatea de litere și filosofie și Facultatea de teologie din Cernăuți. Președinte al Societății de lectură Ioan Popasu și profesor la Academia teologică din Caransebeș.

44.

**1918, noiembrie 12/25, Caransebeș.
Credențional dat de Societatea femeilor române din Caransebeș
lui Dimitrie Sgăvîrdia**

Credențional

Subsemnații adevărim că dl. Dimitrie Sgăvîrdia²¹⁹ din Caransebeș este emis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat al ei la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an și în alte Mari Adunări Naționale Române, care eventual se vor mai ține în decursul anului următor.

Dat din ședința comitetului ținută în Caransebeș la ziua de 12/25 noiembrie 1918.

Pentru „Societatea femeilor române” din Caransebeș.

Dr. Cornel Cornea
președinte
Ecaterina Sequens
Sigiliu

Constantin Călțion
notar
Victoria Dr. Budințian

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 463

45.

**1918, noiembrie 12/25, Caransebeș.
Credențional dat de Societatea femeilor române din Caransebeș
Elenei Biju**

Credențional

Subsemnații adevărim că d-șoara Elena Biju²²⁰ din Caransebeș este emisă din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegată a ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an și în alte Mari Adunări Naționale, care eventual se vor mai ține în decursul anului următor.

²¹⁹ Dimitrie Sgăvîrdea (1887-?), avocat. S-a născut la Caransebeș în 21 mai 1887. A absolvit liceul la Brașov și Facultatea de Drept din Cluj. A fost avocat stagiar la Pui, județul Hunedoara, Sibiu și Caransebeș, apoi contabil și controlor diecezan la Caransebeș, consilier eparhial și senator orășenesc (1925-1937).

²²⁰ Elena Biju (1968-1943), învățătoare și publicistă. S-a născut în 23 octombrie 1968 în Caransebeș. Debutază la catedră în 1886, la școala din Voivodinț, iar din 1887 se stabilește la Caransebeș, unde va funcționa până la pensionare. A activat în cadrul Societății femeilor române din Caransebeș, a cărei fondatoare era, și pe care a condus-o timp de 16 ani.

Dat din ședința comitetului ținută în Caransebeș la ziua de 12/25 noiembrie 1918.

Pentru „Societatea femeilor române” din Caransebeș.

Dr. Cornel Cornea
președinte
Ecaterina Sequens
Sigiliu

Dimitrie Sgăvîrdia
notar
Victoria Dr. Budințian

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 461

46.

**1918, noiembrie 15/28, Caransebeș.
Credențional dat de Societatea română de cântări și muzică**

Credențional

Subsemnații adevărim că dl. Nicolae Sporea²²¹ și George Bona²²² [sunt] esmi[și] din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delega[ți] [ai] ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ține în decursul anului următor.

Dat din ședința comitetului ținută în Caransebeș la ziua de 15/28 noiembrie 1918.

Pentru „Societatea română de cântări și muzică” în Caransebeș.

Dr. Cornel Cornean
președinte

Nicolae Mircea
notar

Bărbați de încredere:
Dr. Petru Florianu
Iuliu Vuia

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 293

²²¹ Nicolae Sporea (1866-1938), măcelar. S-a născut în anul 1866 la Caransebeș. A ocupat diverse funcții în conducerea Corporației meseriașilor și a Reuniunii de cântări și muzică din Caransebeș.

²²² George Bona (1878-1941), comerciant. A urmat clasele primare și gimnaziale la Caransebeș, după care devine comerciant în orașul natal. A fost o prezență dinamică în cadrul Societății de cântări și muzică.

47.

**1918, noiembrie 15/28, Caransebeș.
Credențional dat de Societatea română de înmormântări**

Credențional

Subsemnații adevărim că dl Dimitrie Beuca²²³ și George Borlovan²²⁴, în Caransebeș, sunt esmiși din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegați ai ei la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ține în decursul anului următor.

Dat din ședința comitetului ținută în Caransebeș la ziua de 15/28 noiembrie 1918.

Pentru „Societatea română de înmormântări” în Caransebeș.

Iuliu Vuia
președinte

Nistor Stoichescu
notar

Bărbați de încredere:
Dr. Petru Florianu
Dr. George Lobonțiu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 389

48.

**1918, noiembrie 15/28, Caransebeș.
Credențional dat de Societatea română de lectură**

Credențional

Subsemnații adevărim că dnii Dr. Valeriu Meda²²⁵ și Const[antin] Călțun²²⁶ din Caransebeș sunt esmiși din partea mai jos indicatei corporațiuni ca

²²³ Dimitrie Beuca (1859-1936), comerciant. S-a născut la Caransebeș în 1859, unde a urmat și Școala de comerț.

²²⁴ George Borlovan (?-1963), învățător și arhivar. După finalizarea studiilor a fost trei ani învățător confesional la Temerești și apoi, timp îndelungat, arhivar la Episcopia Caransebeșului. S-a remarcat și prin munca culturală depusă fiind, între altele, membru al Societății române de cântări și muzică din Caransebeș și corist în formația ce ființa pe lângă aceasta.

²²⁵ Valeriu Meda (1887-1944), avocat. S-a născut în anul 1887 în satul Valeadeni. A fost absolvent al Facultății de drept din Budapesta și tot acolo și-a susținut și doctoratul. După terminarea studiilor se stabilește la Caransebeș ca avocat și mai târziu primpretor, rămânând aici până la moarte (1944). În 1919, odată cu instaurarea administrației românești, Consiliul Dirigent îl numește primpretor la Caransebeș.

delegați ai ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ține în decursul anului următor.

Dat din ședința comitetului, ținută în Caransebeș, la ziua de 15/28 noiembrie 1918.

Pentru „Societatea română de lectură” din Caransebeș:

dr. Cornel Cornean,
președinte

Nicolae Mircea
notar

Bărbați de încredere:
Dr. Petru Florianu
Iuliu Vuia

Sigiliu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 227, 229

49.

**1918, noiembrie 12/25, Cerneteaz.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Poporul din comuna Cerneteaz în adunarea sa ținută la 25 noemvrie s[til].n[ou]. cu mare însuflețire a ales de delegate al său pentru marea adunare națională ce se va ține în Alba Iulia la 1 Decembrie s.[til] n.[ou] a.[nul] c.[urent] pe domnul învățător Iosif Chișu²²⁷.

Pentru susnumitului i să estradă acest act de încredințare.

Cerneteaz din adunarea poporului ținută la 25 noemvrie s.n. 1918.

Iulian Isfan
președintele sfatului
național român

Cente Popovici
președintele sfatului
național român din loc.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 674

²²⁶ Constantin Câlțion (1935-1930), contabil. S-a născut în 9 septembrie 1835 în Caransebeș. Absolvent al Școlii Superioare de comerț din Brașov. După Marea Unire a fost contabil de bancă și director al Băncii Poporale din Caransebeș.

²²⁷ Iosif Chișu (1888-?), învățător. S-a născut în comuna Bucea, jud. Bihor, în 13 Aprilie 1888, în familia învățătorului confesional Teodor Chișu. Școala primară a făcut-o în comuna natală, iar liceul la Beiuș și Brașov. După terminarea studiilor liceale a urmat Preparandia Română Ortodoxă din Arad. A fost învățător Tărian, Ceneteaz, Nadăș, Budinț, Șuștra și Timișoara.

**1918, noiembrie 12/25, Chișoda.
Protocol luat în adunarea localității**

Protocol

luat în adunarea națională română din Chișoda²²⁸, comitatul Timiș, ținută la 12 noiembrie 1918 st.v. în școala gr[eco]-or[ientală] română din loc

Obiectul:

Esmiterea unui delegat care să reprezinte comuna în Adunarea Națională română ce se va ține în 18 noiembrie 1918 st.v. la Alba Iulia.

1. Președintele Consiliului Național român din Chișoda, învățătorul Iosif Ciorogariu, propune că la Adunarea din Alba-Iulia să se trimită bărbați de încredere.

Se alege de bărbați de încredere, care să participe la Adunarea Națională din Alba Iulia: învățător Iosif Ciorogariu²²⁹, Petru Toma²³⁰, Nicolae Dumitru, Iosif Vlajicu și Iosif Olariu.

Aceștia vor fi provăzuți cu credenționale.

Nemaifiind alte obiecte de pertractat, adunarea se declară de închisă. Chișoda, la 12 noiembrie 1918,

Petru Toma,
notar

Iosif Ciorogariu,
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 638

²²⁸ Sat în comuna Giroc, jud. Timiș

²²⁹ Iosif Ciorogariu (1872-1948), învățător. S-a născut la 20 iunie 1872 în comuna Chișoda, jud. Timiș. După terminarea școlii primare din Chișoda urmează studiile gimnaziale la Timișoara și Lugoj, apoi Școala pedagogică din Arad, pe care o absolvă în 1892. Se stabilește în același an ca învățător la Chișoda, unde va activa timp de 44 de ani. Între anii 1937-1938 a fost primar provizoriu în această localitate.

²³⁰ Petru Toma (1878-?). Proprietar, directorul Cooperativei „Alianța”, fost deputat dietal, s-a născut la Chișoda, județul Timiș, în anul 1878.

**1918, noiembrie 11/24, Comloșu Mare.
Credențional dat de cercul electoral Banat Comloș**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Banat Comloșului²³¹ din comitatul Torontal s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Teodor Bucureescu²³², învățător în Banat Comloș

George Mașu, învățător în Banat Comloș

Andrei Bălan²³³, econom în Banat Comloș

Ioan Pascu²³⁴, tânăr econom în Banat Comloș

și Vichente Stanciu²³⁵, econom în Banat Comloș

cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Banat-Comloș, ținut în ziua de 11/24 noiembrie 1918.

²³¹ Astăzi comuna Comloșu Mare, jud. Timiș

²³² Teodor Bucureescu (1885-1967), învățător, profesor, publicist. S-a născut în Comloșu Mare, la 27 aprilie 1885. Studii la Comloșu Mare, Brașov, Institutul pedagogic-teologic din Arad și Facultatea de Litere a Universității din Cluj. Învățător în Checea Română, Urseni și Jadani (1905-1910), profesor și director al Gimnaziului mixt din Comloșu Mare (1910-1920), membru în Marele Sfat Român de la Sibiu, deputat în Parlamentul României (1919-1920) și (1926-1927). A fost fondatorul și președintele Societății de Educație Fizică „Șoimii României” (1924-1934), președintele Cooperativei de plasă „Economul” din Sănnicolau Mare, președintele despărțământului „Astra” din Sănnicolau Mare, deputat sinodal Episcopiei Ortodoxe Române Timișoara etc.

²³³ Andrei Bălan (1853-1922), țăran. S-a născut la 16 septembrie 1853 în comuna Comloșul Mare, unde urmează și cursurile școlii confesionale române. S-a stins din viață la Comloșul Mare în 16 decembrie 1922.

²³⁴ Ioan Pascu (1883-1922), țăran. S-a născut la Comloșul Mare, în 25 februarie 1883 și a absolvit cele șase clase ale Școlii confesionale române din comuna natală.

²³⁵ Vichente Stanciu (1863-1940), țăran. Născut la 11 iunie 1863 în Comloșul Mare. Absolvent al școlii confesionale din comuna natală, se manifestă în rândurile sătenilor ca un demn susținător al tradițiilor și culturii românești.

dr. Ștefan Pascu,
prezident
Bărbați de încredere din comune:
Ioan Drăgulescu Nicoară

Teodor Bucurescu,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 760-762

52.

**1918, noiembrie 11/24, Constanța (Lunga).
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Subsemnații adevărim că în comuna Constanța²³⁶ din comitatul Torontal a fost ales ca delegat Nicolae Vălcăneanț²³⁷ din Constanța, cu unanimitate.

Drept ce sus-numitul delegat, prin aceasta e autorizat a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român în numele tuturor românilor din această comună și la alte adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Din adunarea națională română de la Constanța, ținută în ziua 11/24 noiembrie 1918.

L. Cioban,
prezide[nt]

Nicolae Bugariu,
notar

Bărbați de încredere:
Vichente Costia
Bălan Vichente.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 770

²³⁶ Astăzi Lunga, sat în comuna Comloșu Mare, jud. Timiș. Până în 1924 localitatea s-a numit Constanța

²³⁷ Nicolae Vălcăneanț (1879-1952), țăran. S-a născut la Comloșul Mare, județul Timiș, în anul 1879, unde urmează și cursurile școlii confesionale române. A fost agricultor până la sfârșitul vieții, 14 mai 1952, în comuna natală.

53.

**1918, noiembrie 16/29, Coșava.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

În virtutea căruia împuternicim pe confratele Adam Iliescu²³⁸ a ne reprezenta comuna noastră Coșava²³⁹ la adunarea națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Consiliul național român central în Alba-Iulia pe ziua de 1 decembrie a.c., st.n.

Coșava, din ședința comitetului național local ținută în 16/29 noiembrie 1918.

Gligor Hedrea
președinte

Samson Iorgovici
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 495

54.

**1918, noiembrie 15/28, Coșteiu de Sus.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Subscrisul birou al alegătorilor români din comuna: Coștei²⁴⁰, C[o]mit[atul]: Caraș Severin, Cerc politic: Făget, plenipotențiem în virtutea acestui credențional pe Dl. preot Eugen Sudreșian din loc ca delegat ordinar și întrucât Dsa ar fi împiedicat a participa la marea adunare națională sau s-ar prezenta cu alt mandat, pe Dl Vasilie Murășan locuitor și proprietar în loc, ca delegat supleant, a reprezenta comuna noastră Coștei la marea adunare națională ce să va ține în Alba-Iulia la 18 noiembrie v./1 decembrie n. 1918, având a se prezenta la această adunare precis la termenul fixat în convocator. Coștei la 15/28 noiembrie 1918.

²³⁸ Adam Iliescu (1874–1918). țăran. S-a născut în anul 1874, în localitatea Coșava, unde urmează și școala primară. A mers la Alba Iulia și a votat pentru unire, dar, călătorind într-un tren cu vagoane descoperite, s-a îmbolnăvit, murind peste o săptămână, la 9 decembrie 1918, cu regretul mărturisit că nu va putea vedea „înflorirea României Mari”.

²³⁹ Sat în comuna Curtea, jud. Timiș

²⁴⁰ Astăzi comuna Coșteiu de Sus, jud. Timiș

Biroul ales din partea alegătorilor comunei Coștei:

pr[eot] Eugen Sudreșian
ca prezident

Iosif Birău
ca notar

Gligor Furdian, Simion Furdean, George Uscat, Iosif Furdian
ca bărbați de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 483

55.

**1918, noiembrie 15/28, Coșteiu de Sus.
Protocol luat în adunarea localității**

Protocol

La invitarea M. On. Domn preot Eugen Sudreșian, locuitor [al] comunei Coștei, Comit[atul] Caraș-Severin, cerc[ul] politic Făget, care comună e curat românească, s-au adunat azi în 15/28 noiembrie 1918 la casa comunală din loc în număr foarte mare, pentru a alege un delegat din partea comunei pentru marea adunare națională ce să va ține în Alba-Iulia la 18 noiembrie/1 decembrie a.c.

Văzând, respectiv constatând prezidiul adhoc, resp[ectiv], pr[eotul] Eugen Sudreșian, că locuitorii comunei ca alegători sunt în număr foarte mare prezenți, la orele 10, prin o cuvântare acomodată și inspirată de duh național, deschide adunarea pentru alegerea 1 membru ordinar și eventual 1 suplent, care membru respective delegat are să reprezinte comuna Coștei la marea adunare națională din Alba Iulia ținândă în 18 noiembrie/1 decembrie a.c.

Și reacearcă²⁴¹ adunarea a se constitui, respectiv a-și forma biroul, alegându-și un președinte, un notar și 4 (patru) bărbați de încredere pentru redigiera protocolului și autenticarea acestuia precum și pentru a compune mandatul și extradarea acestuia delegatului ce va fi ales.

Adunarea cu aclamație și cu unanimitate alege în birou pe dl. pr[eot] Eugen Sudreșian ca prezident, pe Iosif Birău ca notar și pe Gligor Furdean, Simion Furdian, George Uscatu și Iosif Furdian ca bărbați de încredere.

După această constituire prezidiul pune la ordinea zilei alegerea 1 delegat ordinar și 1 suplent pentru marea adunare națională.

Adunarea cu unanimitate și mare însuflețire alege de delegat ordinar pe dl. pr[eot] Eugen Sudreșian²⁴², din loc și ca suplent - în cazul că dl. pr[eot]

²⁴¹ Solicită

²⁴² Eugen Sudreșian (1879–1938), preot. S-a născut în localitatea Coștei de Sus, la 4/16 martie 1879, ca unic fiu al preotului Ioan Sudreșian. A urmat școala primară în Făget (1885-1889), apoi Gimnaziul maghiar din Lugoj, Gimnaziul catolic din Blaj, Gimnaziul

Eugen Sudreșian n-ar putea participa la adunare sau s-ar prezenta cu un alt mandat - pe Vasile Murășan, locuitor și proprietar aici în loc; și conrede²⁴³ biroul ales a estrăda²⁴⁴ delegaților aleși un mandat, respectiv credențional – într-una – spre a se justifica, respectiv legitima înaintea marei adunări ca delegați ai comunei noastre.

Ca acestea eshaurindu-se²⁴⁵ ordinea de zi, prezidiul închide adunarea și protocolul la care se aclude²⁴⁶ și credenționalul, să autentică prin biroul ales. Coștei la 15/28 noiembrie 1918.

pr[eot] Eugen Sudreșianu
ca prezident

Iosif Birău
ca notar

Gligor Furdian, Simion Furdian, George Uscat, Iosif Furdian
ca bărbați de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 479-480

56.

**1918, noiembrie 14/27, Crivina de Sus.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Comuna bisericiasca Crivina de Sus²⁴⁷ protopopiatul Făgetului, dieceza Caransebeșului, plenepotențiază pe Domnul Codrean Ștefan Rusu ca în numele comunei supra scrisă să ia parte la adunarea națională care se va ține în Alba-Iulia în ziua de 1 decembrie st. nou 1918.
Crivina de Sus în 14/27 XI 1918.

Dimitrie Nistor
preot, președinte

Nicolae Lina
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 489-490

greco-catolic din Beiuș și Institutul Teologic din Caransebeș (1895-1899). După absolvire funcționează ca preot în Temerești (1900-1901), Lugoj (1902-1904) și Coșteiu de Sus (1904-1938).

²⁴³ Încredințează, însărcinează

²⁴⁴ Elibera

²⁴⁵ Epuizându-se

²⁴⁶ Alătură

²⁴⁷ Sat în comuna Pietroasa, jud. Timiș

57.

**1918, noiembrie 14/27, Curtea.
Credențional dat de Reuniunea de muzică și cântări**

Credențional

Reuniunea de muzică și cânt[ări] a plugarilor români din comuna Curte²⁴⁸ încredințează pe Domnul Ioan S. Caba²⁴⁹, președintele Reuniunii, ca să o reprezinte la Marea Adunare Națională Română ce se va ținea la 18 noiembrie/1 decembrie 1918 în Alba-Iulia.

Curte, la 14/27 noiembrie 1918.

Emil Caba,
notar

Filimon Pitea,
vicepreședinte

Samson Togerescu
Iosif Bancea
Bărbați de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol., f. 295-297

58.

**1918, noiembrie 14/27, Curtea.
Credențional dat de Reuniunea de muzică și cântări**

Credențional

Reuniunea de muzică și cânt[ări] a plugarilor români din comuna Curte încredințează pe Filimon Glava²⁵⁰, membrul Reuniunii sus-numite, ca să o reprezinte la Marea Adunare Națională Română ce se va ținea la 18 noiembrie/1 decembrie 1918 în Alba Iulia.

²⁴⁸ Azi Curtea, comună, jud. Timiș

²⁴⁹ Ion Simion Caba (1871–1943), învățător, profesor și director. S-a născut la 23 aprilie 1871, în comuna Chișinău Criș, jud. Arad, într-o familie de țărani. Studiile primare le-a făcut în comuna natală, gimnaziul la Beiuș (1882-1886) și Școala Normală la Arad (1887-1890). A fost învățător la Curtici (1890-1891) și Curtea (1891-1919), profesor și director la Școala de fete din Lugoj (1919-1928), profesor la Liceul Coriolan Brediceanu din Lugoj (1928-1932). A avut 23 procese politice și în timpul primului război mondial, la 29 februarie 1916 a fost concentrat și trimis pe front.

²⁵⁰ Filimon Glava (1871–1925), țăran. S-a născut în anul 1871, într-o familie de țărani fruntași din comuna Curtea. A absolvit 6 clase la școala din satul natal. A trădit toată viața la munca câmpului, dar a fost preocupat și de evoluția social-politică a românilor din Banat, fiind un membru activ al organizației locale a Partidului Național Român.

Curte, la 14/27 noiembrie 1918.

Emil Caba,
notar

Ioan S. Caba,
președinte

Samson Togerescu
Iosif Dancea
Bărbați de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol., f. 295-297

59.

**1918, noiembrie 10/23, Cuvin.
Protocol luat în adunarea localității**

Protocol

luat în adunarea poporală a românilor din comuna Timiș Cubin²⁵¹, aparținătoare cercului electoral Biserica-albă²⁵², ținută la 10/23 noiembrie 1918 cu scopul de a alege reprezentanți la Adunarea Națională a poporului român ce se va ține la 18 noiembrie st.v. (1 decembrie n.) 1918 în Alba Iulia.

1. [...] ²⁵³ comunică adunării scopul pentru care s-a convocat și constată prezența a peste 500 persoane, roagă adunarea să se constituie alegându-și un președinte, un notar și doi bărbați de încredere.

Adunarea poporală, cu aclamațiune, alege de președinte pe Dr. Eugen Ghelner, de notar pe Ștefan Băla, iar bărbați de încredere: Sfetozarie Drencea și înv[ățător] Petru Nica.

2. Președintele adunării populare, Dr. Eugen Ghelner, mulțumește pentru încrederea ce i s-a dat și printr-o cuvântare potrivită momentului istoric arată scopul Adunării Naționale a românilor ce se va ține la Alba Iulia și roagă adunarea generală a alege cinci delegați pentru Adunarea Națională la Alba Iulia.

Adunarea poporală alege cu aclamațiune ca reprezentanți ai săi pentru participarea la Adunarea Națională din Alba-Iulia pe următorii:

1. Locotenentul (activ) Andrei Drencea²⁵⁴

2. Sfetozarie Drencea²⁵⁵

²⁵¹ Astăzi comuna Cuvin, în provincia Voivodina, Serbia

²⁵² Astăzi în provincia Voivodina, Serbia

²⁵³ Spațiu necompletat

²⁵⁴ Andrei Drencea (1892-?), ofițer, notar. S-a născut la Cuvin în 31 iulie 1892. A absolvit Academia militară în anul 1912, fiind apoi repartizat ca ofițer activ la Regimentul 2 de infanterie în Brașov, unde a activat și în Casina Română, participând la numeroase manifestări culturale și naționale. În perioada interbelică a funcționat ca notar în comuna Satu Nou de lângă Panciova.

3. Ștefan Băla
 4. Dimitrie senior Radivoi
 5. Ioan Bălan
 6. Cadet asp[irant] Gavrilă Ciolac
- Din Garda Națională:

1. Locotenent Dr. Titu Mălai²⁵⁶
2. Traian Cârcioban

Nemaifiind alte obiecte de pertractat, adunarea poporală se încheie.
Acest protocol servește ca credențional reprezentanților aleși.

D.c.s.

Dr. Eugeniu Ghelner,
președinte

Ștefan Băla,
notar

Bărbați de încredere:
Sfetozarie Drencea
Petru Nica

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 728-729

60.

**1918, noiembrie 10/23, Deliblata.
Protocol luat în adunarea localității**

Protocol

luat în adunarea poporală a românilor din comuna Deliblata²⁵⁷, aparținătoare cercului electoral Biserica-albă, ținută la 10/23 noiembrie 1918 cu scopul de a alege reprezentanți la Adunarea Națională a poporului român ce se va ține la 18 noiembrie v. (1 decembrie n.) 1918 în Alba Iulia

1. Preotul local, Victor Popovici, comunică adunării scopul pentru care a convocat-o și constatând prezența a peste 500 persoane roagă adunarea să se constituie, alegându-și un președinte, un notar și doi bărbați de încredere.

Adunarea poporală, cu aclamațiune, alege președinte pe dl. Victor Popovici, preot, de notar pe dl. Sava Guțu, iar bărbați de încredere pe: Dușan Jurjovan și Ștefan Răchitovan.

2. Președintele adunării populare, dl. Victor Popovici, mulțumește pentru încrederea ce i s-a dat și printr-o cuvântare potrivită momentului istoric

²⁵⁵ Sfetozarie Drencea (1863-1922), țăran. S-a născut la Cuvin în anul 1863.

²⁵⁶ Titu Mălai, avocat. Absolvent al Facultății de Drept, a practicat avocatura în Biserica Albă. Între anii 1905 și 1913 a fost președinte al Corului vocal din Biserica Albă. În anii primului război mondial a fost înrolat în armata austro-ungară cu gradul de locotenent.

²⁵⁷ Astăzi sat în comuna Cuvin, în provincia Voivodina, Serbia

arată scopul Adunării Naționale a românilor ce se va ține la Alba Iulia și roagă adunarea a alege cinci delegați pentru Adunarea Națională la Alba-Iulia.

Adunarea poporală alege, cu aclamațiune, ca reprezentanți ai săi pentru participarea la Adunarea Națională din Alba-Iulia pe următorii:

1. Dr. Aurel Novacu²⁵⁸
2. Victor Popovici²⁵⁹ (Deliblata)²⁶⁰
3. Sava Guțu (Deliblata)
4. Teodor Petrica²⁶¹ (Nicolințul-mare)²⁶²
5. Remus Bortos (Cubin)²⁶³

Din Garda Națională:

1. locotenent Dr. Titu Mălai
2. Traian Cârcioban

Nemaifiind alte obiecte de pertractat, adunarea poporală se încheie.

Acest protocol servește ca credențional reprezentanților aleși.

Victor Popovici,
președinte

Sava Guțu,
notar

Bărbați de încredere:

D. Jurjovan
Ștefan Rachitovan

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 730-731

²⁵⁸ Aurel Novac (1856-1932), avocat. S-a născut la Pecica, jud. Arad, în anul 1856. A urmat cursurile primare în satul natal, iar apoi cele gimnaziale la Beiuș și Oradea, iar Facultatea de Drept a absolvit-o la Universitatea din Budapesta. Examenul de doctorat juridic l-a promovat la Facultatea de Drept a Universității din Cluj. În anul 1885 și-a deschis biroul avocațial la Biserica Albă, unde va profesa până în anul 1925. S-a implicat în mișcarea națională română din Banat, fiind unul dintre liderii organizației comitatense a Partidului Național Român. A fost deputat în Dieta din Budapesta, în urma alegerilor din circumscripția electorală Sasca (1905). A fost primul președinte al Partidului Român din Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, constituit la Alibunar în ziua de 10 februarie 1923. S-a stabilit la Ciacova și a murit la 22 septembrie 1932.

²⁵⁹ Victor Popovici (1890-1957), preot, protopop. S-a născut în 17 august 1890, la Cuvin, azi Banatul sârbesc. Și-a făcut studiile liceale la Beiuș, iar cele teologice la Caransebeș. Preot în Deliblata (1912-1922) și Satu-Nou (1923-1939), protopop al Panciovei (1939-1957) și director al Băncii „Sentinela” din Satu-Nou.

²⁶⁰ Astăzi sat în comuna Cuvin, în provincia Voivodina, Serbia

²⁶¹ Teodor Petrică (1888-1953), preot și publicist. S-a născut la Voivodinți, în anul 1888, într-o familie de țărani. Studiile și le-a finalizat prin absolvirea Facultății de teologie. Începând cu anul 1913 și până la decesul său, survenit în 1953, Teodor Petrică a fost preot în Nicolințu Mare. A fost director al Institutului de credit și economii „Luceafărul” din Vârșeț.

²⁶² Astăzi satul Nicolinț, comuna Alibunar, Serbia

²⁶³ Astăzi comuna Cuvin, în provincia Voivodina, Serbia

**1918, noiembrie 13/26, Doloave.
Proces-verbal încheiat în adunarea localității**

Proces-verbal

încheiat în 13/26 noiembrie 1918 în adunarea poporală română ținută la casa preotului

gr[eco]or[iental] român din Doloave²⁶⁴

Prezenți: Marcu Boldovină ca președinte, Savu Drăgilă ca vicepreședinte, Valeriu Petcu ca notar, Aron Cătălină și Savu Covaciu, bărbați de încredere și mai mulți fruntași, inteligenți, maeștri și țărani.

Ordinea zilei:

Alegerea a 3 bărbați ca delegați la întrunirea românilor din cercul electoral al Panciovei²⁶⁵, care vor alege delegați pentru Adunarea Națională a românilor ce se va ține la 18 noiembrie/1 decembrie 1918 în Alba-Iulia.

Se aleg delegați: Teodor Cătălină²⁶⁶, Ioan Drăgilă, Aron Cătălină, care vor participa la întrunirea din Panciova pentru alegerea a 5 delegați pentru Adunarea Națională Română din Alba-Iulia.

D.c.m.s.

Marcu Boldovină,
președinte

Valeriu Petcu,
notar

Savu Covaciu, bărbat de încredere
Aron Cătălină, bărbat de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 794

²⁶⁴ Comună în provincia Voivodina, Serbia

²⁶⁵ Astăzi orașul Panciova, în provincia Voivodina, Serbia

²⁶⁶ Teodor Catalina (1888-?), cadru didactic, om politic. S-a născut în 18 septembrie 1888 în Doloave, județul Torontal, azi în Serbia. Teodor Catalina a fost cadru didactic, senator în Parlamentul României Mari și ajutor de primar al municipiului Timișoara.

62.

**1918, noiembrie 13/26, Doman.
Plenipotenție dată de comitetul parohial**

Plenipotenție

Subscrisul, în conțălegere cu com[itetul] par[ohial] gr[eco] or[todox] român din loc, delegă ca să ne reprezinte instituțiunea noastră autonomă bisericească următorii delegați din comuna noastră Doman, com[itatul] Caraș-Severin din ținutul Banatului, la măreața noastră adunare ținândă la 1 decembrie st.n. 1918 în Alba Iulia pe confrații nostri: Marius Colojoară²⁶⁷ și Traian Gherguța.

Pentru întărirea valabilă al acestui act cu subscrierea prezidială și cu apăsarea sigiliului parohial s-au autenticat.
Doman, la 26 noiembrie st.n. 1918

Ioan Oprea preot,
preș[edintele] com[itetului] parohial

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 445-446

63.

**1918, noiembrie 13/26, Doman.
Plenipotenție dată de corul bisericesc**

Plenipotenție

Subscrisul, în numele Comitetului corului bisericesc și lumesc din loc, deleg ca să se reprezinte instituțiunea noastră din partea corului următorii delegați: Ion Andrei Mircea²⁶⁸, Traian Drăgălina, Toma Purcărița. În coînțelegere cu Com[itetul] corului, delegații sus-numiți au să ne reprezinte simțămintele noastre de renaștere la Măreața Noastră Adunare la 1 decembrie st.n. 1918 la Alba Iulia.

²⁶⁷ Marius Colojoară (1881-1967), minier. S-a născut în anul 1881 în localitatea minieră Doman. A început ca simplu minier, a continuat ca antreprenor de mină, iar în perioada interbelică a fost cîțiva ani chiar primar în Doman, locul unde a și murit la 8 septembrie 1967.

²⁶⁸ Ioan Mircea (1880-1952), muncitor. S-a născut la 11 ianuarie 1880 în satul Doman, unde a făcut și școala primară, ocupîndu-se apoi cu cultivarea pămîntului. S-a calificat în meseria de minier și s-a angajat la Uzinele de fier și Domeniile Reșița

Doman²⁶⁹, la 26 noiembrie 1918 st. n.

Ioan Oprea,
preot, preș[edintele] Com[itetului] corului

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 299

64.

**1918, noiembrie 16/29, Drăgsinești.
Protocol luat în adunarea localității**

Protocol

luat la 16 noiemb[rie] în ședința deschisă de Președintele Matișoni Trandafir și 2 bărbați de încredere, Vasiloni Ion și Bumba Trandafir și ca notari Oprițescu Pantelie, fiind aleși de întreaga comună.

În Ședința propusă cu ziua de astăzi Președintele propune următoarele cuvinte: Iubiților mei poporeni, astăzi suntem chemați a ne da seama pentru binele obștesc, adică pentru a ne sprijini drepturile pentru întreg românismul, așa dar noi, întreaga comună, împuternicim pe Asente Dragoiescu a merge ca deputat la chemarea marilor nostri români și mult iubiți și scumpii noștri tovarăși, la mândrul nostru oraș românesc, Alba Iulia.

La propunerea sus'numită, președintele încheie protocolul subscris de ambii sus'numiți. Drăgsinești²⁷⁰, la 16 noiembrie 1918.

Notari
Pantelie Oprițescu
Trandafir Bumba
Ioan Vasiloni 1

Președinte
Trandafir Matișoni

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 499-500

²⁶⁹ Azi componentă a orașului Reșița, jud. Caraș-Severin

²⁷⁰ Drăgsinești, sat în comuna Fârdea, jud. Timiș

**1918, noiembrie 14/27, Făget.
Credențional dat de colegiul electoral al cercului electoral Făget-Birchiș**

Credențional

Subsemnații adeverim că în cercul electoral al Făget-Birchiș din comitatul Caraș Severin s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dñii:

Dr. George Gârda²⁷¹ în Făget,

Victor Feneșiu²⁷² în Făget,

Vasile Iancu²⁷³ în Făget, ordinari,

Ioan Stoian²⁷⁴ în Sintești,

Dimitrie Bejinar în Bujoru²⁷⁵

și Samson Togerescu²⁷⁶ în Curtea, supleanți,

cu unanimitate.

Drept ce susținuții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Făget ținut în ziua de 14/27 noiembrie 1918.

²⁷¹ George Gârda (1879 – 1948), avocat, poet, om politic. S-a născut la 17 septembrie 1879 în comuna Mănăștiur, unde va urma școala primară, continuându-și apoi studiile la Lugoj, Brașov și la Facultatea de Drept a Universității din Budapesta. În anul 1906 și-a deschis birou avocațial în Făget, unde va lucra până la pensionare. A fost de trei ori deputat în Parlamentul României Mari (1919-1920; 1922-1926; 1927-1928).

²⁷² Victor Feneșiu (1890 - 1952), tăbăcar, om politic. S-a născut la 14 noiembrie 1890 în Făget. După desăvârșirea studiilor la Făget, Lipova și Timișoara, s-a întors în comuna natală, secondându-și tatăl în meseria de tăbăcar. A fost primar la Făget (1926-1928), senator liberal (1933-1937) și deputat (1946). Trimis la Canal, moare la 30 decembrie 1952 în localitatea dobrogeană Valea Neagră.

²⁷³ Vasile Iancu (1854–1922), țaran. S-a născut în anul 1854 la Făget, într-o familie de țărani.

²⁷⁴ Ioan Stoian (1859–1922, țaran. S-a născut în localitatea Sintești, în anul 1859. La școala primară din localitate urmează șase clase, devenind un țaran luminat și apreciat de semenii săi. A fost ales de mai multe ori primar al comunei Sintești.

²⁷⁵ Astăzi comuna Traian Vuia, jud. Timiș

²⁷⁶ Samson Togerescu (1868–1941), țaran. S-a născut în anul 1868, comuna Curtea. A absolvit 6 clase primare la școala din localitate. A fost membru în organizația locală a Partidului Național Român.

Sebastian Olariu
prezident

Dr. Victor Chiriță
Dănilă Ilițescu
notar

Ioan S. Caba
Isaia Florescu
Adam Dumescu
Alexandru Dragosin
Ioachim Tustian
Petru Ionașiu
Solomon Tomescu
Petru Streian
Ștefan Lapușan
Trifon Ardelean
Ion Toma
Leontin Obeadă

Petru Cernescu
Axentie Sereu
Iosif Brazovan
Dumitru Bejinar
Ionaș Popescu
Toma Dragoescu

bărbați de încredere din comune

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 469-473

66.

**1918, noiembrie 14/27, Făget.
Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercul electoral
Făget-Birchiș**

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Făget-Birchiș din comitatul Caraș-Severin, ținută în Făget la 14/27 noiembrie 1918.

Prezident: P.O.D. Sebastian Olariu, protopop al Făgetului

Notari: Dr. Victor Chiriță și Dănilă Ilițescu

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari prin aclamare dnii Dionisie Feneșiu și Dr. Ioan Gaita.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutiniului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii:

Dr. George Gârda din Făget

Victor Feneșiu din Făget

Vasile Iancu din Făget.

Supleanți: Ioan Stoian din Sintești, Dimitrie Bejinar din Bujoru, Solomon Togerescu din Curtea,

ca urmare prezidiul declară pe dnii: Dr. George Gârda, Victor Feneșiu, Vasile Iancu, suplenți Ioan Stoian [din] Sintești, Dimitrie Bejinar [din] Bujoru, Solomon Togerescu [din] Curtea

aleși din partea românilor din acest cerc cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la Adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidiali aleșii deputați să fie prevăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre

Despre ce luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele 11.

D.c.m.s.

Sebastian Olariu
prezidentul adunării electorale

Traian Toderi
Constantin Daminescu
Iosif Capotescu
Petru Faur
George Uscat
Adam Dumescu
Ioan S. Caba
Isaia Florescu
Alexandru Dragosin
Ioachim Tustian

Dănilă Ilițescu
dr. Victor Chiriță
notarii adunării electorale
Solomon Tomescu
Petru Streian,
Ștefan Lapușan
Trifon Ardelean
Ion Toma
Leontin Obeadă
Petru Cernescu
Leontin Obeadă
Axentie Sereu
Iosif Brazovan
Dumitru Bejinar
Ionaș Popescu
Toma Dragoescu

bărbați de încredere din comunele cercului.

Bărbați de încredere ai ședinței:

Dr. Ioan Gaita
Dionisiu Feneș

**1918, noiembrie 14/27, Făget.
Mandat dat de cercul electoral Făget-Birchiș**

MANDAT

Reprezentanții poporului român din cercul electoral Făget-Birchiș, în adunarea lor, ținută în Făget la 14/27 noiembrie, au ales pentru Marea Adunare Națională din 18 noiembrie/1decembrie de la Alba Iulia, delegați ordinari pe Domnii:

1. Dr. George Gârda Făget
 2. Victor Feneșiu Făget
 3. Vasile Iancu Făget
- iar delegați supleanți pe Domnii:

1. Ioan Stoian Sintești
2. Dumitru Bejinar Bujoru
3. Samson Togerescu Curtea

încredințându-i ca la Marea Adunare națională română în deplină putere să reprezinte poporul român din cercul electoral Făget-Birchiș.

Făget, la 14/27 noiembrie 1918

Dănilă Ilițescu
Dr. Victor Chiriță
notari

Sebastian Olariu
președinte

bărbați de încredere:

Traian Toderici,
Constantin Damnici,
Iosif Capotescu,
Petru Faur,
George Uscat,
Dumescu Adam,
Ioan S. Caba,
Isaia Florescu,
Alexandru Dragosin,
Ioachim Tustian,
Solomon Tomescu,
Petru Ionașiu,

Petru Streian,
Ștefan Lapușan,
Trifon Ardelean,
Ion Toma,
Leontin Obeadă,
Petru Cernescu,
Axentie Șereu,
Iosif Brazovan,
Dumitru Bejinaru,
Ionaș Popescu,
Toma Dragoescu

68.

**1918, noiembrie 14/27, Făget.
Credențional dat de Reuniunea de citire și cântare
a plugarilor români din Făget**

Credențional

Reuniunea de citire și cântare a plugarilor români din Făget, în ședința lor ținută în Făget, la 14/27 noiembrie a.c., au ales pentru Marea Adunare Națională din 18 noiembrie/1 decembrie de la Alba-Iulia delegat al său pe Domnul Danil[ă] Ilițescu²⁷⁷, învățător în Făget și conducător a numitei Reuniuni, încredințându-l ca la Adunarea Națională Română, în deplină putere, să reprezinte această reuniune.

Făget, la 14/27 noiembrie 1918.

Inocențiu Bogdan, notar

Dionisiu Feneș, președinte

Bărbați de încredere:

Petru Vucicu

Nicolae Cucu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 301

69.

**1918, noiembrie 14/27, Făget.
Credențional dat de Reuniunea învățătorilor greco-orientali români
din protopopiatul Făgetului**

Credențional

Reuniunea învățătorilor gr[eco]-or[ientali] români din protopopiatul Făgetului, în adunarea lor ținută în Făget la 14/27 noiembrie, au ales pentru Marea Adunare Națională din 18 noiembrie/1 decembrie de la Alba-Iulia delegați ordinari pe Domnii:

²⁷⁷ Dănilă Ilițescu (1885–1958), învățător, revizor școlar, publicist. S-a născut la 16 mai 1885, în Globurău, jud. Caraș-Severin. Școala primară a terminat-o în comuna natală, iar la Caransebeș a urmat gimnaziul și Școala Normală. În 1931, prin examen de diferență, a absolvit Liceul „General Dragalina” din Oravița. A funcționat ca învățător la Vărădia, Bichigi, Ramna, Făget (1917-1926), subrevizor școlar de control în subrevizoratul Făget (1919-1926), revizor școlar al jud. Caraș-Severin (1926-1932) și revizor școlar al jud. Timiș-Torontal (din 1932). A înființat „Banca Populară Carașul” (1927), a editat revistele pedagogice „Școala Noastră” (1923-1924) și „Școala Carașului” (1931), organ oficial al revizoratului școlar din Oravița și a tipărit lucrarea „Școala Banatului, actualități și perspective” (1932)

1. Ioan Ionași²⁷⁸, învățător în Margine²⁷⁹
2. Traian Mihailovici²⁸⁰, învățător în Sintești²⁸¹,
încredințându-i ca la Marea Adunare Națională Română în deplină putere să reprezinte Reuniunea învățătorilor gr[eco]-or[ientali] români din protopopiatul Făgetului.

Făget, la 14/27 noiembrie 1918.

Ioan Terfaloga
notar

Sebastian Olariu,
președinte

Bărbați de încredere:
Trifon Ardeleanu
Dănilă Ilițescu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 699-701

70.

**1918, noiembrie 15/28, Fărășești.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Alegătorii din comuna Fărășești²⁸² din cercul Făgetului, în adunarea lor ținută în Fărășești, la 15/28 noiembrie a.c. a ales pentru marea adunare națională din 18 noiembrie/1 decembrie a.c. de la Alba-Iulia ca delegat pe Martin Vasiescu²⁸³, încredințându-l că la „Marea Adunare Națională Română”, în deplină putere, să reprezinte poporul român din comuna Fărășești. Fărășești, la 15/28 noiembrie 1918.

²⁷⁸ Simeon Ionașiu (1871–1936), învățător. S-a născut la 15 decembrie 1871 în localitatea Sintești. După absolvirea Școlii Normale din Caransebeș, câștigă concursul pentru postul de învățător la Margina, unde se va stabili. Timp de aproape 40 de ani, ca învățător, și din 1905 ca revizor școlar, a reușit să se impună în conștiința contemporanilor.

²⁷⁹ Margina, comună, jud. Timiș

²⁸⁰ Traian Mihailovici (1867–1927), învățător. S-a născut în anul 1867, în localitatea Lalașint, jud. Arad. Absolvent de școală normală, în anul 1888 ocupă prin concurs postul de învățător din Sintești, unde activează 38 de ani. Datorită calităților sale și rezultatelor obținute, în 1926, după plecarea învățătorului Dănilă Ilițescu din Făget, Traian Mihailovici va fi adus la școala din Făget, fiind numit și directorul acestei școli. Venind la Făget, va deveni și dirijorul corului „Doina”.

²⁸¹ Sat, jud. Timiș

²⁸² Astăzi satul Fărășești, comuna Pietroasa, jud. Timiș

²⁸³ Martin Vasiescu (1878-1940), țaran. S-a născut la Fărășești în anul 1878. Urmează trei clase primare în localitatea natală. Decedează la 15 februarie 1940 în Fărășești.

Toma Barbu
notari
Iosif Brazovan, Alexandru Belu
bărbați de încredere

Nicolae Gherga
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 511

71.

**1918, noiembrie 15/28, Gătaia.
Protocol luat în cercul electoral Rittberg (Végyvár)**

Protocol

luat în comuna Gătaia²⁸⁴, la 15/28 noiembrie 1918, în adunarea electorală a cercului electoral Rittberg (Végyvár) pentru alegerea a cinci reprezentanți (delegați) care să reprezinte acest cerc electoral la Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania, la Alba-Iulia pe ziua de 18 noiembrie v. (1 decembrie n.) 1918.

Președintele Consiliului Național Român din Gătaia, M[ult]On[oratul] D. Dr. Nicolae Popovici, după ce salută pe cei adunați, roagă adunarea ca să-și aleagă un președinte și un notar pentru conducerea adunării.

Adunarea alege de președinte pe Mult On[oratul] D. Dr. Nicolae Popovici, iar de notar pe preotul Petru Bobariu.

Președintele adunării, declarând adunarea de deschisă, constată că la adunare s-au prezentat un număr însemnat de alegători și popor mult din comunele din cerc: Gătaia, Sculea²⁸⁵, Birda, Berecuța²⁸⁶, Sân-George²⁸⁷, Morava (Semlacul mare)²⁸⁸, Gărteniș²⁸⁹, Șoșdea²⁹⁰, Cerna²⁹¹ și Cadar²⁹², prin urmare, la adunare este reprezentată majoritatea comunelor din cercul electoral Rittberg (Végyvár), roagă deci adunarea electorală ca să aleagă pentru reprezentarea cercului la Adunarea Națională din Alba Iulia cinci delegați.

²⁸⁴ Oraș, jud. Timiș

²⁸⁵ Astăzi Sculia, localitate componentă a orașului Gătaia, jud. Timiș

²⁸⁶ Sat în comuna Birda, jud. Timiș

²⁸⁷ Sângeorge, sat în comuna Birda, jud. Timiș

²⁸⁸ Astăzi Șemlacul Mare, jud. Timiș

²⁸⁹ Astăzi Gherteniș, sat în comuna Berzovia, jud. Caraș-Severin

²⁹⁰ Sat în comuna Măureni, jud. Caraș-Severin

²⁹¹ Sat în comuna Liebling, jud. Timiș

²⁹² Cadăr, sat în comuna Tormac, jud. Timiș

Adunarea alege cu aclamațiune de delegați pe: Dr. Nicolae Popovici²⁹³, paroh în Gătaia, Damaschin Marian²⁹⁴, profesor în Deta²⁹⁵, Ioan Mitariu²⁹⁶, paroh în Opațița²⁹⁷, Ioan Ciucurel²⁹⁸, plugar în Șoșdea și Pamfilie Jurcovic²⁹⁹, plugar în Gârteniș, cărora li se înmânează credenționalele recerute, subscrise de președintele și notarul adunării electorale precum și de bărbații de încredere a comunelor din cerc.

După mai multe vorbiri însuflețite președintele încheie adunarea și după ce protocolul prezent se autentică prin subscrierea președintelui și notarului adunării, precum și a bărbaților de încredere, se predă dlui Dr. Nicolae Popovici, care va avea să-l prezinte Adunării Naționale.

Gătaia, la 15/28 noiembrie 1918.

Dr. Nicolae Popovici,
președintele adunării

Petru Bobariu,
notarul adunării

²⁹³ Nicolae Popovici (1883-1956), preot, profesor, publicist. S-a născut la 6 decembrie 1883 în localitatea Bocșa Română. Studii primare în localitatea natală, secundare la Liceul de Stat din Lugoj și la Gimnaziului român din Brașov și superioare la Facultatea de Științe juridice din Budapesta, Institutul Teologic din Caransebeș și la Facultatea de Teologie din Cernăuți, unde susține și doctoratul (1913). După finalizarea studiilor, funcționează ca preot în Bocșa Română (1910-1912), Gătaia (1912-1920) și Arad, profesor de Istorie bisericească și Drept bisericesc la Academia Teologică din Arad (1922-1945), rector al Academiei (1938- 1945), director în Ministerul Cultelor și Artelor (1920-1922 și 1941).

²⁹⁴ Damaschin Marian (1877-1921) Născut la Ciudanovița în 14 martie 1877. Urmează clasele Școlii confesionale române în localitatea natală, apoi Institutul pedagogic din Caransebeș și Institutul teologic din Caransebeș, pe care le încheie în anul 1895 și respectiv 1900. La Budapesta urmează cursurile școlii de arte plastice, finalizându-le în anul 1906. A funcționat ca învățător în localitatea Ciudanovița (1895-1897) și în localitatea Opațița și ca profesor la Școala civilă din Somorja și la Torokbecse (Ungaria). Se stabilește în anul 1917 la Deta, iar din anul 1919 activează ca profesor la Școala civilă de fete din Timișoara.

²⁹⁵ Deta, oraș în jud. Timiș

²⁹⁶ Ioan Mițariu (1886-?), preot, profesor. S-a născut la 2/14 martie 1886 în Lugoj. Școala primară o urmează la Lugoj, iar clasele gimnaziale la Gimnaziul greco-ortodox român din Brașov. În anul 1906 este absolvent al Institutului teologic din Caransebeș. După Marea Unire a urmat cursul de pregătire pentru profesorii de istorie și geografie de la Universitatea din Cluj-Napoca. Acuzat de propagandă pentru unirea tuturor românilor, va fi pus în lanțuri și trimis la Comandamentul militar maghiar din Vârșeț. Preot în localitatea Opațița (1911-1925), apoi este numit profesor la Liceul din Lugoj. Între 1925-1927 activează ca preot al Bisericii ortodoxe-române din Viena. Se reîntoarce la Lugoj, reluându-și activitatea de profesor la liceu până la pensionare.

²⁹⁷ Opațița, sat ce aparține orașului Deta, jud. Timiș

²⁹⁸ Ioan Ciucurel (1897-1955), țăran, publicist, prozator. S-a născut la 15 ianuarie 1897 în Șoșdea, jud. Timiș. A fost fondator, redactor responsabil și director al gazetei „Cuvîntul satelor”. De-a lungul anilor a colaborat la: „Aurora” (București), „Calea Vieții” (Comloșu Mare), „Drapelul”, „Făclia” (Caransebeș), „Gazeta țăranului” (Timișoara), „Lumina satelor” (Sibiu), „Suflet nou” (Comloșu Mare) etc. Ca scriitor, el s-a impus cu volumul de povești *Comoara de sub nuc*, scrierile satirice *În audiență la rege* și *Așa-i în Rumunia Mare*, și îndeosebi cu romanul *Transformarea*, tipărit la Timișoara în 1931.

²⁹⁹ Pamfilie Jurcovic (1871-1943), țăran. S-a născut la Gherteniș, jud. Caraș-Severin.

Constantin Doboșar,
bărbat de încredere din Sculea
Ioan Mărgineanțu,
Iosif Petruț,
băbați de încredere din Birda
Zaharie George,
Augustin Nedelcu,
băbați de încredere din Berecuța
C. Baicu,
P. Milosu,
băbați de încredere din Morava
Nica Marcu,
Panta Zsurca,
băbați de încredere din S. George
Pavel Țuca,
Simion Vita,
băbați de încredere din Opațița
Toma Bută,
Pavel Truț,
băbați de încredere din Cerna
Nicolaie Borca,
Ion Grozav,
băbați de încredere din Cadăr
Petru Șandru,
Iulius Marcu,
băbați de încredere din Ghertenish
Dimitrie Bugariu,
bărbat de încredere din Soșdea
Avram Căragia,
bărbat de încredere din Gătaia

Demetriu Bulgia,
bărbat de încredere din Gătaia
Ilie Franț,
bărbat de încredere din Sculea

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 608-610

72.

**1918, noiembrie 15/28, Gătaia.
Credențional dat de cercul electoral Rittberg (Végyvár)**

Credențional

După ce Marele Sfat al Națiunii Române din Ungaria și Transilvania a convocat Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania la Alba-Iulia pe ziua de 18 noiembrie v. (1 decembrie n.) 1918 și a ordonat ca la Adunare să ia parte și câte 5 delegați ai cercurilor electorale locuite de români,

poporul și alegătorii români ai cercului Rittberg (Végvár) – comitatul Timiș – s-au adunat în comuna Gătaia în ziua de 15/28 noiembrie 1918 și au ales de reprezentanți (delegați) ai săi pe: Dr. Nicolae Popovici, paroh în Gătaia, Damaschin Mărian, profesor în Detta, Ioan Mitariu, paroh în Opațița, Ioan Ciucurel, econom în Șoșdea și Pamfilie Jurcovic, econom în Ghertenish.

Deci numiții sunt poștiți și împuterniciți a reprezenta cercul acesta la Adunarea Națională ce se va ține la Alba-Iulia în 18 noiembrie v. (1 dec[embrie] n.) a.c. pentru care scop acest credențional s-a compus în cinci exemplare, dintre care cel prezent se predă dlui delegat dr. Nicolae Popovici, paroh în Gătaia.

Gătaia, la 15/28 noiembrie 1918.

dr. Nicolae Popovici,
președintele actului electoral
Petre Bobariu,
notarul actului electoral
Ioan Mărgineanțu,
bărbat de încredere din Birda

Petru Bobariu,
bărbat de încredere din Șoșdea
Zaharie George,
bărbat de încredere din Berecuța
Iosif Petruț,
bărbat de încredere din Birda
Augustin Nedelcu,
bărbat de încredere din Berecuța
C. Baicu,
P. Milosz,
bărbați de încredere din Morava (Șemlacul mare)
Nica Marcu,
Panta Zurka, bărbați de încredere din S. George
Pavel Țuca,
Simion Vita,
bărbați de încredere din Opațița
Toma Buta,
Pavel Truț,
bărbați de încredere din Cerna
Nicolae Borca,
Ion Grozav,
bărbați de încredere din Cadăr
Constantin Doboșar,
bărbat de încredere din Sculea
Petru Șandru,
Iulius Marcu,
bărbați de încredere din Ghertenish
Dimitrie Bugariu,
bărbat de încredere din Șoșdea
Avram Caragia,
Dimitriu Bulgia,

bărbați de încredere din Gătaia
Ilie Franț,
bărbat de încr[edere] din Sculea.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 612-617

73.

1918, noiembrie 11/24, Ghilad.

Credențional dat de Consiliul Național Român lui Gheorghe Nicolescu

Credențional

Iscălitul Consiliu Național Român din Ghilad (com[itatul] Timiș, cercul Ciacovei), ales la această demnitate din voia obștii poporului român din Ghilad, prin aceste Litere Credenționale delegăm din sânul nostru pe dnul Gheorghe Nicolescu³⁰⁰ să ia parte la Congresul Național al tuturor românilor din Ardeal și Țara Ungurească ce va avea loc la 1 decembrie n. 1918 în Alba-Iulia și împuternicim pe numitul Gheorghe Nicolescu ca la acel Congres să reprezinte interesele noastre românești conform doririlor poporului românesc din Ghilad.

Ghilad, la 24 noiembrie n. 1918.

Consiliul Național Român din Ghilad

Ioan Albu
președinte

Simeon Fercea, jude

Nicolae Chicomban
paroh ort[odox]

Ioan Heges
Ioan Ciup
Sofronie Biora
Alecsandru Adam
Aurel Cin
Nicolae Novac
Petru Crâsta
Breban Simion
George Jebelean

Dr. Ioan Roșiu
Dimitrie Tieran
paroh ort[odox]
Adam Albu
not[ar] com[itatens]
George Nicolaescu
subjude
George Giura
Nicolae Pescariu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 640

³⁰⁰George Nicolescu (1885-1975), muncitor. S-a născut în Ghilad la 3 mai 1885, urmând aici și cele șase clase ale școlii confesionale române și apoi cursurile de pregătire pentru profesia de muncitor feroviar. În toamna anului 1918 a luat parte la înlăturarea autorităților austro-ungare din comună și ca membru al Gărzilor Naționale Române va contribui la apărarea ordinii și vieții locuitorilor. După Marea Unire activează ca muncitor feroviar și dirijor de cor, decedând în comuna Ciacova, în 5 martie 1975.

**1918, noiembrie 11/24, Ghilad.
Credențional dat de Consiliul Național Român lui Ioan Albu**

Credențional

Iscălitul Consiliul Național Român din Ghilad (com[itatul] Timiș, cercul Ciacovei), ales la această demnitate din voia obștii poporului român din Ghilad, prin aceste Litere Credenționale delegăm din sânul nostru pe dnul Ioan Albu³⁰¹, inginer propr., să ia parte la Congresul Național al tuturor românilor din Ardeal și Țara Ungurească ce va avea loc la 1 decembrie n. 1918, în Alba-Iulia, și împuternicim pe numitul dn Ioan Albu ca la acel Congres să reprezinte interesele noastre românești, conform doririlor poporului românesc din Ghilad.

Ghilad, la 24 noiembrie n. 1918.

Consiliul Național Român din Ghilad.

Ioan Albu	Simeon Fercea, jude	Nicolae Chicomban
președinte		paroh ort[odox]
Ioan Heges		Dimitrie Tieran,
Ioan Ciup		paroh ort[odox]
Sofronie Biora		Dr. Ioan Roșiu
Alecsandru Adam		Adam Albu
Aurel Cin		not[ar] com[itatens]
Nicolae Novac		George Nicolaescu
Petru Crâsta		subjude
Breban Simion		George Giura
George Jebelean		Nicolae Pescariu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 646

³⁰¹ Ioan Albu (1892-1966), inginer agronom. S-a născut la 16 mai 1892 în comuna Ghilad. Evenimentele revoluționare din toamna anului 1918 îl află ca student, animat de puternica năzuință a înfăptuirii unității naționale. După 1918 funcționează ca inginer agronom până la pensionare. Are o contribuție foarte importantă la aplicarea Reformei agrare din 1921 în județul Timiș-Torontal, la organizarea și activitatea Camerei de Agricultură și a Serviciului Agricol din județul menționat.

1918, noiembrie 11/24, Ghilad.
Credențional dat de Consiliul Național Român lui Dr. Ioan Roșiu

Credențional

Iscălitul Consiliul Național Român din Ghilad (com[itatul] Timiș, cercul Ciacovei), ales la această demnitate din voia obștii poporului român din Ghilad, prin aceste Litere Credenționale delegăm din sânul nostru pe dnul Dr. Ioan Roșiu³⁰², preot, să ia parte la Congresul Național al tuturor românilor din Ardeal și Țara Ungurească ce va avea loc la 1 decembrie n. 1918 în Alba-Iulia și împuternicim pe numitul dn Dr. Ioan Roșiu ca la acel Congres să reprezinte interesele noastre românești conform doririlor poporului românesc din Ghilad.

Ghilad, la 24 noiembrie n. 1918.

Consiliul Național Român din Ghilad

Ioan Albu
președinte
Ioan Heges
Ioan Ciup
Sofronie Biora
Alecsandru Adam
Aurel Cin
Nicolae Novac
Petru Crâsta
Breban Simion
George Jebelean

Simeon Fercea jude

Nicolae Chicomban
paroh ort[odox]
Ioan Albu
Dr. Ioan Roșiu
Dimitrie Tieran
paroh ort[odox]
Adam Albu
not[ar] com[itatens]
George Nicolaescu
subjude
George Giura
Nicolae Pescariu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 644

³⁰² Ioan Roșiu (1885-1962), preot, profesor și publicist. S-a născut la Reșița în 12 august 1885, unde urmează și cursurile școlii primare. Clasele liceale le promovează la gimnaziile din Timișoara, Lugoj și Beiuș, iar studiile universitare în Budapesta și Cluj-Napoca. Funcționează ca preot în Ghilad, apoi ca profesor de limba română la Școala pedagogică din Deva și profesor și director la Liceul C. D. Loga din Timișoara.

1918, noiembrie 11/24, Ghilad.
Credențional dat de Consiliul Național Român lui Nicolae Pescariu

Credențional

Iscălitul Consiliul Național Român din Ghilad (com[itatul] Timiș, cercul Ciacovei), ales la această demnitate din voia obștei poporului român din Ghilad, prin aceste Litere Credenționale delegăm din sânul nostru pe dnul Nicolae Pescariu³⁰³, preot, să ia parte la Congresul Național al tuturor românilor din Ardeal și Țara Ungurească ce va avea loc la 1 decembrie n. 1918 în Alba-Iuliași împuternicim pe numitul dn Nicolae Pescariu ca la acel Congres să reprezinte interesele noastre românești conform doririlor poporului românesc din Ghilad.

Ghilad, la 24 noiembrie n. 1918.

Consiliul Național Român din Ghilad

Ioan Albu	Simeon Fercea, jude	Nicolae Chicomban
președinte		paroh ort[odox]
Ioan Heges		Dr. Ioan Roșiu
Ioan Ciup		Dimitrie Tieran
Sofronie Biora		paroh ort[odox]
Alecsandru Adam		Adam Albu
Aurel Cin		not[ar] com[itatens]
Nicolae Novac		George Nicolaescu
Petru Crâsta		subjude
Breban Simion		George Giura
George Jebelean		Nicolae Pescariu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 642

³⁰³ Nicolae Pescariu (1878-1952), țăran. S-a născut în localitatea Ghilad, jud. Timiș, la 7 decembrie 1878. După absolvirea celor șase clase primare ale Școlii confesionale române din comuna Ghilad, a luat parte ca agricultor la toate momentele importante din viața politică a localității.

**1918, noiembrie 13/26, Giulvez.
Protocol luat în cercul electoral Párdány**

Protocol

luat în comuna Giulvez³⁰⁴, în 26/13 noiemb[rie] 1918, în sala casei comunale, din partea alegătorilor din comuna Giulvez, Cebza³⁰⁵, Foeni și Macedonia³⁰⁶ din cercul electoral Párdány³⁰⁷ din comitatul Torontal, în cauza alegerii delegaților participanți la Marea Adunare Națională Română ținândă în Alba Iulia în 18 no[iembrie]/1 dec[embrie] 1918.

Înainte de purcederea alegerii delegaților se constituie biroul, alegând de președinte pe Dl părinte Pavel Cimponeriu, de notar pe inv[ățătorul] Ștefan Vulpe, bărbați de încredere economii: Ioan Cadariu și Lazar Todor (din Giulvez). Urmează actul alegerii delegaților.

S-a ales:

1. din comuna Cebza s-au ales economii: Gheorghe Treta senior³⁰⁸ și Alexandru Crista³⁰⁹ 2) din comuna Giulvez economii: Simion Olariu³¹⁰, Alexandru Cristești³¹¹ și Trăilă Mezin³¹² 3) din comuna Foeni: economul Ioan Nica Glavan³¹³ 4) din comuna Macedonia: locotenentul Laurean Cristea³¹⁴,

³⁰⁴ Astăzi Giulvăz, comună în jud. Timiș

³⁰⁵ Sat ce aparține orașului Ciacova, jud. Timiș

³⁰⁶ Sat ce aparține orașului Ciacova, jud. Timiș

³⁰⁷ Astăzi comuna Meda, în provincia Voivodina, Serbia

³⁰⁸ George Treta (1847-1927), țaran. S-a născut în localitatea Cebza, județul Timiș, în septembrie 1847. În perioada interbelică va fi ales primar în Cebza și va depune strădanii pentru înfăptuirea unor îmbunătățiri edilitare în comună, pentru aplicarea Reformei agrare și dezvoltarea economică a localității. Va susține și bogata activitatea culturală din comună.

³⁰⁹ Alexandru Crâsta (1866-1934), țaran. Născut la Cebza, la 1 septembrie 1866, unde urmează și cursurile școlii confesionale române. A fost primar în localitate timp de 20 de ani.

³¹⁰ Simion Olariu (1882-1941), țaran. S-a născut la Giulvăz, în 15 mai 1882, și va fi un participant activ la viața cultural-politică a comunei până la primul război mondial. Participă și la viața politică interbelică, fiind ales deputat.

³¹¹ Alexandru Cristești (1874-1940), țaran. S-a născut în Giulvăz la 15 iunie 1874. După absolvirea celor șase clase primare rămâne în comuna natală până la sfârșitul vieții, în 22 mai 1940.

³¹² Trăilă Mezin (1869-1945), țaran. S-a născut la 13 septembrie 1869 în Giulvăz, jud. Timiș. Tot aici va urma cursurile Școlii confesionale române, absolvind șase clase și va munci ca agricultor până la sfârșitul vieții, în 27 februarie 1945.

³¹³ Ion Nica Glăvan (1875-1941), țaran. S-a născut la 13 septembrie 1875 în Foeni. Școala confesională română, șase clase primarele urmează în comuna natală. Participă activ la mișcarea națională; sprijină activitatea „Astrei”, cât și acțiunile inițiate de P.N.R. Membru în Consiliul de conducere al Casei de educație națională „Antoni Mocioni” din Foeni, înființată în anul 1928.

³¹⁴ Laurean Crâsta (1896-1939), notar. S-a născut în localitatea Cebza la 20 iulie 1896, fiind fiul țaranul fruntaș Alexandru Crâsta. După absolvirea școlii gimnaziale, urmează cursuri

păr[intele] Nicolae Brănuțiu și înv[ățătorul] Șt. Vulpe³¹⁵, cărora biroul le va înmâna credenționalul receput pentru de a se putea legitima și a validita dreptul de delegat la Marea Adunare Națională Română din Alba Iulia.

Nemaifiind alte chestii de pertractat ședința se ridică.

Giulvez, la 26/13 noiemb[rie] 1918

Pavel Cimponeriu
preș[edinte]

Ștefan Vulpe
notar

Bărbați de încredere:
Ioan Cadariu
Lazar Todor

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 772

78.

**1918, noiembrie 13/26, Giulvez.
Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Alecsandru Crâsta**

Credențional

Prin aceasta Dl Alecsandru Crâsta din Cebza (Csebze), cercul electoral Párdány, com[itatul] Torontal, se plenipotențează ca delegat ales din partea adunării populare din cercul electoral Párdány, căruia aparțin comunele române: Cebza, Foeni, Giulvezi și Macedonia, ținută în 13 noiembrie st.v. a.c. în comuna Giulvezi, a se prezenta la Marea Adunare Națională Română din Alba-Iulia (Gyulafehérvár), ținândă în 18 noiembrie/1 decembrie 1918, unde are a se legitima și a-și validita dreptul de delegat în afacerile pertractânde în amintita adunare.

universitare, funcționând apoi ca notar în localitățile Foeni, Ghilad, Tormac, Valcani și Cebza, activitate pe care o continuă și după Marea Unire.

³¹⁵Ștefan Vulpe (1888-?), învățător. Născut la 21 noiembrie 1888 în comuna Remetea Mare, urmează școala primară și gimnaziul în Arad, apoi tot aici „Preparandia” pe care o absolvă în 1909. Din acest an este învățător în Gladna Română, Jadani, Alioș și Giulvăz până în 1921. Îndeplinește funcția de comisar al Diecezei Caransebeș, timp de 9 ani, la examenele din școlile românești. Din anul 1921 este învățător în Timișoara, când împreună cu Emanuil Ungureanu întemeiază primul cămin de ucenici, apoi în următorii ani întemeiază două cămine de ucenici pe care le conduce în calitate de director. În anul 1933 este numit președinte al Camerei de Muncă din Timișoara, funcționând în acest post până în 1938.

Giulvezi, în 13/26 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere:
Ion Cadariu
Lazar Todor
Subscrierea delegatului:
Alecsandru Cristea.

Pavel Cimponeriu,
președintele adunării
Ștefan Vulpe,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 776

79.

1918, noiembrie 13/26, Giulvez.

Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Alexandru Cristeți

Credențional

Prin aceasta dl (Simeon) Alexandru Cristeți din comuna (Torontalgylvész) Giulvez, cercul electoral Párdány, comitatul Torontal, se plenipotențează ca delegat ales din partea adunării populare din cercul electoral Párdány, căruia aparțin comunele române: Cebza, Foeni, Giulvez și Macedonia, ținută în 13 noiembrie st.v. a.c. în comuna Giulvez, a se prezenta la Marea Adunare Națională Română din Alba Iulia (Gyulafehérvár), ținândă în 18 noiemb[rie]/1 dec[embrie] 1918, unde are a se legitima și a-și valida dreptul de delegat în afacerile pertractându în amintita adunare.

Giulvez, la 13/26 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere:
Ion Cadariu
Lazar Todor
Subscrierea delegatului:
Alecsandru Cristețiu.

Pavel Cimponeriu,
președintele adunării
Ștefan Vulpe,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 776

80.

1918, noiembrie 13/26, Giulvez.
Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Gheorghe Treta

Credențional

Prin aceasta Dl. Gheorghe Treta sen[ior] din Cebza (Csebze), cercul electoral Párdány, com[itatul] Torontal, se plenipotențează ca delegat ales din partea adunării populare din cercul electoral Párdány, căruia aparțin comunele române: Cebza, Foeni, Giulvezi și Macedonia, ținută în 13 noiembrie st.v. a.c. în comuna Giulvezi, a se prezenta la Marea Adunare Națională Română din Alba-Iulia (Gyulafehervár) ținândă în 18 noiembrie/1 decembrie 1918, unde are a se legitima și a-și valdita dreptul de delegat în afacerile pertractânde în amintita adunare.

Giulvezi, în 13/26 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere
 Ion Cadariu
 Lazar Todor

Subscrierea delegatului:
 Gheorghe Treta

Pavel Cimponeriu,
 președintele adunării
 Ștefan Vulpe,
 notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 774

81.

1918, noiembrie 13/26, Giulvez.
Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Laurean Cristea

Credențional

Prin aceasta dl. Laurean Cristea, din comuna Cebza, cercul electoral Párdány, comitatul Torontal, se plenipotențează ca delegat ales din partea adunării populare din cercul electoral Párdány, căruia aparțin comunele române: Cebza, Foeni, Giulvez și Macedonia, ținută în 13 noiembrie st.v. a.c. în comuna Giulvez, a se prezenta la Marea Adunare Națională Română din Alba Iulia (Gyulafehervár) ținândă în 18 noiemb[rie]/1 dec[embrie] 1918, unde are a se legitima și a-și validita dreptul de delegat în afacerile pertractânde în amintita adunare.

Giulvez, în 13/26 noiemb[rie] 1918.
Bărbați de încredere
Ion Cadariu
Lazar Todor
Subscrierea delegatului: Laurian Cristea,
sublocotenent

Pavel Cimponeriu,
președintele adunării
Ștefan Vulpe,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 788

82.

**1918, noiembrie 13/26, Giulvez.
Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Nicolae Brănuțiu**

Credențional

Prin aceasta Dlui preot Nicolae Brănuțiu din Giulvezi (Torontál Gyulvész) cercul electoral Párdány, com[itatul] Torontal, se plenipotențează ca delegat ales din partea adunării populare din cercul electoral Párdány, căruia aparțin comunele române: Cebza, Foeni, Giulvez și Macedonia, ținută în 13 noiembrie st.v. a.c. în comuna Giulvez, a se prezenta la Marea Adunare Națională Română din Alba-Iulia (Gyulafehervár) ținândă în 18 noiembrie/1 decembrie 1918, unde are a se legitima și a-și validita dreptul de delegat în afacerile pretractânde în amintita adunare.

Giulvez, în 13/26 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere:
Ion Cadariu
Lazar Todor
Subscrierea delegatului:
Nicolae Brănuțiu

Pavel Cimponeriu,
președintele adunării
Ștefan Vulpe,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 786

83.

**1918, noiembrie 13/26, Giulvez.
Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Simeon Olariu**

Credențional

Prin aceasta dl. Simeon Olariu din comuna Giulvez (Torontálgyülvész), cercul electoral Párdány, comitatul Torontal, se plenipotențează ca delegat ales din partea adunării populare din cercul electoral Párdány, căruia aparțin comunele române: Cebza, Foeni, Giulvez și Macedonia, ținută în 13 noiembrie st.v. 1918 în comuna Giulvez, a se prezenta la Marea Adunare Națională Română din Alba Iulia (Gyulafehérvár) ținândă în 18 noiemb[rie]/1 dec[embrie] 1918, unde are a se legitima și a-și validata dreptul de delegat în afacerile pertractânde în amintita adunare.

Giulvez, la 13/26 noiemb[rie] st.v. 1918.

Bărbați de încredere:

Ion Cadariu

Lazar Todor

Subscrierea delegatului:

Simion Olariu

Pavel Cimponeriu,
președintele adunării
Ștefan Vulpe,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 782

84.

**1918, noiembrie 13/26, Giulvez.
Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Ștefan Vulpe**

Credențional

Prin aceasta dl. Ștefan Vulpe, învățător din Giulvez (Torontálgyülvész), cercul electoral Párdány, comitatul Torontal, se plenipotențează ca delegat ales din partea adunării populare din cercul electoral Párdány, căruia aparțin comunele române: Cebza, Foeni, Giulvez și Macedonia, ținută în 13 noiembrie st.v. a.c. în comuna Giulvez, a se prezenta la Marea Adunare Națională Română din Alba Iulia (Gyulafehérvár) ținândă în 18 noiembrie/1 decembrie 1918, unde are a se legitima și a-și validata dreptul de delegat în afacerile pertractânde în amintita adunare.

Giulvez, în 13/26 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere:

Ion Cadariu

Lazar Todor

Subscrierea delegatului: Ștefan Vulpe

Pavel Cimponeriu,

președintele

Ștefan Vulpe,

notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 784

85.

1918, noiembrie 13/26, Giulvez.

Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Trăilă Mezin

Credențional

Prin aceasta dl. Trăilă Mezin din comuna Giulvez (Torontalgyulvész), cercul electoral Párdány, comitatul Torontal, se plenipotențează ca delegat ales din partea adunării populare din cercul electoral Párdány, căruia aparțin comunele române: Cebza, Foeni, Giulvez și Macedonia, ținută în 13 noiembrie st.v. a.c. în comuna Giulvez, a se prezenta la Marea Adunare Națională Română din Alba Iulia (Gyulafehérvár) ținândă în 18 noiemb[rie]/1 dec[embrie] 1918, unde are a se legitima și a-și valida dreptul de delegat în afacerile pertractânde în amintita adunare.

Giulvez, în 13/26 noiemb[rie] 1918.

Bărbați de încredere:

Ion Cadariu

Lazar Todor

Pavel Cimponeriu,

președintele adunării

Ștefan Vulpe,

notar

Subscrierea delegatului: Trăilă Mezin

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 778

86.

**1918, noiembrie 15/28, Gladna-Română.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Întreaga adunarea comunală din Gladna-Română, ținută la 15 noiembrie 1918 s.v. încredințează pe alesul și voința poporului pe fruntașul econom Damian Cimponerescu³¹⁶, bărbați de încredere Petru Lazarescu și Leonte Obeadă spre a se prezenta la marea adunare națională de la Alba-Iulia.

Acest credențional se întărește cu subscrierile bărbaților de încredere.
Gladna-Română, în 15 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere:
Petru Lazarescu
Leontin Obeadă

Solomon Balintoni
președinte

Iosif Pepa
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 487

87.

**1918, noiembrie 15/28, Hodoș.
Litere credenționale date de Reuniunea de cântări a plugarilor români**

Litere credenționale

„Reuniunea de cântări a plugarilor români din Hodoș” esmite ca delegați din sânul său, la Adunarea Națională a Națiunii Române din Ungaria și Transilvania, care se va ține în 18 noiembrie a.c. v. în Alba-Iulia, pe următorii membri activi ai Reuniunii:

Ioan Crișan, notar, Iulius Vodă³¹⁷, econom.

Drept dovadă a acestei însărcinări se dau aceste litere credenționale.

Hodoș, la 15 noiembrie 1918.

³¹⁶ Damian Cimponerescu (1881–1965), țăran. S-a născut în februarie 1881, în localitatea Gladna Română. După absolvirea a șase clase la școala confesională română din localitate, se califică în meseria de tâmplar, fără însă a abandona munca câmpului. În același timp desfășoară și activitate social-politică, fiind mereu ales consilier comunal, iar între anii 1930–1934 primar al comunei Gladna Română.

³¹⁷ Iulius Vodă (1864–1953), țăran. Se naște în Hodoș la 26 noiembrie 1864, unde urmează și școala primară.

Lucreția Ponta
Mărioara Ponta
Mărioara Folțun
Sofia Vodă
Draghina Ponta
Livia Folțun
Livia Robici
Sofia Secoșan
Elena Șarban
Livia Laudacescu

Mihai G. Crăciun,
dirigantul Reuniunii
Vasile Vodă
Augustin Laudăcescu
Dimitrie Șerban
Ioan Biriescu
Nicolae Halas
Nicolae Vodă
Petru Părțan
Vasile Barbos
Pavel Săcoșan
Iulian Moisa
Romulus Ponta

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 305

88.

**1918, noiembrie 17/30, Homoșdia.
Atestat dat de locuitorii comunei**

Atestat

din partea mersului către ținerea de ședință în Alba-Iulia, așa dară din Comuna Homoșdia ³¹⁸, călătorește Ursulescu George prin alegerea Comitetului al Homoșdiei.

Homoșdia, în 1918, 17/30.

Solomon Tomescu
jude comunal

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 493

³¹⁸ Satul Homoșdia, comuna Curtea, în jud. Timiș

**1918, noiembrie 13/26, Ilidia.
Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Cornel Țeicu**

Comitetul Național Român
Cercul SASCA Nr. 1-1918

Credențional

Dl. Dr. Cornel Țeicu³¹⁹ avocat, e delegat să reprezinte la marea adunare națională din Alba Iulia partidul național Român din cercul electoral Sasca și ținuturile Dunărene.

Ilidie³²⁰, la 26 noiembrie 1918

Comitetul partidului național Român
Dr. Cornel Țeicu
notar

Ioan Covrig
președinte

Ioan Murgu,
Emilian Novacovici,
Ilie Crăciunel
bărbați de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 457

Comitetul Național Român
Cercul SASCA
Nr. 1-1918

³¹⁹ Cornel Țeicu (1891-1967), avocat. S-a născut la 24 februarie 1891 la Ilidia, comuna Ciclovă Română. Școala primară a făcut-o în satul natal iar liceul la Biserica Albă și Brașov. A absolvit Facultatea de Drept la Budapesta în anul 1916 și a obținut titlul de doctor în științe juridice la Facultatea de Dept a Universității din București în anul 1920. După 1 Decembrie 1918, este numit prim-pretor în cercul Sasca și în 1926 se stabilește la Timișoara, inițial avocat, consilier la Prefectura Timiș-Torontal, apoi șef al Serviciului contencios până în anul 1947. După Marea Unire

³²⁰ Ilidia, sat în comuna Ciclova Română, jud. Caraș-Severin

90.

**1918, noiembrie 13/26, Ilidia.
Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Gheorghe Ivan**

Credențional

Dl. Gheorghe Ivan³²¹, notar, e delegat să reprezinte la marea adunare națională din Alba Iulia partidul național Român al cercului electoral Sasca și ținuturile Dunărene.

Ilidia, la 26 noiembrie 1918

Comitetul partidului național Român
Dr. Cornel Țicu
notar

Ioan Covrig
președinte

Ioan Murgu,
Emilian Novacovici,
Ilie Crăciunel
bărbați de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 463

91.

**1918, noiembrie 13/26, Ilidia.
Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Gheorghe Lungu**

Comitetul Național Român
Cercul SASCA
Nr. 1-1918

Credențional

Dl. Gheorghe Lungu³²², preot, e delegat să reprezinte la marea adunare națională din Alba Iulia, partidul național Român din cercul electoral Sasca și ținuturile Dunărene.

³²¹ Gheorghe Ivan (1888-?), notar. S-a născut la în comuna Macoviște, comitatul Caraș-Severin, în anul 1888. După finalizarea studiilor, a funcționat, până la pensionare, ca notar în comuna Răcășdia, jud. Caraș-Severin.

³²² George Lungu (1885-?), preot. S-a născut la Maidan, comitatul Caraș-Severin, la 2 iulie 1885. După terminarea studiilor a funcționat ca preot în localitatea Dobrița, azi Serbia, iar din anul 1922 în localitatea Obad, jud. Timiș-Torontal. Pentru a scăpa de represalii din partea autorităților sârbe, după întoarcerea de la Alba Iulia, a făcut o cerere de expatriere în România.

Ilidie, la 26 noiembrie 1918

Comitetul național Român
Dr. Cornel Țeicu
notar

Ioan Covrig
președinte
Ioan Murgu,
Emilian Novacovici,
Ilie Crăciunel
bărbați de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 459

92.

**1918, noiembrie 13/26, Ilidia.
Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Simeon Bartolomeiu**

Comitetul Național Român
Cercul SASCA
Nr. 1-1918

Credențional

Dl. Simeon Bartolomeiu³²³, preot, e delegat să reprezinte la marea adunare națională din Alba Iulia, partidul național Român al cercului electoral Sasca și ținuturile Dunărene.
Ilidie, la 26 noiembrie 1918

Comitetul partidului național Român:
Dr. Cornel Țeicu
notar

Ioan Covrig
președinte
Ioan Murgu,
Emilian Novacovici,
Ilie Crăciunel
bărbați de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 461

³²³ Simeon Bartolomei, preot în Vraniuț, jud. Caraș Severin. În septembrie 1916 a fost arestat și întemnițat în lagărul de la Șopron, din Ungaria.

93.

**1918, noiembrie 13/26, Ilidia.
Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Vasilie Vuia**

Comitetul Național Român
Cercul SASCA
Nr. 1-1918

Credențional

Dl. Vasilie Vuia econom, e delegat să reprezinte la marea adunare națională din Alba Iulia, partidul național Român din cercul electoral Sasca și ținuturile Dunărene.

Ilidie, la 26 noiembrie 1918

Comitetul național Român
Dr. Cornel Țeicu
notar

Ioan Covrig
președinte

Ioan Murgu,
Emilian Novacovici,
Ilie Crăciunel
bărbați de încredere.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 455

94.

**1918, noiembrie 15/28, Izvin.
Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Timiș-Recaș**

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Timiș-Recaș din comitatul Timiș
ținută la 25 noiembrie 1918 în Izvin³²⁴

Prezident: Dr. Ștefan Pop.

Notari: Ștefan Ștefanu.

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română, care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea

³²⁴Sat ce aparține orașului Recaş, jud. Timiș

alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari prin [...] ³²⁵ Costa Bogdan și Gheorghe Coteți.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii:

Todor Novac ³²⁶ din Izvin, Dr. Lucian Georgevici ³²⁷ din Timișoara, Dr. Sever Bugariu ³²⁸ din Timiș-Recaș ³²⁹, Nicolae Manea ³³⁰ din Topolovăț Mare ³³¹, Alexandru Martin ³³² din Ictar ³³³.

Ca urmare prezidiul declară pe dnii: Todor Novac, Dr. Lucian Gheorghevici, Dr. Sever Bugariu, Nicolae Manea și Alexandru Martin aleși din partea românilor din acest cerc cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Național Român încă în decursul acestui an și la adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

³²⁵ Spațiu necompletat

³²⁶ Teodor Novac (1857-1941), țăran. S-a născut la 19 martie 1857, în localitatea Izvin, jud. Timiș. A urmat cursurile Școlii confesionale din Izvin. A fost primar în Izvin, dar a fost obligat să-și dea demisia pentru că l-a sprijinit în campania electorală pe protopopul Buziașului, Ioan Pepa. Odată cu intrarea României în război este pus sub pază politică.

³²⁷ Lucian Georgevici (1875-1940), avocat, om politic. S-a născut în Ictar-Budint, jud. Timiș, la 16 ianuarie 1875. Urmează cursurile școlii primare din localitatea natală, apoi liceul la Timișoara, Lugoj și Beiuș și Facultatea de Drept la Oradea. Membru în Comitetul Executiv al Consiliului Militar Român din Timișoara, constituit la 31 octombrie 1918, este însărcinat cu organizarea și conducerea Gărzilor Naționale Române din județul Timiș. Elaborează și publică în ziarul „Românul” din 12 noiembrie 1918 un *Comunicat*, prin care cere întemeierea G.N.R. în toate localitățile bănățene. Deputat în primul Parlament al României Mari și membru marcant al organizației Partidului Național Liberal din județul Timiș-Torontal, practicând, totodată, și avocatura la Timișoara. A fost primar al municipiului Timișoara între 31 august 1922-17 aprilie 1926 și 21 septembrie 1927-12 ianuarie 1929. După 1933 activează ca avocat în Recaș, până la data de 3 mai 1935, când va fi numit notar public în Reșița.

³²⁸ Sever Bugariu (1883-1962), avocat. S-a născut în Beregsău Mare, jud. Timiș, la 8 decembrie 1883. A urmat dreptul la universitățile din Oradea, Bratislava și Budapesta. A fost avocat în Recaș și Timișoara, și notar în Reșița.

³²⁹ Orașul Recaș, jud. Timiș

³³⁰ Nicolae Manea (1874-1920), țăran. S-a născut în comuna Topolovățul Mare în anul 1874. După terminarea celor șase clase primare rămâne în această localitate ca agricultor până la sfârșitul vieții, în 25 februarie 1920.

³³¹ Topolovățu Mare, comună în jud. Timiș

³³² Alexandru Martin (1883-1932), funcționar. S-a născut la 12 octombrie 1883 în localitatea Ictar, jud. Timiș. A urmat cursurile Școlii confesionale din Ictar, apoi Gimnaziul german de stat din Timișoara. Activează ca funcționar al filialei băncii „Albina” de la Lugoj, luând parte la acțiunile mișcării naționale românești până la izbucnirea războiului mondial. În anii războiului este mobilizat și trimis pe frontul din Galiția. După 1918, funcționează ca administrator al Domeniilor statului din Lugoj, iar între 1927-1929 ca director al Fabricii de lapte din Timișoara.

³³³ Astăzi Ictar-Budint, sat în comuna Topolovățu Mare, jud. Timiș

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidială aleșii deputați să fie provăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre.

Despre ce, luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele 3 p.m.

D.c.m.s.

Prezidentul adunării electorale:

Notarul adunării electorale:

Dr. Ștefan Pop

Ștefan Ștefanu

Bărbați de încredere din comunele cercului:

Coteți George, Dionisie Seculi, Virgil Amandia, Simion Farkași, Costa Bogdan, Petru Barbulescu.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 580-581

95.

1918, noiembrie 15/28, Izvin.

Credențional dat de locuitorii cercului electoral Timiș-Recaș

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Timiș-Recașului din comitatul Timiș s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Dr. Lucian Gheorghevici în Timișoara,

Dr. Sever Bugariu în Timiș-Recaș,

Todor Novac în Izvin,

Nicolae Manea în Topolovățul-mare

și Alexandru Martin în Ictar Budinți cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral [...] ³³⁴ ținut în ziua de 25 noiembrie 1918.

³³⁴ Spațiu necompletat

Dr. Ștefan Pop,
prezident
Simion Farkași
Virgil Amandia
Dionisie Seculi

Ștefan Ștefanu,
notar
Coteți George
Costa Bogdan
Petru Barbulescu.

Bărbați de încredere din comune

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 582-590

96.

**1918, noiembrie 11/24, Lipova.
Credențional dat de colegiul electoral al cercului electoral Lipova**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral Lipova din comitatul Timiș s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dñii:

Dr. Constantin Misici³³⁵ în Lipova

Dr. Aurel Cioban³³⁶ în Belotinți³³⁷

Dr. Aurel Halic³³⁸ în Șiștaroveți³³⁹

Dr. Teodor Muntean³⁴⁰ în Lipova

³³⁵ Constantin Missici (1878-1921), avocat. S-a născut la 14/26 mai 1878 la Lipova. A urmat cursurile primare și gimnaziale la Lipova, cursurile liceale la Lugoj și Facultatea de Drept din Budapesta (1895-1899). A fost secretar al Resortului de Comunicație și Alimentare al Consiliului Dirigent de la Sibiu, președinte al Asociației Ardelene pentru Industria și Comerțul cu Lemne și deputat în primul Parlament al României Mari.

³³⁶ Aurel Ciobanu (1873-1946), avocat. S-a născut la 25 noiembrie 1873 în Roșia Montană, jud. Alba. Școala primară în comuna natală, liceul la Sibiu și facultatea la universitățile din Cluj (1895-1896) și Budapesta (1896-1900). A profesat avocatura în Radna și Belinț. A fost prefect (1931), senator și președinte al Camerei de Agricultură Timiș-Torontal.

³³⁷ Astăzi Belotinț, sat în comuna Conop, jud. Arad

³³⁸ Aurel Halic (1859-1923), medic. S-a născut la Bârsa, jud. Arad, la 7 august 1859. Urmează școala primară în satul natal, studiile secundare la Liceul de Stat din Arad și superioare la Universitatea din Budapesta, specializându-se în medicină, devenind doctor în medicină (1889).

A profesat ca medic la Lipova și Șiștarovăț. În locuința sa își desfășura activitatea Casina Română. A fost membru fondator al Societății Studentești „Petrul Maior” de la Budapesta, membru pe viață în Societatea pentru Fond de Teatru Român, membru al Astrei, fondator al despărțământului Astra din Lipova și membru al Casinei Române din Lipova.

³³⁹ Astăzi Șiștarovăț, comună în jud. Arad

³⁴⁰ Teodor Munteanu (1851 - ?), preot. A urmat studiile la Institutul Teologic din Arad, devenind preot, membru al Partidului Național Român, membru al Gărzii Naționale Române din Lipova.

și Mihai Vasiescu³⁴¹ în Lipova
cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral, și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Lipova ținut în ziua de 11/24 noiembrie 1918

Fabriciu Manuilă,
prezidentul adunării electorale

Voicu Hamsea
Traian Ion
Ioan Suianu
Nicu Popa
Ioan Cimponeriu
Rista Valcan
George Mihocu
Teodor Armega
Vasilie Ghilesc,
Rista Balint
Constantin Creczu

Teodor Neagu
Simion Crăciunescu
notarii adunării electorale

Ioan Cimponeriu
Iuliu Onu
Vasilie Grozavu
Alecsa Labasian
Vasilie Debău
Alexandru Budea
Teodor Niki
Petru Neda
Alexandru Budea
Petru Bojenescu
Teodor Ceușian
Gheorghe Franceru
Ioan T. Ionescu
Nicolaie Vasiescu
Ioanu Sima

Bărbați de încredere din comunele cercului:

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 688-697

³⁴¹ Mihai (Mișa) Vasiescu (1885-1970), țăran. S-a născut în 1885 la Lipova, unde a absolvit școala primară. A fost membru al Partidului Național Țărănesc și deputat timp de 7 ani. În 1952 a fost înțemnițat (deținut politic) timp de 4 ani și mutat cu domiciliul la Săveni (jud. Suceava). A decedat la Lipova la 27 septembrie 1970.

1918, noiembrie 11/24, Lipova.
Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Lipova

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Lipova din comitatul Timiș, ținută în Lipova la 11/24 noiembrie 1918

Prezident: Fabriciu Manuilă.

Notari: Teodor Neagu, Simion Crăciunescu.

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română, care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari, prin adunare, dnii:

Ioan Cimponeriu

și Iuliu Onu.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii:

Dr. Constantin Misici din Lipova

Dr. Aurel Cioban din Belotinți³⁴²

Dr. Aurel Halic din Siștaroveți³⁴³

Teodor Muntean din Lipova

Mihai Vasiescu din Lipova

Ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Dr. Constantin Misici, Lipova,

Dr. Aurel Halic, Siștaroveți,

Dr. Aurel Cioban, Belotinți,

Teodor Muntean, Lipova,

Mihai Vasiescu, Lipova,

aleși din partea românilor din acest cerc, cu vot universal, ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorația lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidiale aleșii deputați să fie provăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre.

³⁴²Astăzi Belotinț, sat în comuna Conop, jud. Arad

³⁴³Astăzi Siștarovăț, comună în jud. Arad

Despre ce, luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele 11 ½ a.m.

D.c.m.s.

Fabriciu Manuilă,
prezidentul adunării electorale

Voicu Hamsea,
Traian Ion,
Ioan Suianu,
Nicu Popa,
Ioan Cimponeriu,
Rista Valcan,
George Mihocu,
Teodor Armega,
Vasilie Ghilescu,
Rista Balint,
Constantin Creczu,

Teodor Neagu
Simion Crăciunescu,
notarii adunării electorale

Vas. Baltă Moise,
Nicolaie Vasiescu,
Ștefan Vasiescu,
Tanasie Pappi,
Vasilie Debău,
Vasilie Grozavu,
Alecsa Labasian,
Petru Neda,
Alexandru Budea,
Teodor Nichi,
Ioan Simon,
Iuliu Onu

Bărbați de încredere din comunele cercului:

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 686-687

98.

**1918, noiembrie 11/24, Lipova.
Credențional dat de Societatea română de lectură**

Credențional

Subsemnații adevărim că Societatea română de lectură din Lipova a ales azi ca delegați ai acesteia pe dñii:

Camil Manuilă³⁴⁴, în Lipova,
și Iuliu Onu³⁴⁵, în Lipova, cu unanimitate.

³⁴⁴ Camil Manuilă (?-1972), economist. A fost economist, luându-și doctoratul în științe economice după 1918, pentru ca după 1924 să fie numit șef de cabinet în Ministerul Cultelor și Artelor. Tatăl său era protopopul Fabrițiu Manuilă

³⁴⁵ Iuliu Oncu (1880-1968), învățător, profesor, director. S-a născut la 20 decembrie/1 ianuarie 1880 la Lipova, într-o familie de oameni modești (tatăl era turtar). Clasele primare și civile le-a frecventat în orașul Lipova. În 1898 a absolvit cursurile Institutului Pedagogic Ortodox Român din Arad, obținând „testimoniul de calificare învățătorescă” (iunie 1898). A funcționat ca învățător în Lipova (1898), Bencecul Român (1898-1899) și Școala confesională ort.română din Lipova (1899-1919), profesor la Școala Medie și Superioară de Comerț din Lipova (1919-1921), director al Școlilor primare de Stat din Lipova (1921-

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral, și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor, și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat din colegiul Societății, ținut în ziua de 14/27 noiembrie 1918.

Fabriciu Manuilă,
prezident

Dr. Aurel Ciobanu

L. Halic

[semnătură indescifrabilă]

Iuliu Onu,
notar

Bărbați de încredere din comune

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 239

99.

**1918, noiembrie 12/25, Lovrin.
Credențional dat de cercul electoral Lovrin**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Lovrin din comitatul Torontal s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Grigorie Vermeșan în Pesac,

Cuzman Bogdan în Pesac

cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Lovrin, ținut în ziua de 12/25 noiembrie 1918.

1929), director la Școala Primară de Stat nr.12 din Timișoara (1929-1936), subrevizor (1923-1928), revizor (1929-1931) și inspector școlar (1931-1933).

Victor C. Fizeșianu,
prezident
Ioan Popa
Damian Andraș
Bărbați de încredere din comune

George Andrașu,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 750-758

100.

1918, noiembrie 12/25, Lovrin.

Proces-verbal luat în adunarea electorală a Cercului electoral Lovrin

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a Cercului electoral Lovrin din comitatul Torontal, ținută în 12/25 noiembrie 1918

Prezident: Victor C. Fizeșianu.

Notari: Gheorghe Andrașu.

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română, care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii:

Grigorie Vermeșan³⁴⁶ din Pesac,

Cuzman Bogdan³⁴⁷ din Pesac.

Ca urmare, prezidiul declară pe dnii:

Grigorie Vermeșan din Pesac,

Cuzman Bogdan din Pesac

³⁴⁶ Grigorie Vermeșan (1889-1962), preot. S-a născut la 7 ianuarie 1889 în Galații Bistriței, comitatul Bistrița-Năsăud. Școala primară o urmează în comuna natală, apoi liceul la Năsăud și Institutul teologic din Sibiu. Din anul 1914 și până la pensionare funcționează ca preot la Pesac, prețuit de săteni ca un adevărat conducător spiritual. În anii primului război mondial a fost pus sub supraveghere politică timp de 18 luni. După întoarcerea de la Marea Adunare Națională din 1 Decembrie 1918, a fost arestat și întemnițat de autoritățile de ocupație.

³⁴⁷ Cuzman Bogdan (1882-1953), țăran. S-a născut în comuna Pesac, jud. Timiș, la 23 februarie 1882. Avea șase clase primare absolvite la Școala confesională din Pesac, dar se va impune ca dirijor al unui cor românesc și ca președinte al Băncii populare „Pesăcana”. Moare în anul 1953 în unul din satele Bărăganului, unde a fost deportat de regimul comunist.

aleși din partea românilor din acest cerc, cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiul dispune ca în urmă acestei enunțări prezidiali aleșii deputați să fie provăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre.

Despre ce luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele ...³⁴⁸

D.c.m.s.

Victor C. Fizeșianu,
prezidentul adunării electorale

George Andrașu,
notarul adunării electorale

Ioan Popa

Damian Andraș

Bărbați de încredere din comunele cercului:

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 748-749

101.

1918, noiembrie 11/24, Lugoj.

Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Lugoj

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Lugoj din comitatul Caraș-Severin ținută în 11/24 noiembrie la Lugoj 1918.

Prezident: Dr. Caius Brediceanu³⁴⁹

Notari: Dr. Traian Crașovanu,
Dr. Corneliu Grofșoreanu

³⁴⁸ Spațiu necompletat

³⁴⁹ Caius Brediceanu (1879-1953), avocat, diplomat și om politic. Fiul lui Coriolan Brediceanu, s-a născut la Lugoj în 25 aprilie 1879. Studii la Lugoj, Sebeș-Alba, Sibiu, Liceul „Sf. Sava” din București, Liceul-internat din Iași, Facultatea de Drept a Universității din Viena, cursurile de filozofie la Universitatea din Paris. Secretar general la Resortul externelor în Consiliul Dirigent, membru al Delegației care prezintă Regelui Hotărârea din 1 Decembrie 1918 privind Unirea Transilvaniei cu România, membru în Marele Sfat Național Român, delegat al României la Conferința de Pace de la Paris, ministru plenipotențiar la Rio de Janeiro (1923-1927), I Vatican, și în Austria (1931-1936), deputat (1919; 1926-1927). Se stinge din viață în anul 1953, în localitatea Lădești, jud. Vâlcea.

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari prin adunare dnii Virgil Pop și Valeriu Giurgiu.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii:

Adam Groza³⁵⁰ din Coșteiu mare³⁵¹,

Ion Jurca³⁵² din Păru³⁵³,

Gheorghe Rusalin³⁵⁴ din Lugoj,

Iosif H. Barbu³⁵⁵ din Lugoj,

Porfir Oprișoniu din Lugoj,

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Adam Groza, Ion Jurca, Gheorghe Rusalin, Iosif H. Barbu și Porfir Oprișoniu

aleși din partea românilor din acest cerc cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

³⁵⁰ Adam Groza (1859-1932), preot. S-a născut în localitatea Totia, jud. Hunedoara, la 24 decembrie 1859. Cursurile școlii primare le urmează în Orăștie, cele liceale în Cluj. Este absolvent al Academiei teologice din Sibiu. Funcționează ca preot în comuna Băcia (1885-1891) apoi este transferat la Coșteiu Mare unde oficiază ca preot între 1891-1928. Se stabilește din nou la Băcia în anul 1928, unde decedează la 10 aprilie 1932. În perioada interbelică se bucură este ales președinte al organizației județene Severin a Partidului Național Țărănesc, deputat sinodal, asesor consistorial al Eparhiei ortodoxe române a Ardealului etc.

³⁵¹ Comuna Coșteiu, jud. Timiș

³⁵² Ioan Jurca (1894-1969), învățător. S-a născut în localitatea Drăgoești, județul Timiș, la 14 martie 1894. După încheierea studiilor primare și Gimnaziul din Lugoj, urmează cursurile pedagogice la Institutele din Oradea (3 ani) și Blaj (an IV). Între 1923-1927 urmează cursurile (la fără frecvență) la Institutul teologic din Arad și cel din Caransebeș. A funcționat ca învățător în localitățile Păru (1914-1920), Nevringea și Lăpușnic (1920-1924) din județul Timiș. Funcționează apoi ca învățător și preot (1924-1942) în comuna Lăpușnic, iar între 1942-1946 ca învățător la Lugoj.

³⁵³ Sat în comuna Coșteiu, județul Timiș

³⁵⁴ Gheorghe Rusalin (1889-1982), funcționar. S-a născut la Lugoj în 12 august 1899. Urmează aici cursurile școlii primare și gimnaziale. Funcționează ca agent agricol în Lugoj și participă la viața politică interbelică.

³⁵⁵ Iosif Hazi Barbu (1868-1932), comeriant. Născut la Lugoj în 9 septembrie 1868, absolvent al Școlii superioare de comerț din Viena. A fost președinte al Camerei de Comerț și Industrie din Lugoj, director al Băncii Frontiera Banatului, membru în Direcțiunea Băncii Albina și acționar la diverse bănci românești.

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidiali aleșii deputați să fie prevăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces-verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre

Despre ce luându-se acest proces-verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele [...] ³⁵⁶.

D.c.m.s.

Dr. Caius Brediceanu
prezidentul adunării electorale

Dr. Traian Crașovanu
Dr. Corneliu Grofșoreanu
notarii adunării electorale

Draguțiu Miljkovič,
Virgil Pop,
Valeriu Giurgiu,

bărbați de încredere din comunele cercului

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 385-386

102.

**1918, noiembrie 11/24, Lugoj.
Credențional dat de cercul electoral Lugoj**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Lugojudului din comitatul Caraș-Severin s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Adam Groza, preot ort[odox] rom[ân] în Coșteiul-mare

Ion Jurca, învățător în Păru

Gheorghe Rusalin, econom în Lugoj

Iosif H. Barbu, comerciant în Lugoj

și Porfir Oprișoniu, maestru în Lugoj,

cu unanimitate.

Drept ce sus'numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

³⁵⁶ Spațiu necompletat

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Lugoj ținut în ziua de 11/24 noiembrie 1918.

Dr. Caius Brediceanu
prezident
Draguțiu Miljkovič,
Virgil Pop,
Valeriu Giurgiu

Dr. Traian Crașovanu
notar

bărbați de încredere din comune

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 387

103.

**1918, noiembrie 10/23, Lugoj.
Credențional dat de Institutul teologic greco-catolic român**

Credențional

Subsemnații adevărim că dl. Dr. Ioan T. Magyar, prof[esor] în Lugoj, este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat din șed[ința] prof[esorilor] teolog[i], ținută în Lugoj, la ziua de 23 noi[embrie] 1918.

Pentru Institutul teologic gr[eco]-cat[olic] român din Lugoj.

Dr. Daniil Fireza,
președinte

Dr. George Fireza,
prof[esor] de Teologie,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 599

104.

**1918, noiembrie 10/23, Lugoj.
Credențional dat de Casina română**

Credențional

Subsemnații adevărim că Casina română din Lugoj și-a ales azi ca delegat al acesteia dl Virgil Simonescu³⁵⁷, pictor academic, cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral, și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor, și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat în ziua de 24 noiembrie 1918.

Dr. Caius Brediceanu,
v[ice]prezident

George Buren,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 267

105.

**1918, noiembrie 10/23, Lugoj.
Extras din Protocolul luat de Capitlul greco-catolic român**

Nr. 2926 – 1918

**Extras
din Protocolul**

ședinței consistoriale ținute în Lugoj la 23 noiembrie 1918 st.n. sub prezidiul
Ilustrității Sale Preasfințitului Domn Episcop Dr. Valeriu Traian Frențiu

Prezenți fiind Il[ustrissi]mul D. Ioan Boroș, preposit, R[everendi]ssimii
Dni: V. Medincea, canonic lector, Nicolau Nestor, canonic custode, și Dr. Daniil
Fireza, canonic cancelar, Mon[seniorului] Valeriu Giurgiu.

³⁵⁷ Virgil Simionescu (1881-1941), pictorul academic și publicist. S-a născut la 15 aprilie 1881, la Gladna Română, județul Timiș. A urmat școala primară în comuna natală, liceul la Sibiu, Orăștie și Lugoj, și studii artistice la Academia de Belle Arte din München. A fost ani de-a rândul profesor de desen la Liceul „C. Brediceanu” din Lugoj.

Obiectul

Ilustritatea Sa Domnul Episcop lasă să se citească Convocarea emanată de la Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania pentru ținerea Adunării Naționale fixate pe ziua de duminică, în 18 no[iembrie] v./1 dec[embrie] n. a.c. și ținândă în Alba Iulia.

Citindu-se Convocarea, Ilustritatea Sa invită pe capitulariști a-și alege delegatul pentru acea Adunare.

Membrii capitulari, cu unanimitate, aleg de delegat al Capitulului pe Il[ustrissi]mul Domn Ioan Boroș³⁵⁸, prepozit, facultându-l cu toate drepturile provăzute în Convocare și în credenționalul ce i se estrăda.

La invitarea Ilustrității Sale Domnului Episcop pentru alegerea unui delegat din partea Consistorului diecezan, se alege, cu unanimitate, Mon[seniorului] D. Valeriu Giurgiu, asesor consistorial, Directorul Băncii Poporul, căruia, asemenea, i se estrăda credenționalul cu drepturile provăzute ca mai sus.

D.M.S.

Dr. Valeriu Traian Frențiu,
Episcopul Lugojului

Dr. Daniil Fireza,
can[onic], p[roto]notar consist[orial]

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 145-146

106.

1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Capitlul greco-catolic român

Nr. 130/1918 capit.

Credențional

Subsemnații adevărim că dl. prepozit Ioan Boroș, în Lugoj, este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat al ei în Marea Adunare

³⁵⁸ Ioan Boroș (1850-1939), preot, canonic, istoric, publicist. S-a născut în Careii Mari, jud. Satu Mare, la 27 octombrie 1850. Studii la Carei, Beiuș, Seminarul Sfânta Barbara din Viena, Facultatea de teologie din Viena. După terminarea studiilor desfășoară o intensă activitate bisericească: cancelist la Episcopia greco-catolică din Lugoj (1873), actuar diecezan (1873-1879), asesor consistorial (1879), administrator și paroh în Zăbrani (1880-1897), secretar, apoi canonic al aceleiași Episcopii (1897), vicar general, apoi vicar capitular (din 1911), arhiepiscop titular (1922). Alte funcții îndeplinite: președinte al Societății Muzeului județului Caraș; președinte al Crucii Roșii din România, filiala Lugoj; președinte al filialei din Lugoj a Comisiei pentru ocrotirea monumentelor istorice din România; președinte al Reuniunii învățătorilor greco-catolici din ținutul Lugojului; director al băncii „Poporul” din Lugoj.

Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat în ședința capitulară ținută în Lugoj, la 23 noiembrie 1918.

Pentru Capitlul gr[eco]-catolic român din Lugoj:

Ioan Boroș,
președinte

Dr. Daniil Fireza,
notar capitular

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 147

107.

**1918, noiembrie 10/23, Lugoj.
Credențional dat de Consistoriul gr[eco]-cat[olic] român
al Diecezei de Lugoj**

Credențional

Subsemnații adeverim că dl. Valeriu Giurgiu³⁵⁹, as[esor] cons[istorial] în Lugoj, este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat în ședința consistorială ținută în Lugoj, la ziua de 23 noiembrie n. 1918.

Pentru Consistoriul gr[eco]-cat[olic] român al Diecezei de Lugoj:

Episcop Dr. Valeriu Traian Frențiu,
președinte

Dr. Daniil Fireza,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 189

³⁵⁹ Valeriu Giurgiu (1873-1928), asesor consistorial. S-a născut în Lugoj la 28 februarie 1873. Se stinge din viață la 4 octombrie 1928 în Lugoj.

1918, noiembrie [13]/26 Lugos.
[Adresa]

De la Episcopul gr.. cat. român al Lugoșului

Marelui Sfat al. Națiunii Române din Ungaria și Transilvania în Arad

Am onoare a Vă. comunica lista persoanelor bisericești cari în înțelesul Convocătorului esmis din partea C.N.C.R. sunt îndreptățiți și datori a lua parte ca membri naturali la marea Adunare națională din Alba Iulia, ce se va ține la 1 Dec. n. 1918, din partea diecesei de Dumnezeu păzite a Lugoșului:

1. umilit subscrisul- episcop diecesan³⁶⁰,
2. Crișan Teofil, vicar foraneu în Hațeg,
3. Țiucu Ioan³⁶¹, protopop în Lugoj,
4. Muntean George, protopop al Buziașului în Gavosdia³⁶²,
5. Petean Iosif, protopop în Vermeș,
6. Dr. Luca Laurian, protopop în Arad,
7. Jivanca Mihail, protopop al Ciacovei în Petromani,
8. Dr. Brânzău Nicolae³⁶³, protopop în Comloșu Mare,
9. Poșiar Silviu, protopop în Oravița,
10. Popa Iosif³⁶⁴, protopop în Bogșa montană³⁶⁵,

³⁶⁰ Valeriu Traian Frențiu (1875-1952), episcop greco-catolic. S-a născut în Reșița la 25 aprilie 1875. A urmat liceul la Blaj, iar teologia la Budapesta și la Institutul „Sfântul Augustin” din Viena, unde și-a susținut doctoratul în teologie. Între 1902-1904 a ocupat funcția de vice notar consistorial și arhivar diecezan în Lugoj, iar între 1904-1912 pe cea de paroh și protopop în Orăștie, apoi vicar unit la Hațeg, episcop la Lugoj (1912-1922) și la Oradea (1922-1941; 1947-1948) și Administrator Apostolic al Arhidiecezei de Alba Iulia și Făgăraș (1941-1947). În 28 octombrie 1948 a fost arestat, dus la Dragoslavele, Mănăstirea Căldărușani și Penitenciarul de la Sighet, unde a murit la 11 iulie 1952.

³⁶¹ Ioan Țiucu (1861-1940), protopop greco-catolic. S-a născut în Lugoj la 16 octombrie 1861. Gimnaziul îl urmează în Lugoj, iar Institutul teologic la Caransebeș. În anul 1893 va fi hirotonisit. Din 1896 este diacon catedral în Lugoj, până în anul 1921, când este numit protopop al Lugoșului. El inițiază adunarea pentru constituirea Reuniunii femeilor greco-catolice din Lugoj.

³⁶² Comuna Gavojdia, jud. Timiș

³⁶³ Nicolae Brânzeu (1883-1962), preot și publicist. S-a născut la Vulcan în 17 august 1883. După terminarea liceului din Orăștie, urmează universitatea la Budapesta și Viena unde își ia doctoratul în teologie la 1 mai 1908. Revine ca preot capelan la Petroșani (1908-1910), paroh în Vulcan (1910-1917), apoi protopop greco-catolic la Comloșul Mare (1917-1920). În anul 1920 este numit prin notar al Consistoriului greco-catolic din Lugoj și director al tipografiei naționale, iar din 1921 este instalat canonic al Episcopiei greco-catolice din Lugoj. Din 1937 este președintele canonicilor, prepozitul capitlului, până în 1947. Publică mai multe lucrări religioase. A fost arestat în 28 octombrie 1948 împreună cu ceilalți preoți greco-catolici și a stat internat în lagărele de la mănăstirile Neamț și Căldărușani, și la închisoarea de la Sighet.

11. Poruțiu Victor³⁶⁶, protopop în Varadia,
 12. Pop Ioan, protopop în Hunedoara,
 13. Stupinean Iosif, protopop al Bobârnei în Geoagiul inf.
 14. Ienea Ioan, protopop în Orăștie,
 15. Bolboca Nicolae, protopop în Baia de Criș,
 16. Zugrav Nicolae, protopop al Jiului în Lupeni,
 17. Muntean Nicolae, protopop al Ulpiei-Traiane în Grădiște
- Cu deosebită stimă

Lugoș, la 26 noemvrie n. 1918

Dr. Valeriu Traian Frențiu, episcopul Lugoșului.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I. f. 37

109.

**1918, noiembrie 16/29, Lugoj.
Credențional dat de Corpul învățătoresc din Lugoj**

Școala elem[entară] gr[eco]-or[todoxă] din Lugoj

Credențional

Corpul învățătoresc din Lugoj plenipotențează prin aceasta pe colegul dl Constantin Liuba³⁶⁷ să reprezenteze școala și pe corpul învățătoresc al școlii gr[eco]-or[todoxe] elementare române la Adunarea Națională Constituantă a națiunii române din Ungaria, Bănat și Transilvania, ce se va ținea în cetatea noastră de glorie și de suferințe Alba-Iulia, în 18 noiembrie (1 decembrie n.)

³⁶⁴ Iosif Popa (1878-?) S-a născut la 10 decembrie 1878 în comuna Ramna, comitatul Caraș-Severin. Școala primară a făcut-o în comuna natală, apoi 2 ani școala germană din Bocșa Montană, liceul la Lugoj și Blaj și teologia la Seminarul catolic latin din Timișoara. A funcționat ca preot la Surducul Mare, la Zorlențul Mare și ca protopop la Bocșa Montană. În Zorlențul Mare a condus și banca „Poporul”.

³⁶⁵ Azi orașul Bocșa.

³⁶⁶ Victor Poruțiu (1861-?) preot. S-a născut la Cianul Des, în jud. Cluj, în 1861. Era absolvent al Teologiei din Blaj, devenind astfel preot și din 1916 chiar protopop la Vărădia, jud. Caraș-Severin.

³⁶⁷ Constantin Liuba (1870-1941), învățător și publicist. S-a născut la 6 ianuarie 1870 în localitate Măidan, jud. Caraș-Severin. După terminarea școlii primare din Măidan, urmează studiile gimnaziale la Oravița și Reșița, apoi Institutul pedagogic ortodox-român din Caransebeș. Învățător la Marcovăț și Lugoj. Colaborează la gazetele „Drapelul”, „Răsunetul”, la revistele „Educatorul” și „Școala Bănățeană”, iar sub redacția sa apare bilunar, în Lugoj, gazeta „Meseriașul” (1906-1908).

1918, având d-sa a concurge cu votul la realizarea idealului nostru național, pentru care corpul acesta învățătoresc, a stăruii modest, dar neîntrerupt prin activitatea sa.

Lugoj, la 16/29 noiembrie 1918.

Dr. Ioanovits,
preș[edintele] scaunului școlar

I. Vidu

Sidonia Vidu, înv[ățătoare]

Sofia H. Florescu, înv[ățătoare]

Livia Russu, înv[ățătoare]

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 691

110.

**1918, noiembrie 10/23, Lugoj.
Credențional dat de Reuniunea greco-catolică de cântări „Lira”**

Credențional

Subsemnații adevărim că Dl. Ioan Bacău³⁶⁸, preot în Lugoș, este emis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat din ședința Reun[iunea] de cânt[ări] „Lira”, ținută în Lugoș la 23 noiembrie 1918.

Pentru Reuniunea gr[eco]-cat[olică] de cânt[ări] „Lira” din Lugoș:

Dr Daniile Fireza,
președinte

Valeriu Sas,
notar[ul] Reun[iunii]

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 309

³⁶⁸ Ioan Bacău (1887-1948), dirijor de cor, profesor de muzică, preot greco-catolic, s-a născut la Lugoj în 18 octombrie 1887. Studii primare și gimnaziale la Lugoj, Liceul Român Unit „Samuil Vulcan” din Beiuș, apoi Seminarul Teologic din Blaj. După război devine o scurtă perioadă profesor la Seminarul Teologic Greco-Catolic din Lugoj, pentru ca în 1919 să fie numit profesor de muzică la Școala Normală de Fete din același oraș, iar în 1937 se transferă la Liceul Teoretic „Coriolan Brediceanu”. A fost dirijorul corului „Lira” din Lugoj până la sfârșitul vieții și vicepreședinte al Asociației Corurilor și Fanfarelor din Banat.

**1918, noiembrie 10/23, Lugoj.
Protocol luat în ședința corpului profesoral
de la Facultatea teologică din Lugoj**

Protocol

luat în ședința corpului profesoral de la Facultatea teologică din Lugoj, ținută la 23 noiembrie 1918, fiind de față On[oratul] Domn Augustin Radu, vicerector, ca substitut al rectoratului, Atanasiu Roșca, Dr. Ioan Magyar și Dr. George Fireza, profesor de Sf[ânta] Teologie, acesta din urmă și ca notar.

Obiectul:

Alegerea unui delegat la Marea Adunare Națională ce se va ține în Alba Iulia la 1 decembrie n.a.c.

1. Președintele deschide ședința, expunând scopul marelui întruniriide la Alba Iulia și apelul Consiliului Național Român în urma căruia și Institutul nostru are să fie reprezentat prin un delegat.

Propune pentru dezbateră ca alegerea delegatului să se întâmple prin aclamare ori prin vot secret.

Decis. Se primește cu unanimitate votarea secretă.

2. Purcezându-se la alegere, se constată următorul rezultat al votării:

Dr. Ioan Magyar a întrunit 3 (trei) voturi.

Atanasiu Roșca 1 (un) vot.

Decis. Președintele declară că este ales delegat al corpului profesoral pentru Adunarea de la Alba Iulia Dr. Ioan Magyar, căruia i se va da credențional din partea institutului.

D.c.m.s.

Dr. Daniile Fireza,
rector [al]semin[arului]

Dr. George Fireza, prof[esor] de teologie
notar al șed[inței]

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 597-598

1918, noiembrie 11/24, Lugoj.
Proces-verbal luat în ședința corpului profesoral
de la Institutul pedagogic greco-catolic de fete din Lugoj

Extras din procesul-verbal

luat în ședința extraordinară a corpului profesoral de la Institutul pedagogic gr[eco]-cat[olic] de fete din Lugoj, ținută la 24 noi[embrie] 1918, fiind de față Ds. Elisabeta Butean, directoare, Dșoarele: Maria Frits, Vilma Szánthó, Maria Fasy, Irina Berinde, profesoare, Dl. Dr. Victor Bîrlea, profesor, Ds. Vesnila Blășian, guvernantă.

Obiectul

Alegerea unui delegat la Marea Adunare ce se va ține la Alba Iulia, în 1 dec[embrie] a.c.

1) Prezidenta deschide ședința. Cu însuflețire vorbește de scopul Marii Adunări Centrale, cu bucurie aduce spre cunoștință decisiul Consiliului Național Român, că la acest mare sfat sunt invitați românii din toate clasele societății. Dezvoltă mai departe ideea națională și când neamului românesc i se deschide un viitor strălucit, datorința de a sprijinii această constituire a românilor.

Provoacă corpul profesoral de a alege un delegat care să [re]prezinte Institutul pedagogic la marea serbare națională din Alba Iulia.

Se ia spre știre.

2. Se trece la alegerea delegatului Institutului pedagogic de fete. Se alege cu unanimitate Dl. Dr. Victor Bîrlea³⁶⁹.

3. Dl. Dr. Bîrlea mulțumește corpului profesoral pentru că l-a ales de delegatul institutului și declară că va reprezenta cu plăcere corpul profesoral de la Institutul pedagogic gr[eco]-cat[olic] de fete din Lugoj la Marea Adunare Națională Română:

Decis. Prezidenta declară de delegat al Institutului pedagogic gr[eco]-cat[olic] de fete din Lugoj la Marea Adunare Centrală Română din Alba Iulia pe Cl. Dl. Dr. V. Bîrlea și-i predă credenționalul.

D.c.m.s.

Elisabeta Butean,
prezidentă

Irina Berinde,
notar

³⁶⁹ Victor Bârlea (1882-1959), profesor, director, publicist. Se naște la Vărădia în 18 ianuarie 1882. Studii la Vărădia, gimnaziul greco-catolic din Beiuș (1903-1907), Liceului pontifical din Roma și Colegiului orășenesc din Roma. Profesor de filosofie și teologie la Seminarul teologic greco-catolic din Lugoj, profesor și director la Școala Normală de Fete din Lugoj și Liceului „Coriolan Brediceanu”. A fost președinte al Societății teatrale „Thalia” din Lugoj, redactor al ziarului „Drapelul” și „Scorpionul”, colaborator la „Banatul” (1919), „Semenicul” (1928-1931), „Luceafărul” (1926), „Primăvara Banatului” (1927-1944).

Alegerea delegatului p[en]t[r]u A[lba] Iulia al Institutului ped[ag]ogic gr[eco]-cat[olic] de fete din Lugoj.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 629-630

113.

**1918, noiembrie 11/24, Lugoj.
Credențional dat de Reuniunea română de muzică și cântări**

Credențional

Subsemnații adevărim că Reun[iunea] rom[ână] de muzică și cânt[ări] din Lugoj și-a ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Ioan Vidu³⁷⁰, dirigent de cor în Lugoj,

Dl. Virgil Luca, în Lugoj,

Dl. Virgil Bocu, în Lugoj, cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral, și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor, și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat în ziua de 24 noiembrie 1918.

Dr. Caius Brediceanu,
prezident

George Bureu,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 307

³⁷⁰ Ioan Vidu (1863-1931), învățător, compozitor și dirijor. S-a născut în comuna Mănerău, comitatul Arad, la 17/29 decembrie 1863. Școala primară o urmează în comuna natală și la Buteni, apoi Preparandia din Arad (1880-1881) și Caransebeș (1885), urmând apoi cursurile de armonie și dirijat la Iași (1890-1891). Învățător în comuna Semleuș (1881-1883), profesor la Preparandia din Arad, Școala română greco-ortodoxă Lugoj (1888-1918), apoi la Liceul „Coriolan Brediceanu” (1919-1928), încheindu-și cariera didactică cu funcția de inspector general de muzică pentru școlile normale din țară. La Lugoj va sta aproape 33 de ani în fruntea mișcării culturale din Banat. Dirijează corul Reuniunii române de cântări și muzică (numit mai târziu: corul „Ioan Vidu”) și înființează Asociația corurilor și fanfărelor din Banat (1922), care cuprindea peste 200 de coruri și 60 de fanfare doar în Banatul românesc, precum și circa 100 din Banatul sârbesc. A fost și președintele filialei PNL din Lugoj.

114.

1918, noiembrie 10/23, Lugoj.

Credențional dat de Reuniunea învățătorilor români greco-catolici

Credențional

Subsemnații adevărim că Dl Valeriu Sas³⁷¹, învățător gr[eco]-cat[olic] român în Lugoj, este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat din Ședința „Reun[iunii] învățătorilor rom[âni] gr[eco]-cat[olici] din ținutul Lugoșului”, în Lugoj, ținută la ziua de 23 noiembrie 1918.

Pentru Reuniunea învățătorilor rom[âni] gr[eco]-cat[olici] din ținutul Lugoșului:

Dr. Daniile Fireza,
președinte,
insp[ector] școl[ar] diecezan

Valeriu Sas,
înv[ățător], not[arul] reun[iunii]

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 647

115.

1918, noiembrie 14/27, Lugoj.

Credențional dat de Societatea tinerimii studioase române din Lugoj

Credențional

Subsemnații adevărim că Societatea tinerimii studioase române din Lugoj au ales ca delegați ai acestei societăți pe dnii: Vasile Mircu³⁷² și Victor I. Ioviția din Lugoj, cu unanimitate de voturi.

³⁷¹ Valeriu Sas (1888-1949), învățător, publicist. S-a născut în localitatea Fărău, comitatul Alba, la 22 septembrie 1888, într-o familie de preoți. Școala primară o urmează în comuna natală, liceul la Blaj și Academia teologică la Lugoj în anul 1925. După absolvirea școlii pedagogice este numit învățător la Nevrincea (1909-1914). Între anii 1914-1916 a fost mobilizat pe front în Regimentul de infanterie 50 Alba Iulia, participând la luptele din Galiția. În perioada 1917-1919 a funcționat ca învățător la Lugoj. După Marea Unire va fi subrevizor școlar al județului Caraș-Severin până la 1926, când este numit învățător la Sanovița.

³⁷² Vasile Mircu (1889-1981), medic. S-a născut în Lugoj la 18 octombrie 1889, într-o familie de meseriași. Studii primare și gimnaziale la Lugoj, Facultatea de Medicină din Budapesta, ca bursier al fundațiilor „Ana Alexandrovici” și „Emanuil Gojdu”. După

Drept aceea sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român în numele tuturor românilor din această societate și la alte mari adunări naționale românești, care eventual o să fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor, și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat în ședința din 14/27 noiembrie 1918.

Alexandru C. Vasilie
vicepresident

Nicolae Birescu
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 349, 353

116.

**1918, noiembrie 10/23, Lugoj.
Credențional dat de Librăria Diecezană Lugoj**

Librăria Diecezană
Lugoj

Credențional

Subsemnații adevărim că dl. Valeriu Baci, ca conducător al Societății noastre, se esminte din partea noastră în Marea Adunare Națională Română, ținândă la 1 decembrie n. a.crt. și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat în ședința Direcțiunii ținută în Lugoj, la 23 noiembrie n. 1918.

Înaintea noastră

Martori: [semnătură indescifrabilă]

[semnătură indescifrabilă]

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 913

terminarea studiilor universitare, ocupă postul de preparator, pe lângă catedra de chirurgie a Universității din Cluj, unde a susținut doctoratul, iar din anul 1921 a funcționat ca medic al unor instituții din Lugoj. A fost medic, apoi medic șef al municipiului Lugoj. A colaborat la presa locală cu articole sociale, medicale, juridice, culturale, bisericești etc. A fost și președinte al Crucii Roșii.

**1918, noiembrie 15/28, Lugoj.
Credențional dat de Reuniunea ajutătoare a doamnelor române
din Lugoj**

Credențional

Subsemnații adevărim că dna Ersilia Petroviciu³⁷³ și dna Valeria Pinteș în Lugoj [sunt] emis[e] din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat[e] a[le] ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an și în alte Mari Adunări Naționale Române, care eventual se vor mai ține în decursul anului următor.

Dat din ședința comitetului ținută în Lugoj la ziua de 28 noiembrie 1918 st. n.

Pentru Reuniunea ajutătoare a doamnelor române din Lugoj.

Sidonia Major
Prezidentă

Dr. Nicolae
secretar II

Pentru autenticitate:

Catiția Dr. Maier

V. Branisce

Sofia H. Florescu

Mariți Jurca

Livia Russu

S. Brediceanu

Sigiliu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 489-491

³⁷³ Ersilia Petroviciu (1882-1947). S-a născut la 7 noiembrie 1882 în Jdioara Clasele primare le-a urmat în comuna natală și la Orșova, iar cele medii la Școala germană „Notre Dame” din Lugoj. Urmează Școala medie a „Astrei” din Sibiu. A ocupat mai multe funcții: președinta filialei județului Severin a Societății Crucea Roșie Română, președinta Reuniunii femeilor române din Lugoj (1927-1947) și președinta Societății pentru ocrotirea copiilor mici (1925-1947).

118.

**1918, noiembrie 12/25, Lugoj.
Credențional dat de Fundațiunea Alexandru și Ana Nedelcu**

Credențional

Subsemnații adevărim că dnii Dr. Nicolae Ioanovits și Dr. Dimitrie Nistor, locuitori în Lugoj, sunt esmiși din partea mai jos indicatelor corporațiuni ca delegați ai lor în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat din ședința comitetului ținută în Lugoj, la ziua de 12/25 noiembrie 1918

Pentru comuna bis[ericească] gr[eco]-or[ientală] rom[ână] din Lugoj și pentru Fundațiunea Alexandru și Ana Nedelcu.

Dr. Nicolae Ioanovits,
președinte

Dr. Aurel Mihăescu,
notar

Bărbați de încredere:

Ioan Vidu
Ioan Supur

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 195

119.

**1918, noiembrie 16/29, Lugoj.
Credențional dat de ziarul „Drapelul”**

„Drapelul”,
Organ național-politic

Lugoj, 16/29 XI 1918

Director:

Dr. Valeriu Branisce

Autorizez pe Dl Alexandru C. Vasile³⁷⁴, ca membru al redacțiunii „Drapelul”, să reprezinte la Adunarea Națională din Alba-Iulia ziarul „Drapelul” și să beneficieze de toate drepturile ce revin ziariștilor români la această Adunare.

Dr. Valeriu Branisce.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 209

³⁷⁴ Alexandru C. Vasile (1893-1963) S-a născut la Lugoj în 12 august 1893. A fost redactorul ziarului „Drapelul” din Lugoj, iar în timpul primului război mondial a fost președintele Societății Tinerimii Studioase din această localitate. La Marea Adunare Națională participă ca delegat titular al presei române din Lugoj. După 1918, a fost secretar general la Primăriei Lugoj.

120.

**1918, noiembrie 12/25, Lugoj.
Legitimație dată de Secțiunea română a Partidului Social-Democrat
din Lugoj**

Secțiunea română a Partidului Social-Democrat din Lugoj

LEGITIMAȚIE

Pentru delegatul George Urzică al secțiunii Partidului Soc[ial]-Democrat din Lugoj, care e încredințat să participe și să vorbească în numele muncitorilor români organizați din Lugoj, la Adunarea Națională Română ce se va ține la Alba Iulia, duminică, la 18 no[iembrie] st.v. 1918.

Lugoj, la 14 no[iembrie] 1918.

Președinte [semnătură indesciferabilă] Notar [semnătură indescifrabilă]

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 967

121.

**1918, noiembrie 16/29, Lugoj.
Credențional dat de Garda Națională Română**

Credențional

Subsemnații adevărim că în adunarea gen[erală] a gardei naționale române din orașul Lugoj și comitatul Caraș-Severin s-au ales azi ca delegați ai acestei garde naționale dnii: Căp[itan] Constantin Grozăvescu³⁷⁵, în Lugoj
Sublocot[enent] Dr. Aurel Ciupe, în Lugoj
Sublocot[enent] Virgil Bocu, în Lugoj
voluntar serg[ent] major Constantin Tunei, în Lugoj
voluntar greg. Nicolae Birceșan, în Lugoj
voluntar Nicolae Roman, în Lugoj
Dl. serg[ent] major Statie Dimitrievici, în Lugoj
Dl. cap[oral] George Bogdan³⁷⁶, în Lugoj

³⁷⁵ Constantin Grozăvescu (1870-?), funcționar. Tatăl reputatului tenor român Traian Grozăvescu, s-a născut în comuna Teregova, jud. Caraș-Severin, în anul 1870. Școala primară o urmează în comuna natală, șase clase gimnaziale la Gimnaziul din Lugoj, iar apoi își definitivează studiile liceale la Debrețin și Hódmezővásárhely, în limba maghiară. Din anul 1895 este practicant și apoi contabil și contabil șef la prefectura din Lugoj.

și Dl. Virgil Tiapu, în Râmești, jud. Râmnicu Vâlcea, România
cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral, și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al adunării gen[erale] a gardei naționale române, ținut în ziua de 27 noiembrie 1918.

Virgiliu Bocu
prezident

Coriolan Proștean
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 801

122.

**1918, noiembrie 16/29, Lugoj.
Credențional dat de Institutul de credit și economii „Poporul”**

Institut de credit și
economii, societate pe acți[unii] „Poporul”

Lugoș

Credențional

Subsemnații adevărim că dl Virgil Pop Păcurariu, procurist, și dl Dr. Augustin Giurgiu³⁷⁷, jurisconsult sunt esmiși din partea societății noastre în Marea Adunare Națională Română ținândă în 1 decembrie n. a.crt. și în alte mari adunări naționale române, care eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat în ședința direcțiunii ținută în Lugoj, la 23 Noiembrie n. 1918.
Înaintea noastră:

³⁷⁶ George Bogdan (1866-1936). S-a născut la Lugoj în 19 septembrie 1866. Are o bogată activitate culturală și politică, fiind membru activ al „Astrei”, sprijinind viața culturală din Lugoj. Se stinge din viață la 11 martie 1936 în Lugoj.

³⁷⁷ Augustin Giurgiu (1869-1949), avocat, notar public. S-a născut în anul 1869 în Lugoj, unde a urmat cursurile primare și gimnaziale. După promovarea examenului de bacalaureat a devenit student al Facultății de Drept a Universității din Budapesta. A promovat examenul de doctor în drept la Târgu Mureș. S-a înscris în Baroul Timiș la 28 februarie 1914, având sediul profesional la Lugoj. În perioada 1940-1948 a fost notar public în Lugoj.

Iosif R. Dobrin,
martor
Constantin Hațiegan,
martor

V. Giurgiu [semnătură indescifrabilă]

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 363

123.

**1918, noiembrie 16/29, Margina.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Locuitorii comunei Margine³⁷⁸ din cercul Făgetului, comitatul Caraș-Severin au ales pentru Marea Adunare Națională din 18 noiembrie/1 decembrie a.c. de la Alba-Iulia delegat ordinar pe Iosif Pancan³⁷⁹, econom în Margine, încredințându-l ca la Marea Adunare Națională română în deplină putere să reprezinte comuna română Margine.

Margine, în 16/29 noiembrie 1918.

Simion Dumitrescu
notar

Serafim Băian
paroh și președinte
al adunării com[unale]

bărbați de încredere
Vicentie Brasiovan
Ioan Surducu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 491

³⁷⁸ Astăzi comuna Margina, jud. Timiș

³⁷⁹ Iosif Pancan (1867-1936), țăran. S-a născut la Margina, în 30 octombrie 1867.

**1918, noiembrie 14/27, Mâtnicu Mic.
Mandat dat de locuitorii comunei**

Mandat

Locuitorii alegători români din comuna Mutnicul mic³⁸⁰, comitatul Caraș-Severin, în adunarea lor ținută în Mutnicul-mic la 14/27 noiembrie au ales pentru Marea Adunare Națională din 18 noiembrie/1 decembrie de la Alba-Iulia delegați pe:

1. Panteleimon Babescu³⁸¹

2. Nicolae Lăzărescu

încredințându-i ca la Marea Adunare Națională română, în deplină putere, să reprezinte poporul român din comuna Mutnicul-mic.

Mutnicul-mic la 14/27 noiembrie 1918.

Ioan Franțescu
notarul șed[inței]

Emilian Lupulescu
președinte

bărbați de încredere
Pavel Lupulescu
Savu Handria

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 503-505

³⁸⁰ Astăzi Mâtnicu Mic, sat în comuna Fârdea, jud. Timiș

³⁸¹ Pantelimon Babescu (1878–1953), țaran. S-a născut în Mâtnicu Mic, la 27 iulie 1878, într-o familie de țărani gospodari. După înfăptuirea unirii va continua activitatea obștească, făcând parte din Comitetul de Reformă Agrară al notariatului din Gladna Română. În anul 1931, împreună cu un alt consătean solicită audiență atât la primul ministru Nicolae Iorga, cât și la Regele Carol al II-lea, pentru a rezolva o problemă importantă pentru școala din localitate.

**1918, noiembrie 14/27, Moșnița.
Protocol luat în adunarea națională română din Moșnița**

Protocol

luat în adunarea națională română din Moșnița³⁸², comitatul Timiș, ținută la 14 noiembrie 1918 st.v. în curtea școalei gr[eco]-or[ientale] române din loc

Obiectul:

Esmiterea unui delegat care să reprezinte comuna în Adunarea Națională Română ce se va ține în 18 noiembrie 1918 st.v. la Alba-Iulia.

1. Președintele Consiliului Național Român, învățătorul George Caba, face propunerea ca la Adunarea Generală din Alba-Iulia să se trimită bărbați de încredere.

2. Să aleg ca oameni de încredere care să participe la Adunarea cea Mare: p[ă]r[intele] Ioan Iliovici³⁸³, Traian Golumba³⁸⁴, învă[ă]tor George Caba, Vasile Marincu³⁸⁵ și Iulian Crîșmar, de bună voie. Aceștia vor fi provăzuți cu credenționale.

Neavând alte obiecte de pertractat ședința să declară de închisă. Moșnița, la 14 noiembrie 1918.

Traian Golumba,
notar

George Caba,
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 636

³⁸² Moșnița Nouă, comună în jud. Timiș

³⁸³ Ioan Ilioviciu (1891-1970), preot. S-a născut în comuna Daneș, jud. Mureș, la 15 ianuarie 1891. După încheierea cursurilor primare și gimnaziale, urmează Academia teologică din Sibiu. Din 22 octombrie 1916 va funcționa ca preot în Moșnița Veche, până la pensionare.

³⁸⁴ Traian Golumba (1896-1952), preot. S-a născut la 26 iulie 1896 în localitatea Berzasca, jud. Caraș-Severin. Abolvent al Institutului teologic din Caransebeș, a fost hirotonit la 29 mai 1918 preot pentru parohia Moșnița, unde își va aduce contribuția la organizarea Consiliului Național Român și a Gărzii Naționale. A îndeplinit mai multe funcții: profesor suplinitor de religie, duhovnic la spitale, sanatorii, penitenciar și alte instituții, paroh în Timișoara-Fabric, protopop de Lugoj (1949) etc. S-a distins prin activitatea desfășurată pe tărâm cultural și religios. A fost ales membru în conducerea societății culturale „Andrei Șaguna”, filiala Timiș și membru activ al „Astreii Bănățene”, prezintă numeroase conferințe și organizând șezători naționale.

³⁸⁵ Vasile Marincu (1878-1928), țaran. S-a născut în Moșnița, unde a urmat școala confesională. A participat activ la organizarea Consiliului Național Român local și a Gărzii Naționale în anul 1918, la inițierea unor măsuri pentru apărarea ordinii și avutului locuitorilor. A fost ales în anul 1920 primar al comunei Moșnița Veche, aducându-și contribuția la aplicarea Reformei agrare și la unele îmbunătățiri edilitare.

126.

**1918, noiembrie 15/28, Moșnița.
Credențional dat de locuitorii comunei lui Ioan Ilieviciu**

Consiliul Național Român din Moșnița, com[itatul] Timiș

Credențional

Domnul Ioan Ilieviciu, paroh în comuna Moșnița, se delegă de către adunarea națională română din loc s-o reprezinte la Adunarea Generală Națională Română din Alba-Iulia.

În lipsă de sigil, consiliul folosește sigiliul oficios al școlii gr[eco]-or[ientale] române din loc.

Moșnița, la 15 noiembrie 1918.

Traian Golumba,
notar

George Caba,
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 634

127.

**1918, noiembrie 15/28, Moșnița.
Credențional dat de locuitorii comunei lui George Caba**

Consiliul Național Român din Moșnița, com[itatul] Timiș

Credențional

Domnul George Caba, învățător în comuna Moșnița, se delegă de către adunarea națională română din loc s-o reprezinte la Adunarea Generală Națională Română din Alba-Iulia.

În lipsă de sigil, consiliul folosește sigiliul oficios al școlii gr[eco]-or[ientale] române din loc.

Moșnița, la 15 noiembrie 1918.

Traian Golumba,
notar

George Caba,
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 632

128.

**1918, noiembrie 15/28, Moșnița.
Credențional dat de locuitorii comunei lui Iulian Crîșmariu**

Credențional

Domnul Iulian Crîșmariu, locuitor în comuna Moșnița, com[itatul] Timiș, se delegă de cătră adunarea națională română din Moșnița s-o reprezinte în Adunarea Generală Națională Română din Alba-Iulia.

În lipsa de sigil, Consiliul Național Român din Moșnița folosește sigiliul oficios al școalei române gr[eco]-ort[odoxe] din loc.

Moșnița, la 15 noiembrie 1918.

Traian Golumba,
notar

George Caba,
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 630

129.

**1918, noiembrie. Nicolințul Mare.
Credențional dat de Comanda supremă a Gărzii Naționale Române**

Credențional

Subsemnații adevărim că Comanda Supremă a Gărzilor Naționale Române din Ungaria și Transilvania, din comitatul Timișului (Nicolințul Mare³⁸⁶), a ales azi ca delegat al acestui cerc electoral pe dl Pavel Popa, preot mil[itar] în Nicolințul Mare.

Drept ce sus-numitul delegat este prin aceasta autorizat a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acesta ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat de la Comanda supremă a G[ărzii] N[aționale] R[omâne], în noiembrie 1918.

Al. Vlad, maior
Prezident

Rimbaș, loc[otenent]
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 833

³⁸⁶ Azi Nicolinț, sat, în Voivodina, Serbia

**1918, noiembrie 14/27, Ohaba-Forgaci.
Protocol luat în ședința Comitetului Național Român**

Protocol

luat în ședința Comitetului Național Român din Ohaba forgaciu³⁸⁷ ținută la 14/27 noiembrie 1918 sub prezidiul înv[ățătorului] Constantin Mihaiu, fiind prezenți cei subscriși Obiectul

Alegerea delegaților pentru a lua parte la Marea Adunare Națională a poporului român din Ungaria și Transilvania.

Președintele, după ce arată prin o cuvântare însemnătatea momentului istoric în care trăim și că conducătorii adevărați ai poporului român au aflat trebuința a convoca adunarea întreg neamului românesc pentru a arăta în fața lumii dorința ce o are, după veacuri de încătușare, cere celor prezenți a se arăta vrednici de un viitor mai bun și această dorință să o arate prin trimiterea câtorva delegați pentru această adunare.

Comitetul, după ce sunt cu recunoștință pentru conducerea superioară a noastră, cu unanimitate alege ca delegați pentru a lua parte la această adunare pe: înv[ățător] Constantin Mihaiu³⁸⁸, Constantin Cimponeriu³⁸⁹ [nr.] 221, Simion Bancea, Nicolae Sârbu³⁹⁰ nr. 157, George Sârbu³⁹¹ [nr.] 17 și Ioan Goloșie și îi investește ca în numele comunei să arate dorința de a ne croi noi înșine soarta.

Nemaifiind alt obiect la ordinea zilei, acest protocol se încheie și subscie.

D.c.m.s.

Constantin Mihaiu, prezident

Au putut lua parte:

Constantin Mihaiu, înv[ățător]

Simion Bancea,

Ion Carabașu

Nicolae Sîrbu

Nicolae Sîrbu

³⁸⁷ Ohaba-Forgaci, sat în comuna Boldur, jud. Timiș

³⁸⁸ Constantin Mihaiu (1880-1945), învățător. S-a născut în localitatea Ictar, în 16 iulie 1880, unde urmează și cursurile Școlii confesionale. A absolvit Preparandia din Arad în anul 1902, iar între 1912-1915 urmează și cursurile Institutului teologic din Caransebeș. Funcționează ca învățător la Ohaba-Forgaci (1902-1925) și preot în localitatea Jdioara. La Marea Adunare Națională de la Alba Iulia participă ca delegat al Cercului electoral Recaș, fiind și conducătorul delegației din Ohaba-Forgaci.

³⁸⁹ Constantin Cimponeriu (1879-1866), țăran. S-a născut în localitatea Ohaba-Forgaci, județul Timiș, la 1 iulie 1879. A urmat aici școala confesională, absolvind șase clase primare. Om respectat pentru cinstea și demnitatea sa, va fi ales în mai multe rânduri primar al comunei.

³⁹⁰ Nicolae Sârbu (1866-1937), țăran. S-a născut în localitatea Ohaba-Forgaci la 10 octombrie 1866. Urmează aici cursurile școlii confesionale, afirmându-se apoi ca un harnic agricultor și apărător al intereselor sătenilor.

³⁹¹ Gheorghe Sârbu (1879), țăran. Născut în localitatea Ohaba-Forgaci, județul Timiș, la 20 aprilie 1879. Urmează șase clase primare la Școala confesională din comuna natală, unde va munci ca agricultor până la sfârșitul vieții, în 25 aprilie 1937.

Constantin Cimponeriu 221
George Sârbu
Ioan Goloșie
Pavel Sârbu
Achim Sârbu
Ioan Cimponeriu
Ioan Radu
preotul Ioan Pinte

Simion Boncea
George Sârbu
Martin Iovan
Ioan Karabas
Constantin Cimponeriu
Petru Szârbu
Pavel Sârbu
ca membri,
Ioan Radu
Ioan Goloșie
George Radu
Cimponeri Roman
Dimitrie Sârbu
Ioan Brancu
Nicolae Sârbu
Georgie Balint
Georgie Murariu
Nikolae Serbu

Dorim sus și tare o națiune, o religiune română și un stăpân, unindu-ne
în toate forțele ca să putem fi în România Mare și Tare!
pentru Comitetul național din Ohaba Forgaci:

Const. Mihai,
prez[ident]Com[itetul] pop[oral] național

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 592-594

131.

1918, noiembrie 12/25, Oravița.

Credențional dat de Garda Națională Română din cercul Oraviței

Credențional

În urma apelului Consiliului Național Român, Garda Națională Română din cercul Oraviței, în ședința sa ținută în 12/25 noiembrie a.c. a ales de delegați pentru Adunarea Națională care se va ține în 18 noiembrie st.v. (1 decembrie st.n.) în Alba-Iulia pe următorii doi domni:

Petru Manciu³⁹², locotenent și
George Fara³⁹³, sergent major.

³⁹² Petru Manciu (1874-1931), miner. S-a născut în localitatea Răchitova, la 26 mai 1874. Și-a asigurat existența lucrând ca funcționar la minele U.D.R. din Anina. A decedat în orașul Oravița, în ziua de 4 octombrie 1931.

³⁹³ George Fara (1893-1980), notar. S-a născut la 27 octombrie 1893 la Oravița, unde a

Deci numiții domni delegați sunt poștiți a reprezenta Garda Națională Română din cercul Oravița la numita adunare.

Oravița-montană³⁹⁴, la 12/25 Noiembrie 1918

Dr. Petru Corneanu,
Dr. Nicolae Hubian,
președinte
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 811-813

132.

**1918, noiembrie 13/26, Oravița.
Credențional dat de cercul electoral Oravița**

Comitetul național român Oravița

CREDENȚIONAL

În urma apelului Consiliului național român, românii din cercul Oraviței în adunarea sa ținută astăzi au ales de delegați pentru adunarea națională care se va ține la 18 noiembrie st.v. (1 decembrie st.n.) a.c. în Alba-Iulia pe următorii domni:

Dr. Mihai Gropșean³⁹⁵, avocat și președinte al consiliului militar român
Dr. Liviu Tigăreanu³⁹⁶ avocat

urmat școala primară și cei dintâi ani ai liceului, pe care îl va termina, însă, la Seghedin. După terminarea liceului, a urmat Facultatea de Drept din București. La finele facultății s-a stabilit la Oravița, unde a deținut funcția de notar. moare la 30 decembrie 1952 în localitatea dobrogeană Valea Neagră.

³⁹⁴ Azi Oravița, jud. Caraș-Severin

³⁹⁵ Mihail Gropșianu (1869-1952), avocat, magistrat, publicist, om politic. Născut la Sasca Montană (23 decembrie 1869), face școala primară în comuna de baștină, cursurile liceale la Biserica Albă și studii de drept la facultățile din Budapesta și Oradea. În 1896 devine doctor în drept. A fost comandantul Gărzilor Naționale din Valea Carasului, iar după Marea Unire a fost ales în Marele Sfat Național Român. În anul 1919 devine cel dintâi procuror general al Parchetului din Târgu Mureș, apoi prim-procuror al Curții de Apel din Timișoara, unde va rămâne până la pensionarea sa, în anul 1921. Atunci și-a deschis un birou de avocatură, devenind decan al Baroului timișorean (1922-1928). Din anul 1923 a fost ales vicepreședinte al Uniunii Avocaților. În perioada 1922-1927 a fost ales de două ori senator, iar între 1925-1929 a fost membru al Consiliului Comunal Timișoara.

³⁹⁶ Liviu Cigărean (1875-1952), avocat, om politic. S-a născut în 7 decembrie 1875, în Turda, în familia unui notar comitatens. Studii la Turda, Blaj, Facultatea de Drept din Cluj și Budapesta. Avocat în Vârșeț, Oravița și Timișoara, decan al Baroului în perioadele 1924-

Cornel Ștefan³⁹⁷ preot
Gheorghe Jianu³⁹⁸ pensionar
și Gheorghe Pipelca meseriaș.

Deci numiții domni delegați sunt poftiți a reprezenta cercul la adunarea amintită.

Oravița-montană, la 13/26 noiembrie 1918.

Dr. Petru Cornean
Președinte

Dr. Nicolae Hubian
Secretar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 449-451

133.

**1918, noiembrie 15/28, Panciova.
Credențional dat în cercul electoral Panciova**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Panciovei din comitatul Torontal s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral, dnii:

1. Iacob Păușan, comerciant în Panciova
2. Teodor Cătălină³⁹⁹, învățător în Doloave⁴⁰⁰
3. Alexandru Țințariu, privalier în Ovcea⁴⁰¹
4. Ioan Drăgilă, econom în Glogon⁴⁰²

1927, 1927-1929, 1937-1939, prefect al Județului Timiș (1928-1929), membru al Consiliului Uniunii Avocaților, notar public. La data de 14 martie 1952, este arestat de către organele de Securitate, depus în beciurile Securității din Timișoara, transferat în Penitenciarul Văcărești, unde moare în 21 august 1952.

³⁹⁷ Cornel Ștefan, preot. Începînd cu anul 1911 a slujit ca preot la parohia din Oravița Montană, unde a fost un timp chiar protopop (până în 1922). A fost arestat în ziua de 28 iulie 1914 și dus la închisoarea din Seghedin, eliberarea lui producându-se după repetate insistențe ale episcopului Miron Cristea. A făcut parte din Consiliul Național Român constituit la Oravița în toamna anului 1918 și a participat la adunările naționale ținute în localitate ori prin împrejurimi.

³⁹⁸ Gheorghe Jianu (1886-1951), învățător, publicist și om politic. S-a născut la 18 mai 1866 în comuna Clicișia-Montană. Studii liceale la Oravița și Kecskemet și Institutul pedagogic din Arad. După terminarea studiilor obține o catedră de învățător la Oravița. A fost deputat și senator în Parlamentul României Mari și vicepreședinte și mai apoi președinte al Reuniunii învățătorilor din Eparhia Caransebeș.

³⁹⁹ Teodor Catalina (1888-?), cadru didactic, om politic. S-a născut în 18 septembrie 1888 în Doloave, județul Torontal, azi în Serbia. Teodor Catalina a fost cadru didactic, senator în Parlamentul României Mari și ajutor de primar al municipiului Timișoara.

⁴⁰⁰ Comună în provincia Voivodina

⁴⁰¹ Comună în provincia Voivodina, Serbia

⁴⁰² Astăzi comuna Glogoni, în provincia Voivodina, Serbia

5. Mihuț Jigorea, privalier în Omolița⁴⁰³
cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Panciova, ținut în ziua de 15/28 noiembrie 1918.

Alex Țințariu,
președinte

Teodor Cătălină,
notar

dr. Petru Penția
Ioan Surianțu
Alex. Țințariu
Todor Cătălină
Aron Cătălină

Bărbați de încredere din comune

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 790-791

134.

1918, noiembrie 14/27, Panciova.

Proces-verbal încheiat în adunarea poporală română din Panciova

Proces-verbal

încheiat în 14/27 noiembrie 1918 în adunarea poporală română ținută la casa preotului gr[eco]- or[iental] român din Panciova⁴⁰⁴

Prezenți: Ioan Stroca ca președinte, dr. Petru Penția ca secretar, Alexandru Țințariu și Iacob Păușan ca bărbați de încredere și mai mulți frunțași, inteligenți, maeștri și țărani.

Ordinea zilei:

Alegerea a 3 bărbați ca delegați la întrunirea românilor din cercul electoral al Panciovei, care vor alege delegați pentru Adunarea Națională a românilor ce se va ține la 18 noiembrie/1 decembrie 1918 în Alba-Iulia.

⁴⁰³ Comună în provincia Voivodina, Serbia

⁴⁰⁴ Astăzi orașul Panciova, în provincia Voivodina, Serbia

Se aleg delegați: dr. Petru Penția, Alexandru Țințariu și Ioan Soriceanțu, care vor participa la întrunirea din Panciova pentru alegerea a 5 delegați pentru Adunarea Națională Română din Alba-Iulia.

D.c.m.s.

Ioan Stroca,
președinte

dr. Petru Penția,
secretar

Bărbați de încredere:
Iacob Păușanu
Alex. Țințariu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 792

135.

**1918, noiembrie 15/28, Pietroasa.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Comuna bisericească Petroasa⁴⁰⁵ (Köfalu) din protopopiatul Făgetului, dieceza Caransebeșului, împuternicește pe Ștefan Lăpugian⁴⁰⁶ ca în numele comunei suprascrisă să ia parte la adunarea națională ce se va ține în 1 decembrie 1918 st.n. în orașul Alba-Iulia.

Petroasa, în 15/28 noiembrie 1918.

Dimitrie Nistor
preot-președinte

Lăpușan Samson
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 525-526

⁴⁰⁵ Astăzi Pietroasa, comună în jud. Timiș

⁴⁰⁶ Ștefan Lăpugean (1890–1931), țăran, născut la Pietroasa în 1890.

**1918, noiembrie, Pogănești.
Hotărârea locuitorilor**

Hotărârea noastră

Obștea poporului român din comuna Pogănești⁴⁰⁷, din îndemn propriu și fără nicio silă sau ademenire din vreo parte, dă la iveală dorința fierbinte ce însuflețește inima fiecărui român și declară că voința sa nestrămutată este:

Voim să fim alăturați, împreună cu teritoriile românești din Ardeal, Banat, Ungaria și Maramureș, la Regatul României, sub stăpînirea Maiestății Sale, Regelui Ferdinand I.

În această hotărâre a noastră așternem tot ce au dorit strămoșii noștri, tot ce ne încălzește pe noi, cei de față și tot ce va înălța pururea pe fiii și nepoții noștri. Așa să ne ajute Dumnezeu! (Locul și data) [necompletat] Subscrierile:

Stăniș George
Toma Bâdea
Igna Han
Iancu Han
Dragostin Han
Iancu Burza
Gligor Negru
Dănilă Stăniș
Sofron Petrașca
Ioan Socolan Ilie
Sofron Han
Ioachim Ardelian
Ioan Margău
George Calian
Sofron Bota
Nicolae Biriș
Roman Catincia
Trandafir Han
Petru Onețu
Ioan Han

Dumitru Tripou
George Mariș
Ioachim Demian
Ioan Catincia
Iosiv Demian
Istiniu Onețu
Adam Calian
Androne Han
Damaschin Bâlea
Nicolae Onețu
Nicolae Mariș
Gligor Mariș
Dumitrie Han
Pascu Giea
Istimiie Demian
Nicolae Giea
Trandafir Calian
Crăciun Costea
Valer Costea
Toader Han
Drăgan Dragoș

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. V, f. 201

⁴⁰⁷ Sat în comuna Bârna, jud. Timiș

137.

**1918, noiembrie 16/29, Povergina.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Din partea adunării naționale române din comuna Povergina⁴⁰⁸ (Porzson) ținută la 16/29 noiembrie 1918 în casa comunală s-a luat următorul deciz:

Comuna Povergina se declară solidară cu interesele pur românești și consimte cu consiliul național român din Transilvania și țara ungurească, pentru unirea tuturor românilor întrun singur stat liber și independent.

Ca bărbat de încredere pentru de a ne prezenta la marea adunare ce se va ține la Alba Iulia în 18 noiembrie (1 decembrie c.n.) 1918 se alege Iochim Florescu⁴⁰⁹, iar în caz că dânsul va deveni bolnav, va lua parte preotul locului Patrichie Miclăuș și Ioan Gheorghina.

Povergina, la 16/29 noiembrie 1918.

Patrichie Miclăuș
preot, președintele adunării naționale
Miloștean Ioachim
bărbat de încredere

Ioan Toderescu
notarul adunării
Ioan Gergina
bărbat de încredere

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 517-518

138.

**1918, noiembrie 13/26, Reșița.
Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Română
pentru Ion Vida și Traian Doagă**

Comuna bisericească ortodoxă română
din Recița-română⁴¹⁰

Credențional

Subsemnatul comitet parohial din comuna Recița-română în ședința sa ținută la 13/26 noiembrie 1918 unanim alege de delegați pe dnii Ion Vida⁴¹¹

⁴⁰⁸ Astăzi Povergina, sat ce aparține orașului Făget, jud. Timiș

⁴⁰⁹ Ioachim Florescu (1870–1923), țaran. S-a născut la 16 ianuarie 1870, în satul Povergina, unde urmează și cursurile școlii primare din localitate.

⁴¹⁰ Reșița Română, astăzi încorporată municipiului Reșița, jud. Caraș-Severin

⁴¹¹ Ion Vida (1887–1949), preot. S-a născut la 5 octombrie 1887 în Reșița. După parcurgerea a șase clase reale la școala din Seghedin, urmează Institutul teologic din Caransebeș. Inițial

preot și pe Traian Doagă⁴¹² econom pentru a lua parte activă la adunarea națională ce se va ține în Alba Iulia la 18 noiembrie/1 decembrie 1918 și a decide cu votul lor liber și neinfluențat de nimeni. Spre scopul amintit se estradă⁴¹³ acest credențional.

Recița-română, la 13/26 noiembrie 1918.

George Nicolaevici
președinte

Ion Mărilă
notar

Bărbați de încredere
Ion Iliasa
Ion Scrobală

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 421-422

139.

**1918, noiembrie 12/25, Reșița.
Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Montană
lui Ion Jian Benus**

Credențional

Comitetul parohial gr[eco] ort[odox] român din comuna Recița-montană⁴¹⁴ în ședința sa ținută la 12/25 noiembrie 1918 sub prezidiul dlui preot Ion Popovici, fiind notar Petru Bandu, iar bărbați de încredere alege pe Ignate Herban și Albert Șimic, alege pe Domnul Ion Jian Benus⁴¹⁵ ca delegat al comunei bisericești gr[eco] ort[odoxe] rom[âne] din loc, la marea adunare națională ce se va ține în Alba Iulia la 1 decembrie 1918, spre care scop i se dă acest credențional.

capelan, a funcționat între 1910 și 1949 ca preot ortodox la parohia din Reșița Română. Membru al Partidului Național Țărănesc, Ioan Vida a deținut funcția de secretar al organizației Reșița, iar în 1928 a fost ales în Senatul României. S-a pensionat la 15 februarie 1949 și a decedat la 17 mai 1959, la Reșița.

⁴¹² Traian Doagă (1878-1950), țăran. S-a născut în Reșița în anul 1878. A fost membru al Reuniunii de cântări, lectura și muzică a plugarilor din Reșița Română. A decedat la Reșița, în 30 ianuarie 1950.

⁴¹³ Emite

⁴¹⁴ Localitatea Reșița Montană este încorporată municipiului Reșița, jud. Caraș-Severin.

⁴¹⁵ Ion Jian-Benus (1864-1927), muncitor. S-a născut în Reșița, unde a făcut școala generală, după care s-a angajat la fabrica de mașini din localitate. Dorind să cunoască țara, frații de dincolo de Carpați, trece, în 1906, clandestin frontiera dintre Austro-Ungaria și România, angajându-se, pentru scurt timp, muncitor la Atelierele C.F.R. Pașcani. După revenirea la Reșița este ales bărbat de încredere al muncitorilor de la întreprinderea S.T.E.G. A activat în mișcarea sindicală, participând, între altele, la organizarea Casei de asigurare socială din Reșița.

Recița-montană, în 12/25 noiembrie 1918

Ioan Popovici
președinte al ședinței
Bărbați de încredere
Ignate Herban
A. Șimic Satul

Petru Bandu
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 423-424

140.

**1918, noiembrie 12/25, Reșița.
Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Montană
lui Petru Stoicovici**

Credențional

Comitetul parohial gr[eco] ort[odox] român din comuna Reșița-montană în ședința sa ținută la 12/25 noiembrie 1918 sub prezidiul dlui preot Ioan Popovici, fiind notar Petru Bandu, iar bărbați de încredere pe dnii Ignate Herban și Albert Șimic - alege pe domnul Petru Stoicovici ⁴¹⁶ca delegat al comunei bisericești gr[eco] ort[odoxe] rom[âne] din loc, la marea adunare națională ce se va ține în Alba Iulia la 1 decembrie 1918, spre care scop i se dă acest credențional.

Recița-montană, în 12/25 noiembrie 1918.

Ioan Popovici
președinte al ședinței
Bărbați de încredere:
Ignate Herban,
A. Șimic

Petru Bandu
secretar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 425-426

⁴¹⁶ Petru Stoicovici (1867-1919), muncitor. S-a născut în Reșița, în 2 decembrie 1867. S-a angajat la uzinele S.T.E.G., unde a dobândit calificarea de fierar, rămânând aici până la finele vieții. A fost membru al Reuniunii de cântări și muzică din Reșița Montană.

141.

1918, noiembrie 13/26, Reșița.

Credențional dat de Reuniunea de cântări și muzică a plugarilor români din comuna Recița-română pentru Mihail Mercea și Ion Mărilă

Reuniunea de cântări și muzică a plugarilor români din comuna Recița-română

Credențional

Comitetul Reuniunii de cântări și muzică a plugarilor români din comuna Recița-română, în ședința ținută la 13/26 noiembrie 1918, alege unanim pe dnii Mihail Mercea⁴¹⁷, președinte, și pe Ion Mărilă, secretar, de delegați la Adunarea Națională ce se va ține la 18 noiembrie/1 decembrie 1918, în Alba Iulia, pentru a lua parte activă și a vota în numele Reuniunii noastre, liber și de nimenea influențat.

Recița-română, la 13/26 noiembrie 1918.

Anton Fărcășescu,
secretar ad hoc

George Chermeleu,
vicepreședinte

Bărbați de încredere:
Ioan Vida,
preot Doga Ion

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 333

142.

1918, noiembrie 12/25, Reșița.

Credențional dat de Reuniunea de cântări și muzică din Reșița-Montană lui Albin Vadász

Reuniunea română de cântare și muzică din Recița-montană

Credențional

Comitetul Reuniunii române de cântare și muzică din Recița-montană, în ședința sa ținută în 12/25 noiembrie 1918, sub prezidiul dlui Ioan Popovici, fiind notar Petru Bandu, ca bărbați de încredere dnii: Ignat Herban și Albert

⁴¹⁷ Mihail Mercea (1867-1921), țăran. A văzut lumina zilei la 15 ianuarie 1867 în Reșița. Deși în localitate existau întreprinderi industriale importante, nu l-a atras munca în uzină, el rămânând plugar. Tot la Reșița decedat la 2 decembrie 1921.

Șimic, alege pe Dl. Albin Vadász⁴¹⁸ ca delegat al comitetului Reuniunii române de cântare și muzică din loc la Marea Adunare Națională din Alba Iulia ce se va ținea duminică la 1 decembrie 1918, spre care scop i se dă acest credențional.

Recița-montană (Reesicabániya), în 12/25 noiembrie 1918.

Ioan Popovici,
prezident
secretar

Petru Bandu,

Bărbați de încredere:
Ignatie Herban
Albert Șimic

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 329

143.

**1918, noiembrie 12/25, Reșița.
Credențional dat de Reuniunea de cântări și muzică
din Reșița-Montană lui Nicolae Goanță**

Reuniunea română de cântare și muzică din Recița-montană

Credențional

Comitetul Reuniunii române de cântare și muzică din Recița-montană, în sedința sa ținută în 12/25 noiembrie 1918, sub prezidiul dlui Ioan Popovici, fiind notar Petru Bandu, ca bărbați de încredere dnii: Ignat Herban și Albert Șimic, alege pe Dl. Nicolae Goanță⁴¹⁹ ca delegat al comitetului Reuniunii române de cântare și muzică din loc la Marea Adunare Națională din Alba Iulia ce se va ținea duminică la 1 decembrie 1918, spre care scop i se dă acest credențional.

⁴¹⁸ Albin Vadasz (1881-1946), avocat, magistrat. S-a născut la 17 aprilie 1881 la Iasenova (azi Serbia). A urmat cursurile liceale la Biserica Albă, iar cele superioare la Facultatea de Drept a Universității din Budapesta, unde a obținut și titlul de doctor în drept. După finalizarea studiilor a profesat avocatura la Reșița (1910-1919). După Marea Unire a intrat în magistratură, funcționând ca judecător șef cu grad de președinte de tribunal la Judecătoria Făget (1919-1929), iar din 11 martie 1929 a fost numit judecător la Tribunalul Timiș cu grad de consilier la Curtea de Apel (1929-1938). După pensionare s-a înscris ca avocat definitiv în Baroul Timiș până la 12 iunie 1946, când moare la Timișoara.

⁴¹⁹ Nicolae Goanță (1883-?), revizor, profesor și director. S-a născut la 2 martie 1883 în Reșița și tot aici își va încheia viața. După terminarea unor studii de economie și stenografie făcute la Budapesta și la Cluj, se reîntoarce la Reșița ca revizor, apoi profesor și mai târziu chiar director al Gimnaziului din localitate. A colaborat cu articole la diverse publicații ale vremii, redactând și un curs de stenografie, care, însă, nu a fost tipărit. De asemenea, a scris o piesă de teatru intitulată *Primăvara vieții*.

Recița-montană (Reesicabániya), în 12/25 noiembrie 1918.

Ioan Popovici,
prezident
secretar

Petru Bandu,

Bărbați de încredere:
Ignatie Herban
Albert Șimic

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 331

144.

**1918, noiembrie 12/25, Reșița.
Credențional dat de Reuniunea română de lectură din Reșița-Montană
lui Grigore Pocrean**

Reuniunea română de lectură din Reșița-montană

Credențional

Comitetul Reuniunii române de lectură din Reșița-montană, în ședința sa ținută la 12/25 noiembrie 1918, sub prezidiul d-lui Ignat Herban, fiind notar Pentru Bandu, iar bărbați de încredere: dl Ioan Popovici și Nicolae Rachici, alege pe Dl Grigore Pocrean⁴²⁰ ca delegat al comitetului Reuniunii de lectură din loc la Marea Adunare Națională ce se va ținea în Alba Iulia la 1 decembrie 1918, spre care scop i se dă acest credențional.

Reșița-montană (Resicabánya) , la 12/25 noiembrie 1918.

Ignatie Herban,
președinte

Petru Bandu,
secretar

Bărbați de încredere:
Ioan Popovici
Nicolae Rachici

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol.I, f. 254

⁴²⁰ Grigore Pocrean (1866-1925), notar. S-a născut în anul 1866 la Reșița. După absolvirea Facultății de Drept se reîntoarce ca notar în orașul de pe malurile Bârzavei, devenind o figură cunoscută în peisajul vieții culturale și politice locale. A activat în cadrul Reuniunii române de lectură din Reșița Montană, societate pe care a reprezentat-o la Marea Adunare Națională din 1 Decembrie 1918. A fost primul primar al Reșiței după Marea Unire.

145.

**1918, noiembrie 12/25, Reșița.
Credențional dat de Reuniunea română de lectură din Reșița-Montană
lui Mihail Simu**

Reuniunea română de lectură din Reșița-montană⁴²¹

Credențional

Comitetul Reuniunii române de lectură din Reșița-montană, în ședința sa ținută la 12/25 noiembrie 1918, sub prezidiul dlui Ignat Herban, fiind notar Pentru Bandu, iar bărbați de încredere: dl Ioan Popovici și Nicolae Rachici, alege pe Dl. Mihail Simu ca delegat al comitetului Reuniunii de lectură din loc la Marea Adunare Națională ce se va ține în Alba Iulia la 1 decembrie 1918, spre care scop i se dă acest credențional.

Reșița-montană, în 12/25 noiembrie 1918.

Ignatie Herban,
președinte

Petru Bandu,
secretar

Bărbați de încredere:
Ioan Popovici
Nicolae Rachici

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol.I, f. 253

146.

**1918, noiembrie 12/25, Sasca Montană.
Mandat dat de cercul electoral Sasca Montană**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral Sasca-montană⁴²² din comitatul Caraș-Severin s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii: dr. Ilie Gropșianu⁴²³ avocat în Sasca-montană, în numele comunelor noastre Moldova-nouă, Padina Matei⁴²⁴ și Staierul Boșneagului⁴²⁵ și pentru întreaga Clisură, cu unanimitate de voturi.

⁴²¹ Azi Reșița, jud. Caraș-Severin

⁴²² Sasca Montană, comună în jud. Caraș-Severin

⁴²³ Ilie Gropșianu (1889-1942), avocat, magistrat, publicist. S-a născut la 24 iunie 1889 comuna Sasca Montană. A absolvit Liceul de Stat din Biserica Albă, apoi a urmat cursurile

Drept ce sus'numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral [...] ⁴²⁶ ținut în ziua de 12 noiembrie 1918.

Constantin Băleanu
prezident
Constantin Stroia
Ion Benga
bărbați de încredere din comune

Dimitrie Bunea
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 453

147.

**1918, noiembrie 16/29, Săceni.
Mandat dat de locuitorii comunei**

Mandat

Subsemnații locuitori români ai comunei Seceni⁴²⁷ - cercul Făgetului din comitatul Caraș Severin, au ales azi ca delegat al său pe dl. învățător Trifon Lugojanu⁴²⁸, însărcinându-l a lua parte în mod oficios și a reprezenta interesele noastre la adunarea convocată de marele Sfat al națiunei române - pe ziua de 17 noiembrie (1 decembrie) în Alba Iulia.

Facultății de Drept din Budapesta, unde a obținut licența și doctoratul juridic la 16 iunie 1906. La 16 noiembrie 1918 a deschis adunarea românilor din Sasca Montană, întrunire la care au participat și locuitorii multor așezări rurale vecine. A practicat magistratura și avocatura la Sasca Montană având gradul de consilier de Curte de Apel.

⁴²⁴ Sat în comuna Gârnic din jud. Caraș-Severin

⁴²⁵ Moldovița, localitate componentă a orașului Moldova-Nouă, jud. Caraș-Severin

⁴²⁶ Spațiu necompletat

⁴²⁷ Astăzi satul Săceni, jud. Timiș

⁴²⁸ Trifon Lugojan (1874-1948), învățător, dirijor și publicist. S-a născut în comuna Nădlac, județul Arad, la 27 mai 1874, din părinți învățători. Studiile le începe în comuna natală, apoi liceul la Arad și Brașov, Școala pedagogică din Caransebeș, iar în limba maghiară termină Școala normală de stat din Seghedin. După absolvire este numit învățător la Arad, Târgoviște, Dumbrava și Săceni. A publicat mai multe lucrări religioase.

Cu unanimitate plenipotențiem pe învățătorul nostru Trifon Lugojanu de a ne reprezenta la marea adunare și prin rostul său a da expresie neclătitei noastre dorințe de a ne alătura și contopi în hotarele României.

Trăiască România mare!!!

Seceni, în 16 noiembrie 1918

Trifon Lugojan

notar

Romulus Jurjonescu,

Paulescu Onofrie,

Ioan Paulescu,

Nicolae Marconescu,

George Ciubonescu,

Paulescu Romulus,

Ioan Criștiu,

Gervasie Păulescu

înv[ățător] pensionat, președinte

Iacob Lerinț,

George Ianculescu,

Gavrilă Marconescu,

Iosif Popescu,

Solomon Farcaș,

Sofroni Farcaș,

George Jurjonescu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 507

148.

1918, noiembrie 15/28, Sărăzani.

Mandat dat de locuitorii comunei

Mandat

Subsemnații locuitori ai comunei Sărăzani⁴²⁹ comit[atul] Caraș-Severin – am ales azi ca delegat al nostru pe Nicolae Drăgan⁴³⁰ însărcinându-l a lua parte în mod oficios la marea adunare națională ordinară și convocată de Marele Sfat național român – pe ziua de 17 noiembrie v.⁴³¹ în Alba Iulia.

Cu unanimitate – prin rostul delegatului nostru – ne exprimăm dorința de a ne alătura și contopi în hotarele României.

Trăiască România Mare!!!

Sărăzani, în 15 noiembrie v. 1918.

Hațegan Zenove

notar

Olariu Ion

Ion Rotariu

George Căprariu

Vichentie Ciorgaru

președinte

Iosif Hațegan

Iosif Șumanescu

Nicolae Margan

⁴²⁹ Astăzi sat în comuna Bârna, județul Timiș

⁴³⁰ Nicolae Drăgan (1869–1950), țăran. S-a născut în Sărăzani, la 12 aprilie 1869, într-o familie de țărani gospodari.

⁴³¹ Corect 18 noiembrie

Ilie Hațigan
Petru Farkoș
Nicolae Ursu
Giorge Ursulescu
Nicolae Antonie
Nicolae Drăgan
Silvius Farkosi

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 389-390

149.

**1918, noiembrie 15/28, Seceani.
Legitimație dată de Consiliului și Garda Națională Română**

Consiliul și Garda Națională Română din Seceani⁴³²

Legitimație

Dl. locot[enent] Ioan Martin⁴³³ este exmisul Consiliului și Gardei Naționale Române din Seceani și autorizat a se prezenta la Adunarea Română din Alba Iulia. Rugăm Adunarea de a asculta părerile noastre de la al nostru exmis.

Seceani, în 15/27⁴³⁴ noiembrie 1918.

Vasilie Darabantie,
Președinte
Ilie Stăniș (Lică)
Manasie Milosav
Ioan Neagu
Moise Mihoc
Nică Darabantie
Iosif Iorgi
Filipescu Genadie

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 819

⁴³² Sat, jud. Timiș

⁴³³ Ioan Martin (1893-1958), ofițer. Locotenentul Ioan Martin s-a născut în Seceani la 7 februarie 1893. La Marea Adunare Națională de la Alba Iulia participă ca delegat titular al Consiliului și Gărzii Naționale Române din Seceani.

⁴³⁴ Corect este 14/27 noiembrie 1918

**1918, noiembrie 8/21, Sânnicolau Mare.
Credențional dat de cercul electoral Sânnicolau Mare**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral Sâmiclăușul mare⁴³⁵ din comitatul Torontal s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Dr. Nestor Oprean⁴³⁶, avocat în Sâmiclăușul mare

Dr. Ioan Demian⁴³⁷, avocat în Sâmiclăușul mare

Eremie Popovici⁴³⁸, învățător în Vâlcani⁴³⁹

Dimitrie Blagoe⁴⁴⁰, econom în Cenadul mare⁴⁴¹

și Damian Isac, econom în Nerău⁴⁴²

cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

⁴³⁵ Astăzi orașul Sânnicolau Mare, jud. Timiș

⁴³⁶ Nestor Oprean (1857-1923), avocat. S-a născut în comuna Nerău, jud. Timiș, în anul 1857. După absolvirea școlii confesionale române din localitatea natală urmează clasele liceului maghiar din Kikinda și Facultatea de Drept la Universitatea din Budapesta. În anul 1885 se stabilește ca avocat la Sânnicolaul Mare. În toamna anului 1918 organizează Consiliul Național Român și Garda Națională Română în Sânnicolaul Mare. Deși a fost ales delegat titular al Cercului electoral Sânnicolaul Mare la Marea Adunare Națională din 1 Decembrie 1918, din cauza ocupației sârbești nu a ajuns la Alba Iulia. Cu toate acestea, în 2 decembrie 1918 a fost ales membru în Marele Sfat Național Român.

⁴³⁷ Ioan Demian (1878-1952), avocat. S-a născut în localitatea Hărtăgani, comuna Băița, jud. Hunedoara, la 5 ianuarie 1878. Studii la Gimnaziul român din Brad, Liceul „Andrei Șaguna” din Brașov și la facultățile de drept din Debrețin, Cluj și Budapesta, unde susține licența în anul 1904 și doctoratul în științe juridice în anul 1906. Activează ca avocat în Sânnicolaul Mare (1906-1930) și notar public la Biled și Periam (1931-1949). A fost deputat în Parlamentul României, președinte al despărțământului „Astrei” din Sânnicolaul Mare, președinte al Reuniunii de cântări „Doina” din Sânnicolaul Mare, întemeietor și conducător al mai multor societăți economice și comerciale.

⁴³⁸ Eremie Popovici (1875-1938), învățător. S-a născut în comuna Nerău, la 2 iulie 1875, unde urmează și școala primară. Funcționează ca învățător la Vâlcani până la decesul survenit în 7 decembrie 1938.

⁴³⁹ Vâlcani, comună în jud. Timiș

⁴⁴⁰ Petru Fleșieriu, paroh în Sânnicolau Mare, a fost delegat în locul lui Dimitrie Blagoe

⁴⁴¹ Astăzi înglobat comunei Cenad, jud. Timiș

⁴⁴² Sat în comuna Teremia Mare, jud. Timiș

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Sâmiclăușul mare ținut în ziua de 8/21 noiembrie 1918.

Petru Fleșieriu,
prezident
Nicolae Cotoșman
George Ostrovăț
Savu Blagoie
Ion Iovan
Ioan Simion
Constantin Zomborean
Alexandru Lupu Ilcău

Atanasiu Lipovan
notar

Bărbați de încredere din comune

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 740-742

151.

**1918, noiembrie, Sânnicolau Mare.
Credențional dat de Garda Națională Română**

Credențional

Subsemnații adevărim că Comanda Supremă a Gărzilor Naționale Române din Ungaria și Transilvania, din comitatul Torontal (Sâmiclăușul Mare⁴⁴³, secția), a ales azi ca delegați al acestui cerc electoral pe sublocotenent Coriolan Băran⁴⁴⁴, în Nerău⁴⁴⁵, și vol[untar] caporal Valeriu Mihaiu⁴⁴⁶, în Nerău.

Drept ce sus-numiții delegat sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin

⁴⁴³ Azi Sânnicolau Mare, oraș, jud. Timiș

⁴⁴⁴ Coriolan Băran (1896-1979), avocat și om politic. Studii la Dumbrăvița, Mako, Brașov, *Facultatea de Drept* din Budapesta și Cluj. A fost primar al Timișoarei în perioada 23 decembrie 1929 - 28 august 1930, 26 septembrie 1938 - 6 februarie 1939 și 22 decembrie 1939 - 6 octombrie 1940, prefect al județului Timiș, subsecretar de stat sub guvernele Miron Cristea și Armand Călinescu. Înfăințează și conduce societatea „Corală Banatului”, face parte din conducerea „Astrei Bănățene” și a Institutului Social Banat-Crișana, fiind totodată director general al Băncii Comerciale din Timișoara și președinte al Clubului de fotbal „Ripensia” (1938-1942). A fost arestat în data de 5 mai 1954, făcând parte din lotul demnitarilor, și deus în Penitenciarul Sighet, unde este ținut în arest 5 ani, fără a fi judecat.

⁴⁴⁵ Sat, jud. Timiș

⁴⁴⁶ Valeriu Mihaiu (1897-1981), avocat. Născut la Nerău în 5 aprilie 1897. Până în anul 1915 a fost avocat, iar de atunci notar public în Sânnicolau Mare, rămânând în această funcție până în 1926. Decedează în Timișoara la 5 iunie 1981.

Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acesta ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat de la Comanda supremă a G[ărzii] N[aționale] R[omâne], în noiembrie 1918.

Al. Vlad, maior,
prezident

Rimbaș, loc[otenent]
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 835

152.

**1918, noiembrie 15/28, Silagiu.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Subsemnații adevărim că în comuna bis[ericească]gr[eco]-cat[olică] din Silagiu⁴⁴⁷ (Nazilas)⁴⁴⁸ din comitatul Timișului s-a ales azi ca delegat al acestei comune bis[ericești] dnul Nicolau Lugoșan [Nicolae Lugojan⁴⁴⁹]– învățător în Silagiu (Nagyszilas), cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din această comună bis[ericească] și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

⁴⁴⁷ Localitate componentă a orașului Buziaș, jud. Timiș

⁴⁴⁸ Corect Nagyszilas, denumirea maghiară a localității

⁴⁴⁹ Nicolae Lugojan (1885-1978), învățător, preot și protopop. S-a născut în comuna Silagiu, județul Timiș, în 23 mai 1885. Școala primară în comuna natală și la Buziaș, Gimnaziul de stat din Lugoj și Preparandia din Oradea. Funcționează ca învățător și cantor la școlile confesionale unite din Parța (1904-1913) și la Silagiu (1913-1919). În anul 1920 urmează cursurile de viticultură-vinificație la Chișinău, fiind apoi numit director al Școlii inferioare de viticultură din Miniș, jud. Arad. În anul 1927, urmând teologia la Lugoj, a fost numit administrator parohial, apoi paroh și protopop la parohia română unită din comuna Izvin, jud. Timiș-Torontal, iar în anul 1931 a fost ales președinte al Camerei de Agricultură, din județul Timiș-Torontal.

Dat din colegiul electoral al comunei bis[ericești]gr[eco]-cat[olice] din Silagiu, ținut în ziua de 28 noiembrie 1918.

Nicolae Barbus,
prezident
Bunescu Pavel
Damian Iosim
Ikonie Damian
Ion Ramnianțiu
Pavel Ramnianțiu
Pascu Lăiețiu
George Lăiețiu

Nicolau Lugoșan,
notar
Kotil Petru
Savu Ramnianțu
Simion Ramnianțiu
Ion Ramnianțiu
Simion Borca
Iosim Rămnianțu

Bărbați de încredere din comune

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 618

153.

**1918, noiembrie 16/29, Sintești.
Credențional dat de locuitorii comunei**

Credențional

Comitetul partidului național român din comuna Sintești⁴⁵⁰ în adunarea sa ținută în 16 noiembrie a.c. au ales pentru marea adunare națională din 18 noiembrie/1 decembrie a.c. de la Alba-Iulia ca delegat ordinar pe locuitorul Dumitru Lazărescu⁴⁵¹ din Sintești, încredințându-l că la marea adunare națională română în deplină putere să reprezinte comuna Sintești.

Sintești, în 16/29 noiembrie 1918.

Traian Mihailovici
notar

Partenie Matei
președinte

bărbați de încredere:
Ioan Stoian
Simon Curiac

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 523-524

⁴⁵⁰ Sat în comuna Margina, jud. Timiș

⁴⁵¹ Dumitru Lăzărescu (1886–1960), țaran. S-a născut în localitatea Sintești, în anul 1886, în familia unor țărani înstăriți. A fost mult timp președintele Cooperativei „Sinteșteana”, cooperativă apreciată în zona Făgetului.

154.

**1918, noiembrie 15/28, Surducu Mic.
Mandat dat de locuitorii comunei**

Mandat

Locuitorii din comuna Surducul-mic⁴⁵², în adunarea lor ținută la 16/29 noiembrie 1918, au ales pentru Marea Adunare Națională din 18 noiembrie/1 decembrie a.c. de la Alba-Iulia, ca delegat pe dl. profesor:

Samson Criștiu⁴⁵³,

încredințându-l că la numita adunare, în deplină putere să reprezinte poporul român din comuna Surducul-mic.

Surducul-mic, la 16/29 noiembrie 1918.

Damaschin Ghergina
președinte

Trifon Ardelean
not[arul] adun[ării]

bărbați de încredere:
Niculae Crisciu
Nicolae Mezinca

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 519

155.

**1918, noiembrie 11/24, Timișoara.
Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral**

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral al Timișoarei din comitatul Timiș ținută în 11 no[iembrie] v./24 no[iembrie] n. 1918 în Timișoara la orele 11 a.m.

Prezident: Dr. Cornel T. Albu.
Notari: Lazăr Bain.

⁴⁵² Astăzi Surducu Mic, sat în comuna Traian Vuia, jud. Timiș

⁴⁵³ Samson Crișciu (1880-?), profesor. S-a născut la 3 decembrie 1880 în Surducul-Mic, jud. Caraș-Severin, într-o familie de țărani frunțași. Școala primară a făcut-o în Surducul-Mic și Lugoj, liceul la Lugoj și Brașov, unde a trecut și examenul de bacalaureat. Studiile universitare le-a urmat la Viena (1901-1902), înscriindu-se la Facultatea de Științe, urmând specialitatea matematică și fizică, continuându-le, apoi, la Budapesta (1902-1905). A fost profesor la Școala Normală din Arad, Școala Normală din Caransebeș, Liceul „Coriolan Brediceanu” din Lugoj, din 1919 și până la pensionare, în anul 1941.

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă a 5 delegați în Marea Adunare Națională Română, care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari prin adunare dnii: Ioan Balint și Vasilie Drăgan.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii: Dr. Cornel T. Albu din Timișoara Fabric, Dr. Cornel Crăciunescu⁴⁵⁴ din Timișoara Cetate, Dr. George Miculescu⁴⁵⁵ din Timișoara Fabric, Petru Tălău din Timișoara Fabric, Moise Doboșan⁴⁵⁶ din Timișoara Mehala. Ca urmare prezidiul declară pe dnii: Dr. Cornel T. Albu, Dr. Cornel Crăciunescu, Dr. George Miculescu, Petru Tălău, Moise Doboșan, aleși din partea românilor din acest cerc cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la Adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidiali aleși deputați să fie provăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre.

Despre ce, luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele 12.

D.c.m.s.

Dr. Cornel T. Albu,
prezidentul adunării electorale

Lazăr Bain,
notarul adunării electorale

⁴⁵⁴ Cornel Crăciunescu, avocat. S-a născut în Timișoara, în familia unui preot ortodox. După finalizarea studiilor liceale, a urmat dreptul la Facultățile din Bratislava și Cluj, susținându-și doctoratul la 31 octombrie 1903. În 3 martie 1894, la Timișoara, participă la adunarea generală a Institutului de credit și economii Timișana, din conducerea căruia făcea parte, și se pronunță pentru înființarea unui fond bănesc destinat sprijinirii activității cultural-politice românești. Sprijină întemeierea și susține activitatea gazetei „Dreptatea” din Timișoara, are un rol important în întemeierea despărțămintelor „Astra” din Banat. După Marea Unire a avut o lăudabilă carieră ca magistrat, fiind promovat în luna aprilie 1920 consilier la Curtea de Apel Cluj, apoi transferat la Curtea de Casație.

⁴⁵⁵ George Miculescu (1885-?), avocat. S-a născut la 30 iulie 1885 în Timișoara. Studiile universitare le urmează la Facultatea de Drept din cadrul Universității din Budapesta (1905-1910), unde susține și doctoratul (1913).

⁴⁵⁶ Moise Doboșan (1839-1928), țăran. S-a născut în anul 1839 în comuna Mehala, azi cartier al municipiului Timișoara. Obștea sătenilor îl impune ca primar între anii 1910-1918, apreciindu-i preocuparea de apărare a drepturilor naționale ale românilor. După Marea Unire, apreciat de săteni, este reales primar al comunei între 1919-1921, contribuind la aplicarea Reformei agrare.

Bărbați de încredere din comunele cercului:
Ioan Balint
Vasile Drăgan

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 572-573

156.

**1918, noiembrie 11/24, Timișoara.
Credențional dat în cercul electoral Timișoara**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Timișoarei din comitatul Timiș s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Dr. Cornel T. Albu în Timișoara-Fabric,
Dr. Cornel Crăciunescu în Timișoara-Cetate,
Petru Tălău în Timișoara-Fabric,
Dr. George Miculescu în Timișoara-Fabric
și Moise Doboșan în Timișoara-Mehala
cu unanimitate.

Drept ce sus numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Timișoara, ținut în ziua de 11/24 noiembrie 1918.

Dr. Cornel T. Albu,
prezident
Ioan Balint
Vasile Drăgan

Lazăr Bain,
notar

Bărbați de încredere din comune

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 574-578

157.

**1918, noiembrie, Timișoara.
Credențional dat de Comanda Supremă a Gărzilor Naționale Române
lui Laurean Cristea**

Credențional

Subsemnații adevărim că Comanda Supremă a Gărzilor Naționale Române din Ungaria și Transilvania, din comitatul Timișoara⁴⁵⁷, a ales azi ca delegat al acestui cerc electoral pe dl Laurean Cristea⁴⁵⁸ în Giulveț⁴⁵⁹.

Drept ce sus-numitul delegat este prin aceasta autorizat a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acesta ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat de la Comanda supremă a G[ărzii] N[aționale] R[omâne], în Noiembrie 1918.

Al. Vlad, maior,
President

Rimbaș, loc[otenent],
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 829

158.

**1918, noiembrie, Timișoara.
Credențional dat de Comanda Supremă a Gărzilor Naționale Române
lui Ștefan Vulpe**

Credențional

Subsemnații adevărim că Comanda Supremă a Gărzilor Naționale Române din Ungaria și Transilvania, din comitatul Timișoara⁴⁶⁰, a ales azi ca delegat al acestui cerc electoral pe dl Ștefan Vulpe în Pardani.

⁴⁵⁷ Corect este comitatul Timiș

⁴⁵⁸ Laurean Crâsta (1896-1939), notar. S-a născut în localitatea Cebza la 20 iulie 1896, fiind fiul țaranul fruntaș Alexandru Crâsta. După absolvirea scolii gimnaziale, urmează cursuri universitare, funcționând apoi ca notar în localitățile Foeni, Ghilad, Tormac, Valcani și Cebza, activitate pe care o continuă și după Marea Unire.

⁴⁵⁹ Giulvăz

⁴⁶⁰ Corect este comitatul Timiș

Drept ce sus-numitul delegat este prin aceasta autorizat a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române, care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acesta ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat de la Comanda supremă a G[ărzii] N[aționale] R[omâne], în Noiembrie 1918.

Al. Vlad, maior,
President

Rimbaș, loc[otenent],
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 829

159.

**1918, noiembrie 15/28, Timișoara.
Credențional dat de PNR din comitatul Timiș
pentru cercul electoral Moravița**

Credențional

Comitetul central comitatens al Partidului Național Român din comitatul Timiș, ca organ reprezentant al acestui comitat, delegă pe domnii:

1. Părintele Avram Corcea⁴⁶¹ din Coștei⁴⁶²
2. Părintele Ion Andreescu⁴⁶³ din Voivodinț⁴⁶⁴

⁴⁶¹ Avram Corcea (1868-1951). Preot și folclorist, scriitor originar din Coștei (născut la 14 aprilie 1868), părinții săi fiind țărani. Școala primară o face la Coștei, liceul la Beiuș și Teologia la Sibiu. La 12 mai 1891 este numit preot în satul de origine, apoi catihet al tinerimii ortodoxe române la școlile din Vârșeț, asesor consistorial, iar din iunie 1910 și secretar al Biroului eparhial Caransebeș.

A fost președinte și membru al despărțământului Vârșeț al „Astrei”, fondator și director al Institutului de economii și credit „Luceafărul” din aceeași localitate.

⁴⁶² Astăzi localitate în Serbia

⁴⁶³ Ioan Andreescu (1881-?), preot, profesor. S-a născut la 19 mai 1881 în comuna Petrilova (Petrila), județul Caraș-Severin. Preot-paroh și directorul Școlii confesionale din Voivodinț (1906-1919) și președinte al Reuniunii de citire și cântări. În noiembrie 1918 a fost ales în fruntea Consiliului Național Român și al Gărzii Naționale Române din Voivodinț. În 1919 s-a stabilit în Timișoara ca profesor secundar titular la Liceul „C. D. Loga”, de unde s-a pensionat în septembrie 1941.

⁴⁶⁴ Astăzi localitate în Serbia

3. Dr. Nicolae Imbroane⁴⁶⁵ din Verșeț⁴⁶⁶

4. Romulus Molin⁴⁶⁷ din Verșeț

5. Ion Alexandrescu⁴⁶⁸ din Varadia⁴⁶⁹ pentru cercul electoral Moravița la Marea Adunare Națională, care să va ține la Alba Iulia în 1 decembrie a.c. st.n., precum și la alte eventuale adunări naționale ce să vor mai ține, unde vor reprezenta numitul cerc electoral cu vot decisiv și consultativ.

Timișoara, 28 noiembrie 1918.

Comitetul central comitatens al Partidului Național Român din comitatul Timiș.

Cornel Crăciunescu,
Secretar

Dr. Aurel Capra,
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 704

⁴⁶⁵ Nicolae Imbroane (1883-1961), avocat, om politic, publicist. S-a născut la Coștei în 20 octombrie 1883. Școală primară a făcut-o la Coștei, gimnaziul la Biserica Albă, liceul la Brașov și facultatea la Budapesta și Cluj. A fost avocat în Vârșeț, prefect al județului Timiș-Torontal (1921-1922; 1926-1927) și deputat de Timișoara și Oravița în Parlamentul României Mari.

⁴⁶⁶ Orașul Vârșeț, în Serbia

⁴⁶⁷ Romulus Silviu Molin (1886-1957), publicist, om politic. S-a născut la 27 septembrie 1886 în comuna Maidan, jud. Caraș, plasa Oravița. Primele clase primare le face în comuna natală, liceul la Brașov, apoi urmează cursurile Facultății de Drept la Universitatea din Budapesta. A studiat științele jurnalistice la Universitatea din Zürich și la Universitatea Catolică din Lille, urmând cursuri de jurnalistă și la Paris, Perugia și München. Colaborează la cotidianul catolic „La Croix” din Franța și, tot pe atunci, este jurnalist acreditat la Societatea Națiunilor din Geneva. În perioada (1911-1912) redactor la „Poporul Român” și la „Lupta” din Budapesta, iar după Marea Unire de la Alba Iulia, chiar și director al „Poporului Român”. După revenirea de la Alba Iulia a fost prigonit, urmărit și maltrat de autoritățile sârbești din Vârșeț, fapt pentru care se decide să se refugieze în România. În luna martie 1919 s-a stabilit la Timișoara. După instaurarea administrației românești în Timișoara, la 3 august 1919, este numit prefect de poliție al orașului și Comisar al Consiliului Dirigent pentru inventarierea averilor fostului stat maghiar în orașul Timișoara. A fost ales deputat al circumscripției Reșița din județul Caraș-Severin, pentru primul Parlament al României Mari și în 1922.

⁴⁶⁸ Ioan Alexandrescu (1867-1948), învățător. S-a născut la 29 martie 1867 în comuna Vărădia, jud. Caraș-Severin. După finalizarea studiilor, se întoarce în comuna natală, funcționând ca învățător din 1895. În toamna anului 1918 a fost ales președinte al Consiliului Național Român din Vărădia. Moarte la 8 februarie 1948 la Vărădia.

⁴⁶⁹ Astăzi comuna Vărădia, jud. Caraș-Severin

160.

**1918, noiembrie 14/27, Timișoara.
Legitimație dată de Partidul Social-Democrat din Timișoara**

Secțiunea română a Partidului Social-Democrat din Timișoara.

Legitimație

Pentru delegatul Traian Novac⁴⁷⁰ al secțiunii Partidului Soc[cial]-Democrat din Timișoara, care e încredințat să participe și să vorbească în numele muncitorilor români organizați din Timișoara la Adunarea Națională Română ce se va ține la Alba-Iulia Duminică, la 17 No[iembrie]⁴⁷¹ st. v. 1918.

Timișoara, la 14 no[iembrie] 1918.

[semnătură indescifrabilă]
notar

[Semnătură indescifrabilă]
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 973

161.

**1918, noiembrie 11/24, Timișoara.
Plenipotență dată de Reuniunea de lectură română din Timișoara-Fabric**

Plenipotență

Reuniunea de lectură română din Timișoara-Fabric, pe baza hotărârii sedinței ținute în 24 noiembrie 1918 st.n., esmite ca delegați la Adunarea Națională Română din Alba Iulia, care se va ținea în 18 noiembrie st.v. (1 decembrie st.n.) 1918, pe domnii: Ioan Balint și George Despot.

⁴⁷⁰ Traian Novac (1882-1969), muncitor. S-a născut în 2 octombrie 1882 la Ticvaniul Mic. Urmează cursurile primare în localitatea natală, iar cele gimnaziale la Banyaluka (Bosnia). În anul 1900 se află la Oravița; intră în rândul clasei muncitoare, având meseria de tâmplar. În anul 1903 devine membru al PSD. Din 28 martie 1905 este ales secretar general al sindicatului muncitorilor de pământ din Banat, când înființează 75 secții ale acestuia în satele bănățene. Este întemnițat în câteva rânduri de autoritățile austro-ungare ca fiind conducătorul și organizatorul numeroaselor greve ale muncitorilor și țăranilor. În anul 1907 este membru al Comitetului Central al Secției române a P.S.D., iar în timpul primului război mondial are o bogată activitate împotriva militarismului și războiului. Alături de Caius Brediceanu și Silviu Dragomir este ales notar al Marelui Sfat Național Român. La Timișoara editează în 1919 gazeta „Înainte”, ca organ al P.S.D. român din Banat. În anul 1946 este primar al municipiului Timișoara. După 1947 va fi arestat și întemnițat.

⁴⁷¹ Corect este 18 decembrie 1918

Timișoara, la 24 noiembrie 1918.
Dr. George Miculescu,
secretar

Petru Minișan,
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 257

162.

**1918, noiembrie 11/24, Timișoara.
Proces-verbal luat în ședința Reuniunii de lectură română
din Timișoara-Fabric**

Proces-verbal

luat în ședința comitetului Reuniunii de lectură română din Timișoara-Fabric la 24 noiembrie 1918 st. n. în localul școlii gr[eco]-or[ientale] române din Timișoara-Fabric

Prezenți au fost Domnii: Petru Minișan, președinte, Simeon Faur, vicepreședinte, Dr. George Miculescu, secretar, Ioan Balint, bibliotecar, George Despot, econom, Dr. Cornel Crăciunescu, Avram Blașiu, George Seculici, Petru Sepetian, George Ghiuchici și Cornel Trailescu, ca membri în comitet.

Președintele declară ședința de deschisă și enunță că la ordinea zilei este pusă alegerea alor doi delegați, care să reprezinte „Reuniunea” la Marea Adunare Națională din Alba-Iulia carea se va ținea în 18 noiembrie v. (1 decembrie st. n.) 1918.

Comitetul alege pe domnii Ioan Balint și George Despot, care se îndrumă ca să reprezinte „Reuniunea” în mod solemn. Spezele efective ale numiților domni se vor achita după reîntoarcerea lor de la Adunarea Națională. Nemaifiind alte obiecte de pertractat, ședința se încheie la orele 12 a.m.

D.c.m.s.

Dr. George Miculescu,
secretar

Petru Minișan,
președinte

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 255

163.

**1918, noiembrie 15/28, Timișoara.
Credențional dat de Reuniunea pentru ajutorarea învățăceilor
și sodalilor meseriași și comerciali români din Timișoara**

Credențional

Subscrișii, ca conducători ai „Reuniunii pentru ajutorarea învățăceilor și sodalilor meseriași și comerciali români din Timișoara”, facem cunoscut tuturor că am încredințat pe dl. Alexandru Bălaș, în Timișoara, ca să reprezinte această Reuniune la Adunarea Națională a Românilor din Ungaria și Transilvania, care se va ține la 1 decembrie 1918 st.n.

Timișoara, la 28 noiembrie 1918, st.n.

Dr. Ioan Doboșan,
președinte

Ioan Mandy,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 915

164.

**1918, noiembrie 15/28, Timișoara.
Credențional dat de Reuniunea învățătorilor**

Reuniunea învățătorilor de la școlile confesionale gr[eco]-or[todoxe] din protopopiatele: Timișoara, Belinț⁴⁷², B. Comloș⁴⁷³, Lipova și Vinga⁴⁷⁴.

Credențional

Subscrișii adevărim că Domnii Iuliu Vuia⁴⁷⁵ și Vasile Bogoi sunt esmiși ca delegați ai reuniunii noastre la Marea Adunare Națională Română,

⁴⁷² Comună, jud. Timiș

⁴⁷³ Azi Comloșu Mare, jud. Timiș

⁴⁷⁴ Comună, jud. Arad

⁴⁷⁵ Iuliu Vuia (1865-1933), învățător, profesor, publicist. S-a născut în localitatea Felnac, județul Timiș, la 11 martie 1865. Școala primară o urmează în localitatea natală, gimnaziul la Timișoara, apoi urmează cursurile Preparandiei din Arad. Învățător suplinitor în Timișoara, apoi la Școlile confesionale românești din Remetea (1883-1884), Belinț (1884-1885), Chesinț (1885-1886), învățător și director la școala confesională din Comloșu-Mare (1886-1910), pensionat forțat în baza legii școlare Apponyi (1910-1919), profesor și director al

convocată pe duminică, în 18 noiembrie 1918, în Alba-Iulia, precum și pentru alte adunări care s-ar ținea eventual în anul viitor.

Timișoara, din ședința comitetului ținută la 15/28 noiembrie 1918.

Iuliu Vuia,
președinte

Aurel Bodescu,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. I, f. 663

165.

**1918, noiembrie 14/27, Tîrnova.
Plenipotență dată de Comitetul Național Român**

Cerc elec. Zorlențu-Mare

Plenipotență

Comitetul național român din Tîrnova, comitatul Caraș-Severin în ședința sa din 14/27 noiembrie 1918, cu unanimitate de voturi alege de delegați pentru adunarea generală a tuturor românilor din Ardeal, Banat și Ungaria, care se va ține în 18 noiembrie (1 decembrie) 1918 în Alba Iulia (Gyula-Fehérvár) pe următorii Domni, cu vot decisiv pentru împreunarea românilor din toate țările: Valeriu Turnea⁴⁷⁶, Damian Birău⁴⁷⁷ și Rusalîn Rus⁴⁷⁸.

În lipsa sigilului comitetului național, se apasă sigilul bisericii greco-orientale.

Tîrnova la 14/27 noiembrie 1918

Ioan Turnea
președintele comitetului național român

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 427

Școlii Normale din Caransebeș (1919-1930). A fost prim secretar al Asociației învățătorilor din Banat și apoi președinte al ei timp de 30 de ani, președinte al Casinei române și al Casei naționale din Caransebeș, deputat în Parlamentul României pentru Cercul electoral Bocșa (1922-1926), președinte al Asociației profesorilor secundari, secția Caransebeș. A publicat mai multe lucrări de istorie, pedagogie și manuale școlare.

⁴⁷⁶ Valeriu Turnea (1894-1930), funcționar. S-a născut la Tîrnova, la 17/29 iulie 1894, fiind unul dintre cei trei copii ai preotului Ioan Turnea. După absolvirea liceului s-a angajat ca funcționar la Reșița.

⁴⁷⁷ Damian Birău (1875-1959), funcționar. S-a născut în anul 1875 în comuna Tîrnova, veche așezare românească din județul Caraș-Severin. La terminarea studiilor gimnaziale s-a încadrat funcționar la Reșița, mai apoi devenind consilier de bancă în același oraș.

⁴⁷⁸ Rusalîn Rus (1875-1939), țăran. S-a născut la 12 ianuarie 1875 în comuna Tîrnova, unde își va petrece, de altfel, întreaga viață, practicând agricultura.

166.

**1918, noiembrie 14/27, Țerova.
Adeverință dată lui Petru Miclosina**

Adeverință

Precum că Petru Miclosina⁴⁷⁹, om în etate de 36 ani, locuitor de aici, e însărcinat din partea comunei acesteia a lua parte la adunarea națională ce se va ține zilele acestea la Alba Iulia.

Țerova⁴⁸⁰, în 27 noiembrie 1918

jude comunal
Ioan Roșu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 441

167.

**1918, noiembrie 14/27, Țerova.
Adeverință dată lui Ioan Uzun**

Adeverință

Precum că Ioan Uzun⁴⁸¹, om în etate de 35 ani, locuitor de aici, e însărcinat din partea comunei acesteia a lua parte la adunarea națională ce se va ține zilele acestea la Alba-Iulia.

Țerova, în 27 noiembrie 1918

judele comunal
Ioan Roșu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 443

⁴⁷⁹ Petru Micloșină (1892-1858), meseriaș. S-a născut în 6 august 1892 în Țerova. A făcut Școala de arte și meserii și a lucrat ca lăcătuș-armurier la Uzinele de fier și domeniile Reșița ori ca fierar în satul de baștină.

⁴⁸⁰ Fost sat, încorporat astăzi municipiului Reșița, jud. Caraș-Severin

⁴⁸¹ Ioan M. Uzun (1883-1964), meseriaș. A văzut lumina zilei, la 27 martie 1883, în localitatea Țerova. După absolvirea gimnaziului, a urmat Școala de arte și meserii, dobândind calificarea de croitor-cojocar, nerenunțând însă nici la cultivarea pământului în satul natal. În 1918 dezertează din armata austro-ungară, revine în țară și desfășoară la Țerova și în satele vecine, propagandă pentru desprinderea Banatului de Austro-Ungaria și unirea tuturor românilor.

**1918, noiembrie 11/24, Varadia.
Protocol luat în adunarea poporală**

Protocol

luat în adunarea poporală a românilor din comuna Varadia ⁴⁸², aparținătoare la cercul electoral Moravița, ținută la 11/24 noiembrie 1918.

1. Adunarea poporală constatătoare din nenumărate persoane alege de președinte: Ion Alexandrescu

notar: Pan Jura

bărbați de încredere: Remus Mioc,

Ion Branca Giula.

2. După ce președintele adunării lămurește scopul întrunirii, adunarea poporală alege cu aclamațiune de reprezentanți ai cercului electoral Moravița la Adunarea Națională a poporului român la Alba Iulia pe următorii:

1. Romulus S. Molin

2. Ion Andreescu (Voivodinț)⁴⁸³

3. Ion Alexandrescu (Varadia)⁴⁸⁴

4. Dr. Nicolae Imbroane

5. Avram Corcia.

Din Garda Națională:

1. sublocotenent Gheorghe Velici⁴⁸⁵ (Varadia)

2. voluntar Cornel Moise⁴⁸⁶ (Voivodinț).

Acest protocol servește totodată ca credențional reprezentanților aleși.

D.c.s.

Ion Alexandrescu,
preș[edinte]

Pan Jura
notar

Bărbați de încredere:

Remus Mioc

Alexandrescu v.Andru

Ion Branca

Nicolae Crețu

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 700-701

⁴⁸² Astăzi comuna Vărădia, jud. Caraș-Severin

⁴⁸³ Astăzi localitate în Serbia

⁴⁸⁴ Astăzi comuna Vărădia, jud. Caraș-Severin

⁴⁸⁵ George Velici (1895-1961), profesor. Născut la Vărădia în anul 1895, G. Velici absolvise Seminarul greco-catolic la Blaj, profesând ca preot ori învățător în această localitate. Când s-a constituit aici Garda Națională Română, sublocotenentul George Velici a fost investit comandant. După Unire a fost profesor la Blaj și la liceul din Anina, unde va deceda la 1 decembrie 1961.

⁴⁸⁶ Cornel Moise. De profesie comerciant, domiciliat în Voivodinț. A făcut parte din Garda Națională a Românilor din Voivodinț fiind, în același timp, membru în comitetul de conducere a consorțiului pentru înființarea publicației "Opinca", pe care a sprijinit-o și financiar.

**1918, noiembrie 13/26, Văliug.
Credențional dat de Comitetul Național Român comunal**

Credențional

Comitetul național gr.[eco] ort[odox] român din comuna Văliug în sedința sa ținută în 13/26 noiembrie 1918 sub prezidiul dlui Ioan Băleanu, fiind notar dl. Miron S. Mănescu, iar bărbați de încredere dnii Ștefan Pănescu și Ștefan Spătariu – alege pe dl. Ștefan Pănescu⁴⁸⁷ ca delegat al comitetului național gr.[eco] ort[odox] român din loc la marea adunare națională ce se va ține la Alba Iulia la 1 Decembrie 1918, spre care scop I se dă acest credențional. Văliug, în 13/26 noiembrie 1918.

Ion Bălean

președinte

Bărbați de încredere:

Ștefan Pănescu

Ștefan Spătariu

Sigiliu

Miron Sofron Mănescu

notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 419

**1918, noiembrie 14/27, Vârșeț.
Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Moravița**

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Moravița din comitatul Timiș, ținută în Vârșeț⁴⁸⁸ la 27 noiembrie 1918.

Prezident: Dr. Mihai Gropsian.

Notari: Nicolae Candrea

George Aldan.

⁴⁸⁷ Ștefan Pănescu (1881-1970), cojocar. S-a născut la Văliug, la 6 octombrie 1881. A făcut șase clase primare și trei profesionale și a avut două meserii: cojocar și blănar. Ștefan Pănescu a luat parte la primul război mondial și în urma rănilor suferite a devenit invalid. A făcut parte din Garda Națională constituită în toamna anului 1918 în comună, iar la Alba Iulia a reprezentat Cercul electoral Bocșa Română. Începând cu vara anului 1919 a devenit primar al comunei Văliug, dar, după câțiva ani, s-a mutat la Reșița, unde va și deceda în 26 martie 1970.

⁴⁸⁸ Orașul Vârșeț, în Serbia

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română, care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari prin [...] ⁴⁸⁹ dnii:

Vasile Tulburean

și Ion Fometescu.

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii:

Romul Molin din Vârșet,

Ion Andreescu din Coștei ⁴⁹⁰,

Ion Alexandrescu din Vărădia,

George Velici din Vărădia,

Cornel Moise din Voivodinț,

Ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Romul Molin,

Ion Andreescu,

Ion Alexandrescu,

George Velici și

Cornel Moise

aleși din partea românilor din acest cerc, cu vot universal, ca delegați ai cercului electoral, îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidiale aleșii deputați să fie provăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre.

Despre ce, luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele 10.

D.c.m.s.

Dr. Mihai Gropsian,
prezidentul adunării electorale

Nicolae Candrea
George Aldan
notarii adunării electorale

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 698-699

⁴⁸⁹ Spațiu necompletat

⁴⁹⁰ Astăzi localitate în Serbia

**1918, noiembrie 11/24, Vârșeț.
Protocol luat în cercul electoral Vârșeț**

Protocolul

cercului electoral Verșeț din conferința românilor, ținută în 24 noiembrie 1918

1. Președintele Dr. Petru Zepeniag, notar Ion Baias.

Pentru adunarea națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania cu datul de 7/20 noiembrie a.c. pe ziua de 18 noiembrie v./1 decembrie n. 1918 la Alba-Iulia.

Să emit următorii delegați:

1. Dr. Mihai Spăriosu, Verșeț
2. Dr. Petru Istfan⁴⁹¹, Verșeț
3. Lazar Ciuta, Verșeț
4. Ion Maleta⁴⁹², Verșeț
5. Valeriu Cârja, Verșeț

care se plenipotențiază a reprezenta cercul electoral Verșeț la conferința amintită.

2. Pentru autenticarea acestui protocol să designează Avram Corcea și Dr. Nicolae Imbroane.

D.c.m.s

Autenticători:

Avram Corcea

Dr. Nicolae Imbroane

Dr. Petru Zepeniag,
președinte
Ion Băiaș,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 676

⁴⁹¹ Petru Ișfan (1885-?), avocat. S-a născut la 7 februarie 1885 în Denta, jud. Timiș. Studiile liceale le-a făcut la Liceul Maghiar de Stat din Timișoara, obținând, în anul 1905, diploma de bacalaureat. Absolvent al Facultății de Drept din Cluj, a profesat avocatura la Vârșeț.

⁴⁹² Ioan Maleta (1852-1934), comerciant. S-a născut în comuna Coștei, la 6 iulie 1852, din părinți țărani. A urmat școala primară în Coștei și școala comercială din Vârșeț. a fost membru activ al Consorțiului bancar pentru înființarea ziarului „Opinca”, primul ziar sătesc din Banat, apărut pentru scurt timp – întâi la Coștei, apoi la Vârșeț.

172.

**1918, noiembrie 11/24, Vârșeț.
Credențional dat lui Avram Corcea**

Credențional

Adunarea cercului electoral Moravița, întrunită azi în Vârșeț, plenipotențiază pe Dl. Avram Corcea din Coștei de a reprezenta cercul nostru electoral la Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania pe ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918 la Alba Iulia.

Vârșeț, 11/24 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere:
Dr. Mihai Spăriosu
Nicolae Băiaș

Avram Corcea,
președinte
dr. Nicolae Imbroane,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 706

173.

**1918, noiembrie 11/24, Vârșeț.
Credențional dat lui Ion Andreescu**

Credențional

Adunarea cercului electoral Moravița, întrunită azi în Verșeț, plenipotențiază pe Dl. Ion Andreescu din Voivodințl de a ne reprezenta cercul nostru electoral la Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania pe ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918 la Alba-Iulia.

Vârșeț, la 24 noiembrie 1918

Bărbați de încredere:
Dr. Mihai Spăriosu
Nicolae Băiaș

Avram Corcea,
președinte
dr. Nicolae Imbroane,
Notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 714

174.

**1918, noiembrie 11/24, Vârșeț.
Credențional dat lui Nicolae Imbroane**

Credențional

Adunarea cercului electoral Moravița întrunită azi în Verșeț plenipotențiază pe Dl. Dr. Nicolae Imbroane din Vârșeț de a reprezenta cercul nostru electoral la Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania pe ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918 la Alba-Iulia.

Vârșeț, la 11/24 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere:

Dumitru Spiridon
Nicolae Rain

Avram Corcea
președinte
Nicolae Imbroane
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 708

175.

**1918, noiembrie 11/24, Vârșeț.
Credențional dat lui Ion Alexandrescu**

Credențional

Adunarea cercului electoral Moravița, întrunită azi în Verșeț, plenipotențiază pe Dl. Ion Alexandrescu din Varadia de a ne reprezenta cercul nostru electoral la Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania pe ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918 la Alba-Iulia.

Verșeț, la 24 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere
Dr. Mihai Spăriosu
Nicolae Băiaș

Avram Corcea,
președinte
dr. Nicolae Imbroane,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 706

176.

**1918, noiembrie 11/24, Vârșeț.
Credențional dat lui Ion Maleta**

Credențional

Adunarea cercului electoral Verșeț, întrunită azi în Verșeț, plenipotențiază pe dl. Ion Maleta din Verșeț de a ne reprezenta cercul nostru electoral la Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania pe ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918 la Alba-Iulia.

Verșeț, la 11/24 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere:
Avram Corcea
Dr. Nicolae Imroane

Dr. Petru Zepeniag,
președinte
Ion Băiaș,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 680

177.

**1918, noiembrie 11/24, Vârșeț.
Credențional dat lui Lazăr Ciuta**

Credențional

Adunarea cercului electoral Verșeț, întrunită azi în Verșeț, plenipotențiază pe dl. Lazăr Ciuta din Verșeț de a ne reprezenta cercul nostru electoral la Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania pe ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918 la Alba-Iulia.

Verșeț, la 11/24 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere
Avram Corcea
Dr. Nicolae Imroane

Dr. Petru Zepeniag,
președinte
Ion Băiaș,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 682

178.

**1918, noiembrie 11/24, Vârșeț.
Credențional dat lui Mihai Spăriosu**

Credențional

Adunarea cercului electoral Verșeț, întrunită azi în Verșeț, plenipotențiază pe dl. Mihai Spăriosu din Verșeț de a ne reprezenta cercul nostru electoral la Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania pe ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918 la Alba-Iulia.

Verșeț, la 11/24 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere:
Avram Corcea
Dr. Nicolae Imroane

Dr. Petru Zepeniag,
președinte
Ion Băiaș,
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 678

179.

**1918, noiembrie 11/24, Vârșeț.
Credențional dat lui Virgil Voina**

Credențional

Subsemnatul birou al adunării cercului electoral Verșeț și Moravița prin prezenta plenipotențiază pe dl Virgil Voina din Verșeț pentru a prezenta și înmâna protocoalele cercurilor electorale amintite, împreună cu credenționalele celor emiși la Adunarea Națională a națiunii române din Alba-Iulia, care se va ține la 1 decembrie a.c.

Verșeț, la 28 noiembrie 1918.

Dr. Petru Zepeniag,
președintele adunării cercului electoral Verșeț

Avram Corcea,
președintele adunării cercului electoral Moravița

Ion Băiaș,
notarul adunării cercului electoral Verșeț

Dr. Nicolae Imbroane,
notarul adunării cercului electoral Moravița

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 684

180.

**1918, noiembrie 11/24, Vârșeț.
Credențional dat lui Romul Molin**

Credențional

Adunarea cercului electoral Moravița întrunită azi în Verșeț plenipotențiază pe Dl. Romul Molin din Vârșeț de a reprezenta cercul nostru electoral la Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania convocată de Marele Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania pe ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918 la Alba-Iulia.

Vârșeț, la 11/24 noiembrie 1918.

Bărbați de încredere:

Dumitru Spiridon
Nicolae Rain

Avram Corcea
președinte
Dr. Nicolae Imbroane
notar

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 710

181.

**1918, noiembrie 10/23, Vinga.
Protocol luat în adunarea cercului electoral Cocota (Orcyfalva)**

Protocol

luat în comuna Vinga⁴⁹³ (cercul elect[oral] „Cocota”) în ziua de 10/23 noiembrie 1918.

Prezenți subscrișii, ca reprezentanții comunelor aparținătoare cercului electoral Cocota (Orcyfalva)⁴⁹⁴, întruniți pentru delegarea alor cinci (5) delegați cercului pentru Marea Adunare Națională Română.

1. Dl Dr. Traian Șincai prin scurte cuvinte informează pe cei prezenți despre scopul adunării de azi, ca la Marea Adunare Națională Română și cercul nostru electoral să fie reprezentat prin cinci (5) delegați și invită pe cei prezenți să se constituie, alegându-și un președinte și un notar.

⁴⁹³ Sat, comună, jud. Arad

⁴⁹⁴ Corect Orczyfalva sau Orczifalva, denumirea maghiară pentru Orțișoara, comună în jud. Timiș

Se aclamă ca prezident dl Dr. Traian Șincai, av[ocat] în Vinga, iar ca notar dl. V. Lăzărescu, cand[idat] de preot din Jadani⁴⁹⁵.

2. Membrii de încredere ai comunelor românești din cercul electoral Cocota (Orcyfalva) aclamă de delegați pe domnii:

Dr. Traian Șincai⁴⁹⁶, avocat în Vinga, păr[intele] Nicolae Vulpe⁴⁹⁷, paroh în Jadani, păr[intele] Vichentie Radu, paroh în Satchinez, George Bășăneanțu⁴⁹⁸, econom în Bărateaz⁴⁹⁹, Nicolae Lazarescu⁵⁰⁰, econom în Jadani.

Cu acestea protocolul s-a încheiat și subscris.

D.c.m.s.

Dr. Traian Șincai
președinte
Vasile Lăzărescu
notar
Nicolae Crîșmariu

George Basanieanțu
Pavel Tismănariu
Dr. Petru Morariu
Livius T. Mihailoviciu
Matei Terziu
Teodor Coman
Mihailovici George
Remus Chendi
Nic. Vulpe
Iuliu Moldan
Georges Tocitu.

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. III, f. 662-663

⁴⁹⁵ Astăzi satul Cornești, în comuna Orțișoara, jud. Timiș

⁴⁹⁶ Traian Șincai (1871-1939), avocat. S-a născut în 12 mai 1871, în comuna Valea Vinului, jud. Satu Mare. A făcut studii liceale la Baia Mare și Academia de Drept din Oradea. A fost avocat în Vinga până în 1919, apoi notar în Arad.

⁴⁹⁷ Nicolae Vulpe (1876-1951), preot. S-a născut în 3 octombrie 1876 în comuna Murani. După absolvirea școlii primare și a claselor gimnaziale a urmat cursurile Institutului teologic din Arad. În anul 1901a fost hirotonit și a ocupat parohia Jadani în calitate de paroh, pe care a păstorit-o timp de 42 de ani, până la 1 mai 1943 când s-a retras la pensie. La intrarea României în război va fi arestat și internat pe timp de șase luni în lagărul din Șopron, până la 19 iunie 1917, apoi a mai fost închis 30 de zile.

⁴⁹⁸ George Bășăneanțu (1871-1921), țaran. S-a născut în localitatea Bărateaz, jud. Timiș, la 6 august 1871. Cercului electoral Cocota (Orțișoara).

⁴⁹⁹ Sat în comuna Satchinez, jud. Timiș

⁵⁰⁰ Nicolae Lăzărescu (1868-1949), țaran. S-a născut în localitatea Jadani în anul 1868. A fost președintele organizației P.N.R. din comuna Orțișoara, participând activ la campaniile electorale din anii 1905-1910 și la lupta pentru dobândirea votului universal. În toamna anului 1918 ia parte la organizarea Gărzii Naționale Române din Jadani și va face parte din conducerea ei. A fost ales primar al localității Jadani și deputat în Consiliul județean Timiș în perioada interbelică.

**1918, noiembrie 10/23, Vinga.
Credențional dat în cercul electoral Cocota (Orcyfalva)**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Cocoții (Orcyfalva) din comitatul Timiș sau ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Dr. Traian Șincai, avocat în Vinga

Nicolae Vulpe, paroh în Jădani

Vichentie Radu, paroh în Satchinez

Nicolae Lazarescu, econom în Jădani

și George Bășăneanțu, econom în Bărăteaz

cu unanimitate.

Drept ce sus-numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte mari adunări naționale române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Cocota (Orcyfalva) ținut în ziua de 23 noiembrie 1918.

Dr. Traian Șincai,
prezident

Vasile Lăzărescu,
notar

Pavel Tismănariu din Hodoni⁵⁰¹

Dr. Petru Morariu din Satchinez

Nicolae Crișmariu din Bărăteaz

Dr. Traian Șincai din Vinga

Livius T. Mihailoviciu din Murani⁵⁰²

Matei Terziu din Fibiș

Teodor Coman din Murani

Mihailovici George din Cerneteaz⁵⁰³

Remus Chendi din Bencec rom[ânesc]⁵⁰⁴

Nic. Vulpe din Jadani

Iuliu Moldan din Remetea rom[ână]⁵⁰⁵

⁵⁰¹ Sat în comuna Satchinez, jud. Timiș

⁵⁰² Sat în comuna Pișchia, jud. Timiș

⁵⁰³ Sat în comuna Giarmata, jud. Timiș

⁵⁰⁴ Astăzi Bencecu de Jos, sat în comuna Pișchia, jud. Timiș

⁵⁰⁵ Azi Remetea Mare, sat, comună, jud. Timiș

183.

**1918, noiembrie 15/28, Voiteg.
Credențional dat de Consiliul Național Român**

Credențional

Consiliul Național Român din Voiteg⁵⁰⁷ încredințează pe Alecsandru Țieran⁵⁰⁸, învățător], a participa și reprezenta comuna noastră la Adunarea Națională a națiunii române din Ungaria și Transilvania la Alba-Iulia, ce se va ține la 18 noiembrie v. a.c., la orele 10 a.m., unde este îndatorat a pretinde ca și comitatul Timișului, care e în majoritate locuit de români, să fie alăturat la noul stat independent românesc.

Voiteg, la 15 noiembrie 1918.

Ioan Vermeșan, președinte

Alecsandru Marta

Aurel Chitescu

Alexandru Ciorugă

Ștefan Dan

Nicolae Boccean

Ioan Cioban

Petru Iacob

Ion Chitescu

Alexandru Țieran,
notar

⁵⁰⁶ Sat în comuna Orțișoara, jud. Timiș

⁵⁰⁷ Sat, comună, jud. Timiș

⁵⁰⁸ Alexandru Țieran (1882-1944), învățător. Născut în localitatea Voiteg, județul Timiș, la 24 ianuarie 1882, se întoarce în mijlocul sătenilor din mijlocul cărora s-a ridicat, ca învățător. Școala primară o face la Voiteg, gimnaziul la Ciacova, liceul la Vârșeț și Arad, apoi Institutul pedagogic din Caransebeș. Întemeiază prima cooperativă de consum, numită de localnici „Țierana”, în semn de cinstire pentru învățătorul lor. Pune bazele, în anul 1920, băncii populare „Voitegeana”. Întemeiază Casa Națională din localitate numită Casa Culturală „Prințul Mihai I”, fiind președintele ei până la pensionare.

**1918, noiembrie 11/24. Voivodinț.
Protocol luat în cercul electoral Moravița**

Protocol

S-a luat în comuna Voivodinț⁵⁰⁹ din Adunarea poporală ținută în 11/24 Noemvre 1918 la 11 ora a.m.

Preotul Ioan Andreescu, explicând rostul adunării invită adunarea a se constitui și însuși propune, iar adunarea aclamă apoi pe preotul Ilie Dabiciu de președinte, pe Ioan Gligu de secretar și pe Lazăr Boțoi și Avram Stoica de bărbați de încredere.

Biroul ocupând loc la masa prezidențială, prin rostul prezidiului mulțumește pentru încredere și deschizând ședința pune la ordinea zilei alegerea delegaților cercului electoral Moravița și a Gărzii naționale conform convocării dat. 7/20 Noemvre 1918 a Marelui Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania la Adunarea națională fixată pe ziua de duminică 18 Noemvre (1 Decemvre) a.c. la Alba Iulia.

Preotul Ioan Andreescu cerând cuvânt[ul] arată scopul și însemnătatea Adunării naționale și la fine propune spre alegere lista de candidați fixată de frunțașii cercului.

Adunarea alege cu unanimitate pe următorii candidați:

1. Pentru cercul electoral Avram Corcea, Ioan Andreescu, Romul Molin, Dr. Nicolae Imbroane, Ioan Alexandrescu.
2. Pentru garda națională Gh. Veliciu și Cornel Moisă. Eshaurindu-se ordinea de zi prezidiul mulțumește pentru ordine și închide ședința.

D.c.m.s.

Ilie Dabiciu
președinte

Ioan Gligu
notar

⁵⁰⁹ Astăzi localitate în Serbia

**1918, noiembrie 14/27, Zorlențu Mare.
Proces-verbal luat cercul electoral**

Proces-verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Zorlențu-mare⁵¹⁰ din comitatul Caraș-Severin ținută în 27 noiembrie la Lugoj 1918.

Prezident: Aureliu Spătan

Notari: Nicolae Goanță

Gheorghe Tiapu

Prezidentul dă citire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă alor 5 delegați în Marea Adunare Națională Română care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s-a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atare prin [...] ⁵¹¹ dnii

Grigore Pocrean și

Ioan Jian din Reșita-mont[ană].

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutinului făcut de biroul adunării se constată că unanimitatea voturilor au întrunit dnii:

Aureliu Spătan⁵¹² din Sacul⁵¹³

Nicolae Cornean⁵¹⁴ din Apadia

Gheorghe Baltean⁵¹⁵ din Șdioara⁵¹⁶

⁵¹⁰ Comuna Zorlențu Mare, jud. Caraș-Severin

⁵¹¹ Spațiu necompletat

⁵¹² Aurel Spătan (1860-1932), preot. S-a născut la 10 octombrie 1860, în comuna Groși, județul Arad. Face studii în satul natal, Școala normală la Arad, Școala reală și Institutului teologic din Arad. În anul 1885 a fost numit capelan, iar din 1886 preot în Sacul. S-a pensionat în 1929 și a decedat la Sacu, în ziua de 30 noiembrie 1932.

⁵¹³ Comuna Sacu, jud. Caraș-Severin

⁵¹⁴ Nicolae Corneanu (?-1939), preot. Descendent al unei vechi familii de învățători și preoți, a urmat tradiția înaintașilor, studiind teologia la Caransebeș. Ca urmare, a fost hirotonisit diacon în ziua de 25 februarie 1883, prezbiter la 26 februarie același an, ca la 1 iunie 1908 să fie distins cu brâu roșu de episcopul Nicolae Popea. A fost membru în congregația comitatului Caraș-Severin și președinte al institutului de credit „Banca Graniței”.

⁵¹⁵ Gheorghe Bălțean (1881-1961), învățător și poet. S-a născut în Topleț la 1 iulie 1881, unde urmează primele clase primare, continuând la Școala civilă din Orșova. La Caransebeș urmează Institutul pedagogic pe care l-a absolvit în anul 1900. Este numit învățător în comuna Jdioara unde rămâne până în 1925. Este un participant activ la mișcarea cultural-politică, scriind sute de poezii, majoritatea având caracter patriotic. Este înmormântat în localitatea natală, Topleț, la 23 decembrie 1961.

⁵¹⁶ Jdioara, sat în comuna Criciova, jud. Timiș

Pavel Avram⁵¹⁷ din Gavoșdia⁵¹⁸,
Aureliu Dragu⁵¹⁹ din Șdioara,
ca urmare prezidiul declară pe dnii

Aureliu Spătan, Nicolae Cornean, Gheorghe Baltean, Pavel Avram și Aureliu Dragu aleși din partea românilor din acest cerc cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română, care se va convoca din partea Consiliului Central Național Român încă în decursul acestui an și la Adunările care eventual le va convoca în decursul anului următor.

Prezidiul dispune ca în urma acestei enunțări prezidiali aleși deputați să fie prevăzuți cu credenționale, iar o parie a acestui proces verbal să se trimită imediat Consiliului Central Național Român.

Spre știre

Despre ce luându-se acest proces verbal în 2 parii, dintre care unul se va păstra la Consiliul Național Român din fruntea comitatului, actul de alegere se încheie la orele 11.

D.c.m.s.

Aureliu Spătan
prezidentul adunării electorale
Grigore Pocreanu
Ioan Jian
Mihail Simu
Ioan Frana
Ioan Munteanu
Ioan Daicovici
Ioan Dorca
Ion Peica
Pavel Maroievici
Constantin Zsarcz
Petru Lația
Ioan Basiu
Antoni Neaga

Georgiu Tiapu
Nicolae I. Goanță
notarii adunării electorale
Nicolae Cornean
Nicolae Mișu
Ioan Pavan
Constantin Nika
Romulus Pădurean
Petru Pecurariu
Constantin Maidan
Moisa Florea
Florian Ivan
Ion Francescu
Nicolae Truica

bărbați de încredere din comunele cercului

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 409-410

⁵¹⁷ Pavel Avram (1873-1945), țăran. S-a născut în localitatea Oloșag, județul Timiș, la 29 iunie 1873. Se stabilește în comuna Găvojdia, fiind ales aici primar între anii 1914-1916; 1918-1920 și 1931-1934. Se stinge din viață la Găvojdia în 22 august 1945.

⁵¹⁸ Găvojdia, comună în jud. Timiș

⁵¹⁹ Aurel Dragu (1880-1930), funcționar. S-a născut în localitatea Jdioara, la 5 decembrie 1880. Școala primară o urmează la Jdioara, apoi pleacă la Nădrag unde este ucenic la uzina din localitate. În anul 1921 urmează un curs pentru specializare ca notar. A fost funcționar, impiegat la notariatul din Jdioara, iar din anul 1921 notar al acestei localități.

**1918, noiembrie 14/27, Zorlențu Mare.
Credențional dat în cercul electoral**

Credențional

Subsemnații adevărim că în cercul electoral al Zorlențului-mare din comitatul Caraș Severin s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dnii:

Aureliu Spătan în Sacul
Nicolae Cornean în Apadia
Gheorghe Baltean în Șdioara
Pavel Avram în Gavoșdia
și Aureliu Dragu în Șdioara,
cu unanimitate.

Drept ce sus'numiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române care eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Banatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Zorlențu-mare ținut în ziua de 14/27 noiembrie 1918.

Aureliu Spătan
prezident

Nicolae I. Goanță
notar

Grigore Pocreanu, Ioan Jian [din] Recița mont[ană]⁵²⁰, Mihail Simu [din] Recița Română⁵²¹, Ioan Dorca, Ioan Frana [din] Jupa, Ioan Daicoviciu [din] Ohaba-mutnic⁵²², Ioan Munteanu, Pavel Maroievici [din] Prisaca, Peica Ion, Nicolae Miu, Ioan Pavan, Constantin Nika, Romulus Pădurean, Constantin Maidan [din] Brebul⁵²³, Petru Pecurariu [din] Brebul, Const. Zsarcș [din] Valeadeni, Moise Flore [din] Gavoșdia, Florian Ivan [din] Valeadeni, Ion Francescu [din] Valeadeni, Ioan Stănescu, George Dragina [din] Tincova, Petru Ghiocel, Dimitrie Soceneanțu din Sacul

bărbați de încredere din comune

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia. Colecția documente, Documentele Unirii, vol. II, f. 411-415

⁵²⁰ Satul Reșița Montană, astăzi încorporat municipiului Reșița, jud. Caraș-Severin

⁵²¹ Satul Reșița Română, astăzi încorporat municipiului Reșița, jud. Caraș-Severin

⁵²² Satul Ohaba-Mâtnic, în comuna Copăcele, jud. Caraș-Severin

⁵²³ Astăzi comuna Brebu, jud. Caraș-Severin

**DELEGAȚI AI BANATULUI ALEȘI PENTRU A PARTICIPA
LA MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ
DE LA ALBA IULIA DIN 1 DECEMBRIE 1918**

Nr. Crt.	Localitatea/cercul electoral/garda națională/asociația,	Numele și prenumele delegaților aleși
0	1	2
1	Alibunar – cercul electoral Uzdin	Ioanichie Neagoe (Petrovasela), Dr. Gheorghe Miclea (Alibunar), Dr. Pavel Abadeanu (Becicherecul-Mare), Gheorghe David (Uzdin), Stefan Popa (Seleuș)
2	Aradul nou – cercul electoral	Dr. Aurel Crișan (Aradul Nou), Sava T. Seculin (Sânnicolaul Mic), Nicolae Radu (Firigihaz), Aurel Sebeșan (Fenlac), Damian Sebeșan (Secusigiu)
3	Arad – Consistoriul român ortodox	Gherasim Sârb (Belinț), Ștefan Cioroianu (Comloșu Mare), Fabriciu Manuilă (Lipova)
4	Arad – Consiliul național central român	Iosif Popovici (Cliciova)
5	Arad – din partea presei române	Dr. Avram Imbroane (Lugoj)
6	Banloc – cercul electoral Cicidorf (Zichyfalva)	Simeon Lațcu (Sân Ianaș), Nicolae Raicu (Mărghita Mare), Trifu Cocora (Partoș), Ioan Coșariu (Tolvadia), Virgil Musta (Mărghita Mare)
7	Bătești	Petru Cernescu
8	Beba Veche	Nicolae Vasile
9	Becicherecu Mic	Dr. Pompiliu Cioban, Dr. Aurel Cosma, Dr. Gheorghe Adam din Timișoara, Ioan Marincu din Medveș și Petru Toma din Chișoda
10	Bichigi	Constantin Coroțiu
11	Birchiș – cercul electoral Făget-Birchiș	Laurențiu Barzu, Dimitrie Bulzan (Birchiș), Ion Tomșa (Căpălnaș), Eugen Spinanțiu (Căprioara), Iustin Mihailovici (Ostrov). Supleanți: Toma Becicherechean (Țela), Eftimiu Diac (Bata), George Catincea (Pojoga), George Murărescu (Bacamezeu), Solomon Madoș (Virișmort)
12	Biserica Albă	Dr. Traian Gerguția, Dr. Nestor Porumb, George Penția, Pavel Omescu, Traian Lazăr

13	Bocșa Montană – Garda Națională Română	Mihail Gașpar (D), Iosif Popa (D), Aurel Doloreanu (D), Iosif Miclău (D), Ioachim Perian (D), Nicolae Săbău (D), Petru Avram.
14	Bocșa Română–cercul electoral	Dr. Nicolae Birăescu, Coriolan Zuiac, George Roșcovan, Petru Avram, Virgil Spinean
15	Botinești	Petrică Crisciu
16	Brănești	Iosif Capotescu
17	Breazova	Ioan Lăpugăanu
18	Brebu	Grigore A. Dogariu, Petru Pecurariu
19	Bucovăț	Petru Lazăr
20	Bujoru (Traian Vuia)	Teodor Bejinar
21	Buziaș–cercul electoral Rittberg (Végvár)	Dimitrie Borca (Buziaș), Victor Mercea (Buziaș), Avram Ciocoiu (Vucova), Nicolae Rămneanțu (Silagiu), Ioan Răchițan (Vucova)
22	Caransebeș – oraș	Dr. George Labonțiu, Dr. Petru Florianu
23	Caransebeș – cercul electoral	Gore Ion (Mehadia), Nicolae Ivanescu (Marga), Dr. Alexandru Morariu (Caransebeș), Ilie Românu (Domașnea), Dr. Ion Sîrbu (Rudăria)
24	Caransebeș – Comunitatea de avere	Alexandru Balas-Lissa, Constantin Pepa
25	Caransebeș – Consistoriul Eparhial	Dr. Cornel Cornean
26	Caransebeș – Corporațiunea meseriașilor	Nicolae Novăcescu, Dimitrie Baba
27	Caransebeș – Institutul pedagogic	Alexandru Buțiu
28	Caransebeș – Institutul teologic	Dr. Moise Ienciu
29	Caransebeș – Reuniunea învățătorilor	Mihai G. Crăciun (Hodoș), Ioan Marila (Reșița-Română)
30	Caransebeș– Sfatul învățătorilor români din fosta graniță militară a Severinului	George Neamțu, Iosif Olariu
31	Caransebeș– Societatea de lectură „Ioan Popasu”	George Vuc, Ioan David
32	Caransebeș – Societatea femeilor române	Dimitrie Sgăvîrdia, Elena Biju
33	Caransebeș – Societatea română de cântări și muzică	Nicolae Sporea și George Bona
34	Caransebeș – Societatea română de înmormântări	Dimitrie Beuca, George Borlovan
35	Caransebeș – Societatea română de lectură	Dr. Valeriu Meda, Constantin Călțun

36	Cerneteaz	Iosif Chișu
37	Chișoda	Iosif Ciorogariu, Petru Toma, Nicolae Dumitru, Iosif Vlajicu și Iosif Olariu
38	Comloșu Mare – cercul electoral Banat Comloș	Teodor Bucurescu, George Mașa, Andrei Bălan, Ioan Pascu, Vichente Stanciu
39	Constanța (Lunga)	Nicolae Vălcăneanț
40	Coșava	Adam Iliescu
41	Coșteiu de Sus	Eugen Sudreșian
42	Crivina de Sus	Ștefan Rusu Codrean
43	Curtea	Ioan I. Caba, Filimon Glava
44	Cuvin	Andrei Drencea, Sfetozarie Drencea, Ștefan Băla, Dimitrie senior Radivoi, Ioan Bălan, Gavrilă Ciolac. Dr. Titu Mălai (GNR), Traian Cârcioban (GNR)
45	Deliblata	Dr. Aurel Novac, Victor Popovici (Deliblata), Sava Guțu (Deliblata), Teodor Petrica (Nicolințul-Mare), Remus Bortos (Cuvin)
46	Doloave	Teodor Cătălină, Ioan Drăgilă, Aron Cătălină
47	Doman – comitetul parohial	Traian Gherguța, Marius Colojoară.
48	Doman – corul bisericesc	Ion Andrei Mircea, Traian Drăgălina, Toma Purcărița
49	Drăgsinești	Axente Dragoescu
50	Făget – cercul electoral Făget-Birchiș	Dr. George Gârda (Făget), Victor Feneșiu (Făget), Vasile Iancu (Făget). Supleanți: Ioan Stoian (Sintești), Dimitrie Bejinar (Bujoru), Solomon Togerescu (Curtea).
51	Făget – Reuniunea de citire și cântare a plugarilor români	Danilă Ilițescu
52	Făget – Reuniunea învățătorilor din protopopiat	Ioan Ionași (Margina), Traian Mihailovici (Sintești)
53	Fărășești	Martin Vasiescu
54	Gătaia – cercul electoral Rittberg (Végyvár)	Dr. Nicolae Popovici (Gătaia), Damaschin Mărian (Deta), Ioan Mitariu (Opatița), Ioan Ciucurel (Șoșdea), Pamfilie Jurcovici (Gherteniș)
55	Ghilad	Ioan Albu, George Nicolescu, Nicolae Pescariu, Ioan Roșiu.
56	Giulvăz – cercul electoral Párdány	Gheorghe Treta (Cebza), Alexandru Crâsta (Cebza), Alexandru Cristești (Giulvez), Trăilă Mezin (Giulvez), Simion Olariu (Giulvez), Ioan Nica Glavan (Foeni), Laurean Cristea (Macedonia), Ștefan Vulpe (Macedonia), Nicolae Brănuțiu (Macedonia).
57	Gladna Română	Damian Cimponerescu
58	Hodoș – Reuniunea de cântări a plugarilor români	Ioan Crișan, Iuliu Vodă

59	Homojdia	George Ursulescu
60	Ilidia – cercul electoral Sasca	Cornel Țeicu, Gheorghe Ivan, Gheorghe Lungu, Simeon Bartolomeiu, Vasilie Vuia
61	Izvin – cercului electoral Timiș-Recaș	Todor Novac (Izvin), Dr. Lucian Gheorghevici (Timișoara), Dr. Sever Bugariu (Recaș), Nicolae Manea (Topolovăț Mare), Alexandru Martin (Ictar)
62	Lipova – cercul electoral	Dr. Constantin Misici (Lipova), Dr. Aurel Cioban (Belotinți), Dr. Aurel Halic (Șiștaroveți), Teodor Muntean (Lipova), Mihai Vasiescu (Lipova)
63	Lipova – Societatea română de lectură	Camil Manuilă, Iuliu Onu
64	Lovrin– cercul electoral	Grigorie Vermeșan (Pesac), Cuzman Bogdan (Pesac)
65	Lugoj – cercul electoral	Adam Groza (Coșteiul-Mare), Ion Jurca (Păru), Gheorghe Rusalin (Lugoj), Iosif H. Barbu (Lugoj), Porfir Oprișoniu (Lugoj)
66	Lugoj – Institutul teologic greco-catolic român	Dr. Ioan T. Magyar
67	Lugoj – Casina română	Virgil Simionescu
68	Lugoj – Capitulum greco-catolic român	Ioan Boroș
69	Lugoj – Consistoriul gr.cat. român al Diecezei de Lugoj	Valeriu Giurgiu
70	Lugoj – Dieceza greco-catolică	Valeriu Traian Frențiu (Lugoj), Crișan Teofil (Hațeg), Țiucu Ioan (Lugoj), Muntean George (Găvojdia), Petean Iosif (Vermeș), Luca Laurian (Arad), Jivanca Mihail (Petroman), Dr. Brânzău Nicolae (Comloșu Mare), Poșiar Silviu (Oravița), Popa Iosif (Bocșa Montană), Poruțiu Victor (Varadia), Pop Ioan (Hunedoara), Stupinean Iosif (Geoagiu), Ienea Ioan (Orăștie), Bolboca Nicolae (Baia de Criș), Zugrav Nicolae (Lupeni), Muntean Nicolae (Grădiște)
71	Lugoj – Corpul învățătoresc din Lugoj	Constantin Liuba
72	Lugoj – Reuniunea de cântări „Lira”	Ioan Bacău
73	Lugoj – Facultatea teologică	Dr. Ioan Magyar
74	Lugoj – Institutul pedagogic greco-catolic de fete	Dr. Victor Bîrlea
75	Lugoj – Reuniunea română de muzică și cântări	Ioan Vidu, Virgil Luca, Virgil Bocu
76	Lugoj – Reuniunea învățătorilor români greco-catolici	Valeriu Sas

77	Lugoj – Societatea tinerimii studioase române	Vasile Mircu și Victor I. Ioviția
78	Lugoj – Librăria Diecezană Lugoj	Valeriu Baci
79	Lugoj – Reuniunea ajutătoare a doamnelor române	Ersilia Petroviciu, Valeria Pinte
80	Lugoj – Fundațiunea Alexandru și Ana Nedelcu	Dr. Nicolae Ioanovits și Dr. Dimitrie Nistor
81	Lugoj – ziarul „Drapelul”	Alexandru C. Vasile
82	Lugoj – Secțiunea română a PSD	George Urzică
83	Lugoj – Garda Națională Română	Constantin Grozăvescu, Dr. Aurel Ciupe, Virgil Bocu, Constantin Tunei, Nicolae Birceșan, Nicolae Roman, Statie Dimitrievici, George Bogdan, Virgil Tiapu
84	Lugoj – Institut de credit și economii „Poporul”	Virgil Pop Păcurariu, Dr. Augustin Giurgiu
85	Margina	Iosif Pancan
86	Mâtnicu Mic	Panteleimon Babescu, Nicolae Lăzărescu
87	Moșnița	Ion Iliovici, George Caba, Iulian Crîșmariu, Traian Golumba, Vasile Marincu
88	Nicolințul Mare	Pavel Popa
89	Ohaba Forgaci	Simion Boncea, Constantin Cimponeriu, Ioan Goloșie, Constantin Mihaie, George Sârbu, Nicolae Sârbu
90	Oravița – Garda Națională Română	George Fara, Petru Manciu
91	Oravița – cercul electoral	Dr. Mihai Gropșean, Dr. Liviu Tigăreanu (Cigăreanu), Cornel Ștefan, Gheorghe Jianu, Gheorghe Pipelca
92	Panciova – cercul electoral	Iacob Păușan (Panciova), Teodor Cătălină (Doloave), Alexandru Țintariu (Ovcea), Ioan Drăgilă (Glogon), Mihai Jigorea (Omolița)
93	Pietroasa	Ștefan Lăpugean
94	Povergina	Patrichie Miclăuș, Ioachim Florescu
95	Reșița Montană – comitetul parohial	Benus Ion Jian, Petru Stoicovici
96	Reșița Română – comitetul parohial	Ion Vida, Traian Doagă
97	Reșița Română – Reuniunea de cântări și muzică	Mihail Mercea, Ion Mărilă
98	Reșița Montană – Reuniunea română de cântare și muzică	Albin Vadász, Nicolae Goanță

99	Reșița Montană – Reuniunea română de lectură	Grigore Pocrean, Mihail Simu
100	Sasca Montană	Dr. Ilie Gropșianu
101	Săceni	Trifon Lugojan
102	Sărăzani	Nicolae Drăgan
103	Seceani	Ioan Martin
104	Sânnicolau Mare – cercul electoral	Dr. Nestor Oprean (Sânnicolau Mare), Ioan Demian (Sânnicolau Mare), Eremie Popovici (Vâlceni), Dimitrie Blagoe (Cenadul Mare), Damian Isac (Nerău)
105	Sânnicolau Mare – Garda Națională Română	Coriolan Băran (Nerău), Valeriu Mihaiu (Nerău)
106	Silagiu	Nicolae Lugojan
107	Sintești	Dumitru Lazarescu
108	Surducu Mic	Samson Crișciu
109	Timișoara – cercul electoral	Dr. Cornel T. Albu (Timișoara-Fabric), Dr. Cornel Crăciunescu (Timișoara-Cetate), Petru Tălău (Timișoara-Fabric), Dr. George Miculescu (Timișoara-Fabric), Moise Doboșan (Timișoara-Mehala)
110	Timișoara – Garda Națională Română	Laurean Cristea (Cebza), Ștefan Vulpe ()
111	Timișoara – cercul electoral Moravița	Avram Corcea (Coștei), Ion Andreescu (Voivodinț), Dr. Nicolae Imbroane (Vârșeț), Romulus Molin (Vârșeț), Ion Alexandrescu (Varadia)
112	Timișoara – Partidul Social-Democrat	Traian Novac
113	Timișoara – Reuniunea de lectură română	Ioan Balint și George Despot
114	Timișoara – Reuniunea pentru ajutorarea învățăceilor și sodalilor	Alexandru Bălaș
115	Timișoara – Reuniunea învățătorilor	Iuliu Vuia, Vasilie Bogoi
116	Țîrnova	Valeriu Turnea, Damian Birău, Rusalın Rus
117	Țerova	Ioan Uzum, Petru Micloșină.
118	Vărdia – cercul electoral Moravița	Romulus S. Molin, Ion Andreescu (Voivodinț), Ion Alexandrescu (Varadia), Dr. Nicolae Imbroane, Avram Corcea
119	Vărdia – Garda Națională Română	Gheorghe Velici (Varadia), Cornel Moise (Voivodinț)
120	Văliug	Ștefan Pănescu
121	Vârșeț – cercul electoral	Dr. Mihai Spăriosu, Dr. Petru Istfan, Lazar Ciuta, Ion Maleta, Valeriu Cârja, Virgil Voina

122	Vinga – cercul electoral Cocota (Orcyfalva)	Dr. Traian Șincai (Vinga), Nicolae Vulpe (Jadani), Vichentie Radu (Satchinez), George Bășăneanțu (Bărateaz), Nicolae Lazarescu (Jadani)
123	Vârșeț – cercul electoral Moravița	Avram Corcea (Coștei), Ion Andreescu (Voivodinț), Dr. Nicolae Imbroane (Vârșeț), Romulus Molin (Vârșeț), Ion Alexandrescu (Varadia)
124	Voiteg – Consiliul Național Român	Alexandru Țieran
125	Voivodinț – cercul electoral Moravița	Romulus S. Molin, Ion Andreescu, Ion Alexandrescu, Dr. Nicolae Imbroane, Avram Corcea
126	Voivodinț – Garda Națională Română	Gheorghe Velici, Cornel Moise
127	Zorlențu Mare	Aureliu Spătan (Sacul), Nicolae Cornean (Apadia), Gheorghe Baltean (Jdioara), Pavel Avram (Găvojdia)

BIBLIOGRAFIE

I. IZVOARE

1. ARHIVE

Arhiva Mitropoliei Banatului. Fondurile:

- Caransebeș
- Donația Aurel Cosma
- Monografii parohiale
- Unirea 1918

Arhiva Protopopiatului Ortodox Român Făget

Direcția Județeană Sibiu a Arhivelor Naționale. Fond „Astra” (1894-1950)

Direcția Județeană Timiș a Arhivelor Naționale. Fondurile:

- „Astra”
- Aurel Cosma
- Coriolan Băran
- Victor Bârlea
- Colecția Nicolae Ilieșiu
- Episcopia Ortodoxă Română Caransebeș
- Prefectura județului Timis-Torontal
- Prefectura județeană Timiș, Serviciul stare civilă, Registre decese pe localități
 - Prefectura Severin (1919-1947)
 - Pretura Plășii Făget (1929-1950)
 - Registre parohiale

Muzeul Banatului Timișoara. Fond Ilieșiu

Muzeul Unirii Alba Iulia, Colecția Documentele Unirii, vol. I-II

2. DOCUMENTE PUBLICATE

***Făurirea statului național unitar român. Contribuții documentare bănățene. 1914-1919, Coordonator: Ioan Munteanu, București, 1983

***1918 *la români Documentele unirii*. Vol. I, II, VII, VIII, IX, X, București, Edit. Științifică și Enciclopedică, 1986-1989

3. PRESA

„Acțiunea”, Lugoj, 1934-1937

„Almanahul Almajului”, 1930

„Almanahul Școlilor primare naționale din Caransebeș, 1919-1920

„Analele Banatului”, Timișoara, 1928-1931

„Anuarul VI al Liceului „Coriolan Brediceanu”, Lugoj, 1945
 „Banatul Romanesc, 1919-1922
 „Calendarul „Vestul”, 1939
 „Caiet literar artistic editat de Cenaclul literar „George Gârda”, Făget, 1979, 1985.
 „Dacia”, Timișoara, 1939, 1940
 „Drapelul”, Lugoj, 1918-1920
 „Foaia Diecezană”, Caransebeș, 1918, 1919
 „Fruncea”, Timișoara, 1935
 „Gazeta Oficială”, Sibiu, 1918-1919
 „Luceafărul”, Timișoara, 1936-1942
 „Lumina”, Caransebeș 1918
 „Mitropolia Banatului”, Timișoara, 1968, 1978, 1979
 „Opinca”, Vârșeț, 1918, 1919.
 „Orizont”, Timișoara, 1986-1989
 „Răsunetul”, Lugoj, 1922-1938
 „Redeșteptarea”, Lugoj, 1990-1998
 „Românul”, Arad, 1918
 „Semenicul”, Lugoj, 1928-1931
 „Vasiova”, 1929, 1931-1933, 1941, 1942
 „Vestul”, Timișoara, 1930-1939
 „Voința Banatului”, Timișoara, 1924-1938

II. LUCRĂRI GENERALE ȘI SPECIALE

Aga, Victor, *Galeria de biografii ilustrate din Banat și Crișana*, Sânnicolau Mare/1934
 Albani, Tiron, *Douăzeci de ani de la Unire*, vol. I, Oradea, 1935
 Alic, Daniel, *Eparhia Caransebeșului în perioada păstoririi episcopului Miron Cristea (1910-1919). Biserică și societate*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2013
 Albert, Carmen, *Ocupația sârbă din Banat în memorialistica bănățeană*, în „Analele Banatului”, s.n., arheologie și istorie, XIX, Timișoara, 2011
 ***1918-1998. *Aradul și Marea Unire*, coordonator Alexandru Roz, Arad, Edit. Universității „Vasile Goldiș”, 1999
 Arbonie, Emil, *Baroul Arad (1875-1990)*, Arad, „Vasile Goldiș” University Press, 2016
 Ardelean, Radu, *Istorie la gazetă în Banat*, Timișoara, 2007
 Babescu, Traian, *Monografia comunei Fârdea*, Timișoara, Edit. Mirton, 2003
 Bălan, Ion, *Un folclorist bănățean: Avram Corcea în „Actele simpozionului «Libertatea»,* Panciova, 1974
 Bizerea, Flavius, „Opinca”, *Gazetă bănățeană militând pentru republică democratică în perioada unirii cu România în „Mehedinți. Istorie și Cultură”,* Drobeta Turnu Severin, 1978
 Boroș, Ioan, *Memorialistica*, Studiu introductiv, ediție și note de: Valeriu Leu, Nicolae Bocșan, Ion Cârja, Costin Feneșan, Cristian Sabău, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2012.

- Botiș, Teodor, *Istoria Școalei Normale (Preparandia) și a Institutului teologic ortodox român din Arad*, Arad, Editura Consistoriului, 1922
- Bogdan, Vasile, *Când Dumnezeu a fost cu românii. 1 Decembrie 1918 o zi pentru istorie*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2012
- Braniște, Valeriu, *De la Blaj la Alba Iulia*, Editura Facla, Timișoara, 1980
- Brătescu, Constantin, *Protopresbiterul Andrei Ghidiu (1849-1937). Între Biserică și neam*, Caransebeș, Edit. Dalami, 2006
- Brediceanu, Caius, *Amintirii din viața mea*, Lugoj, 1936
- Brînzeu, Nicolae, *Jurnalul unui preot bătrân*, Ediție, prefată și note de Pia Brînzeu și Luminița Wallner-Bărbulescu, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2011
- Bugariu, Valentin, *Protopopul Ștefan Cioroianu (1886-1970)-Evocare*, „Altarul Banatului”, Timișoara, nr. 1-3, ianuarie-martie, 2015
- Caba. Ioan S., *Memorii*, (manuscris)
- Ceașescu, Mărioara, *Amintiri... care dor*, Edit. Dacia Europa Nova Lugoj, 2001
- Ciobanu, Tiberiu, *Personalități bănățene participante la înfăptuirea Marii Uniri – Iuliu Vuia*, în „Praeuniversitaria”, anul V, nr. 5 (18), Timișoara, decembrie, 2009
- Cipu, Ioan, *Fragmentarium făgețean 1733-1920*, vol. I. *Populația*, Lugoj, Edit. Nagard, 2008
- Cipu, Ioan, *George Gârda, comandat al gărzilor naționale românești și delegat la Adunarea Națională de la Alba Iulia*, în „Caiet literar-artistic” al Cenaclului « George Gârda », Făget, nr. 5/1985
- Cipu, Ioan; Oltean, I. Gh.; Tomoni, Dumitru, *Contribuții la istoria Făgetului*, Făget, 1992
- *** *Contribuția preoțimii române din Ardeal la războiul pentru întregirea neamului (1916-1919)*, Ediție, studiu introductiv, note și indici de Mihai-Octavian Groza și Mircea-Gheorghe Abrudan, Cluj-Napoca, Edit. Argonaut, 2015
- Ciurea, Petru P., Falcă, Constantin C., *Cărășeni de neuitat (Partea I-XXXII)*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2009-2017
- Corduneanu, Vali; Dudaș Vasile, *Prefecții Județului Timiș-Torontal (1919-1949)*, Timișoara, Edit. Marineasa, 2009
- Corneanu, Cornel, *Protopopul Sebastian Olariu al Făgetului*, în „Calendarul românului pe anul 1945”, Caransebeș, 1944
- Cornean, Nicolae, *Monografia Eparhiei Caransebeș*, Caransebeș, 1940
- Corneanu, Nicolae, *Amintiri despre anul 1918 în Caransebeș* în „Studii și comunicări de etnografie”, Caransebeș, I, 1978
- Cosma jr., Aurel, *Biserica Română din Banat și Unirea de la Alba Iulia*, în „Mitropolia Banatului”, nr. 10-12, 1968
- Cosma, Aurel, *Istoria presei române din Banat*, ed. a III-a, Timișoara, Editura Unirii, 1932
- Cosma, A., junior, *Bănățeni de altădată*, vol I, Timișoara, 1933
- Cosma, Viorel, *Un maestru al muzicii corale: Ion Vidu*, București, Edit. Muzicală a Uniunii Compozitorilor, 1965
- *** *Desăvârșirea unificării statului național român*, sub redacția M. Constantinescu, Șt. Pascu, București, Editura Academiei Române, 1968

- ****Din istoria Transilvaniei*, vol.II, ediția a-II-a, București, Edit. Academiei, 1963, p. 433
- ****Dr. Avram Imbroane, Testament politic. Din publicistica unui liberal bănățean*, Ediție îngrijită de Adrian Onică și Roxana Pătrașcu, Timișoara, Edit. Marineasa, 2003
- Dudaș, Vasile, *Aurel Cosma (1867-1931)*, Timișoara, Edit. Mirton, 1998
- Dudaș, Vasile, *Banatul în anii Primei Mari Conflagrații Mondiale*, Timișoara, Edit. David Pres Print, 2014
- Dudaș, Vasile, *1 Decembrie 1918 în Banat*, în „Studii de Istorie a Banatului”, vol. 9, Timișoara, 1983
- Dudaș, Vasile, *O personalitate marcantă a Banatului. Lucian Georgevici (1875–1940)*, în „Analele Banatului”, s.n., arheologie – istorie, nr.XVIII, Timișoara, 2010
- Enășescu, Ion; Enășescu, Silvia, *Monografia comunei Coșava*, Ediție îngrijită de Dumitru Tomoni, Edit. Eurostampa, Timișoara, 2018
- ****Episcopul Elie Miron Cristea al Caransebeșului.Ordine circulare (1910-1919)*, Prefață de Preasfințitul Părinte Lucian, episcopul Caransebeșului; studiu introductiv și note de pr. dr. Daniel Alic, Caransebeș, Edit. Episcopiei Caransebeșului, 2018
- ****George Gârda și Todor Crețu-Toșa*, Ediție îngrijită de Ioan Gh. Oltean, Vasili Barbu și Ioan Vodicean, Timișoara, Edit. Augusta, 2001
- Georgescu-Vâlcea Al., *Douăzeci de ani de la intrarea oștirii românești în Banatul eliberat*, Lugoj, 1939
- Gropșianu, Mihail, *Revoluția anului 1918 din Oravița-Caraș și proclamația reîntregirii națiunii române. Oravița 4 noiembrie 1918*, Timișoara, 1935
- Gropșianu, Ilie, *Sasca-Montană(1918-1919)*, în „Analele Banatului”, număr festiv, an. IV, ianuarie-martie, 1931, Timișoara
- Groza, Liviu, *Cornel Corneanu. Cuvântări*, Lugoj, Edit. Nagard, 2012
- Groza, Liviu, *Gheorghe Bona – Viața și activitatea*, Lugoj, Edit. Nagard, 2014
- Groza, Liviu, *Oameni care au fost*, Editată de Mănăstirea „Izvorul Miron”, Românești, 1994
- Gruneanțu, Lazăr, *Avocații baroului Timiș 1875-2015. Lexicon*, Timișoara, Edit. Artpres, 2017
- Gruneanțu, Lazăr, *Trei avocați bănățeni despre Marea Unire*, București, Edit. Universul Juridic, 2018
- Gruneanțu, Lazăr; Ionescu, Mirel, *Contribuția avocaților din Transilvania și Banat la Marea Unire*, Cluj-Napoca, Edit. Argonaut, 2018
- Iancu, Gheorghe, *Contextul intern și internațional al pregătirii Adunării Naționale de la 1 Decembrie 1918 în Istoria României. Transilvania*, vol II, (1867-1947), Cluj-Napoca, 1999
- Ibolya, Șipoș, *Din istoria marelui război - orașul Lugoj între anii 1914 – 1919*, în „Restituiri bănățene”, nr. 5/2017, Timișoara, Edit. Eurostampa
- Ilieșiu, N., *Timișoara. Monografie istorică*, Timișoara, 1943
- Ilițescu, Dănilă, *Școala Banatului, actualități și perspective*, Oravița, Editura Autorului, 1932
- Lăzărescu, Victor, *Lugojul și lugojenii de altădată*, FED Lugoj, 1993

- Lăzărescu, Victor, *Protopopul dr. George Popovici (1862-1927)*, în „Mitropolia Banatului”, an. XXVIII, nr. 10—12, 1978.
- Leu, Valeriu; Albert, Carmen, *Banatul în memorialistica „măruntă” sau Istoria ignorată. (1914-1919)*, Reșița, 1995
- Luchescu, Gheorghe, *Din galeria personalităților timișene*, Lugoj, Edit. Dacia Europa Nova, 1996
- Luchescu, Gheorghe; Lăzărescu, Victor, *Spiritualitate Lugojană*, Timișoara, Edit. Mitropoliei Banatului, 1993
- *** *Marea Unire de la 1 decembrie 1918*, București, 1943
- Marin, William, *Unirea din 1918 și poziția șvabilor banățeni*, Timișoara, Editura Facla, 1978
- Marin, William, Munteanu, Ioan; Radulovici, Gheorghe, *Unirea Banatului cu România*, Muzeul Banatului, Timișoara, 1968
- Măran, Mircea, *Românii din Voivodina*, Zrenianin, Edit. ICRV, 2009
- Mic, Lucian, *Episcopul Miron Cristea (1910-1919). Pastoral, ordine circulare șicorespondență administrativă*, Edit. Diecezană, Caransebeș, 2007
- Milin, Miodrag, *Situația revoluționară din Banat (1914-1919)*, în „Banatica”, V, 1979, Reșița
- Muntean, Vasile V., *Contribuții la istoria Banatului*, Timișoara, 1990
- Munteanu, Ioan, *Caracterul democratic al actului Unirii Banatului cu România*, în „Apulum”, vol. 17, Alba-Iulia, 1979
- Munteanu, Ioan, *Dr. Aurel Cosma-primul prefect român al județului Timiș*, la „Apulum”, vol. 25, Alba Iulia
- Munteanu, Ioan, *Mișcarea națională din Banat 1881-1918*, Timișoara, Edit. Antib, 1994
- Munteanu, Ioan, *Noi date privind mișcarea socială și națională a țărănimii bănățene în toamna anului 1918*, în „Studii de istorie a Banatului”, Timișoara, nr. 6-7, 1981
- Munteanu, I., *Traian Novac-luptător pentru dreptatea socială și unitatea națională a poporului român*, în „Apulum”, Alba Iulia, nr. 21, 1983
- Munteanu, Ioan; Zaberca, M. Vasile; Sârbu, Mariana, *Banatul și Marea Unire 1918*, Edit. Mitropoliei Banatului, 1992
- Munteanu, Ioan; Tomoni, Dumitru; Zaberca, M. Vasile, *Banatul și Marea Unire. Bănățeni la Alba Iulia*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2018
- Mureșianu, Ion B.; Lăzărescu, Victor, *Activitatea protopopului Lugoșului dr. Gheorghe Popovici în mișcarea agrară din 1903 a țărănilor de pe valea Begheiului*, în „Mitropolia Banatului”, an. XXVII, nr. 1—3, 1977
- Musta, Horia, *Neamul Mustonilor*, Timișoara, Edit. Marineasa, 2010
- Mușat, Mircea; Ardeleanu, Ioan, *De la statul geto-dac la statul român unitar*, București, Edit. Științifică și Enciclopedic 1983
- Naghi, Gh., *Preoții din Banat în evenimentele anilor 1914-1918*, în „Mitropolia Banatului”, nr. 10-12, 1978
- Neamțu Gh., *Activitatea Consiliului Național Român din Caransebeș, noiembrie 1918-august 1919. Amintiri și documente*, Caransebeș, 1927

- Neamțu, Gelu; Vaida-Voevod, Mircea, *1 Decembrie 1918. Mărturii ale participanților. Ioachim Crăciun, Documente la un sfert de veac de la Marea Unire*, vol. I-II, București, Edit. Academiei Române, 2005-2008
- Netea, Vasile, *O zi din istoria Transilvaniei 1 decembrie 1918*, București, Edit. Albatros, 1970
- Olărescu, Ioan, *Comloșu Mare și Lunga. Repere istorice. Oameni care au fost*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2001
- Onciulescu, D., *Date și momente inedite din viața și activitatea lui Iuliu Vuia*, în „Buletinul informativ”, nr. 7-8, Timișoara, 1972
- Pantea, Maria Alexandra, *Medalioane ale preoților și învățătorilor din Protopopiatul Ortodox Român Arad 1812-1918*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2017
- Pascu, Ștefan, *Făurirea statului național unitar român*, vol. I și II, Editura Academiei, București, 1983
- Pascu, Ștefan, *Marea Adunare Națională de la Alba Iulia*, Cluj, 1968
- Păcurariu, Mircea, *Dicționarul teologilor români*, București, 2002
- Păiușan, Radu, *Mișcarea națională din Banat și Marea Unire*, Editura de vest, Timișoara, 1993
- Păuncu, Aurel, *Fapte fâgățene scoase la lumină, Lugoj*, Editura Dacia Europa Nova, 1998
- Peteanu, A., E, *Din galeria marilor dispăruți ai banatului, Prof. dr. Iosif Popovici*, vol. III, Lugoj, 1935
- Petniceanu, Nicolae Danciu, *Medalioanele Unirii. Jubileul 1918-2018*, Timișoara, Edit. Mirton, 2017
- Petrica, Vasile, *Academia Teologică Ortodoxă Română Caransebeș (1927-1948)*, Timișoara, Edit. David Press Print, 2014
- Petrica, Vasile, *Institutul teologic diecezan ortodox român Caransebeș (1865-1927)*, Caransebeș, Editura Episcopiei Caransebeșului, 2005
- Petrica, Vasile, *Teologul și juristul dr. Moise Ienciu (1881-1953) – o viață uitată într-o arhivă*, Caransebeș, Edit. Episcopiei Caransebeșului, 2003
- Podar, Adrian, *Episcopul Valeriu Traian Frențiu, Târgu-Lăpus*, Edit. Galaxia Gutenberg, 2012
- Popeangă, Vasile, *Destrămarea aparatului administrativ în Banat în timpul luptei pentru Unire*, în „Studii și articole de istorie”, vol. XIII, București, 1968
- Popescu, Ionel; Brătescu, Constantin, *Patriarhul Miron Cristea, ierarh providențial al națiunii române. Cuvântări*, Timișoara, Edit. Învierea, 2009
- Popi, Gligor, *Românii din Banatul Sârbeșc în secolele XVIII-XX .Pagini de Istorie si Cultura*, Edit. „Libertatea”, Panciova, Edit.Fundației Culturale Române, București 1993
- Răileanu, Constantin, *Reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române din Banat la Alba Iulia*, în „Mitropolia Banatului”, nr. 10-12, 1978
- Rămneanțu, Vasile, *Ocupația militară sârbească în județul Timiș-Torontal (1918–1919)*, în „Banatica”, nr. 13/II, Reșița, 1995
- Rămneanțu, Vasile; Ciucurel, Lucian, *Istoricul gazetei „Cuvântul satelor” (scris de Ion Ciucurel)*, Timișoara, Edit. Mirton, 2005

- Roșu, Costa, *Dicționarul preoților români din Banatul Sârbesc (1761-2011)*, Zrenianin, Edit. ICRV, 2011
- Roșu, Costa, *Personalități românești din Voivodina*, Panciova, Edit. Libertatea, 2004
- Scurtu, Ioan; Buzatu, Gheorghe, *Istoria românilor în secolul XX (1918 -1948)*, București, Edit. Paideia, 1999
- Soica, Sergiu, *Biserica Greco-Catolică din Banat în perioada anilor 1920–1948*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2011
- Stan, Constantin-Tufan, *Ioan Vidu. Doinitorul Marii Uniri*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2017
- Stratan, Ioan, *Corul Ion Vidu din Lugoj 1810-1970, Contribuție la istoria corurilor din Banat*. Timișoara, Editor CCPJT, 1970
- Suciu, I., D., *Banatul și Unirea din 1918*, în „Studii. Revista de Istorie”, 1968 (XVIII), nr. 10-12
- Suciu, I., D., *Unitatea poporului român. Contribuții istorice bănățene*, Timișoara, Editura Facla, 1980, p. 147
- Tomi, Ioan, *Lexicon. Muzicieni din Banat. Banatul Montan–Banatul Sârbesc*, vol. I, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2012
- Tomi, Ioan, *Lexicon. Muzicieni din Banat. Banatul Timișean*, vol. II, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2014
- Tomoni, Dumitru, *Banatul de nord-est și Marea Unire*, în „Studii și Articole de Istorie”, LXXXV, București, 2018
- Tomoni, Dumitru, *Contribuții bănățene la Marea Unire*, în „Analele Banatului”, s.n., arheologie - istorie, XVI, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2008
- Tomoni, Dumitru, *90 de ani de la Marea Unire. Evenimentele anului 1918 în Nord-Estul Banatului în Armata română și unitatea națională*, Pitești, Edit. Delta Cart Educațional, 2008
- Tomoni, Dumitru, *Făget. Monografie istorică*, Lugoj, Edit. Dacia Europa Nova, 1999
- Tomoni, Dumitru, *George Gârda în slujba României Mari*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2013
- Tomoni, Dumitru, *Nord-estul Banatului și Marea Unire. Contribuții documentare*, Timișoara, Edit. Mirton, 2003
- Tomoni, Dumitru; Căliman Ioan, *Monografia Făgetului*, Timișoara, Edit. Eurostampa, 2017
- Tomoni, Dumitru; Oltean Ioan Gh., *Personalități ale Făgetului. Restituiri istorice*. vol. I, Lugoj, Edit. Dacia Europa Nova, 1999
- Trâpcea, Theodor N., *Avram Imbroane*, Timișoara, 1979
- ****Unirea Transilvaniei cu România 1Decembrie 1918*, coordonatori Ion Popescu-Puțuri, Augustin Deac, București, 1978
- ****Unirea Banatului și încorporarea Timișoarei la România Mare. Date istorice adunate de dr. Pompiliu Ciobanu*, Timișoara, Tipografia „Atheneu”, 1934
- Ursulescu, Petru, *Ioan Simion Caba, dârz luptător pentru cauza națională*, în „Orizont”, Timișoara, nr. 44 din 5 martie 1983.
- Vintilescu, Virgil, *Secvențe literare. Repere literare bănățene (1880-1918)*, Editura Facla, Timișoara, 1987

Zaberca., Vasile, *Delegația Caraș-Severinului la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia*, în „Banatica”, vol. IX, Reșița, 1987

Zaberca., Vasile, *Delegația Românilor din Viovodina la Marea Adunare Națională din 1 decembrie 1918 de la Alba Iulia*, în „Lucrările Primului Congres al Spiritualității Românești”, Băile Herculane, 7-10 octombrie 1993

Zaberca, Vasile Mircea, *Românii din Banatul iugoslav și Marea Unire*, Timișoara, Edit. Hestia, 1995

*** Ziarul „Românul” și Marea Unire, Editura politică, București, 1988

ICONOGRAFIE

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Uzdin
din comitatul Porontal ținută în comuna Alibunar
la 24.11.1918 1918.

Prezident: de George Zăria

Notari: Petru Baba
Constantin Timian

Prezidentul dă ceteră ordinului venit
dela Consiliul Central Național Român,
prin care se ordonă alegerea urgentă alor
5 delegați în Marea Adunare Națională
Română, care va fi convocată în scurt timp.
Constată că publicarea alegerii de azi s'a
vestit de cu vreme în toate comunele din
cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
provoacă să numească 2 bărbați de încre-
dere.

Se numesc de atari prin acta-

matu dnii
Nicolae Popoviciu și
de George Miclea

Prezidentul deschide votarea, care
decurgând în ordine, pe baza scrutiniului
făcut de biroul adunării se constată că
majoritatea voturilor au întrunit dnii
unanimitatea

de George Miclea din Alibunar
Pavel Rudnicanu Satulna
Liviu Popescu Petrovasda
Stefan Gavrilă St. Micla
Foșif Popa Seleus

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

de George Miclea,
Pavel Rudnicanu,
Liviu Popescu,
Stefan Gavrilă
Foșif Popa

Credențional.

Subsemnații oțverim, că în cercul electoral al Uzdinului (Ujorova)
din comitatul Sorutul s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dñii:

<u>Ioanichia Maagoe</u>	preot	în	<u>Petre (Petrovasela)</u>
<u>S. George Nicla</u>	avocat	în	<u>Alibunar</u>
<u>S. Pavel Abadeanu</u>		în	<u>Bodhercaș mare</u>
<u>George David</u>	unom	în	<u>Uzdin</u>
și <u>Stefan Popa</u>	preot	în	<u>Sebas (Kerivölös)</u>

maioritate de voturi,
cu unanimitate.

Drept-ec susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea
asupra sortii viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Uzdin (Ujorova)
ținut în ziua de 14/5 Febr. 1918.

Gheorghe Onopcan
president

St. Iosif Spariou
notar

Corad Killov

St. Corne Petroni

bătăi de încredere din comune.

Comitetul - Arad

Alibunar. Credențional dat în cercul electoral al Uzdinului

Credențional

Subsemnații adevărim, că dl Gherasim Sârb protopop
în Belint este emis din partea mai jos indicatei corporațiuni
ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în
acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual se vor mai
ține în decursul anului următor.

Dat din 1918 ținută în _____ la ziua
de 8/11 1918.

Pentru Consistoriul românesc

Ioan I. Sârb
episcop președinte

notari

439-

bărbați de încredere

bărbați de încredere.

Arad. Credențional dat lui Gherasim Sârb, protopop în Belint

Credențional

Subsemnații adevărim, că dl. Ștefan Cioroianu adun. protop.
în Comloș este emis din partea mai jos indicatei corporațiuni
ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în
acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual se vor mai
ține în decursul anului următor.

Dat din Arad ținută în _____ la ziua
de 8/21.11.1918 1918.

Pentru Comitetul ost. român

Ioan I. Gogu
episcop Președinte

notari

442

bărbați de încredere

bărbați de încredere.

Arad. Credențional dat lui Ștefan Cioroianu, protopop în Comloșu Mare

Credențional

Subsemnații adevărim, că d. Fabriciu Manuilă protopop
în Lipova este esmis din partea mai jos indicatei corporațiuni
ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în
acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual se vor mai
ține în decursul anului următor.

Dat din Arad ținută în _____ la ziua
de 8/11 nov. 1918.

Pentru Comitetul român ort.

Ioan I. Pop
episcop. Președinte

notari

440.

bărbați de încredere

bărbați de încredere.

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Aradul Nou
 din comitatul Timiș, ținută în 13/16 noiembrie
 la orele 10. a.m. 1918.

Prezident: Alexandru Sălăghiu

Notari: Mirza Săvojan

Prezidentul dă citire ordinului venit
 dela Consiliul Central Național Român,
 prin care se ordonă alegerea urgentă alor
 5 delegați în Marea Adunare Națională
 Română, care va fi convocată în scurt timp.
 Constată că publicarea alegerii de azi s'a
 vestit de cu vreme în toate comunele din
 cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
 provoacă să numească 2 bărbați de încre-
 dere.

Se numesc de atari prin prezidiu
Selu Alexandru Sălăghiu dnii
Ștefan Ștefan, inar și
Coșmas Iuvăț, ter.

Prezidentul deschide votarea, care
 decurgând în ordine, pe baza scrutiniului
 făcut de biroul adunării se constată că
~~majoritatea~~
 unanimitatea voturilor au întrunit dnii

D. Ștefan Ștefan din Aradul Nou
Sava Ștefan pref. Aradul Nou
Nicolae Radu pref. Aradul Nou
Ștefan Ștefan pref. Aradul Nou
Ștefan Ștefan pref. Aradul Nou

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

D. Ștefan Ștefan din
Sava Ștefan pref.
Nicolae Radu pref.
Ștefan Ștefan pref.
Ștefan Ștefan pref.

1303-

Aradul Nou. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului
 Aradul Nou

Credențional.

Subsemnatii odcverim, că în cercul electoral al Aradul Nou
din comitatul Timiș s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dñii:

<u>Dimitrie Crisan</u> avocat	în	<u>Aradul Nou</u>
<u>Sava I. Ioculin</u> preot	în	<u>Nicolaulmic</u>
<u>Nicolae Radu</u> econom	în	<u>Virgihart</u>
<u>Ștefan Tebeșan</u> preot	în	<u>Șenlar</u>
<u>Ștefan Tebeșan</u> învățător	în	<u>Șenlar</u>

cu majoritate de voturi
unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Aradul Nou
ținut în ziua de 16 Ianuarie 1918.

<u>Alexandru Silaghi</u>	<u>Virgil Bugeja</u>
prezident.	notar.
<u>Ștefan Florescu</u>	} <u>Nicolaulmic</u>
<u>Dimitrie Pătru</u>	
<u>Dimitrie Trăgăre</u>	} <u>Virgihart</u>
<u>Ioan Pătru</u>	
<u>Ștefan Dădă</u>	} <u>Șenlar</u>
<u>Ștefan Rădu</u>	
<u>Ioan Iștvan</u>	} <u>Șenlar</u>
<u>Ștefan Dădă</u>	
<u>Ștefan Rădu</u>	} <u>Șenlar</u>
<u>Ștefan Rădu</u>	

bărbați de încredere din comună.

1304/1

Concorda- Arad

Aradul Nou. Credențional al cercului electoral Aradul Nou

Credențional.

Subsemnații adevărim, că marele electoral din partea marelui
comitat român s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dat:
Ion Clopotel Arad în
Laurențiu Luca " în
Mihail Răduțu Sibiu în
Romulus Samian " în
și Avram Imbroane Lugoj în
cu măritate de voturi,
unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral
ținut în ziua de Noemvrie 1918.

V. Goldsz
prezident.

Dr. George Cris
notar.

bărbați de încredere din comane.

502-

Concordia Arad

Arad. Credențional dat lui Avram Imbroane

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Zichyfalva
 din comitatul Terontalului ținută în Banloc
 la 14/27 Noiembrie 1918.

Prezident: Trifu Cocora

Notari: Nicolae Raicu
Virgil Muntea

Prezidentul dă citire ordinului venit
 dela Consiliul Central Național Român,
 prin care se ordonă alegerea urgentă alor
 5 delegați în Marea Adunare Națională
 Română, care va fi convocată în scurt timp.
 Constată că publicarea alegerii de azi s'a
 vestit de cu vreme în toate comunele din
 cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
 provoacă să numească 2 bărbați de încre-
 dere.

Se numesc de atari print perce

evanele dnii
Moise Panu și
Gavril Muntea

Prezidentul deschide votarea, care
 decurgând în ordine, pe baza scrutinului
 făcut de biroul adunării se constată că
majoritatea voturilor au întrunit dnii
unanimitatea

Simion Lăteu din Lăteu
Nicolae Raicu Marghita
Trifu Cocora Pantos
Ioan Cosariu Ichradia
Virgil Muntea Marghita

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Simion Lăteu, Nicolae
Raicu, Trifu Cocora,
Ioan Cosariu și Virgil
Muntea

Credențional

Bancu

Subsemnatii adeseam, cu in cercul elec-
toral Zichyfalva din comitatul Torontal
s'au ales azi ca delegati ai acestui cerc
electoral D-mi:

Simion Iatcu invatat in Saliu Iancu.
Nicolae Raicu invatat in biserica Mare
Trifu Cocora preot gr. or. pr. in Partos
Ioan Cosarici preot gr. or. pr. in Polvathos
Virgil ^{in biserica Mare} ~~in biserica Mare~~
cu ^{in biserica Mare} ~~in biserica Mare~~
unanimiitate

Drept-ce numinitii delegati sunt prin acce-
ntuare a lui parte cu vot de a se le
marea Adunare Nationala Romane, ce se va
convoca prin Comitetul Central National
Roman, in numele tuturor Romanilor din
acest cerc electoral si la alte Mari adu-
nari Nationale Romane, cari eventual
sa mai fie convocate in decursul anu-
lui acestuia, ori in anul urmator si a contri-
bui cu votul lor la decidera asupra so-
ritoare a neamului romanesc din Trau-
silvania, Ungaria si Banatul Timisor.

Dat din colegiul electoral a cercului
electoral Zichyfalva, la ziua de
14/27 Noemvrie 1918.

Trifon Dany
prezident

Nicolae Raicu
notar
in biserica Mare
notar
Bărbati de incredere.

Credințional.

Subsemnatii conform deciziei întregii comunități -
din Nătești - dau acest credințional - barbatul
lui fruntaș Pătru Cernescu - ca se ne regnesește
la marea adunare istorică a Națiunii române
ce se va ține la 18 Noiembrie rechi / Sechemor
și nou. în orașul Alba Iulia / Belgrad /

Nătești la circa 24 Oct. Michail și Yacov 1918

Nomul Nadulovitch
președinte

Lionisie Popovici
notar

Membrului Pătru Cernescu econom Nătești fer-
mei Păgeți Comit. Părași Severin. -

Torontal
Mări

Mărită Adunare națională!

Noi Români din cea mai nordică, etninitate, românească
a comitatului (a comitatului) Toronto, noi cari aici lăngă
tărâmul Pisei secole de arădindu-l am fost, ştăje neador-
mire a întregului neam românesc, noi cari în învălmăşul
pesta de popoare, ce fi credincioşi neamului nostru, am
pintit mai grozav tirănia dominaţiei unei străine,
noi din cuibul nostru: Debe ochi, unde ne zăc îngroşez
şi morii şi părinţii nostri, morii cu dorul unui vis
neîmplinit, trimitem apoi, când la alba Julia alarga-
tat românul de bine, măritei noastre, adunări
naţionale, salutul nostru frăţesc! *Joan origin*
Invitator Nicolae

naționale, salutul nostru național.
Dar pe delegații noștri îl învitatărilor Nicolae
Vasilie și Sotii, în impușteriviciu, ca în fața iubirii
noastre, adunări naționale și pe reștituții înplăcări
și adesevăratelor noastre sentimente românești, să
adreseze în numele nostru la toate hotărârile adunării
naționale, luate pentru asigurarea binelui și fericirii
țării, a neamului românesc de pretutindeni și
să poarte pe conducătorii mari și neamului nostru,
la puterea rădăcinii, să va precăluție țara noastră neamului
românesc să-mi-lă mite mică de cea mai expusă comună
românească, de Bomana Beba vechi și pe locușorii ei
pe pământul de gub. Jigul cărui dominiu în țară
încorporeze la neamul românesc.

Traiască² asurarea națională! Traiască²
presunici conducători ai neamului românesc.

*În numele opatului național român
din Beba reche:*

Virolie Coynati's
presedintele nat. national

Mr 1776

aus dem Blatte
heraus
notarisch gest. 22

Protocol

luat în 24 nov. a. 1918, în adunarea cercului electoral Becicherecul-mic, referitor la alegerea celor 5 reprezentanți (delegați), cari vor fi chemați a reprezenta cercul nostru electoral la adunarea naț. a națiunii rom. din Ungaria și Transilvania la Alba-Iulia, pe ziua de duminică în 18 nov. a. 1 dec. a. 918.

De prezidat se alege cu aclamație dl. presed. din Medves: Dimitrie Vidrighiu.

La propunerea pres. se alege ca notari: înv. Mihail Bocsa, membru alegător din Ghioro și înv. Josef Ciorogariu, membru alegător din Chișoda. De bărb. de încredere se alege: Atanasie Baicu, membru alegător din Ghioro și Petru Toma, membru alegător din Chișoda.

La propunerea membrului alegător Dimitrie Micu din Medves se alege cu aclamație următorii 5 delegați pentru adunarea naț. din 18 nov. a. 1918 ce se va ține în Alba-Iulia: Dr. Pompiliu Cioban, Dr. Aurel Cosma, Dr. Gheorghe Adam din Timișoara, Ioan Marin din Medves și Petru Toma din Chișoda.

Adunarea se încheie la orele 11½ cu aceea, că comitetul ales pentru această adunare va avea datoria să se trada credințelor delegați.

29/1 -

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al Becicherecului-mic
din comitatul Timis s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dnii:

<u>Dr. Păpăluș Nicolae</u>	în <u>Timișvara</u>
<u>Dr. George Adam</u>	în <u>"</u>
<u>Dr. Aurel Bărbuș</u>	în <u>"</u>
<u>Ioan Marinu</u>	în <u>Medves</u>
și <u>Petru Toma</u>	în <u>Phisoala</u>

cu majoritate de voturi,
animitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Becicherecului-mic
ținut în ziua de 24. Noembrie 1918. etc.

<u>Simion Vidvigh</u>	<u>Mihai Boesay</u>
prezident.	notar.

Petru Turgut din Bucovat / Bükkfalva /
Coronel Popovici din Timișanul român / Bogascenturibely /
Pavel Babuta din Medves
Ionuț Cuta din Gisoa
Atanasiu Născu
Ioan Bărbuș din Bărbuș
The Polosan din Bărbuș

bărbați de încredere din comune.

12/11 -

Concordia Arad

Becicherecul Mic. Credențional al cercului electoral
Becicherecul Mic

Mandat

Comuniu nationala ranioua Bichigi
din comitatul Caras-Severin, seciul electoral
Făget, prin aceasta în înțelesul hotărârilor
constituției national ranioua din Acad primum și
a hotărârilor conferinței din Făget în congrința sa
nationala de astăzi - înărmurază pe delega-
tul sau Pl Constantin Corntiu ca în starea
Acumare Nationala Ranioua se se va ține la
Alba - Iulia în 18 toamă. 1 Terenuriu p.c. să a
reprezintă cu toate drepturile sale nationa-
le ranioua. -

Bichigi, din congrința nationala so-
măia ținută la 15/18 toamă. 1918.

Trifon Steg
notar

Tomon Grifur
prezintă.

Alexandru Chircamescu

Nicolae Spata

barbați de încredere.

vidi.
Jumppowicz
paroch.

Mandat

Reprezentanții poporului român din areal electoral Făget-Birchiș, ținută la 15/28 noiembrie a. c. în Birchiș, au ales pentru marea adunare națională română din 18 decembrie (1 decembrie) dela Alba-Iulia delegați ordinari pe domnii:

- 1) Intelectual Părintele Laurentiu Parru
- 2) Dimitrie Bulsari (Birchiș)
- 3) Ion Toma (Capolnas)
- 4) Eugen Irimontiu (Capolnas)
- 5) Mihailovici (Petroș)

ca membri ordinari iar delegați suplenti pe domnii:

- 1) Toma Beasichereanu (Tela)
- 2) Gheorghe Diacon (Bata)
- 3) George Batinea (Bozoga)
- 4) George Muresanu (Bucuresti)
- 5) Gheorghe Irimontiu (Bucuresti)

care la marea adunare națională română cu deplina putere să reprezinte poporul român din areal electoral Făget-Birchiș, la 15/28 noiembrie 1918.

Dimitrie Budiu
notarul adunării

Laurentiu Parru
președintele adunării

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Biserica - albă
din comitatul Timiș ținută în Biserica - albă

la 27. Noiembrie 1918.

Prezident: D. Aureliu Toracu
Notari: D. Nestor Porumb
George Terziu

Prezidentul dă cetire ordinului venit de la Consiliul Central Național Român, prin care se ordonă alegerea urgentă a 5 delegați în Marea Adunare Națională Română, care va fi convocată în scurt timp. Constată că publicarea alegerii de azi s'a vestit de cu vreme în toate comunele din cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi provoacă să numească 2 bărbați de încredere.

Se numesc de atari prin dl
prezident D. Aureliu Toracu dnii
D. Fulin Tănăsescu și
Martin Mogoș

Prezidentul deschide votarea, care decurgând în ordine, pe baza scrutiniului făcut de biroul adunării se constată că

majoritatea voturilor au întrunit dnii
unanimitatea
D. Traian Gerguta din Biserica - albă
D. Nestor Porumb "
George Tenta "
Pavel Omescu "
Traian Lazar "

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

D. Traian Gerguta
D. Nestor Porumb
George Tenta
Pavel Omescu
Traian Lazar

324-

Biserica Albă. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului
Biserica Albă

Credențional.

Subsemnații adăugăm, că în cercul electoral al Bisericii - albe
 din comitatul Timiș, s'au ales azi ca delegați ai acestui
 cerc electoral d-nii:
St. Traian Gergutia în Biserica - albe
St. Vester Porumb în
George Pentia în Nădas
Pavel Omesciu în Biserica - albe
 și Traian Lazar în
 cu majoritate de voturi
unanimitate

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
 vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
 Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
 alte Muri Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
 cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea
 asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
 Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Biserica - albe
 ținut în ziua de 27 Noiembrie 1918.

St. Anghel Chiriac
 president

George Feriu
 secretar

St. Iuliu Timușan
Mărtin Bogdan

bărbați de încredere din comitate.

1325/1 -

Comitate - Arad

Biserica Albă. Credențional al cercului electoral Biserica Albă

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Bocșa română
din comitatul Caras-Severin ținută în 27. Noieembrie a.m. 1918
la Bocșa montană ~~1918~~.

Prezident: Dr. Aurel Oprea
Notari: George Popcoban
Virgil Spinean

Prezidentul dă cetire ordinului venit
dela Consiliul Central Național Român,
prin care se ordonă alegerea urgentă alor
5 delegați în Marea Adunare Națională
Română, care va fi convocată în scurt timp.
Constată că publicarea alegerii de azi s'a
vestit de cu vreme în toate comunele din
cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
provoacă să numească 2 bărbați de încre-
dere.

Se numesc de atari prin Dr.
Aurel Oprea dnii
Nicolae Popoviciu din Barboșu și
Sorif Unguru econom din Ramna

Prezidentul deschide votarea, care
decurgând în ordine, pe baza scrutiniului
făcut de biroul adunării se constată că
majoritatea voturilor au întrunit dnii
unanimitatea

Dr. Nicolae Biraescu adu in Bocșa montană
Coriolan Lăzic preot Văsiova
George Popcoban Bocșa montană
Petru Olvrau Văsiova
Virgil Spinean Bocșa Montană

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Dr. Nicolae Biraescu
Coriolan Lăzic
George Popcoban
Petru Olvrau
Virgil Spinean

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al Bocșei române
din comitatul Caras-Severin s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral d-nii:

<u>Dr. Nicolae Brădescu avocat</u>	în	<u>Bocșa montană</u>
<u>Cristian Ciucă preot</u>	în	<u>Văsișova</u>
<u>George Pocoban</u>	în	<u>Bocșa montană</u>
<u>Petru Ogram leonard</u>	în	<u>Văsișova</u>
și <u>Vergil Spincan</u>	în	<u>Bocșa montană</u>

cu majoritate de voturi,
unanimitate.

Drept-ee susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decederea
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Bocșei române
ținut în ziua de 27 Noemvrie 1918.

<u>H. And. J.</u> prezident	<u>Vergil Spincan</u> notar.
<u>Serafim Gheorghiu</u> din Bănuș	<u>Ionuț Neagulescu</u>
<u>Eliu Stancu</u>	<u>Carol Jiaș</u> din Bocșa montană
<u>Nicolae Mileuș</u> din Bănuș	<u>Ion Șerles</u>
<u>Mico Iș</u> din Bănuș	<u>Petru Lăsa</u> din Clăuș
<u>Nasie Teleac</u> din Oșca de fer	<u>Ioan Șerles</u> din Văsișova
<u>Anton Muntean</u> din Oșca de fer	<u>Ioan Ungureanu</u>

bărbați de încredere din comane.

Mandat

Subsemnatii locuitori ai comunei Botinești, Comitat
Paras. Severin - am ales astăzi pe delegat al nostru pe
Petrică Prisic, în sarcina sa. El a luat parte în mod activ
la marea adunare națională ordinară și convocată de Marele
Sfat național român - pe ziua de 17. Noemvrie, în Alba
Julia. Cu unanimitate - prin voiaștea delegatului nostru
ne exprimăm dorința de a se alătura, conștienți în bătăliile
României.

„Trai ască Români la Mare !!!”

Botinești în 15 Noemvrie v. 1918.

Ion Popovici

Virgil Logozan
prezintă

Gavril Tomescu

Simion Logozan

George Tomescu

Ion Logozan

Karavă Novacovici

Petr Logozan

Ion Popovici

George Prisic

Petr Prisic

Petr Prisic

Vasile Tomescu

Ion Prisic

Gavril Tomescu

Vasile Prisic

Todor Tomescu

Ion Popovici

Credențional

Comuna noastră gr. or. română Brănești alege pre locuitorul de aici Iosif Caputescu ca delegat la adunarea națională ce se va ține în 1. Decembrie p.c. în Alba Iulia și îl împuternicim că în această calitate să se folosească de dreptul său după libăra sa voință. -

Brănești (Frumutul Făgetului), în 28 noiembrie 1918.

Ca bărbat de încredere:

Alexe Stancu
Ion Dumitrescu
Ioan Caputescu

George Garbacea
preșinte

Dumileu Andrei
îmbr.
notar

Credențional.

Conform hotărârei adunării naționale, ce s-au ținut
în Făget, în ziua de $\frac{14}{27}$ Noembrie 1918, sub prezidiul Prea
Onorabilului Părinte protopresbiter Sebastian Olariu, Co-
muna din mai jos numită înfăptuiește pe locui-
torii săi, că la Marea adunare Națională ^(rom) de la
"Alba Iulia" să o reprezinte Ion Lăpușeanu, care
"adunare" să va ține în ziua de 18 Noembrie -
1 Decembrie n.

Brazova la $\frac{16}{29}$ noembrie 1918.

Ioan Alexandrescu
preșt. gr. or. rom.

Credențional

Comitetul parohial gr. vîl. rom. din Oradea în
scînta sa ședință din Oradea la 12/25 noiembrie 1918 sub
președinția părintelui George A. Orgariu fiind notarii Cristian
din Clăușeni ex Carboș și încredințat Vasile Mărsăvin și Theo-
dore Securariu, delegați și în numele sa reprezentanți ai sa
pentru actinarea națională din 1 decembrie 1918 și n. în alba-
nișia pe membrii George A. Orgariu și Petru Securariu, spre care
scop numiți membri se poartă cu prezentul credențional
Oradea din 12/25 noiembrie 1918.

George A. Orgariu
președinte

Constantin Maidor
notariu

Marcat de încredințare

Nicolie Securariu
Ion Mărsăvin

Mandat.

Locuitorii comunei Bucovăț în comita-
tul Căras-Severin în adunarea lor ținută la 15^{ea}
Noiembrie 1918 alege cu unanimitate ca, delegat, al lor
pentru marca adunare națională română, să se va ține
la 18 Decembrie, a.c. pe dealul Alba Iulia pe :

1. d. Petru Lazăr

În virtutea acestui mandat se împuternicește mai
sus amintitul să reprezenta deplin interesele noastre la ma-
rca adunare națională scrisă mai sus. —

Bucovăț, la 15 Noiembrie 1918. —

Tomă Drăgăș...
notari.

Alexandru Popovici
președinte

D

Dumitru Vasiloni
Nicolae Vioșu

Mandat

Subsemnării locuitorilor români ai comunei
Bujoru — Comitatul Caras-Severin — au
ales arina delegat al său pe Teodor Pejinari
înmărcinându-l a lua parte în mod oficial la
marca adunare națională ordinită respu-
sive convocată de marele Sfăt național
român — pe ziua de 17 decembrie / i decembrie
în Elba Tulia. —

Su unanimitate pleugoleu li eu pe mun-
tul nostru delegat de a ne reprezenta și a
da expresie nevoilor noastre dorințe de a ne
alătura și contopi în hotărârile României.

Trăiască România mare!!!

Bujoru, în 16 noiembrie 1918

Dr. Lugojan
notar

Nicolae Stănilă

Tranove Mărușan

Victor Mărușan

Salăușeni

Vasile Barbu

Iodor Dănilă

Simion Firgian

995-

Trifon Lugojan

în președinție

Ioan Grecu

Stefan Mărușan

Ion Otescu

Petru Mărușan

Paulic Lăscușan

Dănuș Petru

George Stănilă

Bujoru (Traian Vuia). Mandat dat de locuitorii comunei

Proces verbal

luat în conferința ținută la 13/11, 1918 în comuna centrată Buziaș, cercul electoral Rittberg (Végvár), com. Timis, la care au fost reprezentate prin bărbați de încredere următoarele comune: Blajova, Berim, Cernă, Dubes, Cătar, Tolea, Silagiu, Iacovul unguresc, Iacovul turcesc, Stamora română, Imersig, Uluc și Buziaș, care conferința s'a ținut amăsurat deciziei Consiliului Central Național Român din Arad de data 2/15 noiembrie 1918. —

1) După ce se dă cunoscere deciziei Consiliului Central Național Român din Arad de data 2/15 noiembrie 1918 prin Preaonoratul domn protopresbiter Ioan Păpa, care a convocat conferința, provoacă alegătorii prezenți întruniri în număr de 350 a se constitui și a alege biroul, adică un președinte, un notar și doi bărbați de încredere pentru autentificarea procesului verbal.

At. 1) Decizia Consiliului Central Național Român din Arad de data 2/15 noiembrie 1918 alegătorilor prezenți, care reprezintă cercul electoral Rittberg (Végvár) îl iau cu plăcere la cunoștință, iar de puședinte pentru conducerea conferinței se alege Preaon. domn protopresb. Ioan Păpa, de notar d. Comil Păran, iar de bărbați de încredere pentru autentificarea procesului verbal, d. Alcaudru

terc electoratului dnr.:

Dr. Victor Bercea	avocat	în	Buzias
Dr. Dumitrie Borca	medic	în	Buzias
Avram Ciocoiu	preot gr. r.	în	Vucova
Nicolae Rămneanu	econom	în	Silagin
și Ioan Răchitan	comersant	în	Vucova

cu majoritate de voturi
unanimitate.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral *Rittberg (Vigvår)*
ținut în ziua de ^{13/16} Noembrie 1918.

[illegible]

Concordia: Arad

250

6489/1918 adm.

C R E D E N Ţ I O N A L

Subsemnata autoritate adevăreşte, că Dnii Dr. George Labordiu reprezentant orăştănesc şi Dr. Petru Florianu senator orăştănesc, sunt esmişi din partea oraşului Caransebeş, ca delegaţi ai sei la Marea Adunare Naţională Română, ce este convocată pe 1 Decembrie 1918 precum şi la alte Mari Adunări naţionale Române, cari eventual se vor ţine în decursul anului următor.

Caransebeş la 28 Decembrie 1918.

M. A G I S T R A T U L O R A Ş A N E S C :

pl. [Signature]
primar

[Signature]
protonotar

Dr. George Labordiu adv.

Caransebeş.

Subsemnatii adeverim, că în cercul electoral al Caransebeșului
din comitatul Caras-Severin s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dñii:

de	Gheorghe Ion	în	Mehadia
	Nicolae Ivanescu	în	Marga
	Dr. Alexandru Morariu	în	Caracul
	Ilie Românu	în	Somassina
și	Dr. Ion Sarbu	în	Ludaria
cu	majoritatea de votari, unanimă		

Drept-ec susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Carausebes
ținut în ziua de 14/2 Noembrie 1918.

Andrew Gidding
president.

George Naumby
notar.

[illegible]

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Caransebes
 din comitatul Caras-Severin ținută în Caransebes,
 la 14/27 Noiembrie 1918.

Prezident: Andrei Ghidic

Notari: Iuliu Buia
George Neamtu

Prezidentul dă citire ordinului venit
 dela Consiliul Central Național Român,
 prin care se ordonă alegerea urgentă alor
 5 delegați în Marea Adunare Națională
 Română, care va fi convocată în scurt timp.
 Constată că publicarea alegerii de azi s'a
 vestit de cu vreme în toate comunele din
 cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
 provoacă să numească 2 bărbați de încre-
 dere.

Se numesc de atari prin

alegere dnii
Lazar Ciopon și
Ioan Iusoiu

Prezidentul deschide votarea, care
 decurgând în ordine, pe baza scrutinului
 făcut de biroul adunării se constată că

majoritatea voturilor au întrunit dnii
~~unanimitatea~~

Gheorghe Ion din Mehadia
Nicolae Tranescu „ Marga
S. Alexandru Morariu „ Caransebes
Ilie Românu „ Tomaneș
S. Ioan Sirbu „ Budana

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Gheorghe Ion, Nicolae Tranescu,
S. Alexandru Morariu,
Ilie Românu și
S. Ioan Sirbu

COMUNITATEA DE AVERE
a fostului regiment confiniar romano-bănăţan Nr. 13.

Nr. 2502
1917

Karansebes, la 29. Noembrie 1918

CREDINȚIONAL.

Subsemnatul adeveresc, că Dl Alexandru Balas-Lissa
a director silvanal al Comunității de Avere în Caransebes,
este emis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca dele-
gat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va con-
voca în acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române,
cari eventual se vor mai ține în decursul anului următor.

Pentru Administrația domeniilor Comunității de avere a
fostului regiment confiniar romano-bănăţan Nr. 13.

ASale

Alexandru Balas-Lissa
director silvanal.

Dlui ALEXANDRU BALAS LISSA

Caransebes.

499 -

Caransebes. Credenționar dat de Comunitatea de avere a fostului regiment
nr. 13 lui Alexandru Balas-Lissa

COMUNITATEA DE AVERE
a fostului regiment confiniar romano-bănăţan Nr. 13.

Nr. 2502
1918

Karánsebes, la 28. Noemvrie 1918

CREDINȚIONAL.

Subsemnatul adevăresc , că Dl. Constantin Pepa priminginier silvic al Comunității de Avere în Caransebes este asmis din partea mai jos indicatei corporațiuni ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române cari eventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Pentru Administrația Domeniilor Comunității de avere a fostului regiment confiniar romano-bănăţan Nr. 13.

Alexandru Jancu
director silvanal

DSale

Dlul Constantin Pepa

Caransebes.

500 -

Caransebeș. Credenționar dat de Comunitatea de avere a fostului regiment nr. 13 lui Constantin Pepa

Ed. Nr. 6284 H. nr. 1918.

- /33 -

Credențional

Subsemnații adevărim, că dl. Dr. Corneli Cornican
în Caransebeș este emis din partea mai jos indicatei corporațiuni
ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în
acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual se vor mai
ține în decursul anului următor.

Dat din sedința plenară a consistoriului ținută în 14/27 februarie la ziua
de 1918. în Caransebeș.

Pentru Consistoriul eparhiei ortodoxe-române a Caran-
sebeșului.

Episcopul
episcop - presedinte

Notari
notari

Procurator
procurator

Asesor
asesor consistorial

bărbați de încredere

bărbați de încredere.

468.

Tip. daco-rom.

Caransebeș. Credențional dat de Consistoriul Eparhiei ortodoxe-române
a Caransebeșului

Credențional.

Corpul profesoral de la Institutul Teologic din Caransebeș, în conferința sa ținută în 13/16 Noiembrie 1918, a ales ca delegat pentru Adunarea națională a Românilor din Ungaria și Transilvania, convocată pe 18 noiembrie (1. decembrie) a.c. la Alba Iulia, pe profesorul Dr. Moise Jenciu.

Pentru a se legitima în această calitate și se eliberează acest credențional.

Caransebeș în 13 noiembrie
16. noiembrie 1918

D. Iosif Olariu
director

Andrei Ghidici

George Petrescu

Marcu Mihail

Antoni Legnau

Sfatul învățătorilor români din fosta graniță mili-
tară a Severinului.

871

Credențional

Subscriși adăverim că d-nii: George Neamtu
și Iosif Olariu sunt exmisi ca delegați ai sfa-
tului nostru la Marea Adunare Națională
română convocată pe Duminică în 18^{lea} Noem-
vrie 1918 în Alba-Iulia precum și pentru alte
adunări, cari s-ar fiine eventual în anul
viitor.

Caransebeș, din sedința comitetului sfatului
în v. rom. ținută la 15/24 Noemrie 1918

Mihail Stănescu
not.

George Neamtu

prezintă

Remus Popov

Traian Dămbescul

Petru Brădescu

Nicolae Căstănel

„Aprobat.”

Caransebeș 16 Nov. v. 918

Helmut Kretschmer
episcop

703-

Caransebeș. Credențional dat de Sfatul învățătorilor români
din fosta graniță militară a Severinului

Credențional.

Societatea de lectură „Ioan Popasu” din Caransebeș,
secțiunea teologică încredințează pe clericul George Tuc
din cursul al treilea și Ioan David cleric în cursul al doilea,
să reprezinte pe clericii grupați în această societate, la
Marea Adunare Națională din Alba-Iulia. Pentru a
se legitima în această calitate li se extrada acest creden-
țional.

Caransebeș, în 14/29 Noiembrie 1918.

Thore Juncu
președinte

George Tuc
notar

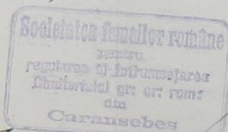
Caransebeș. Credențional dat de Societatea de lectură „Ioan Popasu”
din Caransebeș

C R E D E N T I O N A L.

Subsemnatii adevărim, că dl. Dimitrie Sgăvîrdia
din Caransebeș este emis din partea mai jos indicată
corporațiunii ca d. legat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se
va convoca în acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române, cari e-
ventual se vor mai ținea în decursul anului următor.

Dat din sedinta com. Clujului în Caransebeș
la ziua de 12/25 Noieembrie 1918.

Pentru Societatea femeilor române
din Caransebeș

Stornel Cănean
președinte.

Constantin Călimuzim
notari

Ecatarina Seghens

Victoria Băduștău

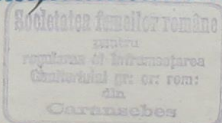
Caransebeș. Credențional dat de Societatea femeilor române
din Caransebeș lui Dimitrie Sgăvîrdia

C R E D E N T I O N A L.

Subsemnății adeverim, că doamna *Elena Biju*
din... *Caransebeș* este emisă din partea mai jos in-
dicăteii corporațiunii ca delegat al ei în Marea Adunare Națională Română,
ce se va convoca în acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române,
cari eventual se vor mai ține în decursul anului următor.

Dat din *sedinta comitetului* în... *Caransebeș*
la ziua de... *12/25 Noiembrie* 1918.

Pentru "*Societatea femeilor române*"
din *Caransebeș*.

Monel Coman
președinte

Elvira Spănuș
notar

Ecaterina Sequens

Victoria Studintian

Caransebeș. Credențional dat de Societatea femeilor române
din Caransebeș Elenei Biju

C R E D E N Ţ I O N A L .

Subsemnăţii subverin, că din *S. Năstase Năstase n. Cost Cal-*
tium năst. *Caranesebes* sunt emisi din partea lui jos indicată
corporeşti cu delegat al ei la *Adunare Naţională* Poziţia, ce se
va conţine în acest an, şi înalte *Adunări Naţionale* Poziţia, cari
eventual se vor mai pune în decursul anului următor.
Dat din *sedinta camerală* *Caranesebes*
la ziua de *17.10.1918*
Pe tru *Societatea română de lectură*
ului Caranesebes

Stonel Coman
preşedinte

Mihail Mircă
secretar

Întruniţi de la *1.10.1918*:

Le. Petru Poni
Julian Văcărescu

Caranesebeș. Credenționar dat de Societatea română de lectură
din Caranesebeș

Credențional

Tribuna

Poporul din comuna Cerneteaz în adunarea sa
ținută la 25 Noembrie s.u. cu mare însufletire a
ales de delegat al său pentru marea adunare na-
țională, se va prezenta în Alba Iulia la 1 De-
cemvrie s.u. a.c. pe domnul învățător Iosif
Chisn.

Pentru ce susmențitului i s-a introdus acest act
de încredințare.

Cerneteaz din adunarea poporului ținută la
25 Noembrie s.u. 1918.

Julian Ștefan
notarul sfatului
național-român

Pentru Popovici
președintele sfatului
național român din loc.

Protocol

Recich. în

luat în adunarea națională română din Chișoda
comitatul Timiș, ținută la 12 Noiembrie 1918 sf. v. în
seala gr. or. română din loc.

Obiectul:

Asumarea unui delegat, care se reprezintă comuna
în adunarea națională română ce se va ținuta în 18 Noiembrie
1918 sf. v. la Alba Iulia.

- 1) Președintele consiliului național
român din Chișoda învitatul
Iosif Ciocovariu propune, ca la
alegerile din Alba Iulia să
se trimită bărbați de încre-
dere.

Să alege de bărbați de încredere,
cari se participă la adunarea
națională din Alba Iulia, în
Iosif Ciocovariu, Petru Toma, Nico-
lak Dăspăreș, Iosif Vlajini și
Iosif Alariu.
Acțiunea vor fi provăzute cu cre-
denționale.

Se mai fund altele obiecte de pertractat, adunarea
se declară de încheiat.

Chișoda la 12 Noiembrie 1918.

Petru Toma
notar

Iosif Ciocovariu
președinte

Credențional

Subsemnatii adeseam, ca în jurul plebiscitului al
Banat Comloșului din comitatul Porumbela sau ales
să se delegați ai acestui juri electoral din

Proclamați în jur. în Banat Comloș

George Haaga " " " "

Andrei Pălar " " " "

Ioan Păscu " " " "

și Vichente Planciu " " " "

cu majoritatea. —

Președintele susnumiților delegați sunt prin
acordul autorizat, a lui parte în vot decisiv
la marea adunare națională națională Română
se se va reconvena prin Consiliul Central național
Român, în numele tuturor Românilor din acest
juri electoral și la alte Mări Adunări Naționale
Române, care eventual o se mai fie convocate
în decursul anului acestuia ori în anul următor
și a contribuții în votul lor la deciziunea asupra
sosește victorie a neamului românesc din Transil-
vania, Ungaria și Banatul Rușilor.

La încheierea electorală al juriului electoral
Banat Comloș, fiind în ziua de 24 decembrie 1918.

N. Stefan Vasile
președinte

Teodor Bacanu
notar

Ioan Dragulescu

N. Vasile

la fel de încredere și comuni.

1335/4 —

care. Jombolia (Cm. Tomila)

770

Credențional

Subsemnatii aducem, ca în comuna Constanta din comitatul Scorial, a fost alina diliga. Niclae Vălcărian, du Constanta, cu unanimitate.

Preșter susnumitul diliga, prin această auto-
nizat a lua parte cu vol duxit la Maria Adunare
Natională Română și va convoca prin Con-
siliul Central national Român, în nume
le tuturor Românilor din această comună și la alte
adunări nationale Române care eventual și mai se
convocate în decursul acestui an, următor și a
contribui cu votul la decideria asupra sortii victo-
re a neamului românesc din Transilvania,
Flngaria și Bănatul-Timoxan. -

Prin adunarea natională română, dela
Constanta, ținută în ziua 124 noiembrie 1918

L. Gichanly
preșter

Nicola Spigariu
notar

Bărbate de încredere:
Vichente Costio
Balon Vichente

Credențional

În virtutea căruia, înquternicim pre
confratele Adam Iliescu a ne reprezenta
comuna noastră COȘAVA la adunarea
națională a națiunii române din Ungaria
și Transilvania convocată de Consiliul na
țional românesc ținută în Alba-Iulia pe
ziua de 1 Decembrie a.c. st.n.

COȘAVA din sedința comitetului național
local ținută în 16/29 Noiembrie 1918.

Eligor Nedre
președinte

Samson Longorici
notar.

Credențional.

Subscrisul Birou al alegătorilor români din
Comuna: Coștei, Cant.: Caras-Severin, Cerc. politici: Pă-
get, plenipotențiar în ajutarea acțiunii credenționale
pe: Al preot Eugen Sîndresian din loc ca delegat
ordinar și întîmceat dea ar fi învedecat a gar-
ticija la marea Adunare națională și an să ar pre-
senta în alt mandat.
pe: Vasile Murășan locuitor și gospodar în loc, ca
delegat suplent;

și reprezenta Comuna noastră Coștei la marea
adunare națională și să o a lina în Alba-Julia
la 18 Noiembrie v. 1918, avînd a se prezenta la aceasta
adunare pînă la termenul fixat în convocator.

Coștei la 15/28 Noiembrie 1918.

Biroul alu din partea alegătorilor
Comunei Coștei:

pe Eugen Furdianu ca președinte. pe Iosif Bîrlea ca notar

Gligor Furdian
Simion Furdian
George Ursu
Iosif Furdian
ca bărbat de încredere

Protocol

La invitarea M. On. Domn preot Eugen Iudresian
localității comunei Coștei, Cant. Caraș-Severin, cerc. poli-
tic. Făget, care comuna ie curat românească, s'au adu-
nat azi în 15/28 Noiembrie 1918 la casa comunală din
loc în număr foarte mare, pentru a alege și delegat
din partea comunei pentru marea adunare națională
ce să se țină în Alba-Iulia la 18 ^{1 Decembrie} Noembrie a.c.

Văzând respective constatănd președintele atârșor resp. p.
Eugen Iudresian că locuitorii comunei ca aliz alor sunt
în număr foarte mare prezenți, la oare 10, prin ocu-
pantare acomodată și inspirată de duh național des-
chide adunarea pentru alegerea și membrii ordinari și
suplenți și suplente, care membrii respective delegat are
să reprezinte comuna Coștei la marea adunare națio-
nală din Alba-Iulia ținându-se în 18 ^{1 Decembrie} Noembrie a.c.

Și pentru că adunarea a se constitui, respective și și
forma biroul, alegându-se în președinte, un notar și
4 (patru) bărbați de încredere pentru redigarea proto-
colului și autentificarea acestuia precum și pentru a compune
mandatul și extradarea acestuia, delegatului ce va fi
ales.

Adunarea cu aclamații și în unanimitate alege
în birou pe dl p. Eugen Iudresian ca președinte pe So-
sif Pirăuca notar și pe Gligor Turdecu, Simion Tur-
dian, George Ilseanu și Sosif Turdian, ca bărbați
de încredere.

După aceasta constituirea prezidiului pentru la ordinea zilei
alegera și delegat ordinari și și suplente pentru marea aduna-
re națională

Adunarea cu unanimitate și mare însuflețire
alege de delegat ordinari pe dl p. Eugen Iudre-
sian din loc, și ca suplente în cazul de dl p. E.
Iudresian n'ar putea participa la adunare și în
caz prezența cu un alt mandat, - și pe Vasile
Mărașan locuitor și proprietar aici în loc, și conștate

Credențional!

Comuna bisericică Crivina de sus (Felsőörbő?)
protopopiatul Fagetului, cheana Caransebesului, plenipoten-
țiară pre Domnul Coșorean Ștefan Rădu, ca în numele
comunei supra scrisă, să ia parte la adunarea națională
care se va ține în Alba-Iulia în ziua de 1. Decembrie
a. n. 1918.

Crivina de sus. în 14/25 I 1918.

Dimitrie Nistor
preot, prezintă,

Nicolae Lina
notar

Credențional

Reuniunea de muzică și cântec a plugariilor români
din comuna Curtea încredințată pe Domnul Ioan
S. Caba, președintele reuniunii, pe să o reprezinte la
Marea Adunare națională română pe să o răstina
la 18. November
1. Decembrie 1918 în Alba-Iulia.

Curtea la 17/27 November 1918.

Ioan S. Caba
notar.

Simion Pîrbeș
vice-președinte.

Bărbați de încredere.

Simion Făgăreșcu

Iosif Boinciog.

Curtea. Credențional dat de Reuniunea de muzică și cântări
din Curtea lui Ioan S. Caba

Credențional

Reuniunea de muzică și cânt a plăugarilor români din comuna
Curtea, încredințată, prin Filimon Glava, membrul exclusiv numărat,
ca să o reprezinte la Marea Adunare națională română ce se va ține
la 18 Noiembrie 1918 în Alba-Iulia.

Curtea la 14/24 Noiembrie 1918.

Emil Caba
notar

Ioan Cabaș
președinte

Samson Fagerșan

Georg Dancuș

scriitori de încredere

539-

Curtea. Credențional dat de Reuniunea de muzică și cântări
din Curtea lui Filimon Glava

Protocol

luat în adunarea populară a românilor din comuna
 Timiș-Lubia, aparținătoare sectorului electoral Biserica albă, timuleș,
 la 10/23 noiembrie 1918 cu scopul de a alege reprezentanți
 la Adunarea Națională a poporului român și se va ține la
 18 noiembrie și v. (1 decembrie n.) 1918 în Alba Iulia.

1. Comisiunea adunării scopul
 pentru care ea convocat și
 constată prezența a peste 500
 persoane, roagă adunarea
 să se constituie alegându-și un
 președinte, un notar și doi
 bărbați de încredere.

Adunarea populară în același
 timp alege pe președinte pe
 Dr. Eugen Grebner, secretar pe
 Ștefan Bala, iar bărbați de
 încredere pe Ilieșcu Teodor și
 inv. Petru Nica

2. Președintele adunării po-
 pulare Dr. Eugen Grebner mulțu-
 mește pentru încrederea și i-
 dat și pentru curajul și potri-
 vită momentului istoric, are
 scopul adunării naționale a
 românilor și se va ține la
 Alba Iulia, și roagă adunarea
 generală să alege cinci delegați
 pentru adunarea Națională la
 Alba Iulia.

Adunarea populară alege în acea-
 mântime ca reprezentanți ai săi

Protocol

luat în adunarea populară a românilor din comuna Deliblata, aparținătoare cercului electoral Biserica-Albă, ținută la 10/23 noiembrie 1918 cu scopul de a alege reprezentanți la Adunarea Națională a poporului român ce se va ține la 18 noiembrie (1 decembrie n.) 1918 în Alba Iulia.

1. Preotul local Victor Popovici comunică adunării scopul pentru care a convocat-o, și constatănd prezența a peste 500 persoane, roagă adunarea să se constituie alegându-și un președinte, un notar și doi bărbați de încredere.

Adunarea populară cu aclamație alege de președinte pe dl Victor Popovici preot, de notar pe dl Sava Luta, iar bărbați de încredere pe Susan Jurjovan și Stefan Răchitovan.

2. Președintele adunării populare, dl Victor Popovici, mulțumeste pentru încrederea ce i-a dat, și printr-o cuvântare poartivă momentului istoric arată scopul adunării naționale a românilor ce se va ține la Alba Iulia, și roagă adunarea a alege cinci delegați pentru Adunarea Națională la Alba Iulia.

Adunarea populară alege cu aclamație ca reprezentanți ai săi

1327 -

Proces verbal

Încheiat în 1920 - februarie 1918 în adunarea populară
română ținută la casa preotului gr. ort. român din
Doloave.

Prezenți: Marcu Boldovina ca președinte, Savu Tră-
gila ca vice-președinte, Valeriu Petcu ca notariu, Aron
Cătălina și Gornu Covaciu bărbați, de încredere și
mai mulți frumtasi, inteligenți, maeștri și țărani.

Scuturarea silei:

Alegerea a 5 bărbați ca delegați la întrunirea ro-
mânilor din cercul electoral al Danciavei, cari
vor alege delegați pentru adunarea națională a
Românilor ce va avea loc la 18. Noiembrie - 1 Decembrie
1918 în Alba-Julia.

Se aleg delegați: Nicodur Cătălina, Ioan Trăgi-
la, Aron Cătălina, cari vor participa la întrunirea din
Danciava pentru alegerea a 5 delegați pentru adunarea
națională românilor din Alba-Julia.

H. c. m. s.

Marcu Boldovina }
președinte.

Valeriu Petcu
notariu.

Gornu Covaciu

bărbat de încredere.

Aron Cătălina
bărbat de încredere.

Plenipotenție.

Subscriemul în cantălegere cu com.
par. gr. r. român din loc Delega re ca ne
reprezintă instituția noastră auto-
mă bisericească următorii delegați din co-
muna noastră Doman com. Caras-Severin
din limbul parohialului la marea noastră
adunare ținută la 1. Decembrie n. 1918. ni
Albs. Felix și confrații noștri: Baris
Colojoara și Traian Gherguta. -

Pentru întărirea valabilității actului act cu
subscrierea prezintă și în apăsarea sig-
lului parohial și autentice.

Doman la 16 Decembrie n. 1918.

Ioan. Dăprea

prot. pres. com. parohial.

Protocol

luat la 16. V. 1918, în sedința decisivă
de Presedințele Atărilor Trandafir și 2 bărbați
de încredere Vasileanu și Bumba
Trandafir și în materie apritescu Pantelie
fiind aleși de în treaga comuna

În Scobința, propusă cu zina de
astazi Presedințele propune următoarele
cuvinte: Trandafirul meu poporului astazi
pentru a comăti are de scama pentru
binele astazi adică pentru are sprijini
drepturile pentru în țig romanișom
asa dară mi în treaga comuna
în puterimim pe Asente Trandafir
a merge sa deputat la comaria
marilor nostri ramini și multe
trabiti și ramini nostri țavari
la mîndrul nostru arat ramini
alba julie

la propunerea sus numită
Presedințele în aia protocolul supris
de ambi sus numite.

Natură

Trandafir la 16. V. 1918

Pantelie apritescu

Presedințele

Ioan Trandafir

Trandafir Matsoni

Trandafir Bumba

986-

Drăgsinești. Protocol luat în adunarea localității

Credențional.

Subsemnatul adevărit, cu în cercul electoral al *Făget Burchis*
din comitatul *Caras-Severin* s'au ales, azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dnii *Dr. George Ghera* în *Făget*
Victor Teneșiu în *Făget* } ordinar
Paul Tănuș în *Făget* }
Ioan Florin în *Stăruș* } supliment
și *Dim. I. Begman* în *Buzova* }
cu *Samson Togerescu* în *Curtea* }

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marca Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral *Făget*
ținut în ziua de *12* Noemvrie 1918.

Ionut Olari
prezident.

Amalia Ghinescu
notar.

Ioan V. Cabag
Isaia Florescu
Volariu Dumitru
Albanu Dragăin
Ioachim Tănuș
Petru Tănuș
Solomon Tănuș
Petru Tănuș
Ioan Tănuș
Trifon Tănuș
Ion Tănuș
Leandru Tănuș

Petru Cernescu
Georghe Tănuș
Georghe Tănuș
Dumitru Tănuș
Ioan Tănuș
Ioan Tănuș

bărbați de încredere din comuna.

975/1-

Concordia Arad

Făget. Credențional dat de colegiul electoral al cercul electoral
Făget-Birchiș

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Făget Birchiș
din comitatul Caras Severin ținută în Făget
la 14-27 Noembrie 1918.

Prezident: P. P. Sebastian Clariu
protector al Făgetului
Notari: Dr. Victor Chirila s.
Damila Fletescu

Prezidentul dă cetire ordinului venit
dela Consiliul Central Național Român,
prin care se ordonă alegerea urgentă alor
5 delegați în Marea Adunare Națională
Română, care va fi convocată în scurt timp.
Constată că publicarea alegerii de azi s'a
vestit de cu vreme în toate comunele din
cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
provoacă să numească 2 bărbați de încre-
dere.

Se numesc de atari prin adama-

res dnii
Dionisie Ionescu
și
Dr. Ioan Gârta

Prezidentul deschide votarea, care
decurgând în ordine, pe baza scrutiniului
făcut de biroul adunării se constată că

majoritatea voturilor au întrunit dnii
unanimitatea

Dr. George Gârda din Făget
Victor Ionescu " Făget
Vasile Tancu " Făget
Ioan Hociari " Imbato
Dumitru Popescu " Bojoru
Solomon Popescu " Clusca
ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Dr. George Gârda
Victor Ionescu
Vasile Tancu
Ioan Hociari Imbato
Dumitru Popescu Bojoru
Solomon Popescu Clusca

Mandat

Representanții poporului român din
cercul electoral Făget-Birchiș, în adunarea
lor ținută în Făget la 14/27 Noiembrie, au ales
pentru Marea Adunare Națională din 18 Noiembrie
de la Alba Iulia, delegați ordinari pe Domnii:

1. Dr. George Ghera Făget
2. Victor Teneu Făget
3. Vasile Jonea Făget

iar delegați suplenți pe Domnii:

1. Ioan Ghoiaș Sutești
2. Dumitru Bejinăș Buzău
3. Gheorghe Bădăraș Curtea

încredințându-le, ca la Marea Adunare naționa-
lă română în deplină putere să reprezinte poporul
român din cercul electoral Făget-Birchiș.

Făget la 14/27 Noiembrie 1918.
Amator *[Signature]*
notar *[Signature]*

Sebastian *[Signature]*
președinte

bărbate de încredere:

Trăian Toderici
Comandant Dănilă
Vasile Capotescu
Petru Tănăsă
George Vintilă
Dumitru Căpățână
Ioan P. Oașă
Gheorghe Flăcău
Alexandru Drăgoș
Vasile Găvruta
Solomon Jonea
Petru Jonea

Petru Streian
Stefan Popovici
Gheorghe Adăleș
Ion Tănăsă
Leonida Bădăraș
Petru Cernescu
Acenție Șerban
Vasile Brădăraș
Dumitru Bejinăș
Vasile Popovici
Vasile Găvruta

975/4

Cămin

Marele Stat al Națiunii Române din
Ținutul și Transilvania
la, Arad

În conformitate cu convocarea publicată în organul național
„Românul” dată 1/11 Noiembrie a.e., în numele președintelui, am onorat
a trimite „Procesul verbal” spre mai departe, a face.

Seget la 14/12 Noiembrie 1918.

Cu salut național

Simion Ghiescu
notar

Credențional

Reuniunea învățătorilor gr. or. români
din protopopiatul Făgetului în adunarea lor fi-
nită în Făget la 14/27 Noiembrie, au ales pentru Marea
Adunare Națională din 18/1 ^{Noiembrie}/_{Decembrie}, dela Alba-Julia,
delegați ordinați pe Dornii:

1. Ioan Jonași inv. în Mărgine

2. Traian Mihailovici inv. în Sintești

încredințându-i, ca la Marea Adunare națională ro-
mână în deplină putere să reprezinte Reuniunea învă-
țătorilor gr. or. români din protopopiatul Făgetului.

Făget la 14/27 Noiembrie 1918.

Ioan Jonași
notar

Leontina
prezintă.

bărbati de încredere.
Lănilă Gheorghiu
Trifon Stodelcuș

Credențional dat de Reuniunea învățătorilor greco- orientali români
din protopopiatul Făgetului

Credențional.

Alegătorii din comuna Fărășești din cercul
Făgetului, în adunarea lor ținută în Fărășești
la 15/28 Noiembrie a. c. a ales pentru marea aduna-
re națională din 18 Noiembrie 1 Decembrie a. c.
dela Alba-Iulia ca delegat pe Martin Vasiescu
incredințându-l că la „Marea Adunare Națională
Română” în deplină putere se reprezintă poporul
român din comuna Fărășești.

Fărășești la 15/28 Noiembrie 1918.

Ion Barbu
notari.

Nicolae Gherga
președinte.

Ioșif Brănovan

Alexandru Belu

bărbați de încredere.

Protocol

Luas în comuna Gătaia la 15/28
 Novembre 1918 în adunarea electorală
 a cercului electoral Rittberg (Végyvár) pentru
 alegerea a cinci reprezentanți (delegați)
 care se reprezintă acest cerc electoral
 la adunarea națională a Națiunii româ-
 ne din Ungaria și Transilvania convo-
 cată de marele Șef al națiunii
 române din Ungaria și Transilvania
 la Alba-Iulia pe ziua de 18 November
 (1 Decembrie) 1918.

Președintele consiliului național
 român din Gătaia, M. O. S. D. Nicolae
 Popovici după ce salută pe cei adu-
 nați, roagă adunarea să îi aleagă
 un președinte și un notar pentru con-
 ducerea adunării.

Adunarea alege de președinte pe
 mult. O. S. D. Nicolae Popovici și de
 notar pe preotul Petru Johanin.

Președintele adunării declară
 adunarea de deschisă, constată
 la adunare s-au prezentat un nu-
 măr însemnat de alegători și pop-
 mul din comunele din cerc:
 Gătaia, Pulea, Bîrla, Berecu,
 Lău-George, Morava (Sembecul mare).

Credențional.

După ce Marele Șef al Națiunii Române din Ungaria și Transilvania a convocat Adunarea Națională a Națiunii române din Ungaria și Transilvania la Alba-Tulia pe ziua de 18 Noiembrie (1 Decembrie) 1918 și a ordonat, ca la Adunarea Națională să ia parte și câte 5 delegați și cercurile electorale locuite de români, poporul și alegătorii români și cercului Rittberg (Végvár) - comitatul Timiș - s-au adunat în comuna Gătaia în ziua de 15/28 Noiembrie 1918 și au ales de reprezentanți (delegați) ai săi pe: Nicolae Popovici paroh în Gătaia, Damaschin Mărian profesor în Deta, Ioan Mitariu paroh în Opatița, Ioan Ciucurel econom în Șoșdea și Pamfilie Jurcovici econom în Ghereniș.

Deci numiții sunt poștiti și împuterniciți a reprezenta cercul acesta la Adunarea Națională, ce se va ține la Alba-Tulia în 18 Noiembrie r. (1 Dec. n.) a.c. pentru care scop acest credențional s-a compus în cinci exemplare, dintre cari cel prezent se predă dlui delegat Damaschin Mărian profesor în Deta.

Gătaia la 15/28 Noiembrie 1918

Nicolae Popovici
președintele acestui electorale

Petrus Godea
bărbat de încredere din Șoșdea

Petrus Godea
notarul acestui electorale
Grankarginecșul

Zaharie George

angajatul Rittberg
bărbat de încredere din Bereața
1289/1

Ioșif Pătrut
bărbat de încredere din Birta

Oscaie
bărbat de încredere din Clorova (Santaul mare)

Gătaia. Credențional dat de cercul electoral Rittberg (Végvár)

CREDENȚIAL

Încălzitului Consiliu Național Român din Ghilad (rom. Vînia ceroul
 Ciacovei:) ales la această demnitate din voia obștei poporului român
 din Ghilad prin actate Litere Credenționale delegăm din sinele no-
 tru pe dntul Gheorghe Nicolescu să ia parte la
 Congresul național al tuturor Românilor din Ardeal și Țara Ungureană
 ca de va avea loc la 1 Decembrie n. 1918 în Alba-Iulia și împuterni-
 căm pe numitul dnt Gheorghe Nicolescu să la a-
 cel Congres să reprezinte interesele noastre românești conform diri-
 rilor poporului românesc din Ghilad.

G H I L A D la 24 Decembrie n. 1918.

Consiliul Național Român din Ghilad

Joan Aldea - președinte
 Ioan Heges
 Ioan Lăpș
 Gheorghe Pătrăș
 Alexandru Adam
 Aurel Căin
 Nicolae Horă
 Petru Crăstă
 Breban Amice
 George Feleșanu

Nicolai Chiromban
 paroh orșă

Dr. Ioan Căin
 Viștăreț
 Nicolai
 Adam Albu
 not. orșă
 George Nicolescu
 sub. judec.

George Guiră
 Nicolai Xenariu

1918 -

Ghilad. Credențial dat de Consiliul Național Român lui
 Gheorghe Nicolescu

C R E D E N T I O N A L

Încălitul Consiliu Național Român din Ghilad (com. Timiș cercul
 Ciocovei:) ales la această demnitate din voia obștei poporului român
 din Ghilad prin aceste Litere Credenționale delegăm din sinele nos-
 tru pe anul Ioan Albu inginer, propriu să ia parte la
 Congresul național al tuturor Românilor din Ardeal și Țara Ungurească
 care va avea loc la 1 Decembrie n. 1918 în Alba-Iulia și împuterni-
 cim pe numitul anul Ioan Albu ca la a-
 cel Congres să reprezinte interesele noastre românești conform dorin-
 țelor poporului românesc din Ghilad.

G H I L A D la 24 Noembrie n. 1918.

Consiliul Național Român din Ghilad

Ioan Albu președinte
Ioan Hăgăș
Ioan Căp
Leopold Giora
Alexandru Adămu
Arvel Găin
Nicolae Norvaiș
Rein Crăstă
Breban Simion
George Febelean

Fiolore Chicombaru
Edin Victor
Dr. Ioan
Alban Alu
George Nicolae
George Guisat

1301-

Ghilad. Credențional dat de Consiliul Național Român lui Ioan Albu

C R E D E N T I A L

Încălțat Consiliu Național Român din Ghilad (con. 7 în cercul
 Clacovei:) ales la această demnitate din voia obștei poporului român
 din Ghilad prin aceste Litere Credenționale delegăm din sinul nos-
 tru pe dnu Dr. Ioan Roșiu preot să ia parte la
 Congresul național al tuturor Românilor din Ardeal și Țara Ungurească
 care va avea loc la 1 Decembrie n. 1918 în Alba-Iulia și împuterni-
 căm pe numitul dnu Dr. Ioan Roșiu ca la a-
 cel Congres să reprezinte interesele noastre românești conform dorin-
 țelor poporului românesc din Ghilad.

G H I L A D la 24 Decembrie n. 1918.

Consiliul Național Român din Ghilad

Ioan Chiușă președinte
 Leon Heges
 Leon Chiușă
 Lefonșă Piora
 Alecsandru Adame
 Aurel Gă
 Nicolae Nădăreț
 Petru Cristă
 Breban Lămur
 George Feleborn

Emilia Lămur
 Tude

Nicolae Chișombar
 paroh ort.

Ioan Chiușă
 Dr. Ioan Roșiu
 Vinciușă Tăse
 paroh ort.

Alban Albu
 paroh ort.

George Mădăruș
 paroh ort.

George Guiră
 paroh ort.

1300-

Ghilad. Credențional dat de Consiliul Național Român lui Dr. Ioan Roșiu

C R E D E N T I A L

Încălțitul Consiliu Național Român din Ghilad (com. Timiș cercul
 Clacovei:) ales la aceasta demnitate din voia obștei poporului român
 din Ghilad prin aceste Litere Credenționale delegăm din sinul nos-
 tru pe d-nul Nicolae Pescariu să ia parte la
 Congresul național al tuturor Românilor din Ardeal și Țara Ungurească
 care va avea loc la 1 Decembrie n. 1918 în Alba - Iulia și împuterni-
 cim pe numitul d-nu Nicolae Pescariu ca la a-
 cel Congres să reprezinte interesele noastre românești conform dorin-
 țelor poporului românesc din Ghilad.

G H I L A D la 24 Noembrie n. 1918.

Consiliul Național Român din Ghilad

Jean Călin - președinte *Lincon Porca - secretar*

Toma Hageș
Toma Ciup
Leopold Piora
Alexandru Bolan
Amel Cui
Nicolae Novay
Petrus Trăsta
Brebu Lincon
George Jăbăroaie

Nicolae Chiromban
paroh ort.
Dr. Ioan Dorin
Vințic Tituș
paroh-ort.
Adam Alu
not. com.
George Nicolaeșcu
subșef.
George Gura
Nicolae Bodeanu

1299-

Ghilad. Credenționar dat de Consiliul Național Român lui
 Nicolae Pescariu

Protocol

În data 26/12 noiembrie 1910
 s-a ținut în comună Gîrlău (în sala casei comunale)
 din partea delegaților din comună Gîrlău, Ștefan
 și Gheorghe și Macedonia din cercul electoral
 Párdány din comitatul Temeș, în cauză
 alegerii delegaților participanți la Marșul Adunării
 și Adunării Române, ținut în Alba Iulia
 în 18 noiembrie 1910.

În vînt de pînă la alegerea delegaților
 și comitatului sînt alegerea de pînă la 12
 pînă la Ștefan Gîrlău, de notă pe în Ștefan
 Gîrlău, de notă de încredere economiei, Ștefan Gîrlău
 și Ștefan Gîrlău (din Gîrlău). Ambele sînt
 alegerii a delegaților.

S-a ales: 1) din comună Gîrlău și alți economiei
 Gheorghe Gîrlău, și alți economiei. 2) din
 comună Gîrlău economiei. Ștefan Gîrlău, alți economiei
 Gîrlău și Ștefan Gîrlău. 3) din comună Gîrlău
 economiei Ștefan Gîrlău, economiei
 4) din comună Macedonia economiei Ștefan Gîrlău
 Ștefan, Ștefan Gîrlău, și Ștefan Gîrlău
 care sînt de a se încredere economiei
 necesită pînă la a se pînă la legitimă și a valii
 din delegații de delegații la Marșul Adunării Române
 la Române din Alba Iulia.

Se mai făcă alți chestii de pînă la 12
 și ridica.

În data 26/12 noiembrie 1910
 Ștefan Gîrlău de încredere:

Ștefan Gîrlău
 Ștefan Gîrlău

1337 -

Ștefan Gîrlău
 Ștefan Gîrlău

Credenționar.

Prin acesta D-l. Alecsandru Crâsta din Cluj (Cluj),
cercul electoral Párdány, sau Torontul, se găsesc potențiar, se delegat
ales din partea adunării poporale din cercul electoral Párdány, căruia
apartine comuna română: Cluj, Goeni, Giulvez și Macedonia, înmînată
în 18 Noembrie, a. n. a. e. în comuna Giulvez, are prezentă la marea
adunare națională română din Alba-Tulia (gyulafehérvár), ținută
în 18 Noembrie și Decembrie 1918, unde are a se legitima și a se valida
dreptul de delegat în afacerile poartătoare în amintită adunare.

Giulvez, în 18 Noembrie 1918
26

Dr. C. C. C. C.
președintele adunării

Țăbăni de înmădare
Ion Căderin
Saxa Tăbă

Ștefan Hălău
notar

Scrierile delegatului
Alecsandru Crâsta

Credențional

Prin prezenta Împăratului (Imperial) Alexandru al II-lea
 din comună (Gemeinschaft) Gindberg, cercul electo-
 ral Párdány, comitatul Törökfalva, se plimbă și înțelegă,
 ca delegat al lui parșea administrativă proprie din cercul
 electoral Párdány, cărui apăsări comune de români:
 Gulya, Török, Gindberg și Harsch, înmădă în 13 noiembrie,
 și r. u. c. în comună Gindberg, a se prezenta la. Harsch
 Adunare Națională Română din Alba Iulia (Gyula-
 fehérvár) înmădă în 18 noiembrie, 1 dec. 1918, unde are
 să se legitimeze și a se va fi dată dreptul de delegat
 în afacerile politice înmădă în comunitatea adunare

Gindberg la 13/16 noiembrie 1918

Printre de încredere:
 Ion Ladavici
 Lăzar Sodor

Parșea Comunității
 președintele adunării

Stefan Gulya
 notar

Intenșia de la
 Alexandru Cristești

Paday.

Credentiaul,

Prin, acesta D. I. Gheorghe Treța, sen. din Celbru (Celso),
 areul electoral Párdány, cam. Porontas, se plenopotențiază, și a
 delegat ales din partea adunării propozate din cercul electoral Párdány,
 dinuia apartin camunete ramâne: Celbru, Toeni, Giulvez și Macadonia,
 fiindu în 13 Noembrie p. n. a. i. în camuna Giulvesi, și se prezenta la
 marea adunare națională ramână din Alba-Iulia (Gyulafehérvár),
 înăuntru în 18 Noembrie 1 Decembrie 1918, unde are a se legitima și
 a se validato dreptul de delegat în afacerile pertractându în amni-
 tate adunare

Giulvez în 13 Noembrie 1918
26Pavel Gheorghe Treța
președintele adunăriiBărbati de încredere
Ion Lădărin
Sancor TodotȘtefan Muly
natarialSubscrierea delegatului
Gheorghe Treța

Credențional

Primăriea 1^{le} Laurean Cristea din
comuna Bălga, cercul electoral Párdány, comi-
tatul Trencsén și principalii săi, ca delega-
ți ai lui din partea adunării populare din
cercul electoral Párdány, cămin aparțin
comunele române: Bălga, Fény, Gyulvez și
Macedonia, învinsă în 13 noiembrie a.c. în
comuna Gyulvez, a se prezenta la Marea Adu-
nare Națională Română din Bălga Fény.
(Gyulvez) învinsă în 13 noiembrie a.c.
1918 unde are a se legitima și a se valida
dreptul de delegat în afacerile pușcăriilor de
în armată a dămare.

Gyulvez la 13/6 noiembrie 1918

Deputați de macedonci:
Tan Ladarin
Lazar Todor

Pavel Cămpăreanu
președinte al comisiunii

Ștefan Gyulvez
notar

Subscrierea delegaților:

Laurean Cristea
președinte

Credențional

În acestă O'ra preat Nicolae Brănuțiu din Giulvezi
(Torontal-Gyulveers), cercul electoral Párdány, com. Torontal, se ple-
nopătește, ca delegat ales din partea adunării populare din
cercul electoral Párdány, pentru a participa la reuniunile comune:
Foamă, Giulvezi și Macedonia tinute în 13 Noembrie p. r. a. r. în comune
Giulvezi, are prezentat la marea adunare națională română din
Alba-Iulia (Gyulafehérvár), tinută în 18 Noembrie și Decembrie 1918,
unde are o'ra legitimă și o'ra validitate dreptul de delegat în afacerile
pertractându în amintire adunare.

Giulvezi în 13 Noembrie 1918
26

Paul Compaing
Președintele adunării

Înlocuitor de încredere

Tom Ladavini
Lăcășor Todor

Sigantă
notarilor

Subscrierea delegatului
Nicolae Brănuțiu

Credențional

Primăria D^{le} Simeon Olariu din comuna
Giulvez, (Județul Gyulvez) cerut decizional Párdány, comi-
tățul Muntiei, se plimprămpingă, cu delegat alu din
partea adunării populare din cerut decizional Sădany,
caruia aparțin comunele române: Belya, Terezi, Giulvez
și Hacedonia, înmăla în 18 noiembrie a.r. 1918 în comu-
na Giulvez, ase prezintă la Marea Adunare Națională
la Timișoara din Vella Julia (Gyulafehérvár), în anulu
în 18 noiembrie a.r. 1918, unde ase a se legitima și a se
valida dreptul de delegat în afacerile partăcișide
în amintila adunare.

Giulvez la 18 noiembrie a.r. 1918

Subscripție încredere:

Don Căstăruș
Căstăruș

Part. Căstăruș
pres. adunare

Stefan Tulpă
notar

Subscripția delegatului:

Simeon Olariu

Credonțional.

În acestă de Ștefan Vulpe, înrădit
 din Giulvez / Jolontal / Giulvez / cercul
 electoral Párdány, comitatul Jolontal,
 se plenipotentiară ca delegat ales din
 partea adunării populare din cercul elec-
 toral Párdány, cărui aparțin comunele
 române: Cebra, Făeni, Giulvez și Mac-
 donia ținută în 13 Noemvrie st. v. a. c.
 în comuna Giulvez a se prezenta la ma-
 rea adunare națională română din
 Alba Iulia / Gyulafehérvár / ținută în
 18. Noemvrie - 1 Decembrie 1918, unde are
 să se legitimeze și să-și valideze dreptul
 de delegat în afacerile pe tractând în
 amintita adunare.

Giulvez în 13/26 Noemvrie, 1918

Pădăsi de încredere:
 Ion Todorici
 Gábor Todor

Prost. Timp...
 precedențe

Ștefan Vulpe
 notar

Subscrierea delegatului Ștefan Vulpe

Credențional

Întru nume al Trăilei Mezin din co-
muna Giulez (Tromsø) și întru nume al
Societății Trăilei, comitatul Tromsø și pe
mijlocul ei se delega alți doi partizani
nari populari din cercul electoral Párdány
cărora apartine comuna române: Selye, Trăile
Giulez și Hășdona. Întru în Numărul nr. 1
în comuna Giulez a se prezenta la Marea
Adunare a Naționalității Române din Târgu Turzii
(Gyulafehérvár) întru în în Numărul nr. 1
1910, unde are a se legitima și a se valida
după ce de delegat în afacerile politice și de
în amănunțit adunare.

Giulez în 13 noiembrie 1910

Președinte de comisie:

Ion Săvârșin
Lorin Todor

Pentru Comisia
președinte de comisie
Stefan Giulez
Votant

Subscrierea delegaților: Trăile Mezin

1340 -

Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Trăilă Mezin

Credențional Jaget

Întreaga adunarea comunală, din
Gladna-Română ținută în 15 Noemvrie
1918 s.v. încredințarea pre alesul și voința
poporului pre fruntașul econom Damian
Simponerescu, bărbații de încredere Petru
Lazarescu și Leonte Obada spre a se
prezenta la marea adunare națională
de la Alba-Iulia.

Acest credențional să întărească
cu subscrierile bărbaților de încredere.

Gladna-Română în 15 Noemvrie 1918

Bărbați de încredere: Solomon Balintoni,
Petru Lazarescu
Leonte Obada președinte

Notar

Atestat

-493-

din partea mersului nostru tineria
deșădintă în alba Iulie
așa dară din Komana Homoșdia
Kalatoriuște Vrăuleștii George
prin alegerea Komitetului
al Homoșdiei

Homoșdia în 1918/17) 20

Solomon Tamesku
jude Komuna

983-

Homoșdia. Atestat dat de locuitorii comunei

COMITETUL NATIONAL ROMAN

Cercul SASCA

Nr. 1 - 1918

Credențional.

D. D. Cornel Teicu, avocat, delegat
să reprezinte, la marea adunare națională
din Alba Iulia, partidul național Român
din cercul electoral Săscu și împrejurile
măre.

Ilidia, la 26. Novembre 1918.

Comitetul partidului național Român:

D. Cornel Teicu
notar.

Ioan Corrig
președinte.

Ioan Keryz
Bri Leon Novacov;
The Crăciunel
bărbați de încredere.

COMITETUL NATIONAL ROMAN
» cercul SASCA »

Nr 1-1918

Credenționar.

Do. Gheorghe Ivan, notar, e
delegat să reprezinte la marea adunare
națională din Alba Iulia, parti-
dă național Română al cercului electo-
ral Sâscă și ținuturile Dumănești.

Ilidia, la 26. Noiembrie 1918.

Comitetul partidului național Român.

Dr. Comelșeice
notar.

Ioan Dorob
președinte.

Ioan Mergu
Bun'leoni Novac
Năe Crăciunel
Lăsată de încredere.

COMITETUL NATIONAL ROMAN

* cercul SASCA *

Nr. 1 - 1918

Credențional

D. l. Gheorghe Lungu preot, e delegat să
represinte la marca notuare națională din
Alba Iulia, partidului național Român din
cercul electoral Sasca și ținuturile Târnăveni

Ilidia la 26 Noiembrie 1918

Comitetul național Român

D. l. Constantin
notar

Gheorghe
președinte

Jean Murgu
Ion Ionescu
D. l. Crăciunel

burbați de încredere

COMITETUL NATIONAL ROMAN

cercul: SASCA *

Nr. 1 - 1918

Prezentăm.

Al. Simeon Bartolomei, preșt,
e delegat și reprezentat la marea adunare
națională din Alba Iulia, partidul
național Român al cercului electoral
Sasca și timetele Dărmăne.

Ilidia, la 26. Noiembrie 1918.

Comitetul partidului național Român:

Ionel Păcur
notar.

Ionel Păcur
președintele

Ionel Păcur

Ionel Păcur

Ilidia

lașote de inereclere.

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN
o rai SASCA *

Nr. 1 - 1918

Credențional

D. l. Vasile Vuia, econom, e delegat să
reprezinte la marea adunare Națională
din Alba Iulia, partidul național Român
plus cercul electoral Sasca și ținuturile
Dumăreș.

Ilidia la 26 Noiembrie 1918

Comitetul național Român

Stornatzeiu
notar

Ioan Corrig
președinte

Ioan Hurgy
Emil Ion, Novăcor
Lăie Crăciunel
bărbați de încredere

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Timiș-Recaș
 din comitatul Timiș ținută în la 25 noiembrie
1918.

Prezident: Dr. Ștefan Popi
 Notari: Ștefan Ștefanu

Prezidentul dă citire ordinului venit
 dela Consiliul Central Național Român,
 prin care se ordonă alegerea urgentă alor
 5 delegați în Marea Adunare Națională
 Română, care va fi convocată în scurt timp.
 Constată că publicarea alegerii de azi s'a
 vestit de cu vreme în toate comunele din
 cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
 provoacă să numească 2 bărbați de încre-
 dere.

Se numesc de atari prin Costa
Bogdan și Gheorghe Cotlet dñii
 și

Prezidentul deschide votarea, care
 decurgând în ordine, pe baza scrutinului
 făcut de biroul adunării se constată că
majoritatea voturilor au întrunit dñii
unanimitatea

Podor Ștefan din Izvin
Lucian Gheorghevi „Timișoara”
Ștefan Bugariu „Timiș-Recaș”
Nicolae Haneu „Popoăveș-Hane”
Alexandru Martiu „Șetar”

ca urmare prezidiul declară pe dñii:

Podor Ștefan, Dr. Lu-
cian Gheorghevi, Dr.
Ștefan Bugariu, Nicolae
Haneu și Alexandru
Martiu.

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al Timiș-Recașului
din comitatul Timiș s'au ales azi ca delegați ai acestui

cerc electoral dñii:

Dr. Lucian Gheorghevici

în Timișoara

Dr. Sever Bugarin

în Timiș-Recaș

Petru Ciova

în Alvin

Nicolae Manea

în Topolova-tul-mare

și Alexandru Mastui

în Petar Buzin

cu majoritate de voturi,
unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral
ținut în ziua de 25 Noemvrie 1918.

prezident.

Ștefan Ștefan
notar.

Gheorghe Tordai

Costeț George

Gheorghe Amândoi

Costă Bogdan

Gheorghe Secu

Petru Barbu

bărbați de încredere din comuna.

1283/1 -

Concordia - rad

Izvin. Credențional dat de locuitorii cercului electoral Timiș-Recaș

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al *Lipovei*
din comitatul *Timiș* s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral d-nii:

<i>D^{le} Constantin Miuș</i>	în	<i>Lipova</i>
<i>D^{le} Aurel Cioban</i>	în	<i>Belostin</i>
<i>D^{le} Aurel Kalic</i>	în	<i>Sistareț</i>
<i>Teodor Muntean</i>	în	<i>Lipova</i>
și <i>Mihail Vasilescu</i>	în	<i>Lipova</i>

cu unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral
ținut în ziua de *14* noiembrie 1918.

Tabaciu Constantin
prezident

Voicu Horia
Alina
Gheorghe Popa
Ionel Popa
Nicola Valcan
Tanase Popa
George Mihail
Teodor Horea
Charles Horea
Ionel Popa
Nicola Popa

Teodor Horea
Ionel Popa
Nicola Popa
Teodor Horea
Ionel Popa
Nicola Popa
Teodor Horea
Ionel Popa
Nicola Popa
Teodor Horea
Ionel Popa
Nicola Popa

dat cu încredere din comun.

Lipova. Credențional dat de colegiul electoral al cercului electoral Lipova

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Lipova
 din comitatul Timiș ținută în Lipova
 la 11/24 Noiembrie 1918.

Prezident: Tabriciu Manuilă

Notari: | Teodor Neagu
 | Simion Brănușescu

Prezidentul dă citire ordinului venit
 dela Consiliul Central Național Român,
 prin care se ordonă alegerea urgentă alor
 5 delegați în Marea Adunare Națională
 Română, care va fi convocată în scurt timp.
 Constată că publicarea alegerii de azi s'a
 vestit de cu vreme în toate comunele din
 cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
 provoacă să numească 2 bărbați de încre-
 dere.

Se numesc de atari prin

adunare dnii
Ioan Comanescu și
Gelu Onu

Prezidentul deschide votarea, care
 decurgând în ordine, pe baza scrutiniului
 făcut de biroul adunării se constată că
~~majoritatea~~ voturilor au întrunit dnii
 unanimitatea

Fl. Constantin Mihai din Lipova
Dr. Aurel Lioban „ Polabint
Dr. Aurel Platic „ Lipova
Teodor Munteanu „ Lipova
Mihai Vasilescu „ Lipova

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Fl. Constantin Mihai Lipova
Dr. Aurel Platic Lipova
Dr. Aurel Lioban Polabint
Teodor Munteanu Lipova
Mihai Vasilescu Lipova

1313-

Lipova. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral
 Lipova

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al *Societatea română*
din comitatul *de lectură din Lipova* am ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral d-nii

Casimil Stamila

în *Lipova*

Seriu Anu

în *Lipova*

în

în

în

și

cu

majoritate de voturi
animitate.

Drept-ace susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral *Societatea*
ținut în ziua de *27/12* Decembrie 1918.

Federic Stamila
prezident

Al. Al. Al. Al.
Al. Al. Al. Al.

Jul. Ona
notar.

bărbați de încredere din comune.

516.

Concordia. Arad

Lipova. Credențional dat de Societatea română de lectură din Lipova

Credențional.

Subsemnatii adevărim, că în cercul electoral al Lovrin
din comitatul Terminic s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dnii:

<u>György Bernáth</u>	în <u>Terminic</u>
<u>László Bernáth</u>	în <u>Terminic</u>
	în
	în
și	în

cu majoritate de voturi
unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sortii viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Lovrin
ținut în ziua de 14 Noembrie 1918.

<u>Viktor C. Fildes</u> prezident	<u>György Bernáth</u> notar
<u>János Popovics</u>	
<u>Danilau</u>	

bărbați de încredere din comună.

1334/4 -

Cimadria - Arad

Lovrin. Credențional dat de cercul electoral Lovrin

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Lovrin
 din comitatul Scorntal ținută în 14 Noiembrie 1918
 la _____ 1918.

Prezident: Vilco C. Fresquim

Notari: George A. G. G. G.

Prezidentul dă cetire ordinului venit
 dela Consiliul Central Național Român,
 prin care se ordonă alegerea urgentă alor
 5 delegați în Marea Adunare Națională
 Română, care va fi convocată în scurt timp.
 Constată că publicarea alegerii de azi s'a
 vestit de cu vreme în toate comunele din
 cerc. Salută pe alegătorii prezenți și li
 provoacă să numească 2 bărbați de încre-
 dere.

Se numesc de atari prin _____

dnii

și

Prezidentul deschide votarea, care
 decurgând în ordine, pe baza scrutiniului
 făcut de biroul adunării se constată că
 majoritatea
 unanimitatea

voturilor au întrunit dnii
George A. G. G. G. din Scorntal
George A. G. G. G. din Scorntal

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

George A. G. G. G. din Scorntal
George A. G. G. G. din Scorntal

219

-385-

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Lugoj
 din comitatul Cămp-Severin ținută în 14/24 noiembrie
 la Lugoj 1918.

Prezident: Dr. Caius Prediceanu

Notari: Dr. Traian Crăciun
Dr. Corneliu Găfornaru

Prezidentul dă cetire ordinului venit
 dela Consiliul Central Național Român,
 prin care se ordonă alegerea urgentă alor
 5 delegați în Marea Adunare Națională
 Română, care va fi convocată în scurt timp.
 Constată că publicarea alegerii de azi s'a
 vestit de cu vreme în toate comunele din
 cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
 provoacă să numească 2 bărbați de încre-
 dere.

Se numesc de atari prin adunare

Virgil Pop dnii
Valeriu Gărnău și

Prezidentul deschide votarea, care
 decurgând în ordine, pe baza scrutiniului
 făcut de biroul adunării se constată că
~~majoritatea~~ voturilor au întrunit dnii
 unanimitatea

Adam Groza din Posteiu Mare
Ion Jurea " Șiriu
Gheorghe Rusaliu " Lugoj
Ioan H. Barbu " "
Porfir Grigoriu " "

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Adam Groza, Ion
Jurea, Gheorghe Ru-
saliu, Ioan H. Barbu
și Porfir Grigoriu

946-

86

Lugoj. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Lugoj

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al *Lugojului*
din comitatul *Căraș-Severin* s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dñii:

<i>Adam Groza, preot ort. rom.</i>	în	<i>Costeiu mare</i>
<i>Ion Jurca, învățator</i>	în	<i>Prin</i>
<i>George Alușalin, econom</i>	în	<i>Lugoj</i>
<i>Iosif H. Barbu, comerciant</i>	în	<i>"</i>
și <i>Borșir Opriganu, meșter</i>	în	<i>"</i>

cu majoritate de voturi
animitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral *Lugoj*
ținut în ziua de *124* Noemvrie 1918.

Constantin Mureșanu
prezident.

Stroian Crăciun
notar.

Dragutin Mitkovic
Ștefan
Valeriu

bărbați de încredere din comună.

„DRAPELUL“
ORGAN NAȚIONAL-POLITIC.

DIRECTOR:
DR. VALERIU BRANISCE.

Lugoj, 16/29 XI 1918

Acutorizez pe Dl. Alexandru C. Văntie,
ca membru al redacției „Drapelul”,
să reprezinte la adunarea națională
din Alba-Iulia ziarul „Drapelul”
și să beneficieze de toate drepturile
ce revin jurnaliștilor români la această
adunare.

503-

Lugoj. Credențional dat de ziarul „Drapelul”

Credențional.

Subsemnatii adevărim, că în ^{adunarea gen. a gardei naționale române} ~~cereul electoral~~ din comitatul Căraș Teodim s'au ales azi ca delegați ai acestei ~~garde naționale~~ ~~cere electorale~~ dnii:

Căp. Constantin Grosarescu	în Lugoj,
supl. loc. d. Aurel Ciupă, supl. loc. Virgil Boicu	în "
ml. loc. sup. major. Constantin Tuncel	în "
" sup. Nicolae Briceanu, d. loc. Nicolae Roman	în "
d. sup. maior. Stătică Dumitrescu,	în "
d. loc. George Dragău,	în " ⁴
d. loc. <u>George Dragău</u>	în " ⁴

cu ^{anunțat} ~~anunțat~~ unanimitate. ⁴ ~~4~~ ^{Rădulescu, (gr. Rădulescu)} ~~Rădulescu~~ ^{Rădulescu} ~~Rădulescu~~

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cere electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al ~~cereului electoral~~ ^{adunării gen. a gardei naționale} ~~române~~ ținut în ziua de 27 Noemvrie 1918.

Virgiliu Popescu
președinte
Dragău

Carialan Proșteanu
notar.

bărbați de încredere din comuna.

(Credențional)

Locuitorii comunei Margine din cercul Fă-
getului comitatul Caras-Severin au ales pentru
Marea Adunare Națională din ^{18 Noiembrie} ~~1 Decembrie~~ a. c.
dela Alba-Iulia delegat ordinar pe

Ioșif Pancan econom in Margine
încredințându-l, ca la Marea Adunare Națio-
nală română în deplină putere și reprezentan-
ță comuna română Margine

Margine in 16 Noiembrie 1918

Simon Dumitrescu
notar

Grigore Jăruș
președinte
al adunării com.

barbati de mândere:
Vicentie Brăncuș
Ioan Lurduncan

Mandat

Locuitorii alegători români din comuna Mîtnicul-mic, comitatul Caras-Severin, în adunarea lor ținută în Mîtnicul-mic la 14/27 Noiembrie au ales pentru Marea Adunare Națională din 18 Noiembrie / 1 Decembrie dela Alba-Iulia delegați pe:

1) Panteleimon Babesciu.

2) Nicolae Lăzărescu.

încercîndu-i, că la Marea Adunare Națională română în deplină putere să reprezinte poporul român din comuna Mîtnicul-mic.

Mîtnicul-mic la 14/27 Noiembrie 1918.

Ioan Francuș
notariul sed.

Emilion Lupulescu
președinte

barbati de incredere:
Paul Lupulescu
Iaru Hanciu

Protocol

luat în adunarea națională română din Moșnița comi-
tatul Timis, ținută la 14 Noiembrie 1918 et v. în cinstea
secolului gr. or. română din loc.

Obiectul:

Comiterea unui delegat, care să reprezinte comuna
în adunarea națională română, ce se va ține la
18 Noiembrie 1918 et v. la Alba-Iulia.

1) Președintele, consiliul națio-
nal român, învătătorul George
Călbășă face propunerea, ca la adu-
narea generală să se aleasă în
pă de simțată învătător de încredere.

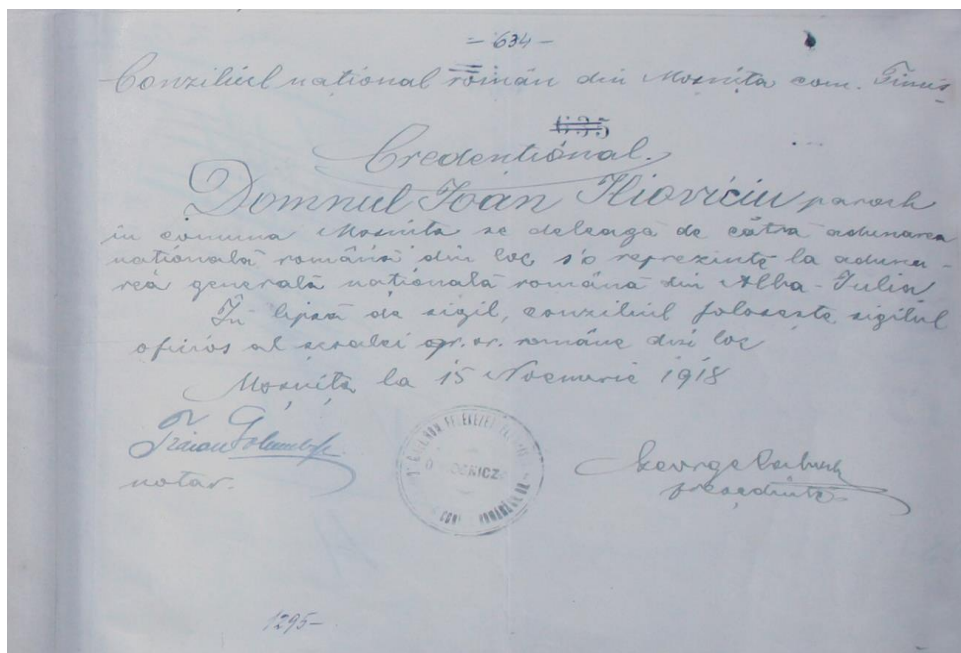
2) La lege ca comisi de încredere, care
să participe la adunarea, cu mare:
pov. Ioan Florici, Ioan Călbășă
și George Călbășă și Vasile Harici,
și Tulian Călbășă de buna voie.
Decizia va fi favorabilă ra ondu-
tională.

Marșul alte obiecte de portretat, pe ditate pădola-
ră și juc hia.

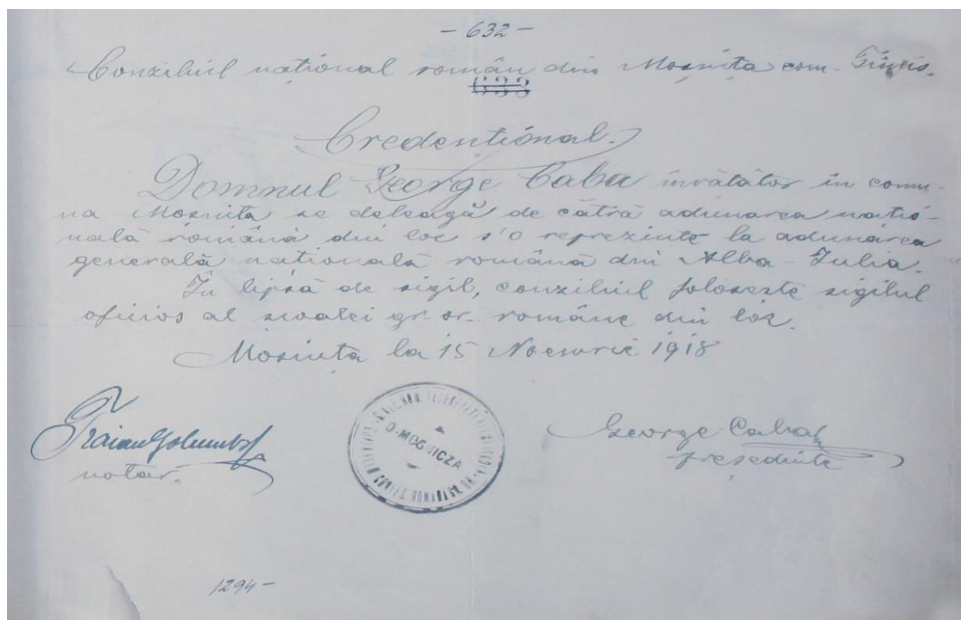
Normita la 14. Noiembrie 1918.

Ioan Călbășă
notar.

George Călbășă
președinte.

Credențional dat de locuitorii comunei lui Ioan Ilieviciu

Moșnița. Credențional dat de locuitorii comunei lui George Caba

833
Credențional.

COMANDA SUPREMĂ A GARDELOR
NAȚIONAL ROMÂNE DIN
UNGARIA ȘI TRANSILVANIA.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al
din comitatul *Nicolințului Mare* sau alces azi ca delegați ai acestui
cerc electoral, dăji:

Pavel Popa, preot mib.

în *Nicolințului mare*

în

în

în

în

și
cu majoritate de voturi,
unanimitate.

Drept-ee susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marca Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

de la Comanda supremă a. G. A. R.
Dat din colegiul electoral al cercului electoral

ținut în ziua de Noemvrie 1918.

U. Habușor
prezident

Rucbarloz
notar.

bărbați de încredere din comune.

469-

Concor. lia. Arad

Nicolințul Mare Credențional dat de Comanda supremă a Gărzii Naționale
Române din comitatul Timiș

592
Protocol

luat în sedința comitetului național român din Ohaba-Forgaci în ziua la 14/17 Noiembrie 1918 sub președinț. inv. Constantin Mihaili fiind preșent, cei subscriși.

Obiectul

Alegerea delegaților pentru a lua parte la marea adunare națională a poporului român din Ungaria și Transilvania.

Președintele după ce arăta, prin o cuvântare, însușind născutarea momentului istoric în care românii și că conducătorii adunați ai poporului român au aflat trebuința a convoca adunarea întreg neamului românesc pentru a arăta în fața lumii dorința ce a are, după veacuri de încetare cere celor preșent a se arăta mednici de un viitor mai bun și această dorință să se arate prin trimiterea către va delegați pentru această adunare.

Comitetul după ce sunt în recunoștință pentru conducerea superioară a noastră cu unanimitate alege ca delegați pentru a lua parte la această adunare pe inv. Constantin Mihaili, Constantin Linpeneriușii, Simion

C R E D E N T I O N A L .

In urma apelului Comasilului national roman romanii din
 cercul Oravitei in adunarea sa tinuta astazi au ales de delegati
 pentru adunare nationala, care se va tine la 18 Noiembrie st.v.
 /1. Decembrie st.n./ a.c. in ALBA-JULIE pe urmatoarii domai:
 Dr. Mihai Gropsean avocat si presedinte Al coasilului militar ro-
 man

Dr. Liviu Cigărean^u avocat
Cornel Stefan preot
George Jianu^u paznic
Si George Pipelca meserias.

Deci numitii domai delegati suat poftiti a reprezenta cer-
cul la adunarea amintita.

Orávita-montana, la 13/26 Noembre 1918.

Lucretia Corcoran
Presediate

Wladimir Huber
Secretar

CREDENTIONAL.

Subsemnații adevărin, că în cercul electoral al-B-A-N-G-I-O V-E-I-,- din comitatul TORONTAL s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral, dnii:

1. <u>Jacob Sawan, comerciant</u>	în	<u>Panciova</u>
2. <u>Teodor Cătălina, învățător</u>	în	<u>Solovay</u>
3. <u>Alexandru Pintariu, privatist</u>	în	<u>Orcea</u>
4. <u>Yona Arapila, econom</u>	în	<u>Glogon</u>
5. <u>Alburt Igorea, privatist</u>	în	<u>Amurli</u>

cu unanimitate ~~majoritate de voturi~~.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot deciziv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual a să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul-Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral PANCIOVA, timt în ziua de 27/11-Novembre 1918.

Alb Pintariu
președinte.

Teodor Cătălina
notar.

Aron Cătălina

Alb Pintariu
Yona Arapila
Alb Pintariu
Teodor Cătălina

pe 27/11 1918

Proces verbal

încheiat în 14/27 Noiembrie 1918 în adunarea poporală română ținută la casa preotului gr. ot. român din Panciova.

Prezenti: Ioan Gorcea ca președinte, dr. Petru Pentea ca secretar, Alexandru Pîntaru și Iacobi Păușan ca bărbați de încredere și mai mulți fondatori, înțeligenți, meșteri și țărani. -

Ordinea zilei:

Alegerea a 3 bărbați ca delegați la înfrumusețarea conștientă din cercul electoral al Panciovei, care vor alege delegați pentru adunarea națională a Românilor pe care se va ține la 18. Noiembrie și Decembrie 1918 în Alba-Julia. -

S-au ales delegați: Dr. Petru Pentea, Alexandru Pîntaru și Ioan Gorceanșu, care vor participa la înfrumusețarea din Panciova pentru alegerea a 5 delegați pentru adunarea națională română din Alba-Julia.

D. c. m. s.

Ioan Gorcea
președinte

Petru Pentea
secretar

Bărbat de încredere:

Iacobi Păușan

Al. C. Lăzăreșcu

Credențional!

Comuna bisericăscă Petroasa (Kofalu) din
protopopiatul Făgetului, diocesa Caransebesului
înputernicește pe Ștefan Lăpușian ca în numele
comunei supra scrisă, să ea parte la adunarea națio-
nala ce se va ține în 1. Decembrie 1918. ș. n. în
orasul Alba-Iulia.

Petroasa în 15.8. Novemb. 1918.

Dimitrie Mistora

preot-predicator

Lăpușian Ștefan

notar

Hotărîrea noastră.

Ţiştia poporului român din comuna *din Pogăneşti*
din îndemn propriu şi fără nici o silită sau ademenire din vre-o parte, dă la iveală
dorinţa ferbinte, ce însufleţeşte inima fiecărui român, şi declară, că voinţa sa ne-
strămutată este:

Vom să fim alături, împreună cu teritoriile româneşti din Ardeal, Bă-
năţ, Ungaria şi Maramurăş, la Regatul României, sub stăpânirea Majestăţii Sale,
Regelui Ferdinand I.

Pe această hotărîre a noastră aşternem tot ce au dorit strămoşii noştri,
tot ce ne înălzeşte pe noi, cei de faţă, şi tot, ce va înălţa pururea pe fii şi ne-
poţii noştri.

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

Scris şi dat

Revenim la

Stanis George
Toma Bindea
Iyua Han
Iancu Han
Dragostin Han
Iancu Burza
Gligor Tegre
Dandă Stancu
Iosron Petrasca
Joan Socolan Ilic
Iosron Han
Ioachim Ardelean
Joan Margau
George Calian
Iosron Bota
Nicolaie Bais
Roman Catinea
Prandofor Han
Petru Onetu
Joan Han

Dumitra Trupon
George Maris
Ioachim Demian
Joan Catinea
Iosron Demian
Isteme Onetu
Adam Calian
Androne Han
Dumitru Bălea
Niculae Onetu
Nicolaie Maris
Gligor Maris
Dumitru Han
Pascu Giea
Isteme Demian
Niculae Giea
Prandofor Calian
Crecium Costea
Valer Costea
Fader Han
Dragan Dragos

- 1919 -

Pogăneşti. Hotărârea locuitorilor

Credințional.

Din partea adunării naționale române din comuna Povergina (Poroson) ținută la 16/29 Noiembrie 1918 în casa comunală sa luat următorul decis:

Comuna Povergina să declare solidară cu interesele pur românești și consimțe cu consiliul național român din Transilvania și țeara ungurească, pentru unirea tuturor românilor într-un singur stat liber și independent.

Ca bărbat de încredere pentru de a ne prezenta la marca adunare ce se va ține la Alba-Iulie în 18 Noiembrie (18 decembrie c.n.) 1918 să alege Ioachim Florescu ear în cas că dânsul va deveni bolnav, va lua parte freatul locului Patrichie Miclăuș și Ioan Gherghina.

Povergina la 16/29 Noiembrie 1918.

Patrichie Miclăuș
prot. președintele adunării
naționale.

Milostean Ioachim
bărbat de încredere

Ioan Toderlău
notariul adunării

Ioan Gergina
bărbat de încredere

Comuna bisriceasca ortodoxa romana
s'ni Reșita romana

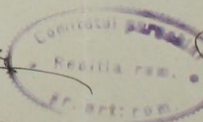
Credentional

Subsemnatul comitet parohial s'ni co-
muna Reșita romana în sedinta sa ti-
nuta la 13/26 Noemvre 1918 unanim alege
s'e delegati pe s'ni Ion Vida, preot, si
pe Traian Doaga econom pentru a lua
parte activa la Adunarea nationala
ce se va tine în Alba Iulia la 18 Noemvre
1918 si a decide cu votul lor liber si neinflu-
entat de nimeni.

Întru scopul amintit se estrada acest
credentional.

Reșita romana la 13/26 Noemvre 1918.

George Vinolacoiu
președinte

Ion Mărilău
notar

Bărbați de încredere:

Ion Ilieș
Ion Sărbulea

Reșița. Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Română
pentru Ion Vida și Traian Doagă

Credențional.

Comitetul parohial gr. ort. român, din comuna Reșița-montană
în sedința sa ținută la 12/25 Noiemre 1918 sub prezidiul dlui preot
Ion Popovici fiind notar Petru Pandu, iar bărbați de încredere
aleși pe Ignate Herban și Albert Timic, alege pe Domnul
Ion Jian Benus, ca delegat al comunei Bisericești gr. ort. rom.
din loc, la marea adunare națională ce se va ține în Alba
Julia la 1. Decembrie 1918, pe care scop și se dă acest credențional.

Reșița-montană în 12/25 Noiemre 1918.

Ion Popovici
prezident al
sălișei

Petru Pandu
notar.

Bărbați de încredere:

Ignate Herban

Albert Timic

Reșița. Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Montană lui Ion Jian Benus

Credențional.

Comitetul parohial gr. ort. român din comuna Reșița - montană
în sedința sa ținută în 12/25 Noemvre 1918 sub prezidiul dlui
pater Ioan Popovici, fiind notari Petru Băndu, vorbitori de încre-
dere pe d-nii Ignatie Herban și Albert Simic — alege pe dl
Petru Stoicovici ca delegat al comunei Reșiței gr. ort. române din
această mănăstire la marea adunare națională ce se va ține în Alba Iulia la
1 Decemvre 1918, spre care scop i se dă acest credențional. —

Reșița - montană în 12/25 Noemvre 1918.

Ioan Popovici
președinte al
sedinței.

Petru Băndu
secretar.

Vorbitori de încredere:
Ignatie Herban
Albert Simic

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al: *Sasca-montană*
din comitatul *Caras - Severin* s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dñii:

D. Ilie Popoviciu avocat în *Sasca-montană*
în numele comunității noastre în *Soldova nouă*
Sacina - Măcei și Stăniș *Boșneagului*
și pentru întreaga *Clivura* în —
cu majoritate de voturi,
unanimitate.

Drept-ee susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral
ținut în ziua de *12* Noemvrie 1918.

Constantin Băleag
prezident.

Stăniș Benga
notar.

Constantin Stăniș
Benga

bărbați de încredere din comuna.

Mandat

Subsemnatii locuitori români ai comu-
nei Seceni —, cerul Paștelui din comitatul
Caras-Severin, au ales gri ca delegat al său pe
el invitatul Trifon Lugojanec, învâcându-
a lui parte în mod oficial și a reprezenta în
reșele noastre la adunarea convocată de ma-
rele Stat al națiunii române — pe ziua de
17 noembrie (și decembrie) în Alba Lulia. —

Cu unanimitate plenipotentiară pe învê-
lătorul nostru Trifon Lugojanec de a ne repre-
zenta la marea adunare și prin rostul ei
a da expresie neclălită a noastră dorințe, de
a ne alătura și contopi în hotărâre Româ-
nii.

Trăiască România mare!!!

Seceni, în 16 noembrie 1918

Caras-Severin

Trifon Lugojanec
nolar

Tommaso Turjonescu
Pantesciu Onopria
Ioan Paulescu
Nicolae Marconescu
George I. Ionescu
Paulescu Romăni
Ioan Cristea

George Paulescu
— în prezența prezidinte

Iacob Serin
George Jurelăcu
Gavrilă Marconescu
Cosif Popescu
Iulian Fărcăș
Soproni Fărcăș
George Iuronescu

Mandat

Subsemnatii locuitori ai comunei
Sărăzani - comit. Caras Severin - au ales
ari ca delegat al nostru pe Nicolae Drăgan
în închinăciune la a lui parte în mod eficient de
marca acumulare națională ordinară și convocată
de marele Sfat național român - pe ziua de 17
noiembrie v. în ziua lui.

cu unanimitate - prin voitul delega-
tului nostru - ne exprimăm dorința de a ne
alătura și contopi în hotărârea României

Prăiască România mare!!!

Sărăzani în 15 noiembrie v. 1918
Hategan Tenove
notar

V. Andrei Iștar
președinte

Olaru Ioan
Ion Prodan
George Cărmăz

Stăvilă Drăgan
Iosif Simionescu
Nicolae Mărgan

Ilie Hartigan
Petru Tarkos
Nicolae Drăgan
George Mărgălescu
Nicolae Antonie
Nicolae Drăgan
Silviu Tarkos

Consiliul și Garda Națională Română
din Seceani

819

„Legitimatie“!

M. Locot. Ioan Martin este Exmisul Consiliului și
Gardei Naționale Române din Seceani și autorizat
să se prezente la adunarea Română din Alba Iulia
Regim adunare de a asculta părerile noastre, de la
el nost emis

Seceani în 12/27 Noembrie 1918

Vasile Gărbăntu
Președinte

Nic. Hănuș (Lica)

Mănăsie Milosav

Ioan Mărgu
Moise Mihai

Miron Vărabățu

Leșif Torgi

Teodor Gheorghi

762-

Seceani. Legitimatie dată de Consiliului și Garda Națională Română
din Seceani

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al Sânnicolăuului mare
din comitatul Poronțel s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dñii:

<u>Dr. Nestor Oprean</u> avocat	in	<u>Sânnicolăuul mare</u>
<u>Dr. Ioan Demian</u> "	in	"
<u>Ereemie Popovici</u> învățător	in	<u>Vălceni</u>
<u>Dimitrie Blagoe</u> econom	in	<u>Benadul mare</u>
și <u>Damian Hae</u> "	in	<u>Vereu</u>

cu majoritate de voturi
unanimitate.

De drept ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Sânnicolăuul mare
ținut în ziua de 27 Noemvrie 1918.

Petrus Fleșeriu,
prezident.

Marasie Lipovan
secretar.

Nicolae Blășanu
George Căhăreanu
Ioan Gheorghe
Ion Govan
Ioan Simion
Constantin Iordănescu
Alexandru Ileanu Lipovan

bărbați de încredere din comuna.

S35

Credențional.

COMANDA SUPREMĂ A GARDELOR
NAȚIONAL ROMÂNE DIN
UNGARIA ȘI TRANSILVANIA

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al _____
din comitatul Sânnicolau Mare s-au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral d-nii:

Sublocotenent Coriolan Dăran în Verșin
Col. caporal Valeriu Măharu în Verșin

și _____ în _____
cu majoritate de voturi.
unanimitate.

Drept-ace 'susușiți delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

dela Comanda supremă a. G. N. R.
Dat din colegiul electoral al cercului electoral _____
ținut în ziua de Noemvrie 1918.

Valeriu Măharu
prezident.

Răduțan
notar.

bărbați de încredere din comune.

440-

Concordia - Arad

Sânnicolau Mare. Credențional dat de Garda Națională Română
din Sânnicolau Mare

Credențional.

Silagiu (Mălaș). Subsemnații adevărim, că în ~~cercul electoral al~~ *comuna bis. gr. cat. din*
din comitatul *Timișului* s'au ales azi ca delegați ~~al acestei comuni~~
~~cerc electoral~~ *dnul* *Nicolau Lugașan - învățător* în *Silagiu (Mălaș)*

în _____
în _____
în _____
și _____
în _____
cu majoritate de voturi
animitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din această ~~cerc electoral~~ *comuna bis* și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al ~~cercului electoral~~ *comunei bis. gr. cat. din Silagiu*
ținut în ziua de *28* Noemvrie 1918.

Nicolau Garbis
prezident.

Nicolau Lugașan
notar.

Bunescu Daniel

Bunescu Nicolae

Danion Gosiu

Kotil Petru

Konul Domian

Pascu Brannionțu

Ion Brannionțu

Simion Brannionțu

Paul Brannionțu

Ion Brannionțu

Pascu Găitru

Simion Botca

George Găitru

Florin Brannionțu

George Găitru

bărbați de încredere din comună.

1290 -

Comorlaș Arad

Silagiu. Credențional dat de locuitorii comunei

Credențional

Comitetul partidului național român din comuna
Sintesti în adunarea sa ținută în 16 Noembrie a.e.
au ales pentru marea adunare națională din
18 Noembrie
1 Decembrie a.e. de la Alba Iulia ca delegat
ordinar pe locuitorul Dumitru Lazarescu
din Sintesti încredințându-l că la marea
adunare națională română în deplină putere
să reprezinte comuna Sintesti.

Sintesti în 16
29 Noembrie 1918.

Traian Măneșcu
notar

Pantelie Măneșcu
președinte ?

bărbați de încredere:
Ioan Ilieș
Simion Curiaș

Mandat.

Locuitorii din comuna Surducu Mic,
în plinarea lor ținută la 16/29 Noiembrie 1918,
au ales pentru elbarea Adunare Națională
din 18 Noiembrie / 1 Decembrie / a.c. de la Alba-
Julia, ca delegat pe cel profesor:

Samson Cristin,
încredințându-l ca la numita Adunare, în
deplină putere să reprezinte poporul român
din comuna Surducu Mic.

Surducu Mic la 16/29 Noiembrie 1918.

Damasciu Gherghiu
președinte

Trifon Ardeleanu
not. adun.

Bărbati de încredere:

Nicolae Criscu
Nicolae Neșina

572

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral al Timișoarei
din comitatul Timiș ținută în 11 noi. u. 24 noi. n. 1918
la in Timișoara 1918, la ora 11 a.m.

Prezident: D^e Cornel T. Albu

Notari: Lazar Berin

Prezidentul dă citire ordinului venit
dela Consiliul Central Național Român,
prin care se ordonă alegerea urgentă alor
5 delegați în Marea Adunare Națională
Română, care va fi convocată în scurt timp.
Constată că publicarea alegerii de azi s'a
vestit de cu vreme în toate comunele din
cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
provoacă să numească 2 bărbați de încre-
dere.

Se numesc de atari prin adu

nați dnii
Ioan Halint și
Vasile Drăgan

Prezidentul deschide votarea, care
decurgând în ordine, pe baza scrutiniului
făcut de biroul adunării se constată că
majoritatea voturilor au întrunit dnii
unanimitatea

<u>D^e Cornel T. Albu</u>	din	<u>Timișoara</u>	<u>Fabric</u>
<u>D^e Cornel Ciăciunescu</u>	"	"	<u>Clăci</u>
<u>D^e Georg Niculescu</u>	"	"	<u>Fabric</u>
<u>Petru Salau</u>	"	"	"
<u>Ioan Dobosan</u>	"	"	<u>Schala</u>

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

D^e Cornel T. Albu
D^e Cornel Ciăciunescu
D^e Georg Niculescu
Petru Salau
Ioan Dobosan

1280 -

Timișoara. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral al
Timișoarei

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al Timișoarei
 din comitatul Timiș s'au ales azi ca delegați ai acestui
 cerc electoral dñii:
 S. Cornel T. Albu în Timișoara - Fabric
 S. Cornel Crăciunescu în Timișoara - Cetă
 Petru Tălcu în Timișoara - Fabric
 S. Gheorghe Alădulescu în Timișoara - Fabric
 și Mihail Dobocanu în Timișoara - Cetă
 cu majoritatea de voturi
 unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
 vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
 Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
 alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
 cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea
 asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
 Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Timișoara
 ținut în ziua de 19 Noemvrie 1918.

S. Cornel T. Albu
 președinte

Lazar T. Brum
 notar.

Ion T. Dabul
 Vasile Frăgaș

bărbați de încredere din comune.

128/11-

Concordia. Arad

Timișoara. Credențional dat în cercul electoral al Timișoarei

829
Credențional.

COMANDA SUPREMĂ A GARDELOR
NAȚIONAL ROMÂNE DIN

UNGARIA ȘI TRANSILVANIA.

Subsemnatul, adevărat, ca în cercul electoral al
din comitatul *Timișoara* s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dinii:

Laurean Cristea

în *Giulot*

în

în

în

în

și
cu majoritate de voturi,
animitate.

Drept-ace susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sortii viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat *de la Comanda supremă a G. N. R.*
din colegiul electoral al cercului electoral
ținut în ziua de Noembrie 1918.

Laurean Cristea
prezident.

R. Cristea
notar.

bărbați de încredere din comune.

767-

Concordia - Arad

Timișoara. Credențional dat de Comanda Supremă a Gărzilor Naționale
Române din comitatul Timiș lui Laurean Cristea

Credențional.

COMANDA SUPREMĂ A GARDELOR
NAȚIONAL ROMÂNE DIN
UNGARIA ȘI TRANSILVANIA.

Subsemnații, adevărim, că în cercul electoral al Timișoara s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral d-nii:

Ștefan Vulpe

în Ponolau

în

în

în

în

și
cu majoritate de voturi.
unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decderea
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

dela Comanda supremă a G. N. R.
Dat din colegiul electoral al cercului electoral
ținut în ziua de Noemvrie 1918.

Ștefan Vulpe
prezident

Rumbadoz
notar.

bărbați de încredere din comuna.

768-

Concordia. Arad

Timișoara. Credențional dat de Comanda Supremă a Gărzilor Naționale
Române lui Ștefan Vulpe

Credențional.

Comitetul central comitatenz al partidului național român din comitatul Timiș ca organ reprezentant al acestui comitat delegă pe domnii

1. <i>Părințele Avram Corcea</i>	din	<i>Căstui</i>
2. <i>Părințele Ion Andreescu</i>	"	<i>Boivodint</i>
3. <i>Dr. Nicolae Imbrăna</i>	"	<i>Verșet</i>
4. <i>Romulus Holin</i>	"	<i>Verșet</i>
5. <i>Ion Alexandrescu</i>	"	<i>Verșet</i>

pentru cercul electoral Moravița la Marea Adunare Națională, carea să va ținea la Alba-Julia în 1. Decembrie a. c. st. n. precum și la alte eventuale adunări naționale ce să vor mai ținea, unde vor reprezenta numitul cerc electoral cu vot deciziv și consultativ.

Timișoara, 28. Noembrie 1918.

Comitetul central comitatenz al partidului național român din comitatul Timiș.

Georg Brătulescu
secretar.

Ștefan Căpîna
președinte.

Timișoara. Credențional dat de PNR din comitatul Timiș pentru cercul electoral Moravița

Plenipotențio.

Reuniunea de lectură română din Timișoara-Fabric pe baza hotărârii seclintei ținute în 24. Noiembrie 1918. st. n. revinute ca delegați la adunarea națională română din Alba Iulia carea s' a va ținea în 18. Noiembrie st. n. (1. Decembrie st. n.) 1918. pe Domnii Ioan Balint și George Despot. -
Timișoara la 24. Noiembrie 1918.

George Miculescu
secretar

Cătușă Timișoara
prezintă

Timișoara. Plenipotență dată de Reuniunea de lectură română
din Timișoara-Fabric

Arh. Sec. 704. 1.1. Marc 427.
Dum. B. B. B.

Plenipotență

Comitetul național român din Tîrnova comitatul
Covasna-Severin în ședința sa din 14/27 noiembrie 1918 cu
unanimitate de voturi alege de delegați pentru adunarea
generală a tuturor românilor din Ardeal, Banat și
Bucovina, care să se țină în 18^{le} noiembrie (1 decembrie)
1918 în Alba-Iulia (Gyulafehérvár) pe următorii
Domni, cu vot decisiv pentru împreunarea românilor
din toate țările: Valeriu Turnea, Damian Birău și
Rusaliu Rus.

În lipsa sigilului comitetului național, să apară
sigilul bisericii greco-orientale —

Tîrnova la 14/27 noiembrie 1918.

Ioan Turnea
președintele comitetului național

Adeverință

Prezumă Petru Miclosina om în etate de 36 de ani
locuitorul de aici e însărcinat din partea comunei
acesteia să lua parte la adunarea națională ce
se va ținea zilele acestea la Alba Iulia.

Țerova (Krassócsér) în 27. Noiembrie 1918

jude communal

Ioan Rozu

963-

Țerova. Adeverință dată lui Petru Miclosina

Adeverință

Prezumă Ioan Uzum om în etate de 35 de ani lo-
citorul de aici e însărcinat din partea comunei
acesteia să lua parte la adunarea națională ce
se va ținea zilele acestea la Alba Iulia.

Țerova (Krassócsér) în 27. Noiembrie 1918

judele communal

Ioan Rozu

964-

Țerova. Adeverință dată lui Ioan Uzum

Protocol

luat în adunarea poporului a românilor din
comună Varadia, aparținătoare la cercul electoral Hora-
vița, ținută la 11/24 noiembrie 1918.

1. Adunarea poporului convătată
din renumărate persoane alege de

președinte: Ion Alexandrescu

notar: Paul Jura

bărbați de încredere: Remus Mica

Ion Branca Gheorghe

2) După ce președintele adu-
nării lămurește scopul
întâlnirii, adunarea po-
porului alege cu aclama-
țiune de reprezentanți
ai cercului electoral Hora-
vița la Adunarea Națio-
nală a poporului român
la Alba-Iulia pe urmă-
torii:

1) Remus S. Molin,

2) Ion Andreescu (Voivodina),

3) Ion Alexandrescu (Varadia),

4) Dr Nicolae Imbroane,

5) Avram Borcia.

Din garda națională:

1) sublocotenent Gheorghe Velice (Varadia),

2) voluntar Corneli Moice (Voivodina).

Acest protocol servește totodată ca credințial
reprezentanților alegeți.

D. C. S.

Ion Alexandrescu
preș.

Paul Jura
notar

Bărbați de încredere:

Remus Mica

Alexandru Borcia

Ion Branca

Nicolae Imbroane

136-

Credențional.

Comitetul național gr. ort. român din
comuna Văliug în ședința sa ținută în 13/26
Noiembrie 1918 sub prezidiul dlui Ioan Găleanu,
fiind notari dl. hiron S. hănescu, iar bărbați
de încredere dlui Ștefan Pănescu și Ștefan
Spătaru — plege pe dl. Ștefan Pănescu ca
delegat al comitetului național gr. ort. român
din loc la marea adunare națională ce se
va ține în Alba-Julia la 1 Decembrie 1918, spre
care scop îi se dă acest credențional. —

Văliug în 13/26 Noiembrie 1918

Ioan Găleanu
v. prezidiu

Hiron S. hănescu
notar

Bărbați de încredere.
Ștefan Pănescu
Ștefan Spătaru

P R O T O C O L U L

cercului electoral VERSET din conferința românilor ținută în
24 Noembrie 1918

Președinte Dr Petru Zepeniag notar Ion Baies

I Pentru adunarea națională a națiunii române din Ungaria și
Transilvania convocată de marele sfat al națiunii române din Un-
garia și Transilvania cu datul de 7/20 Noembrie a c pe ziua de 18
Noembrie v I Decembrie n 1918 la A L B A - I U L I A

Să fie următorii delegați:

1 Dr MIHAI SPĂRÎOSU Verset

2 Dr PETRU IȘTEFAN

3 LAZAR CIUTA

4 ION MALETA

5 *Valeriu Vârșet*
~~PATRICIU RĂMĂȘANU~~

cari să plenipotențiază a reprezenta cerul electoral Verset la
conferința amintită

2 Pentru autenticarea acestui protocol

să designeze Avram Corcea și Dr Nicolae Imbrauc

D o c s

Autenticatori:

Avram Corcea
Dr Nicolae Imbrauc

Petru Zepeniag
președinte
Ion Baies
notar

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Moravite
 din comitatul Timiș ținută în Vârșet
 la 27 Noiembrie 1918.

Prezident: Dr. Iulian Grosu
 Notari: Nicolae Băndrea
George Aldan

Prezidentul dă citire ordinului venit
 dela Consiliul Central Național Român,
 prin care se ordonă alegerea urgentă alor
 5 delegați în Marea Adunare Națională
 Română, care va fi convocată în scurt timp.
 Constată că publicarea alegerii de azi s'a
 vestit de cu vreme în toate comunele din
 cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
 provoacă să numească 2 bărbați de încre-
 dere.

Se numesc de atari prin _____

_____ dnii
Varile Tulburan și
Ion Truștescu

Prezidentul deschide votarea, care
 decurgând în ordine, pe baza scrutiniului
 făcut de biroul adunării se constată că
~~majoritatea~~ unanimitatea
 voturilor au întrunit dnii

Romul Mohi din Vârșet
Ion Andreescu „Boșai”
Ion Alexandru „Vărădic”
George Felici „u”
Bornel Moise „Forodimb”

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

Romul Mohi, Ion
Andreescu, Ion Alexandru,
George Felici, Bornel Moise

C R E D E N Ţ I O N A L

Adunarea cercului electoral ~~XXXXXXXXXXXX~~ *Moravita*
 întrunită azi în Verşet plenipotenţiară pe Dl *Avram Corcea*
 din *Costa* De a reprezenta cercul nostru electoral la adu-
 narea naţională a Naţiunii române din Ungaria şi Transilvania convo-
 cată de marele Sfat al Naţiunii române din Ungaria şi Transilvania
 pe ziua de 18 Noemvre 1 Decemvre 1918 la Alba-Iulia
 Verşet la 11/24 Noemvre 1918

Bărbaţi de încredere :

Stănilă Lăzăr
Miron Bair

Avram Corcea
 preşedinte
Stănilă Lăzăr
 notar

CREDENȚIONAL

Adunarea cercului electoral - *Moravita*
 întrunită azi în Vârșet plenipotențiază pe Dl. *Ion Andreescu*
 din *Varadia* de a ne reprezenta cercul nostru elec-
 toral la adunarea națională a Națiunii române din Ungaria și
 Transilvania convocată de marele sfat al Națiunii române din
 Ungaria și Transilvania pe ziua de 18 Noembrie I Decembrie 1918
 la ALBA-IULIA

Vârșet la 24 Noembrie 1918

Bărbați de încredere:

L. Mihail Spănuș
Miron Răz

Ion G. G. G.
 președinte
L. Nicolae J. J.
 notar

Vârșet. Credenționar dat lui Ion Andreescu

CREDENȚIONAL

Adunarea cercului electoral ~~XXXXXXXXXXXX~~ *Monvita*
 întrunită azi în Vârșet plenipotențiază pe Dl. *Nicolae Imbroane*
 din *Vârșet* De a reprezenta cercul nostru electoral la adu-
 narea națională a Națiunii române din Ungaria și Transilvania convo-
 cată de marele Sfat al Națiunii române din Ungaria și Transilvania
 pe ziua de 18 Noembrie 1 Decembrie 1918 la Alba-Iulia
 Vârșet la 11/24 Noembrie 1918

Bărbați de încredere :

Antonie Găvruta
Mihail Băicuț

Dram Găvruta
 președinte
Nicolae Imbroane
 notar

1320-

Vârșet. Credenționar dat lui Nicolae Imbroane

C R E D E N Ţ I O N A L

Adunarea cercului electoral - *Moravita*
 intrunită azi în Vârşet plenipotenţiază pe Dl. *Ion Andreescu*
 din *Voivodina* de a ne reprezenta cercul nostru elec-
 toral la adunarea naţională a Naţiunii române din Ungaria şi
 Transilvania convocată de marele sfat al Naţiunii române din
 Ungaria şi Transilvania pe ziua de 18 Noembrie 1 Decembrie 1918
 la ALBA-IULIA

Vârşet la 24 Noembrie 1918

Bărbaţi de încredere:

Grigore Spavion
Nicolai Băiş

Ion Gheorghe
 preşedinte
Nicolai Pichon
 notar

CREDENȚIONAL

Adunarea cercului electoral *Vârșet*
 întrunită azi în Vârșet plenipotențiază pe Dl *Lazar Ciuta*
 din *Vârșet* de a ne reprezenta cercul nostru electoral
 la adunarea națională a Națiunii române din Ungaria și Transilva-
 nia convocată de marele Sfat al Națiunii române din Ungaria și Tran-
 silvania pe ziua de 18 Noembrie I Decembrie 1918 la Alba-Iulia
 Vârșet, la 11/24 Noembrie 1918

Bărbați de încredere:

Dr. Nicolae Furtună
Dr. Nicolae Furtună

Dr. P. P. P. P.
 președinte
Joubain
 notar

Vârșet. Credenționar dat lui Lazăr Ciuta

CREDENȚIONAL

Adunarea cercului electoral *Vârșet*
 întrunită azi în Vârșet plenipotențiază pe Dl. *Ion Maleta*
 din *Vârșet* de a ne reprezenta cercul nostru electoral
 la adunarea națională a Națiunii române din Ungaria și Transilva-
 nia convocată de marele Sfat al Națiunii române din Ungaria și Tran-
 silvania pe ziua de 18 Noembrie I Decembrie 1918 la Alba-Iulia
 Vârșet, la 11/24 Noembrie 1918

Bărbați de încredere:

Dr. Ștefan Gheorghiu
Ștefan Subroșan

Ștefan Gheorghiu
 președinte
Ștefan Gheorghiu
 notari

CREDENȚIONAL

Adunarea cercului electoral *Vârșeț*
 întrunită azi în Vârșeț plenipotențiază pe Dl. *Mihai Spăriosu*
 din *Vârșeț* de a ne reprezenta cercul nostru electoral
 la adunarea națională a Națiunii române din Ungaria și Transilva-
 nia convocată de marele Sfet al Națiunii române din Ungaria și Tran-
 silvania pe ziua de 18 Noemvre I Decemvre 1918 la Alba-Iulia
 Vârșeț , la 11/24 Noemvre 1918

Bărbați de încredere:

Dram Goruș
N. Nicolae Fărboșu

L. C. Repuș
 președinte
Joabău
 notar

Vârșeț. Credenționar dat lui Mihai Spăriosu

Credențional

Subsomniașul birou al adunării per-
cului electoral Vârșet și Moravița prin
prezentă plenipotențiară pe
dl Virgil Voina, din Vârșet
pentru a înmăna protocoalele percuri-
lor electorale puse în discuție, împreună cu
credenționalele celor esențiale la adunarea
națională a Națiunii Române, din
Alba-Gulia, care s-a ținut la
1. Decembrie p.c.

Vârșet, la 28. Noiembrie 1918.

L. Petru Lepăreț
președintele adunării
electorale Vârșet

W. E. Cornea
președintele adunării
electorale Moravița

J. J. J. J.
notarul adunării
electorale Vârșet

S. Nicolae Lăborean
notarul adunării
electorale Moravița

CREDENȚIONAL

Adunarea cercului electoral ~~pleni-potențiar~~ *Moravita*
 intruniți azi în Verșeț plenipotențiară pe El *Romul Molin*
 din *Verșeț* De a reprezenta cercul nostru electoral la adu-
 narea națională a Națiunii române din Ungaria și Transilvania convo-
 cată de marele Sfat al Națiunii române din Ungaria și Transilvania
 pe ziua de 18 Decembrie 1 Decembrie 1918 la Alba-Iulia

Verșeț la 11/24 Decembrie 1918

Bărbați de încredere :

Stănel Guriș
Mosac Baing

Dr. Iancu
 președinte
Dr. Nicolae Gheorghiu
 notar

Protocol

luat în comuna Vinga (cercul elect. „Cocota”) în ziua de 10/23. noiembrie 1918. Prezent, subscrisu, ca reprezentanți comunelor aparținătoare cercului electoral Cocota (Orcyfalva), întruniți pentru delegarea ailor sinici (5) delegați cercuali pentru marea adunare națională română.

1.
Dl. Dr. Traian Ciucăi
prin scurte survenite informa-
marea pe cei prezenți de-
spre scopul adunării de
azi, ca la marea aduna-
rea națională română
și cercul nostru electoral
să fie reprezentat prin
sinici (5) delegați și invita
pe cei prezenți să se con-
stitue, alegându-și un pre-
sident și un notar.

Să aklamă ca președinte
dl. Dr. Traian Ciucăi, adv.
în Vinga, iar ca notar
dl. N. Lacareșu. caud. de pres-
tuț Sadani.

2.
Memorii de încredere ai
comunelor românești din
cercul electoral „Cocota” (Or-
cyfalva) aclamă de delegați

Credențional.

Subsemnații, adevărim, că în cercul electoral al Cocotă (Orcyfalva)
din comitatul Sirmis s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral doi:

<u>Dr. Traian Fincai</u> , avocat	în	<u>Vinga</u>
<u>Episcopac Tulpe</u> , paroh	în	<u>Țădani</u>
<u>Vigheentie Gadu</u> , paroh	în	<u>Țăchimer</u>
<u>Episcopac Lăzarescu</u> , econom	în	<u>Țădani</u>
și <u>George Barăncan</u> , contabil	în	<u>Băratear</u>

cu majoritate de voturi,
unanimitate.

Drept-ace susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Cocota, (Orcyfalva)
ținut în ziua de 23 Noemvrie 1918.

Traian Fincai
prezident

Vasile Lăzarescu
notar

Daniel Timonarin din Hodoni

Episcopac Tulpe din Țăchimer

Episcopac Tulpe din Țăchimer

Traian Fincai din Vinga

George T. Lăzarescu din Țădani

Episcopac Tulpe din Țăchimer

Teodor Coman din Țădani

Mihailovici George din Cernateș

Blumen Chaud din Bencea - rom.

Vic. Kulpac din Țădani

Iuliu Holban din Bencea rom.

George Stănu din Țăchimer

bărbați de încredere din comane.

1306/1 -

Concordia, Arad.

Vinga. Credențional dat în cercul electoral Cocota (Orcyfalva)

Credențional

Consiliul național român din Voiteg,
încredințarea pe Alexandru Fieran im.
a participa și reprezenta comuna noastră
la adunarea națională a națiunii române
din Ungaria și Transilvania la Alba-Tulia
se pe va ținea la 18 Noembrie v. a. p. la oarele
10 a. m. unde este îndatorat a prelungi ca și
comitatul Timisului care e în majoritate, locuit
de români se fie slătușat la noul stat inde-
pendent românesc.

Voiteg la 15. Noembrie 1918.

Joan Vermesan, prezidente	
Alexandru Morțoi	Alexandru Fieran
Sturel Chitescu	notar.
Alexandru Ciomaga	
Stefan Dan	
Nicolae Baccar	
Joan Cioban	
Petru Jacob	
Don Chitescu	

an p. c. e.
desan im.

Proces verbal

luat în adunarea electorală a cercului electoral Zorlențu Mare
 din comitatul Baras-Severin ținută în 27. Noiem.
 la Lugos 1918.

Prezident: Aureliu Spătaru
 Notari: Nicolae Gaentă
George Ciapu

Prezidentul dă cetire ordinului venit
 dela Consiliul Central Național Român,
 prin care se ordonă alegerea urgentă alor
 5 delegați în Marea Adunare Națională
 Română, care va fi convocată în scurt timp.
 Constată că publicarea alegerii de azi s'a
 vestit de cu vreme în toate comunele din
 cerc. Salută pe alegătorii prezenți și îi
 provoacă să numească 2 bărbați de încre-
 dere.

Se numesc de notari prin

dzii
Gregore Socrean și
Joan Jian din Rădăuș.

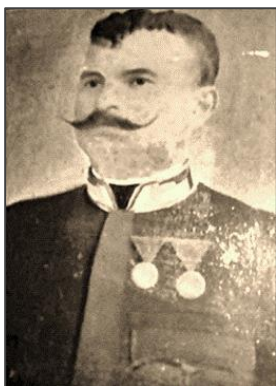
Prezidentul deschide votarea, care
 decurgând în ordine, pe baza scrutiniului
 făcut de biroul adunării se constată că
 majoritatea
 unanimitatea

voturilor au întrunit dnii

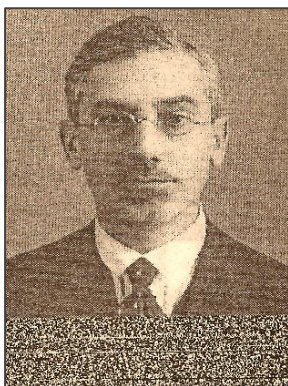
Aureliu Spătaru din Sacul
Nicolae Corneanu „Apaschia”
Gheorghe Balteanu „Salvoare”
Pavel Iuxanu „Gavosdia”
Aureliu Dragu „Salvoara”

ca urmare prezidiul declară pe dnii:

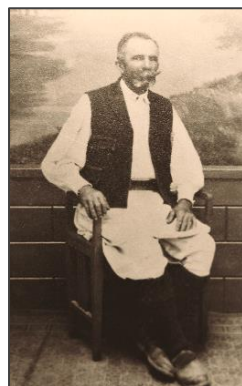
Aureliu Spătaru, Nicolae
Corneanu, Gheorghe Balteanu,
Pavel Iuxanu și Aureliu
Dragu

Alboni Iosif

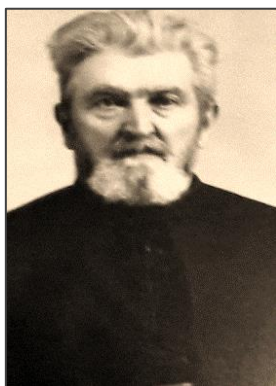
Andreescu Ioan

Babescu Pantelimon

Barbu Iosif Hazi

Barbu Petru

Barzu Laurențiu

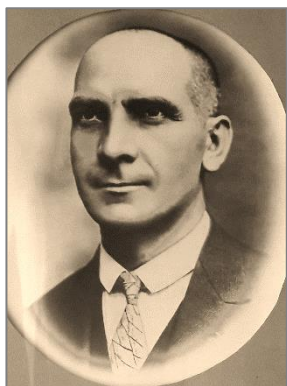
Bălțean Gheorghe

Băran Coriolan

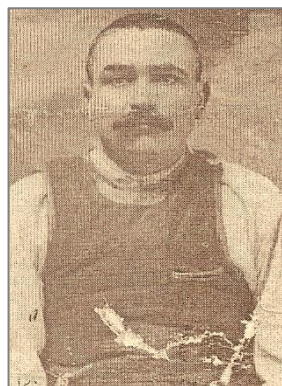
Bășăneanțu George

Bârlea Victor

Bârnau Petru

Becicherean Toma

Bejinariu Teodor

Bona Gheorghe

Boroș Ioan

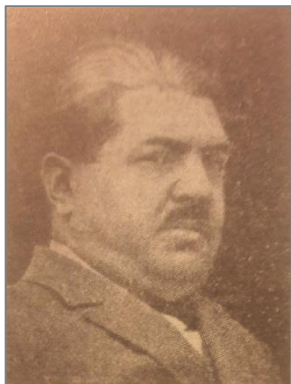
Brediceanu Caius

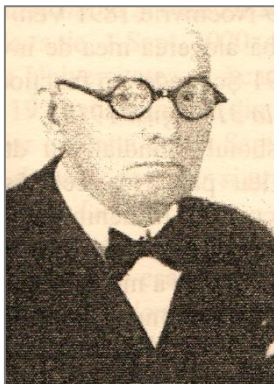
Brediceanu Tiberiu

Bucurescu Teodor

Bugariu Sever

Caba Ion Simion

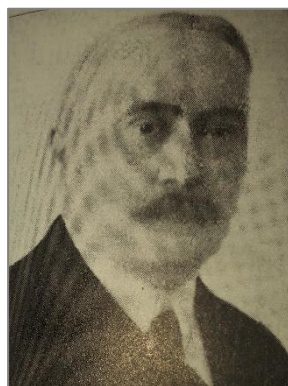
Capotescu Iosif

Catalina Teodor

Chișu Iosif

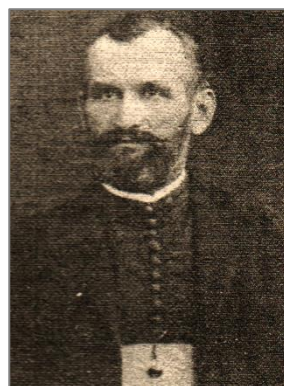
Cigărean Liviu

Cimponerescu Damian

Ciobanu Pompiliu

Ciocoiu Avram

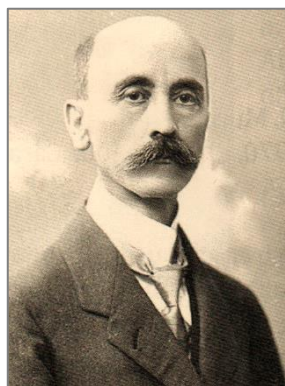
Ciorogariu Iosif

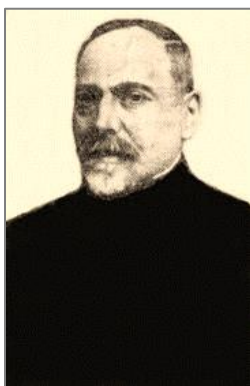
Cioroianu Ștefan

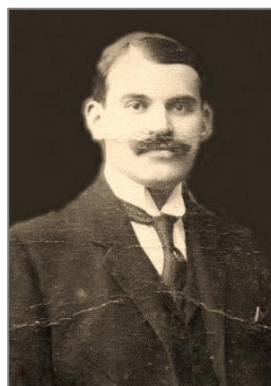
Ciucurel Ioan

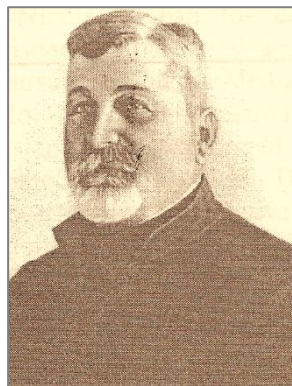
Coca Alexandru

Corcea Avram

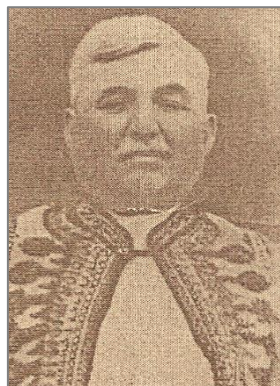
Corneanu Cornel

Corneanu Nicolae

Cosma Aurel

Cristea Alexandru

Cristea Laurian

Crișciu Samson

David Ioan

Demian Ioan

Dragu Aurel

Drencea Andrei

Drencea Sfetozarie

Feneșiu Victor

Frențiu Valeriu Traian

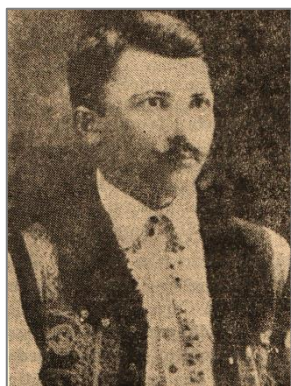
Gârda George

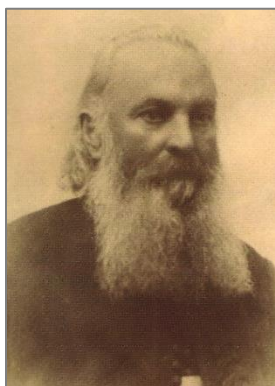
Gașpar Mihail

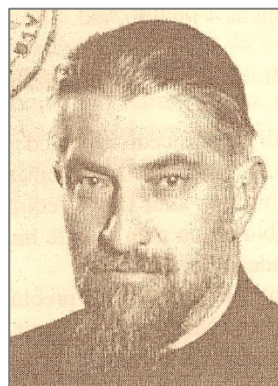
Georgevici Lucian

Gherguța Traian

Ghidiu Andrei

Golumba Traian

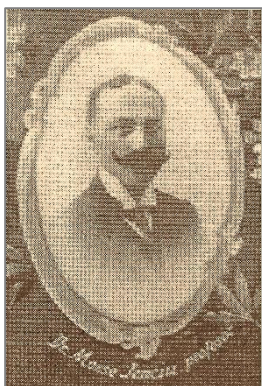
Groșianu Ilie

Groșianu Mihai

Groza Adam

Ienciu Moise

Ilițescu Dănilă

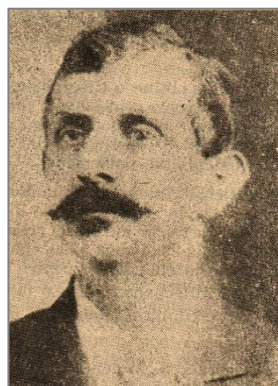
Imbroane Avram

Imbroane Nicolae

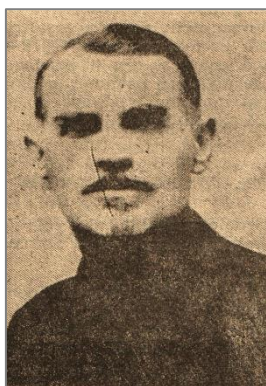
Ivan Gheorghe

Jian-Benuș Ion

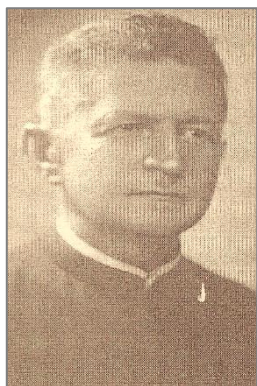
Jianu Georghe

Jurca Ioan

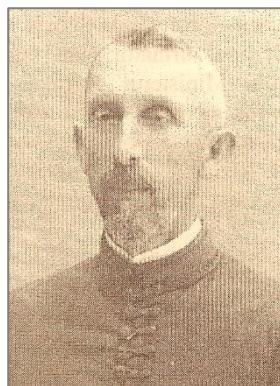
Lazăr Traian

Lugojan Nicolae

Lugojan Trifon

Lungu George

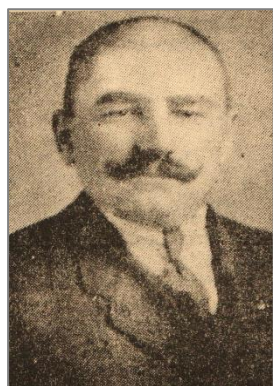
Madoșa Solomon

Marian Damaschin

Marilă Ion

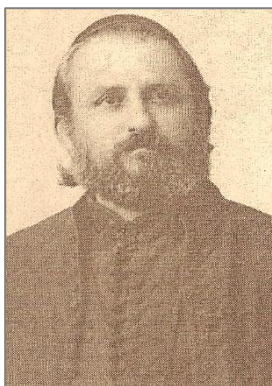
Martin Alexandru

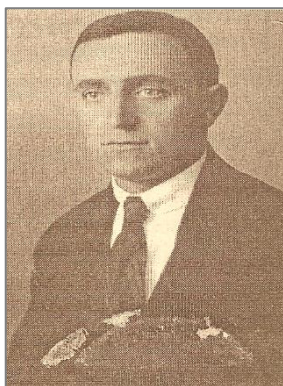
Mercea Victor

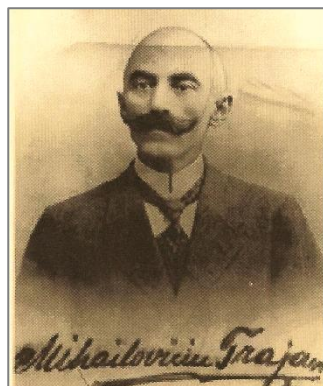
Mezin Trăilă

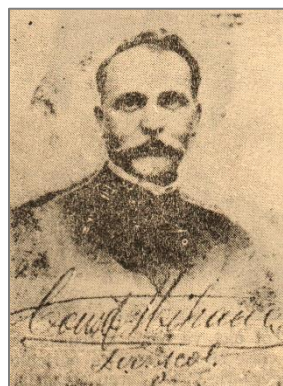
Miclea Trifon

Mihai Valeriu

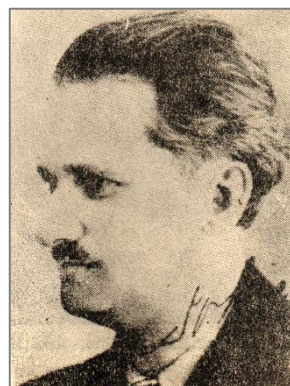
Mihailovici Traian

Mihaiu Constantin

Mihaiu Valeriu

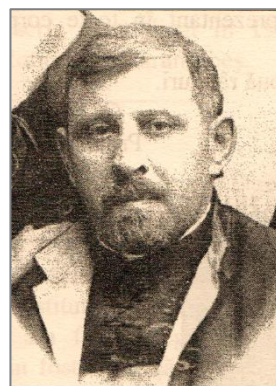
Mircu Vasile

Molin Romulus

Morariu Alexandru

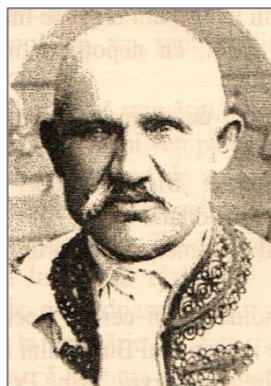
Musta Virgil

Neamțu George

Novac Aurel

Novac Teodor

Novac Traian

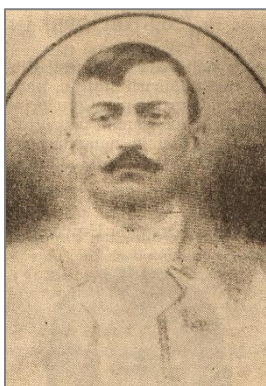
Obedeanu Pavel

Olariu Iosif

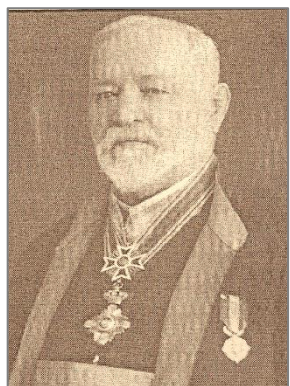
Olariu Sebastian

Olariu Simion

Oprea Ioan

Oprea Traian

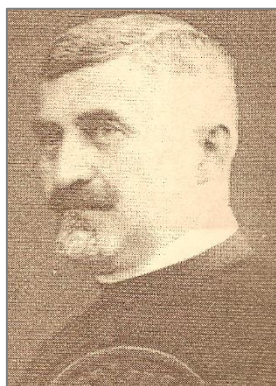
Oprean Nestor

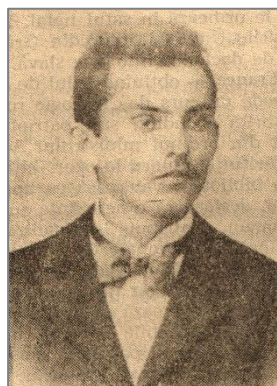
Penția Gheorghe

Petrovici Ersilia

Popa Iosif

Popovici Eremia

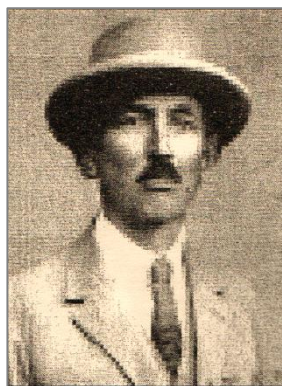
Popovici Iosif

Popovici Nicolae

Popovici Victor

Rachițan Ioan

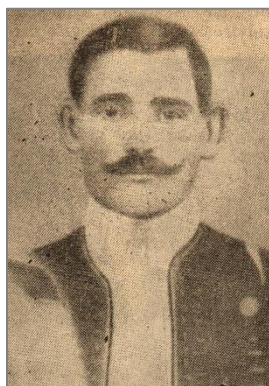
Romănu Ilie

Roșiu Ioan

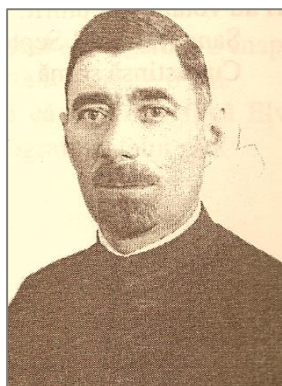
Rusalin Gheorghe

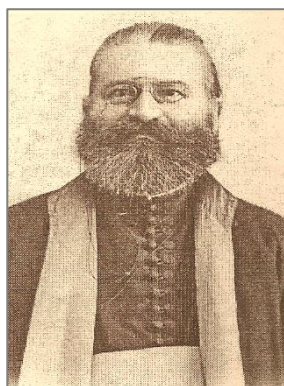
Sarbu Gheorghe

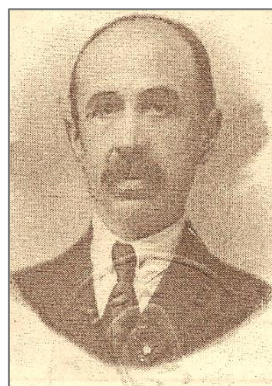
Sarbu Ioan

Sas Valeriu

Sârbu Gherasim

Sebeșan Damian

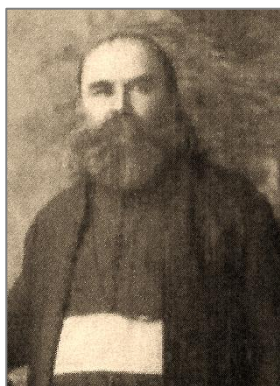
Sgăvîrdea Dimitrie

Simionescu Virgil

Spinanțiu Eugen

Sudreșian Eugen

Toma Petru

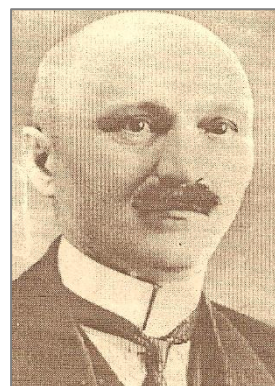
Treta Gheorghe

Țicu Cornel

Țicu Ion

Vadasz Adalbert

Vasiescu Mișa

Vermeșan Grigore

Vidu Ion

Iuliu Vuia

Vulpe Nicolae

Vulpe Ștefan

CUPRINS

Notă asupra ediției	5
Studiu introductiv	11
LISTA DE DOCUMENTE	31
1. 1918, noiembrie 12/25, Alibunar. Proces-verbal luat în cercul electoral al Uzdinului	39
2. 1918, noiembrie 12/25, Alibunar. Credențional dat în cercul electoral al Uzdinului	41
3. 1918, noiembrie 8/21, Arad. Credențional dat lui Gherasim Sârb, protopop în Belinț	42
4. 1918, noiembrie 8/21, Arad. Credențional dat lui Ștefan Cioroianu, protopop în Comloșu Mare	43
5. 1918, noiembrie 8/21, Arad. Credențional dat lui Fabriciu Manuilă, protopop în Lipova	43
6. 1918, noiembrie 13/26, Aradul Nou. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului Aradul Nou	44
7. 1918, noiembrie 13/26, Aradul Nou. Credențional al cercului electoral Aradul Nou	45
8. 1918, noiembrie 15/28, Arad. Credențional dat lui Iosif Popovici	46
9. 1918, noiembrie, Arad. Credențional dat lui Avram Imbroane	47
10. 1918, noiembrie 14/27, Banloc. Proces-verbal luat în a cercul electoral Zichyfalva	48
11. 1918, noiembrie 14/27, Banloc. Credențional dat în cercul electoral Zichyfalva	50
12. 1918, noiembrie 8/21, Bătești. Credențional dat de locuitorii comunei Bătești	51
13. 1918 noiembrie, Beba Veche. Adresă a Sfatului Național Român	51
14. 1918, noiembrie 11/24, Becicherecul Mic. Protocol luat în adunarea electorală a cercului Becicherecul Mic	52
15. 1918, noiembrie 11/24, Becicherecul Mic. Credențional al cercului electoral Becicherecul Mic	54
16. 1918, noiembrie 11/24, Bichigi. Mandat dat de locuitorii comunei Bichigi	55

17.	1918, noiembrie 15/28, Birchiș. Mandat dat de cercul electoral Făget-Birchiș	55
18.	1918, noiembrie 14/27, Biserica Albă. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului Biserica Albă	56
19.	1918, noiembrie 14/27, Biserica Albă. Credențional al cercului electoral Biserica Albă	58
20.	1918, noiembrie 14/27, Bocșa Montană. Credențional al Gărzii Naționale Române din Bocșa Montană	59
21.	1918, noiembrie 14/27, Bocșa Montană. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Bocșa Română	59
22.	1918, noiembrie 14/27, Bocșa Montană. Credențional dat de cercul electoral Bocșa Română	61
23.	1918, noiembrie 15/28, Botinești. Mandat dat de locuitorii comunei Botinești	62
24.	1918, noiembrie 15/28, Brănești. Credențional dat de locuitorii comunei Brănești	63
25.	1918, noiembrie 16/29, Breazova. Credențional dat de locuitorii comunei Breazova	63
26.	1918, noiembrie 12/25, Brebu. Credențional dat de comitetul parochial Brebu	64
27.	1918, noiembrie 15/28, Bucovăț. Mandat dat de locuitorii comunei Bucovăț	65
28.	1918, noiembrie 15/28, Bujoru (Traian Vuia). Mandat dat de locuitorii comunei Bujoru	65
29.	1918, noiembrie 13/26, Buziaș. Proces-verbal luat în cercul electoral al Rittberg (Végyvár)	66
30.	1918, noiembrie 13/26, Buziaș. Credențional dat în cercul electoral al Rittberg (Végyvár)	68
31.	1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credenționalul reprezentanților orașului Caransebeș	69
32.	1918, noiembrie 14/27, Caransebeș. Credențional dat de cercul electoral al Caransebeșului	70
33.	1918, noiembrie 14/27, Caransebeș. Proces-verbal luat în cercul electoral al Caransebeșului	72
34.	1918, noiembrie 16/29, Caransebeș. Credențional dat de Comunitatea de avere a fostului regiment nr. 13 lui Alexandru Balas-Lissa	74
35.	1918, noiembrie 16/29, Caransebeș. Credențional dat de Comunitatea de avere a fostului regiment nr. 13 lui Constantin Pepa	74
36.	1918, noiembrie 14/27, Caransebeș. Credențional dat de Consistoriul Eparhiei ortodoxe-române a Caransebeșului	75
37.	1918, noiembrie 12/25, Caransebeș. Credențional dat de Corporațiunea meseriașilor români din Caransebeș	76

38.	1918, noiembrie 13/26, Caransebeș. Credențional dat de Institutul pedagogic din Caransebeș	76
39.	1918, noiembrie 13/26, Caransebeș. Credențional dat de Institutul teologic din Caransebeș	77
40.	1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Litere credenționale date de Reuniunii învățătorilor din dieceza Caransebeșului lui Mihai G. Crăciun ...	78
41.	1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Litere credenționale date de Reuniunii învățătorilor din dieceza Caransebeșului lui Ioan Marila	78
42.	1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credențional dat de Sfatul învățătorilor români din fosta graniță militară a Severinului	79
43.	1918, noiembrie 16/29, Caransebeș. Credențional dat de Societatea de lectură „Ioan Popasu” din Caransebeș	80
44.	1918, noiembrie 12/25, Caransebeș. Credențional dat de Societatea femeilor române din din Caransebeș lui Dimitrie Sgăvîrdia	81
45.	1918, noiembrie 12/25, Caransebeș. Credențional dat de Societatea femeilor române din Caransebeș Elenei Biju	81
46.	1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credențional dat de Societatea română de cântări și muzică din Caransebeș	82
47.	1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credențional dat de Societatea română de înmormântări din Caransebeș	83
48.	1918, noiembrie 15/28, Caransebeș. Credențional dat de Societatea română de lectură din Caransebeș	83
49.	1918, noiembrie 12/25, Cerneteaz. Credențional dat de locuitorii comunei Cerneteaz	84
50.	1918, noiembrie 12/25, Chișoda. Protocol luat în adunarea localității Chișoda	85
51.	1918, noiembrie 11/24, Comloșu Mare. Credențional dat de cercul electoral Banat Comloș	86
52.	1918, noiembrie 11/24, Constanța (Lunga). Credențional dat de locuitorii comunei Constanța	87
53.	1918, noiembrie 16/29, Coșava. Credențional dat de locuitorii comunei Coșava	88
54.	1918, noiembrie 15/28, Coșteiu de Sus. Credențional dat de locuitorii comunei Coșteiu de Sus	88
55.	1918, noiembrie 15/28, Coșteiu de Sus. Protocol luat în adunarea localității Coșteiu de Sus	89
56.	1918, noiembrie 14/27, Crivina de Sus. Credențional dat de locuitorii comunei Crivina de Sus	90
57.	1918, noiembrie 14/27, Curtea. Credențional dat de Reuniunea de muzică și cântări din Curtea lui Ioan S. Caba	91
58.	1918, noiembrie 14/27, Curtea. Credențional dat de Reuniunea de muzică și cântări din Curtea lui Filimon Glava	91

59.	1918, noiembrie 10/23, Cuvin. Protocol luat în adunarea localității Cuvin	92
60.	1918, noiembrie 10/23, Deliblata. Protocol luat în adunarea localității Deliblata	93
61.	1918, noiembrie 13/26, Doloave. Proces-verbal încheiat în adunarea localității Doloave	95
62.	1918, noiembrie 13/26, Doman. Plenipotenție dată de comitetul parohial din Doman	96
63.	1918, noiembrie 13/26, Doman. Plenipotenție dată de corul bisericesc din Doman	96
64.	1918, noiembrie 16/29, Drăgsinești. Protocol luat în adunarea localității Drăgsinești	97
65.	1918, noiembrie 14/27, Făget. Credențional dat de colegiul electoral al cercul electoral Făget-Birchiș	98
66.	1918, noiembrie 14/27, Făget. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercul electoral Făget-Birchiș	99
67.	1918, noiembrie 14/27, Făget. Mandat dat de cercul electoral Făget-Birchiș	101
68.	1918, noiembrie 14/27, Făget. Credențional dat de Reuniunea de citire și cântare a plugarilor	102
69.	1918, noiembrie 14/27, Făget. Credențional dat de Reuniunea învățătorilor greco-orientali români din protopopiatul Făgetului	102
70.	1918, noiembrie 15/28, Fărășești. Credențional dat de locuitorii comunei	103
71.	1918, noiembrie 15/28, Gătaia. Protocol luat în cercul electoral Rittberg (Végyvár)	104
72.	1918, noiembrie 15/28, Gătaia. Credențional dat de cercul electoral Rittberg (Végyvár)	106
73.	1918, noiembrie 11/24, Ghilad. Credențional dat de Consiliul Național Român lui Gheorghe Nicolescu	108
74.	1918, noiembrie 11/24, Ghilad. Credențional dat de Consiliul Național Român lui Ioan Albu	109
75.	1918, noiembrie 11/24, Ghilad. Credențional dat de Consiliul Național Român lui Dr. Ioan Roșiu	110
76.	1918, noiembrie 11/24, Ghilad. Credențional dat de Consiliul Național Român lui Nicolae Pescariu	111
77.	1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Protocol luat în cercul electoral Párdány	112
78.	1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Alecsandru Crâsta	113
79.	1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Alexandru Cristeți	114

80.	1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Gheorghe Treta	115
81.	1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Laurean Cristea	115
82.	1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Nicolae Brănuțiu	116
83.	1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Simeon Olariu	117
84.	1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Ștefan Vulpe	117
85.	1918, noiembrie 13/26, Giulvez. Credențional dat în cercul electoral Párdány lui Trăilă Mezin	118
86.	1918, noiembrie 15/28, Gladna-Română. Credențional dat de locuitorii comunei	119
87.	1918, noiembrie 15/28, Hodoș. Litere credenționale date de Reuniunea de cântări a plugarilor români din Hodoș	119
88.	1918, noiembrie 17/30, Homoșdia. Atestat dat de locuitorii comunei Homoșdia	120
89.	1918, noiembrie 13/26, Ilidia. Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Cornel Țicu	121
90.	1918, noiembrie 13/26, Ilidia. Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Gheorghe Ivan	122
91.	1918, noiembrie 13/26, Ilidia. Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Gheorghe Lungu	122
92.	1918, noiembrie 13/26, Ilidia. Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Simeon Bartolomeiu	123
93.	1918, noiembrie 13/26, Ilidia. Credențional dat de cercul electoral Sasca lui Vasilie Vuia	124
94.	1918, noiembrie 15/28, Izvin. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Timiș-Recaș	124
95.	1918, noiembrie 15/28, Izvin. Credențional dat de locuitorii cercului electoral Timiș-Recaș	126
96.	1918, noiembrie 11/24, Lipova. Credențional dat de colegiul electoral al cercului electoral Lipova	127
97.	1918, noiembrie 11/24, Lipova. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Lipova	129
98.	1918, noiembrie 11/24, Lipova. Credențional dat de Societatea română de lectură din Lipova	130
99.	1918, noiembrie 12/25, Lovrin. Credențional dat de cercul electoral Lovrin	131
100.	1918, noiembrie 12/25, Lovrin. Proces-verbal luat în adunarea electorală a Cercului electoral Lovrin	132

101.	1918, noiembrie 11/24, Lugoj. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Lugoj	133
102.	1918, noiembrie 11/24, Lugoj. Credențional dat de cercul electoral Lugoj	135
103.	1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Institutul teologic greco-catolic român din Lugoj	136
104.	1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Casina română din Lugoj	137
105.	1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Extras din Protocolul luat de Capitlul greco-catolic român din Lugoj	137
106.	1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Capitlul greco-catolic român din Lugoj	138
107.	1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Consistoriul greco-catolic român al Diecezei de Lugoj	139
108.	1918, noiembrie [13]/26 Lugos. [Adresa]	140
109.	1918, noiembrie 16/29, Lugoj. Credențional dat de Corpul învățătoresc din Lugoj	141
110.	1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Reuniunea greco-catolică de cântări „Lira” din Lugoj	142
111.	1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Protocol luat în ședința corpului profesoral de la Facultatea teologică din Lugoj	143
112.	1918, noiembrie 11/24, Lugoj. Proces-verbal luat în ședința corpului profesoral de la Institutul pedagogic greco-catolic de fete din Lugoj	144
113.	1918, noiembrie 11/24, Lugoj. Credențional dat de Reuniunea română de muzică și cântări din Lugoj	145
114.	1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Reuniunea învățătorilor români greco-catolici din Lugoj	146
115.	1918, noiembrie 14/27, Lugoj. Credențional dat de Societatea tinerimii studioase române din Lugoj	146
116.	1918, noiembrie 10/23, Lugoj. Credențional dat de Librăria Diecezană Lugoj	147
117.	1918, noiembrie 15/28, Lugoj. Credențional dat de Reuniunea ajutătoare a doamnelor române din Lugoj	148
118.	1918, noiembrie 12/25, Lugoj. Credențional dat de Fundațiunea Alexandru și Ana Nedelcu	149
119.	1918, noiembrie 16/29, Lugoj. Credențional dat de ziarul „Drapelul”	149
120.	1918, noiembrie 12/25, Lugoj. Legitimatie dată de Secțiunea română a Partidului Social-Democrat din Lugoj	150
121.	1918, noiembrie 16/29, Lugoj. Credențional dat de Garda Națională Română din Lugoj	150
122.	1918, noiembrie 16/29, Lugoj. Credențional dat de Institutul de credit și economii „Poporul” din Lugoj	151

123.	1918, noiembrie 16/29, Margina. Credențional dat de locuitorii comunei Margina	152
124.	1918, noiembrie 14/27, Mânicu Mic. Mandat dat de locuitorii comunei Mânicu Mic	153
125.	1918, noiembrie 14/27, Moșnița. Protocol luat în adunarea națională română din Moșnița	154
126.	1918, noiembrie 15/28, Moșnița. Credențional dat de locuitorii comunei lui Ioan Ilioviciu	155
127.	1918, noiembrie 15/28, Moșnița. Credențional dat de locuitorii comunei lui George Caba	155
128.	1918, noiembrie 15/28, Moșnița. Credențional dat de locuitorii comunei lui Iulian Crîșmariu	156
129.	1918, noiembrie. Nicolințul Mare Credențional dat de Comanda supremă a Gărzii Naționale Române din comitatul Timișului	156
130.	1918, noiembrie 14/27, Ohaba-Forgaci. Protocol luat în ședința Comitetului Național Român din Ohaba-Forgaci	157
131.	1918, noiembrie 12/25, Oravița. Credențional dat de Garda Națională Română din cercul Oraviței	158
132.	1918, noiembrie 13/26, Oravița. Credențional dat de cercul electoral Oravița	159
133.	1918, noiembrie 15/28, Panciova. Credențional dat în cercul electoral Panciova	160
134.	1918, noiembrie 14/27, Panciova. Proces-verbal încheiat în adunarea poporală română din Panciova	161
135.	1918, noiembrie 15/28, Pietroasa. Credențional dat de locuitorii comunei Pietroasa	162
136.	1918, noiembrie, Pogănești. Hotărârea locuitorilor din Pogănești	163
137.	1918, noiembrie 16/29, Povergina. Credențional dat de locuitorii comunei Povergina	164
138.	1918, noiembrie 13/26, Reșița. Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Română pentru Ion Vida și Traian Doagă	164
139.	1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Montană lui Ion Jian Benus	165
140.	1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de comitetul parohial din Reșița Montană lui Petru Stoicovici	166
141.	1918, noiembrie 13/26, Reșița. Credențional dat de Reuniunea de cântări și muzică a plugarilor români din comuna Recița-română pentru Mihail Mercea și Ion Mărilă	167
142.	1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de Reuniunea de cântări și muzică din Reșița-Montană lui Albin Vadász	167
143.	1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de Reuniunea de cântări și muzică din Reșița-Montană lui Nicolae Goanță	168

144.	1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de Reuniunea română de lectură din Reșița-Montană lui Grigore Pocrean	169
145.	1918, noiembrie 12/25, Reșița. Credențional dat de Reuniunea română de lectură din Reșița-Montană lui Mihail Simu	170
146.	1918, noiembrie 12/25, Sasca Montană. Mandat dat de cercul electoral Sasca Montană	170
147.	1918, noiembrie 16/29, Săceni. Mandat dat de locuitorii comunei Săceni	171
148.	1918, noiembrie 15/28, Sărăzani. Mandat dat de locuitorii comunei Sărăzani	172
149.	1918, noiembrie 15/28, Seceani. Legitimație dată de Consiliului și Garda Națională Română din Seceani	173
150.	1918, noiembrie 8/21, Sânnicolau Mare. Credențional dat de cercul electoral Sânnicolau Mare	174
151.	1918, noiembrie, Sânnicolau Mare. Credențional dat de Garda Națională Română din Sânnicolau Mare	175
152.	1918, noiembrie 15/28, Silagiu. Credențional dat de locuitorii comunei Silagiu	176
153.	1918, noiembrie 16/29, Sintești. Credențional dat de locuitorii comunei Sintești	177
154.	1918, noiembrie 15/28, Surducu Mic. Mandat dat de locuitorii comunei Surducu Mic	178
155.	1918, noiembrie 11/24, Timișoara. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral al Timișoarei	178
156.	1918, noiembrie 11/24, Timișoara. Credențional dat în cercul electoral al Timișoarei	180
157.	1918, noiembrie, Timișoara. Credențional dat de Comanda Supremă a Gărzilor Naționale Române din comitatul Timiș lui Laurean Cristea	181
158.	1918, noiembrie, Timișoara. Credențional dat de Comanda Supremă a Gărzilor Naționale Române lui Ștefan Vulpe	181
159.	1918, noiembrie 15/28, Timișoara. Credențional dat de PNR din comitatul Timiș pentru cercul electoral Moravița	182
160.	1918, noiembrie 14/27, Timișoara. Legitimație dată de Partidul Social-Democrat din Timișoara	184
161.	1918, noiembrie 11/24, Timișoara. Plenipotență dată de Reuniunea de lectură română din Timișoara-Fabric	184
162.	1918, noiembrie 11/24, Timișoara. Proces-verbal luat în ședința Reuniunii de lectură română din Timișoara-Fabric	185
163.	1918, noiembrie 15/28, Timișoara. Credențional dat de Reuniunea pentru ajutorarea învățăceilor și sodalilor meseriași și comerciali români din Timișoara	186

164.	1918, noiembrie 15/28, Timișoara. Credențional dat de Reuniunea învățătorilor de la școlile confesionale din protopopiatele: Timișoara, Belinț, Comloș, Lipova și Vinga	186
165.	1918, noiembrie 14/27, Tîrnova. Plenipotență dată de Comitetul Național Român din Tîrnova.	187
166.	1918, noiembrie 14/27, Țerova. Adeverință dată lui Petru Miclosina	188
167.	1918, noiembrie 14/27, Țerova. Adeverință dată lui Ioan Uzum	188
168.	1918, noiembrie 11/24, Varadia. Protocol luat în adunarea poporală din comuna Varadia	189
169.	1918, noiembrie 13/26, Văliug. Credențional dat de Comitetul Național Român din comuna Văliug	190
170.	1918, noiembrie 14/27, Vârșeț. Proces-verbal luat în adunarea electorală a cercului electoral Moravița	190
171.	1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Protocol luat în cercul electoral Vârșeț	192
172.	1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Avram Corcea	193
173.	1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Ion Andreescu	193
174.	1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Nicolae Imbroane	194
175.	1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Ion Alexandrescu	194
176.	1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Ion Maleta	195
177.	1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Lazăr Ciuta	195
178.	1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Mihai Spăriosu	196
179.	1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Virgil Voina	196
180.	1918, noiembrie 11/24, Vârșeț. Credențional dat lui Romul Molin	197
181.	1918, noiembrie 10/23, Vinga. Protocol luat în adunarea cercului electoral Cocota (Orcyfalva)	197
182.	1918, noiembrie 10/23, Vinga. Credențional dat în cercul electoral Cocota (Orcyfalva)	199
183.	1918, noiembrie 15/28, Voiteg. Credențional dat de Consiliul Național Român din Voiteg	200
184.	1918, noiembrie 11/24. Voivodinț. Protocol luat în cercul electoral Moravița	201
185.	1918, noiembrie 14/27, Zorlențu Mare. Proces-verbal luat cercul electoral Zorlențu Mare	202
186.	1918, noiembrie 14/27, Zorlențu Mare. Credențional dat în cercul electoral Zorlențu Mare	204

Delegați ai Banatului aleși pentru a participa la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918	205
---	-----

Bibliografie	213
--------------------	-----

Iconografie	221
-------------------	-----

ISBN 978-606-32-0819-5